

ΑΡ. 2

ΔΡΧ. 5

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ
ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΪΜΟΥΣ
ΠΕΝΤΕ ΓΑΛΛΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ
ΚΑΙ
ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΙΘΗΚΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟ — ΤΕΥΧΟΣ 2

1 — 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1985

ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΟ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΚΔΟΣΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΙΣ: ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΑΛ. & Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 8 - ΤΗΛ. 21-122 ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 1 ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΗΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΔΩΡΕΑ 1. Τζογια ΓΙΑΝΝΗΣ Δ. ΤΖΟΓΙΑΣ
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΘ. 38674 ΔΙΑΝΕΜΕΝ ΑΤΟΜΙ ΠΑΡΕΔΙΕΤΗΡΙΟΥ
DIANINA

Ἡ ὑποδοχή, ποὺ μᾶς ἔκανε τὸ ἀναγνωστικὸ Κοινὸ τῆς Πρωτεύουσας καὶ τοῦ Πειραιῶς (ὡς αὐτὴ τῇ στιγμῇ, ποὺ πέφτει τὸ φύλλο στὸ πιεστήριο μόνο τ' ἀποτελέσματα τοῦ Κέντρου μπορούσαμε νὰ χῶμε) εἶναι κάτι, ποὺ δὲν ἔχει ξαναγίνει ποτέ, γιὰ κα- νένα καινούργιο περιοδικό: Οἱ σωροὶ τῶν συχαρητηρίων ἐπιστολῶν, ἡ συρροὴ ἀγνώστων μας φίλων, ποὺ ἔρχον- ται νὰ μᾶς σφίξουν τὸ χέρι στὰ γρα- φεῖα μας κι' οἱ ἀριθμοὶ τῆς πωλήσεως, ποὺ πέρασαν κάθε προσδοκία μας, μᾶς ἔχουν συγκινήσει βαθύτατα.

Μὲ τί στοιχεῖα νὰ γράψωμε τὸ «εὐ- χαριστῶ» στοὺς ἀναγνώστες μας γιὰ τὴν πρωτοφανῆ ὑποστήριξή τους;

Μὲ τί τρόπο μπορούμε ν' ἀνταπο- δώσουμε στοὺς ἀγνωστούς φίλους τὴν ἀγάπη, ποὺ μᾶς ἔδειξαν;

Μόνο μὲ τὴν τήρηση τῆς ὑποσχέσεως, ποὺ δώσαμε καὶ ποὺ βάζωμε ὡς ἀρ- χὴ τοῦ περιοδικοῦ μας «κάθε φύλλο καὶ καλλίτερο».

Ἔτσι τὰ ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗ- ΜΑΤΑ, χάρις στὴν ἐκλεκτικότητα τοῦ ἀναγνωστικοῦ τους κοινοῦ, ποὺ ἔδει- ξε πόσο ξέρει ν' ἀμοίβει μιά προσπά- θεια, θὰ κατορθώσουν σιγά-σιγά νὰ γίνουν καλλίτερα, ἀπὸ τ' ἀνάλογα περιοδικὰ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Αὐ- τὸ, ποὺ γράφωμε δὲν εἶναι κούφια ὑ- πόσχεση, λόγια χωρὶς σκέψη καὶ ὑπο- λογισμό: Ὑστερὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα ἀ-

ποτελέσματα τῆς προσπάθειάς μας, χαράξαμε ἓνα σχέδιο, ἓνα δρόμο, ποὺ πρόκειται ν' ἀκολουθήσωμε, ὥστε νὰ μπορέσουμε τὸ συντομώτερο νὰ ἔκτε- λέσωμε τὴν ὑπόσχεσή μας αὐτή.

Εἶναι πρόωρο ἀκόμα ν' ἀναγγείλω- με στοὺς ἀναγνώστες μας τίς ἐνέρ- γειές μας. Μόλις μᾶς ἔρθουν οἱ σχε- τικὲς ἀπαντήσεις ἀπὸ τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐργαστήρια, ποὺ ἀλληλογραφήσαμε γιὰ τὴ βελτίωση τῆς ἐσωτερικῆς τυπογραφικῆς ἐμφανίσεώς μας—γιατί τὸ ἐξώφυλλό μας εἶναι περισσότερο κι' ἀπὸ «εὐρωπαϊκό» χάρις στὴν καλ- λιτεχνικὴ προσπάθεια τοῦ ἐργαστα- σίου Ὁθ. Περιβολαράκη, ποὺ τιμᾷ τὸν τόπο μας—θὰ ἀναγγείλωμε τὰ σχέ- δια μας καὶ θὰ δρῶμε τὸν χρόνο τῆς ἐκτελέσεώς τους.

Στὸ μεταξύ θὰ συγκεντρώσουμε ὅλες μας τίς προσπάθειες στὴν ἐκλο- γὴ καὶ ἐπιμελημένη ἀπόδοση τῶν μυ- θιστορημάτων μας, ὅσο καὶ στὴν εἰκο- νογράφηση.

Τὸ σημερινὸ μας φύλλο δείχνει κι' ὅλας—καθὼς θ' ἀντιληφθῇτε μόνοι σας—μιά φανερὴ σταθερὴ βελτίωση.

Κλείνοντας τὸ μικρὸ αὐτὸ σημείωμα, εὐχαριστοῦμε καὶ πάλι θερμότατα, ὅλους τοὺς φίλους, ποὺ μᾶς ὑπεστή- ρισαν μὲ τόσο φανατισμό. Στις ἐπι- στολές, ποὺ λάβαμε ὡς σήμερα, θ' ἀ- παντήσωμε μὲ τὸ ταχυδρομεῖο.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΣ

Καλλίτερο κι' από το σημερινό
άληθινή καλλιτεχνική απολαυση

ΘΑ ΣΑΣ ΠΡΟΣΦΕΡΩΜΕ :

Στη θέση του σημερινού αστυνομικού μυθιστορήματος «ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ», το πιο γοργό, το πιο περίπλοκο αστυνομικό μυθιστόρημα του πρυτάνεως των αγγλων εγκληματογράφων ΕΝΤΓΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ, που δημοσιεύεται πρώτη φορά ελληνικά :

«ΤΟ ΧΕΡΙ - ΦΑΝΤΑΣΜΑ»

= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

ΟΙ «ΠΕΝΤΕ ΓΑΛΛΟΙ ΚΟΥΡΣΑΡΟΙ» θα παραχωρήσουν τη θέση τους σ' ένα εξαιρετικό μυθιστόρημα περιπετειών του ΖΑΚ-ΟΚΤΑΒ ΛΕΛΟΝ που είναι γεμάτο από συναρπαστικά επεισόδια και έχει ήρωα έναν βρυκόλακα, που γίνεται όργανο για την εκτέλεση των εγκλημάτων μιας πανέμορφης γυναίκας :

«ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΩΜΕΝΟ ΧΑΝΙ»

= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

Στη θέση του «ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΙΘΗΚΑΝΘΡΩΠΟΥΣ», ένα μυθιστόρημα ζούγκλας του ΛΟΥΙ-ΑΝΤΟΝΕΝ ΜΠΟΥΣΣΕΝΑΡ συγγραφέως του «ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΛΙΟΝΤΑΡΙΩΝ», που δημοσιεύτηκε στο πρώτο φύλλο και είχε τόση επιτυχία, με τις ζωντανότερες περιγραφές και το ανεξάντλητο κέφι των ήρώων του :

«ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΣ ΤΗΣ ΓΟΥΪΑΝΑΣ»

= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

Το «ΧΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΪ-ΜΟΥΣ» θ' αντικατασταθεί με το βραβευμένο στο διαγωνισμό της «Διεθνούς Δραματικής Παραγωγής» του Παρισιού, τρίπρακτο έργο του «θεάτρου φρίκης» του συγγραφέως ΑΝΤΡΕ ΝΤΕ ΛΟΡΝΤ και ΑΝΡΥ ΜΠΩΣ. Πρόκειται περί θεατρικού αριστουργήματος :

«Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ»

= ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ =

ΚΑΙ

Τη λαχταριστή συνέχεια του αναγνώσματος του Γ. ΑΘΗΝΑΙΟΥ :

«ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ»

που σημείωσε αληθινό θρίαμβο και που διαβάζεται με φανατισμό από όλους ανεξαίρετως τους αναγνώστες μας.

Από τους συγγραφείς και τους τίτλους
γίνεται φανερό στους αναγνώστες μας,
πώς θα είμαστε άρτιότεροι, καλλίτεροι,

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ ΜΑΣ

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ ΓΕΜΑΤΟ ΗΡΩΪΚΑ ΚΑΤΟΡΘΩΜΑΤΑ, ΘΡΥΛΛΙΚΕΣ ΝΑΥΜΑΧΙΕΣ.
ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ ΡΕΜΥ ΣΑΙΝ - ΜΩΡΙΣ

Η ναπολεόντιος εποχή με τους ήρωες και τις
μιζέριες της χρησιμεύει για φόντο στο περιπετει-
ώδες αυτό μυθιστόρημα, όπου ο αναγνώστης δά πα-
ρακολουθήσει την οδύσσεια πέντε φυλακισμένων
στά κάτεργα στρατιωτών του Ναπολέοντος. Το μυ-
θιστόρημα αυτό αριθμεί υπερδιακόσιες εκδόσεις
στα γαλλικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΜΙΑ ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΟΝ «ΤΡΙΤΩΝΑ».

Κρύψε το εργαλείο σου ! Έρχο-
νται οι Έγγλέζοι ! ψυθίρισε σιγα-
νά ο Βαρβολομαίος, που πάρα
μόνευε, όσο δούλευε ο σύντρο-
φός του.

Μέσα στην απόλυτη ήσυχία της νύ-
χτας, που δεν άκουγότανε παρά μονά-
χα το έλαφρο κυματάκι, που παίζε πά-
νω στα μαύρα πλευρά του παληού
καρβιού της φυλακής τρακόσιων Γάλ-
λων αιχμαλώτων-αντήχησαν τα ρυ-
θμικά βήματα της φρουράς.

Ο Κοσέ, έκλεισε στη στιγμή το σου-
γιά του. Ψάχνοντας μέσα στο σκοτά-

δι, σκέπασε με πίσσα το μέρος, που
είχε κόψει εκείνο το βράδυ στο πλευ-
ρό του καρβιού, κι' έπειτα κρέμασε
από πάνω κάποιο ρούχο.

Ανοίξε η χοντρή δρύινη πόρτα
του υπόστεγου. Όλοι οι αιχμάλωτοι
τώρα βοισκόντουσαν ξαπλωμένοι στα
στρώματά τους. Το περίπολο τους
έπιθεώρησε, έναν ένα. Μπροστά από
κάθε στρατιώτη, πήγαινε ένας με το
φανάρι στο χέρι. Ο περιπολάρχης,
πήγε πρώτα να δει ένα δυστυχισμένο
δεκανέα, που ψυχομαχούσε από τ'
απόγευμα. Ο Γάλλος δεκανέας είχε

πεθάνει πιά. Βάλανε τὸ πτώμα μέσα σ' ἕνα τσουβάλι, ἀφοῦ ρίξανε μέσα δυὸ βαρύδια.

—Θὰ καλοφᾶνε πάλι ἀπόψε τὰ κα-
βούρια! εἶπε ὁ περιπουλάρχης, ὁ ἀ-
γριος Μπάτζερ.

Τὰ φανάρια κάνανε τὸ γύρο τοῦ
ὕποστεγου. Κάπου-κάπου, ἕνας ἀπὸ
τοὺς κοκκινοφορεμένους ἐκείνους
στρατιῶτες, ἀνοίγει τὶς παλάμες τῶν
αἰχμαλώτων, μὴ βρῇ καμμιὰ λίμα ἢ
ἄλλο ἐργαλεῖο· ἕνας ἄλλος τράντα-
ξε τὰ σιδερένια κάγκελα τῶν λιγο-
στῶν παραθύρων, μὴ τᾶχανε λιμά-
ρει.

Μεσ' ἀπὸ τὰ μισόκλειστα βλέφαρά
του, ὁ Ζάν Κοσέ παρακολουθοῦσε κά-
θε τους κίνηση.

—ΡΙΞε μιὰ ματιά κάτω ἀπὸ κεῖνο
τὸ ροῦχο, Πάτρικ, πρόσταξε ἕναν ἀπὸ
τοὺς ἀνθρώπους του, μὲ βραχνή φω-
νή, ὁ Μπάτζερ.

Ὁ Κοσέ ἀνατρίχιασε· ἰδρωτὰς ἀ-
γωνίας, τοῦ πάγωσε ὁλόκληρο τὸ
κορμί.

Τὴν τελευταία ὥρα! τὴν τελευταία
στιγμὴ, ὅταν ὅλα ἦσαν ἔτοιμα πιά
γιὰ νὰ δραπετεῦσουν, κατάλαβε, πῶς
ἦτανε χαμένοι. Τὰ δευτερόλεπτα, τοῦ
φάνηκαν αἰῶνες...

—Τίποτα, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ
Πάτρικ, ἀφοῦ ἔρριξε μιὰ ματιά, κάτω
ἀπὸ τὴ μπλούζα.

Ἦταν ἔτοιμος τώρα νὰ κοιτάζει τὰ
χέρια τοῦ αἰχμαλώτου. Ὁ Κοσέ
ἔσφιξε τὶς γροθιές του, γιὰ νὰ μὴ φα-
νοῦν τὰ ἴχνη ἀπὸ τὴν πίσσα. Ὁ στρα-
τιώτης ὅμως προσπαθοῦσε ἐπίμονα νὰ
τοῦ ἀνοίξει τὸ χέρι, σὰν νάθελε κάτι
νὰ τὸ βάλει μέσα. Ὁ αἰχμάλωτος
ἔνοιωσε τὴν ἐπαφὴ ἑνὸς χαρτιοῦ, δι-
πλωμένου.

Μέσα στὴ ζάλη, ποὺ τοῦφερε ἡ τρο-
μάρα ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπότομο, δυνατὸ
φῶς τοῦ φαναριοῦ, τοῦ φάνηκε, πῶς
ἔβλεπε νὰ τὸν κοιτᾶζουν δυὸ μάτια,
γαλάνια, φιλικὰ, μὲ συμπάθεια...

Κατόπιν ἔφυγε τὸ περίπολο μὲ τὸ
ἴδιο ρυθμικὸ βάδισμα κι' ἡ νύχτα, σκέ-
πασε πάλι, μὲ τὰ μαῦρα πέπλα τῆς,
τὸ ὑπόστεγο τῶν φυλακισμένων.

Ὅταν ἔπαψε κάθε κρότος ἀπὸ τὴν
ἐπίσκεψή τῶν Ἀγγλῶν, διαδόθηκε στὴ
στιγμὴ, ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, ἡ εἰδηση:
ἕνας «κοκκινοντυμένος» γλύστρισε ἕνα
χαρτάκι μέσα στὸ χέρι τοῦ Κοσέ.

—Ἰσως νά'ναι εἰδήσεις ἀπ' τὴ Γαλ-
λία, ἔλεγε ὁ νεαρὸς καὶ δειλὸς Ἀρον-
τέλ, ποὺ νοσταλγοῦσε τὴν ὁλόφωτο
οὐρανὸ τῆς πατρίδας του, περισσό-
τερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

—Ἐγὼ φοβάμαι, μὴν εἶναι καμμιὰ
παγίδα τῶν Ἀγγλῶν, εἶπε ὁ λωστρό-
μος Πικό, δὲν μπορούμαι νὰ χουμ' ἐμ-

πιστοσύνη σὲ κανένα τους.

Ὁ Κοσέ, ποὺ ξανάρχισε νὰ κόβει τὸ
χοντρὸ ξύλο μὲ ὑπομονή, παρατήρησε:

—Ὁ Μπάτζερ, φώναζε κείνον τὸ
στρατιώτη Πάτρικ. Ὄνομα Ἰρλανδικό,
κι' ὅπως ξέρετε δὲν τοὺς ἀγαπᾶνε
διόλου οἱ Ἰρλανδοὶ τοὺς Ἑγγλέζους.
Εἶδα τὰ μάτια του, καθὼς κοίταζε: δὲ
μπορεῖ νὰ χεῖ ἐγγλέζικη ψυχὴ αὐτὸ τὸ
παλληκάρι.

Ἀπὸ τὰ καγγελόφραχτα παραθυρά-
κια, ἔμπαινε μονάχα ἡ πυκνὴ ὁμίχλη-
σκοτάδι ἀκόμη παντοῦ. Ἀλλὰ τὸση
ἦταν ἡ ἀνυπομονησιὰ τῶν δυστυχι-
σμένων ἐκείνων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους
πολλοὶ σάπιζαν μέσα στὸν «Τρίτωνα»,
τρία καὶ τέσσερα χρόνια, ὥστε κά-
ποιος δὲν κρατήθηκε καὶ πρότεινε ν'
ἀνάψουνε φῶς γιὰ νὰ διαβάσουν τὸ
γράμμα ἐκεῖνο.

—Ὅποιος κάνει, πῶς ἀνάβει φῶς,
εἶναι χαμένος! Θὰ τὸν σκοτώσω μὲ τὸ
ἴδιο μου τὸ χέρι, εἶπε ὁ Κοσέ. Μπο-
ροῦμε ὅλοι μας νὰ χαθούμε, ἀπὸ τὴν
περιέργεια ἑνός. Μήπως ξεχάσατε,
πῶς γιὰ μιὰ πῖπα, ποὺ ἀναψε προχτές,
κάποιος στὸ ἄλλο ὑπόστεγο, ἀρχίσανε
νὰ πυροβολοῦν οἱ σκοποὶ καὶ σκοτώ-
σανε τρεῖς αἰχμαλῶτες;

Ἔτσι, περλιμεναν ὅλοι, μὲ ἀπερίγρα-
πτη ἀνυπομονησιὰ νὰ ξεμερώσει. Ἐπι-
τέλους ἀρχίσαν νὰ φαίνονται οἱ πρῶ-
τες ἀδύνατες ἀνταύγειες τῆς αὐγῆς,
πάνω στὰ βρώμικα νερά τοῦ καναλιοῦ.
Μὲ δυσκολία ὁ Κοσέ, διάβασε μέσα
στὸ μισοσκοτάδιο τὸ σημεῖωμα.

Ἦταν γραμμένο γαλλικὰ μὲ μόλις
δυὸ γραμμές. Οἱ σύντροφοί του μὲν
μεναν ν' ἀκούσουν κρατῶντας τὴν
ἀναπνοή τους. Ἐπιτέλους ἀκούστηκε
ἡ φωνὴ του, ἀργὰ καὶ σιγὰ, φοβισμένη.

«Θάρρος καὶ καλὴ ἐπιτυχία. Κοιτάξτε
νὰ εἶστε ἔτοιμοι τὴ νύχτα, ποὺ μᾶς ἔρ-
χεται. Νὰ κολυμπήσετε πρὸς τὰ δεξιά,
τοῦ «Τρίτωνα».

Ὅλοι ἀνατρίχιασαν μέσα στὸ ὑ-
πόστεγο. Ἡ ἀγωνία κι' ἡ ἀμφιβολία
κυρίεψαν τὶς ψυχές τους. Πολλοὶ ἐπέ-
γλων, ποὺ ζητοῦσαν εὐκαιρία νὰ Ἀγ-
τώσουν τοὺς αἰχμαλῶτες, ὅλους μα-
ζί. Πῶς ἦτανε δυνατὸ, ἀγνωστοὶ φίλοι
τους, νὰ εἶχανε μάθει τὸ σχέδιό τους;
Πῶς ἤξεραν, πῶς πλησίαζε τὸ τέλος
τῆς ἡ υπομονητικῆς δουλειᾶς, ποὺ τό-
σον καιρὸ τώρα προσπαθοῦσαν νὰ
φέρουν σὲ πέρας;

Κεῖνη τὴ στιγμὴ ξύπνησε ἕνας ἀπὸ
τοὺς φυλακισμένους, ποὺ τὴν ὥρα, ποὺ
πέρασε ἡ περίπολο ρουχάλιζε ἀδιάφο-
ρος κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ ρουχαλίζει ὀ-
λὴ νύχτα. Ἦταν ἀπὸ τοὺς πῖο παλῆους
μέσα στὸ ὑπόστεγο τῆς ναυτοφυλακί-
ας. Τὸν λέγανε Λουί Μιρέ. Ἦ ἐπανάσταση,

τὸν βρῆκε νεκροθάφτη στὸ Σαίν-Μαλό.
Πατριώτης γεμάτος, ἐνθουσιασμοῦ, πῆ-
γε ἀμέσως ἐξελοντῆς καὶ γρήγορα
προβιβάστηκε ἀνθυπασιιστῆς στὸ πυ-
ροβολικό. Στὰ 1795 ἕνα ἄγημα Ἀγ-
λῶν πεζοναυτῶν, τὸν βρῆκε μ' ἐλάχι-
στους στρατιῶτες σ' ἕνα νησί κι' ἀφοῦ
πούλησε ἀκριβὰ τὴν ἐλευθερίαν του,
πιάστηκε, πληγωμένος, αἰχμάλωτος.
Ἀπὸ τότε τὸν εἶχανε μέσα στὴν ἀπαί-
σια ἐκεῖνη πλωτὴ φυλακή.

Οἱ σύντροφοί του τότε λέγανε «Ἀλ-
ηλούϊα», ἴσως ἀπὸ τὸ πένθιμο ὕφος,
ποὺ τοῦ ἄφησε, στὶς κινήσεις καὶ στὴ
φωνή του ἀκόμα, τὸ παλὸ μακάβριο
ἐπάγγελμά του. Κι' ἀλήθεια τὸ πρό-
σωπο τοῦ «Ἀλληλούϊα» ἦτανε στενὸ-
μακρο, κιτριναρικό, κι' εἶχε τὴ συνή-
θεια νὰ γκρινιάζει σὲ κάθε εὐκαιρία.
Ἀλλὰ ὅλ' αὐτὰ κρύβανε ἕναν ἄντρα
γεμάτον ἐνθουσιασμό, ἔτοιμο σὲ ἀπο-
φάσεις ἐνεργητικῆς καὶ πολὺ ριψοκί-
δου, γερό στὴν ψυχὴ καὶ στὸ κορμί,
παρ' ὅλες τὶς στέρσεις καὶ τὶς κακου-
χίες, πὺν πέρασε στὴ ναυτοφυλακὴ
καὶ στὸν πόλεμο.

Ὅταν ἔμαθε γιὰ τὸ γράμμα ἐκεῖνο,
φάνηκε μιὰ στιγμὴ σκεπτικός.

—Ποῦ νὰ τοῦ θάψω μαζωμένους!
φώναξε ὁ Ἀλληλούϊας. Εἰμᾶστε χαμέ-
νοι!... Μᾶς πῆραν μυρουδιά!

Αὐτὸ τὸ ἐπιφώνημα «ποῦ νὰ τοὺς
θάψω μαζωμένους!», ἀπομεινάρει τῆς
παλῆας του ζωῆς, ἀποτελοῦσε τὴ χει-
ρότερη βλαστήμια στὸ στόμα τοῦ Ἀλ-
ηλούϊα.

—Καὶ γὰρ ὁ φουκαρᾶς, ἐξακολουθῆ-
σε μελαγχολικά, εἶδα ἕνα θαυμάσιο
ὄνειρο στὸν ὕπνο μου... Ὁνειρεύτηκα,
πῶς τὰ καταφέραμε μιὰ χαρὰ, πῶς
φύγαμε ὅλοι μας... Ταξιδεύαμε γιὰ τὴ
Βρέστη, μὲ μιὰν ὁμορφὴ φρεγάδα,
ποὺ δὲν ξέρω, πῶς τὰ καταφέραμε καὶ
τὴν κλέψαμε ἀπ' τοὺς Ἑγγέζους...
Λές καὶ τὴ βλέπω ἀκόμα αὐτὴ τὴ φρε-
γάδα... Τρικουβερτη... μὲ πάνω ἀπὸ
εἴκοσι κανόνια καὶ στὴν πλώρη, μιὰ
χρυσὴ γοργόνα πεντάμορφη!

—Ὁραῖο ὄνειρο ἔκανες, εἶπε ὁ Κοσέ.

Ἡ πρῶτὴ καμπάνα, σταμάτησε αὐ-
τὲς τὶς κουβέντες... Ἐνας ὑπαξιωμα-
τικός ἤρθε νὰ ἐπιστατήσῃ στὸ ἔγε-
ρήριο τῶν αἰχμαλώτων. Κατόπιν, ὅ-
ταν συμμαζεψανε τὰ στρώματά τους
ὅταν οἱ τρακόσιοι ἄντρες, φόρεσαν
τὴν πάννη κίτρινη στολὴ μὲ τὰ δυὸ
πελώρια ψηφιά Φ.Α. (Φυλακὲς Αἰχμα-
λώτων), ποὺ εὐκόλα θὰ τοὺς ἀναγνώ-
ριζαν μ' αὐτὴ, ἂν γύρευαν νὰ δραπετε-
ψουν, τοὺς φέρανε μέσα σ' ἀκάθαρτα
καζάνια, τὸ συσσίτιο τῆς μέρας: μαῦ-
ρο, μοχλίσασμένο ψωμί, μπακαλιάρω
χαλασμένο καὶ σάπιες πατάτες.

Ὅταν ξανακούστηκε ἡ καμπάνα, ἀ-

νεβήκανε ὅλοι μαζί στὸ κατάστρωμα.
Τοὺς ἐπέτρεπαν νὰ μένουν ἐκεῖ, μερι-
κὲς ὥρες, τὸ πρωῒ καὶ τὸ ἀπόγευμα,
σὲ ξεχωριστὰ φραγμένα διαμερίσματα
γιὰ τοὺς φυλακισμένους κάθε ὑπό-
στεγου.

Ἀπὸ κεῖ πάνω ἔβλεπαν τὸ μονότο-
νο τοπεῖο, ἀντίκρυ, στὴ στερεὰ, γε-
μάτο βαλτοτόπια καὶ πρὸς τὰ δυτικά,
στὸ βάθος, τὴ χαμηλὴ παραλία τοῦ
Γουάιτ, ἐνὸς ξερονησιοῦ... Ἀνάμεσα
στὶς δυὸ αὐτὲς στερεές, ἀπλωνότανε
τὸ ἀπέραντο λιμάνι τοῦ Σπίθχεντ μὲ
τ' ἀρχομᾶτιστα νερά του. Μεγάλα,
παλὰ καράβια καὶ ποντόνια ἦταν ἀ-
ραγμένα στὴ γραμμὴ, ναυτοφυλακὲς
κι' ἀποθήκες ὕλικου.

Οἱ αἰχμάλωτοι κοιτάζανε κεῖνο τὸ
πρωῒ σκεπτικοὶ καὶ μελαγχολικοὶ τὴν
ἀφιλόξενη κελὴ ἀκρογιαλιά, ὅπου
αὔριο, μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς θὰ κατόρ-
θωναν, ἴσως, νὰ βγοῦνε καὶ τὰ βα-
θεῖα παγερά ἐκεῖνα νερά, ὅπου θὰ θα-
θαβόντουσαν οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐ-
τούς, σκωτῶμενοι ἀπὸ τὶς σφαῖρες τῶν
Ἀγγλῶν.

Ὁ καθένας κοίταζε τὸ διπλανό
του, τὸν ἔβρισκε πῖο κιτριναρὴ, πῖο
ἀδύνατο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ, καὶ
συλλογιζότανε μὲ τὸ νοῦ του:

—Ἐσύ, φουκαρᾶ μου, θ' ἀπομεινεῖς
στὸ δρόμο...

Ὅλοι τοὺς ὅμως εἶχαν τὴν ἴδια ἀ-
πόφαση:

—Καλλίτερα νὰ πνιγοῦμε, παρὰ νὰ
μείνουμε μέσα σ' αὐτὴ τὴ φυλακή, σ'
αὐτὴ τὴ κόλαση!...

Ὁ Κοσέ προσπάθησε ν' ἀνακαλύψει
τὸν Πάτρικ ἀνάμεσα στοὺς στρατιῶ-
τες τῆς φρουρᾶς, ἀλλὰ, φαίνεται, ὁ
Ἰρλανδὸς δὲν εἶχε ὑπηρεσίαν κεῖνο τὸ
πρωῒ. Γιὰ νὰ περάσῃ ἡ ὥρα τους
οἱ Γάλλοι πιάσανε τὶς συνηθισμένες
τους δουλειές, κατὰ μικροπράγματα,
ποὺ τὰ φτιάχνανε μὲ ὑπομονὴ καὶ τὰ
πουλοῦσαν γιὰ νὰ συμπληρῶνουν τὸ
ἐλεεινὸ τους συσσίτιο: παίγνια ἀ-
πὸ καλάμι, ἀλλατιέρες ἀπὸ ξύλο,
σταυροὺς ἀπὸ κόκκαλο, ὅλα κείνα τὰ
θλιβερά μικροπράγματα, ποὺ πουλά-
νε σ' ὅλους τοὺς τόπους οἱ φυλακι-
σμένοι... Ὁ Πικό, ἐφοδιασμένος μὲ
πεντέξη βελόνες, στόλιζε μὲ δυὸ τρυ-
πημένες καρδιές στὴν πλάτη τοῦ Βαρ-
θολομαίου, ἐνῶ ὁ Ἀλληλούϊας διδα-
σκε τὰ στοιχεῖα τῆς ἀριθμητικῆς σὲ
μερικοὺς ἀγράμματους συναδέλφους
του.

Ἀξαφνα, τὸν εἶδαν νὰ σηκώνεται
σὰν παραζαλισμένος καὶ φέροντας τὸ
χέρι στὰ μάτια νὰ κοιτάζει μὲ κατά-
πληξη πρὸς τὴν εἴσοδο τοῦ λιμανιοῦ.

—Νὰ ἡ φρεγάδα, ποὺ εἶδα στὸν ὕ-

πνο μου !.. Αὐτὴ εἶναι ! ψυθίριζε. Αὐτὴ εἶναι !..

Μὲ ὅλα τῆς τὰ πανὶὰ ἀνοιχτά, καὶ μὲ δέκα τουλάχιστο πελώρια κανόνια σὲ κάθε πλευρῶ, μιά μεγαλόπρεπη φρεγάδα προχωροῦσε καμαρώτῃ καὶ περίφανῃ πρὸς τὴν προκυαία τοῦ Πλύμουθ. Ἡ ψηλὴ πλώρη τῆς ἦταν στολισμένη μὲ μιά δόλοχρυσ γοργόνα.

Ἡ Ἀλληλουΐας, μὴ μπορῶντας νὰ πιστέψει στὰ μάτια του, τὴν ἔδειχνε μὲ τὸ δάχτυλο στὸν Κοσέ.

Ὁ λοχίας Μπράτζερ ἔκανε τὴ βόλτα του κι' ἐπιθεωροῦσε πάλι τοὺς αἰχμαλώτους. Τ' ἀγριεμένα, κατακόκκινα μάτια του, ψάχνανε τὸ καθεὶ μὲ ὑποψία. Πῆγνε κοντὰ στὸν Ἀλληλουΐα καὶ μὲ φανερό μίσος, σ' ὅλη του τὴν ἀποπληκτικὴ μορφή, ὁ ἀπαίσιος χοντράνθρωπος ἱκανοποίησε τὴν περιέργεια τοῦ πρῶην νεκροθάφτη:

— Εἶναι ἡ «Δανάη», τοῦ εἶπε μὲ περιφάνεια, ἕνα ἀπὸ τὰ μαργαριτάρια τοῦ βρετανικοῦ ναυτικοῦ. Ἐκατὸν πενήντα ἄντρες πληρώμα, τριανταδύο κανόνια... Κυβερνήτης ὁ λόρδος Πρόμπυ... Τὴν περιμέναμε στὸ Πλύμουθ ἀπ' τὰ προχτές. Βρῆκε ὅμως, κατὰ πῶς φαίνεται, πολὺ δουλειά, γιατί ρήμαξε τὰ γαλλικὰ παράλια. Πιστεύω νάκανε πολλές ζημιές στοὺς δικούς σας...

Ὁ κόκκινος λοχίας τράβηξε ἀγέρωχα ποραπέρα, εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ του.

— Ἡ «Δανάη»! συλλογιζότανε ὁ Ἀλληλουΐας, τὴ λένε «Δανάη» αὐτὴ τὴ φρεγάδα... Κι' ἡ γοργόνα στὴν πλώρη τῆς... Ὅστε νά, πού βγαίνει τ' ὄνειρό μου... Μήπως μὲ προειδοποίησε ἡ μοίρα μου;...

Παίζοντας ζάρια, τὸ ἀπόγευμα, οἱ φυλακισμένοι κανόνισαν, τὴ σειρά τους στὴ δραπετεύση. Ὁ Πικό, ὁ πιὸ δυνατὸς ἄντρας ἀπὸ ὅλους, πῆρε τὸν ἀριθμὸ ἕνα. Ὁ Βαρθολομαῖος τὸ 2. Τοῦ Ἀλληλουΐα τοῦλας ὁ ἀριθμὸς 298.

— Θάπρεπε νὰ πέσω στὴ θάλασσα ἀπὸ τοὺς πρώτους, εἶπε ὁ Κοσέ, ἀφοῦ γὰρ δούλεψα περισσότερο γιὰ ν' ἀνοίξουμε τὴν τρύπα στὸ πλευρὸ τοῦ карабиού. Ἡρθα ὅμως ἀπὸ τοὺς τελευταίους στὴ ναυτοφυλακή, ὅα φύγω λοιπὸν τελευταίος.

Κανένας δὲν διαμαρτυρήθηκε. Ὅταν ἀκούστηκε τὸ σιωπητήριο, ὁδήγησαν πάλι τοὺς φυλακισμένους στὸ ὑπόστεγο. Πόσο τοὺς φάνηκε ν' ἀργεῖ ἐκεῖνο τὸ βράδυ, ἡ περιπολία τοῦ Μπράτζερ!...

Τὸ μέρος, ποῦχανε πελεκήσει στὸ πλευρὸ τοῦ «Τρίτωνα» κρατιότανε πιά

στὴ θέση του ἀπὸ λίγα χιλιοστάμετρα. Κι' ὁ σουγιάς ἐξακολουθοῦσε τὴ δουλειά του ἀκατάπαυτα. Ἀπὸ πάνω τους οἱ φυλακισμένοι ἀκούγανε τὶς φωνές τῶν σκοπῶν: «Φύλακες! Γρηγορήτει!» καὶ στέναζαν μὲ λύσσα.

— Ἔτοιμοι! ψυθίρισε ἐπιτέλους ὁ Κοσέ.

Ὅλοι βρισκόντουσαν στὸ πόδι... Τὰ εἶχανε προβλέψει ὅλα, ὅπως μποροῦσαν καλλίτερα. Ὁ Μπράτζερ πέρασε κι' ἔφυγε. Ἡσυχία παντοῦ...

Ξεγυμνωμένοι οἱ φυλακισμένοι, εἶχανε δέσει τὰ παληόρουχά τους δέμα στὴ μέση τους καὶ περίμεναν στὴ γραμμή, καθένας σύμφωνα μὲ τὸν ἀριθμὸ, πού πῆρε τὸ ἀπόγευμα. Τότε ὁ Κοσέ, ἔσπρωξε προσεχτικά, νὰ πέσει στὴ θάλασσα τὸ κομμάτι κείνο ἀπὸ τὸν «Τρίτωνα» γιὰ νὰ μὴ κάνει κρότο κι' ὑποψιαστοῦνε οἱ φύλακες. Πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι τους, ἀκουγόντουσαν τὰ βήματα τοῦ σκοποῦ. Ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα, ὁ Κοσέ ἔσκυψε κι' εἶδε τὴ σιλουέττα τοῦ ν' ἀπομακρύνεται.

— Ἐμπρός! ψυθίρισε.... Ὁ ἀριθμὸς ἕνα!...

Ὁ Πικό γλύστρισε, σὰν τὸ χέλι, στὸ νερό, ὁ Βαρθολομαῖος βούτησε δεύτερος πίσω του. Ὁ ἀριθμὸς τρία, τσακισμένος ἀπὸ τὸν πυρετὸ, ἀπομακρύνθηκε δυὸ-τρία μέτρα κι' ἔπειτα βούληξε μέσα στὰ βρώμικα νερά καὶ χάθηκε χωρὶς καμμιὰ προσπάθεια οὔτε μιλιὰ γιὰ νὰ μὴ προδώσει τοὺς συντρόφους του. Κανένας δὲ μίλησε.

Κάθε δέκα δευτερόλεπτα, ἔπεφτε κι' ἕνας ἄνθρωπος στὴ θάλασσα μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Βιαζόντουσαν νὰ φύγουν ὅλοι, πρὶν ἀπὸ τὸ περίπολο, πού θαρχότανε τὰ μεσάνυχτα.

Ὡς τὸν ἀριθμὸ 298 δὲν τοὺς πῆραν μυρουδιά. Ἐκείνη ὅμως τὴ στιγμή, ἡ ἀνυπομονησία ἐνὸς Προβηγγιανοῦ αἰχμαλώτου, προκάλεσε ἀρκετὸ θόρυβο. Τὸ νερὸ ταραχτήκε ἀπὸ τὸ βιαστικὸ κολύμπημα τῶν ἄλλων, πού φοβήθηκαν! Ἀκούστηκε συναγεμὸς στὸ κατάστρωμα κι' ἔπειτα, ὁ πρῶτος πυροβολισμός.

— Γρήγορα!... Γρήγορα!... πρόσταξε ὁ Κοσέ, σκουντώντας τοὺς τελευταίους.

Τώρα ὅμως, οἱ πυροβολισμοὶ ἀκουγόντουσαν ἀπὸ παντοῦ μαζί μὲ τὸν παφλασμὸ τῶν κουπιῶν. Οἱ φύλακες πηδοῦσαν σὲς βάρκες.

— Γειά σου, ἀδερφέ μου! εἶπε ὁ Ἀλληλουΐας κι' ἔσφιξε τὸ χέρι τοῦ Κοσέ.

Κεῖνὴ τὴ στιγμή ὁ Μπράτζερ κι' ὁ κυβερνήτης τοῦ «Τρίτωνα» ὄρμησαν στὸ ὑπόστεγο καὶ πυροβόλησαν.

Μιά ἀπὸ τὶς σφαῖρες ἔγδαρε τὴ

γάμπα τοῦ Κοσέ, πού ριχνότανε τὴν ἴδια στιγμή στὴ θάλασσα.

— Νὰ σὰς θάψω καὶ τοὺς δυὸ μαζί! οὐρλιάσε ὁ Ἀλληλουΐας κι' ἀμέσως χάθηκε κάτω ἀπ' τὸ μαῦρο νερὸ τοῦ καναλιοῦ.

Ὁ Κοσέ, κολύμπησε ἀρκετὰ δευτερόλεπτα κάτω ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια, ἀνέβηκε μιά στιγμή κι' ἀνάσανε, εἶδε ὅμως τὶς βάρκες γύρω του καὶ ξαναβούτηξε. Οἱ κοκκινόφορεμένοι στρατιῶτες κι' ἄλλοι, βοηθοί, μὲ τοὺς πυρσοὺς στὸ χέρι, χτυποῦσαν ἀλύπητα ζωντανούς καὶ σκοτωμένους. Ὁ Μπράτζερ, οὐρλιάζοντας, σὰν κανίβαλος, ἔδινε θάρρος στοὺς δήμευς ἐκείνους: ὡς κι' οἱ κωπηλάτες, χτυποῦσαν κι' αὐτοὶ κι' ἔσπαζαν τὰ κρανία τῶν φυλακισμένων μὲ τὰ βαρεῖα κουπιά τους.

Οἱ σφαῖρες σφύριζαν πάλι γύρω ἀπ' τὸν Κοσέ κι' ἀναγκάστηκε νὰ ξαναβουτήξει, κολυμπώντας μισοπνιγμένος μ' ὅση δύναμη τοῦ ἀπόμεινε. Προχώ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. ΣΤΗΝ ΑΠΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΕΝΤΑΡ—ΧΑΟΥΖ

Ὁ σὰς διηγηθῶ μὲ κάθε λεπτομέρεια, εἶπε ὁ Πικό σιναλά, πῶς μπορέσαμε, ὁ Βαρθολομαῖος καὶ γὰρ νὰ βγοῦμε στὴ σιερρά.

Κολυμπούσαμε ἐναντία στὸν ἀγέρα μὴν δλόκληρη ὥρα. Ἀκούγαμε ἀπὸ τὸ τουφεκίδι ἀπὸ τὸν «Τρίτωνα», ὅταν ἔξαφνα, ὁ Βαρθολομαῖος μὸς φωνάζει: «Πικό! Πατώνω». Τὴν ἴδια σχεδὸν στιγμή ἔνοιωσα καὶ γὰρ τὴν ἄμμο κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου. Εἶχαμε φτάσει σὲ μὴν ἐρημικιά ἀκρογιαλιά. Τρομάξαμε φυσικά, ὅταν εἶδαμε δυὸ ἄνθρωπους στὴν παραλία νὰ τρέχουν κατὰ πάνω μας. Ὁ ἕνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς μᾶς λέει στὴ γλώσσα μας: «Εἰστε ἀπὸ τὸν Τρίτωνα;» —Ναί, τοῦ ἀπαντῶ γὰρ. Μᾶς πῆραν λοιπὸν ἀμέσως μαζί τους κι' ἀνάμεσ' ἀπὸ κάτι μονοπάτια μᾶς φέρανε σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀποθήκη. Τότε ὁ ἴδιος, πού μᾶς εἶχε ξαναμιλήσει, μᾶς λέει: «Ἐδῶ θὰ βρῆτε ροῦχα καὶ τρόφιμα τσιμουδιά τώρα καὶ μὴ κάνετε βῆμα ἀπὸ δῶ μέσα!» Ἐμεῖς καθίσαμε πάνω στ' ἄχυρα νὰ ξεποστᾶσούμε. Ὑστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα μᾶς φέρανε τὸν Ἀροντέλ, κατόπι ἦρθε ἐσὺ, φουκαρᾶ μου Κοσέ, μισοπνιγμένος, σὲ μᾶζεψαν μισοσκοτωμένο ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῶν κουπιῶν ἀναίσθητο.

— Κι' ὁ Ἀλληλουΐας; ρώτησε ὁ Κοσέ, δὲν ξέρει κανένας σας, τί ἀπόγινε;

Κι' οἱ τρεῖς ἀνασήκωσαν τοὺς ὤμους. Ἔτσι κοβέντιαζαν, οἱ τέσσερις, πού

ρῆσε ἀρκετά. Ὅταν ξαναἔβηκε στὴν ἐπιφάνεια, ἀκούγε τὸ τουφεκίδι νὰ ἐξακολουθεῖ πίσω του καθὼς καὶ τὸν ξερό κρότο τῶν κουπιῶν πάνω στὰ κρανία τῶν δυστυχισμένων συντρόφων του.

Ἀνάμεσα στοὺς ρόγγους τῆς ἀγωνίας, γύρω του, ὁ Κοσέ νόμισε, πῶς ἀναγνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ Ἀλληλουΐα: — Παληόσκυλα!... Ζωντανὸ δὲ θὰ μὲ πιάσετε!...

Κολύμπησε ἀκόμα ἀρκετά, ἀλλὰ ἔνοιωθε πιά τὶς δυνατόειες του νὰ λιγοστεύουν... κι' ἡ στερεὰ ἦταν ἀκόμα ἀρκετὰ μακρὰ, ἴσως... Ἐπαλῶθηκε τότε ἀνάσκελα κι' ἀφέθηκε στὸ ἔλεος τοῦ νεροῦ, νὰ τὸν βγάλει, ὅπου τραβοῦσε τὸ κύμα... Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ἔξαντλημένος ὁλότελα, ἔκλεισε τὰ μάτια του.

Ὅταν τὰ ξανάνοιξε, ἔνοιωσε, πῶς κάποιος τὸν κουβαλοῦσε πάνω στὴ ράχη του. Ἀγκάθι γρατζουνόυσαν τὰ γυμνά πόδια του καὶ εἶδε, πῶς περνοῦσε κοντὰ ἀπὸ ἀγριούς θάμνους.

Ὁ σὰς διηγηθῶ μὲ κάθε λεπτομέρεια, εἶπε ὁ Πικό σιναλά, πῶς μπορέσαμε, ὁ Βαρθολομαῖος καὶ γὰρ νὰ βγοῦμε στὴ σιερρά. Κολυμπούσαμε ἐναντία στὸν ἀγέρα μὴν δλόκληρη ὥρα. Ἀκούγαμε ἀπὸ τὸ τουφεκίδι ἀπὸ τὸν «Τρίτωνα», ὅταν ἔξαφνα, ὁ Βαρθολομαῖος μὸς φωνάζει: «Πικό! Πατώνω». Τὴν ἴδια σχεδὸν στιγμή ἔνοιωσα καὶ γὰρ τὴν ἄμμο κάτω ἀπ' τὰ πόδια μου. Εἶχαμε φτάσει σὲ μὴν ἐρημικιά ἀκρογιαλιά. Τρομάξαμε φυσικά, ὅταν εἶδαμε δυὸ ἄνθρωπους στὴν παραλία νὰ τρέχουν κατὰ πάνω μας. Ὁ ἕνας ὅμως ἀπ' αὐτοὺς μᾶς λέει στὴ γλώσσα μας: «Εἰστε ἀπὸ τὸν Τρίτωνα;» —Ναί, τοῦ ἀπαντῶ γὰρ. Μᾶς πῆραν λοιπὸν ἀμέσως μαζί τους κι' ἀνάμεσ' ἀπὸ κάτι μονοπάτια μᾶς φέρανε σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν ἀποθήκη. Τότε ὁ ἴδιος, πού μᾶς εἶχε ξαναμιλήσει, μᾶς λέει: «Ἐδῶ θὰ βρῆτε ροῦχα καὶ τρόφιμα τσιμουδιά τώρα καὶ μὴ κάνετε βῆμα ἀπὸ δῶ μέσα!» Ἐμεῖς καθίσαμε πάνω στ' ἄχυρα νὰ ξεποστᾶσούμε. Ὑστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα μᾶς φέρανε τὸν Ἀροντέλ, κατόπι ἦρθε ἐσὺ, φουκαρᾶ μου Κοσέ, μισοπνιγμένος, σὲ μᾶζεψαν μισοσκοτωμένο ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῶν κουπιῶν ἀναίσθητο.

— Κι' ὁ Ἀλληλουΐας; ρώτησε ὁ Κοσέ, δὲν ξέρει κανένας σας, τί ἀπόγινε;

Κι' οἱ τρεῖς ἀνασήκωσαν τοὺς ὤμους. Ἔτσι κοβέντιαζαν, οἱ τέσσερις, πού

ρῆσε ἀρκετά. Ὅταν ξαναἔβηκε στὴν ἐπιφάνεια, ἀκούγε τὸ τουφεκίδι νὰ ἐξακολουθεῖ πίσω του καθὼς καὶ τὸν ξερό κρότο τῶν κουπιῶν πάνω στὰ κρανία τῶν δυστυχισμένων συντρόφων του.

Ἀνάμεσα στοὺς ρόγγους τῆς ἀγωνίας, γύρω του, ὁ Κοσέ νόμισε, πῶς ἀναγνώρισε τὴ φωνὴ τοῦ Ἀλληλουΐα: — Παληόσκυλα!... Ζωντανὸ δὲ θὰ μὲ πιάσετε!...

Κολύμπησε ἀκόμα ἀρκετά, ἀλλὰ ἔνοιωθε πιά τὶς δυνατόειες του νὰ λιγοστεύουν... κι' ἡ στερεὰ ἦταν ἀκόμα ἀρκετὰ μακρὰ, ἴσως... Ἐπαλῶθηκε τότε ἀνάσκελα κι' ἀφέθηκε στὸ ἔλεος τοῦ νεροῦ, νὰ τὸν βγάλει, ὅπου τραβοῦσε τὸ κύμα... Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ἔξαντλημένος ὁλότελα, ἔκλεισε τὰ μάτια του.

Ὅταν τὰ ξανάνοιξε, ἔνοιωσε, πῶς κάποιος τὸν κουβαλοῦσε πάνω στὴ ράχη του. Ἀγκάθι γρατζουνόυσαν τὰ γυμνά πόδια του καὶ εἶδε, πῶς περνοῦσε κοντὰ ἀπὸ ἀγριούς θάμνους.

ἐδῶ τὸν κύριό μου, τὸ κόμη Ντε Λαντρελλέκ, στὰ 1792, ὅταν ἔφυγε ἀπ' τὴν πατρίδα, μετὰ τὴν Ἐπανάσταση. Μένουμε ἑπτὰ χρόνια σχεδὸν τώρα στῆς λαϊδῆς Χορνσήα, πού εἶναι συγγενὴς του.

— Στὸν κύριό σας λοιπόν, εἶπε ὁ Κοσέ, χρωστάμε τὴ σωτηρία μας.

— Ὁχι. Καὶ ὅσο κι' ἂν δὲν στέκει νὰ κάνει κανένας κάτι, χωρὶς νὰ τὸ ξέρει ὁ ἀφέντης του, καὶ νὰ χει μάλιστα διαφορετικὲς ἰδέες ἀπ' αὐτόν, πρέπει νὰ σὰς εἰδοποιήσω, πὼς ἂν ἤξερε, τί ἔκανα γὼ σ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεση, θὰ μούσπαζε τὰ κόκκαλα. Ὁ κ. κόμης δὲν ἀστειεύεται στὰ ζητήματα τῆς πολιτικῆς.

— Εἶσαι λοιπόν βασιλικὸς καὶ τοῦ λόγου σου, ὅπως κι' ὁ ἀφέντης σου κύρ Μαγγάν; εἶπε κάπως εἰρωνικὰ ὁ Κοσέ.

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἀποκρίθηκε μὲ ἄρκετὰ κωμικὴ σοβαρότητα:

— Μάλιστα κι' εἶμαι περήφανος γι' αὐτό. Καὶ ἡ εὐγενεστάτη κυρία μου, ἡ δεσποινίδα Ὁδέττη, εἶναι κι' αὐτὴ βασιλικιά. Ὡστόσο, ἂν καὶ σεῖς ὑπηρετήσατε τοὺς πολιτικοὺς ἐχθροὺς μας, δὲν ξεχνᾶμε, πὼς εἶστε Γάλλοι. Γι' αὐτὸ λοιπόν ἡ δεσποινίδα Ὁδέττη φρόντιζε τόσο συχνὰ γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους. Μὲ τιμὰ μ' ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνη. Ὁ γέρο-θυρωρὸς τοῦ πύργου, ὁ Ἐγγάν, εἶναι Ἰρλανδὸς κι' ἔχει ἕνα γυιὸ στὴ φρουρά τοῦ «Τρίτων». Ὁ γυιὸς λοιπόν αὐτὸς τοῦ θυρωροῦ, ὁ Πάτρικ, ὅπως κι' ὅλοι οἱ συμπατριῶτες του, δὲν τοὺς χωνεύει διόλου τοὺς Ἑγγλέζους. Ἐρχεται συχνὰ καὶ μᾶς βλέπει στὸ Σένταρ-Χάουζ. Αὐτὸς, πού λέτε, μυρίστηκε τὰ σχέδιά σας.

— Κι' αὐτὸς κινδύνεψε νὰ πάει κρεμάλα, φέρνοντάς μας τὸ σημεῖωμα τῆς μικρῆς σας κυρίας...

— Μάλιστα! ψυθίρισε ὁ Μαγγάν.

— Καὶ τί θὰ κάνουμε τώρα, ἐδωμέθα; ρώτησε ὁ Κοσέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΟΔΕΤΤΗ ΝΤΕ ΛΑΝΤΡΕΛΛΕΚ.

Ὁ Ζάν Κοσέ, ἡ ψυχὴ τῆς δραματικῆς καὶ τόσο τραγικῆς ἐκείνης συνωμοσίης, ἀπὸ τὴν ὁποία τόσο λίγοι γλύτωσαν, δὲν ἦτανε παραπάνω ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν. Ὑπηρετήσε στὴν ἀρχὴ στὸ γαλλικὸ ναυτικὸ μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ σημαιοφόρου, ἀλλὰ γρήγορα βαρέθηκε τὴ μοινοτονία τῆς κρατικῆς ὑπηρεσίας κι' ἡ ἀνήσυχη ψυχὴ του, ποθώντας περιπέτειες τὸν ἔρριξε ἀξιωματικὸ σ' ἕνα κουρσάριο καράβι. Στάθηκε ὅμως ἄτυχος, γιατί, στὸ πρῶτο του ταξίδι, τὸν πιάσαν οἱ Ἀγγλοὶ αἰχμάλωτο, κι'

— Θὰ κάνετε ὑπομονή, ὥσπου νὰ παρουσιαστῇ εὐνοϊκὴ εὐκαιρία, νὰ γυρίσετε στὴν πατρίδα.

Οἱ αἰχμάλωτοὶ στέναξαν συγκινημένοι μ' αὐτὰ τὰ λόγια.

— Αὐτὰ τὰ ρούχα, πού σὰς ἔδωσα, ἐξακολούθησε ὁ καλόκαρδος Μαγγάν, εἶναι τὰ συνηθισμένα, πού φοροῦνε οἱ χωριάτες στὸ Χασμάϊρ. Ὁ Ἐγγάν θὰ σὰς φέρνει τροφίμα. Αὐτὸς μονάχα καὶ γώ, ἔχουμε τὸ κλειδί αὐτῆς τῆς ἀποθήκης... Μὴν κουνηθῆτε λοιπόν ἀπὸ δῶ, μὴ μιλάτε, προπάντων αὐτὲς τίς μέρες, γιατί αὐτὴ τῇ βδομάδα, ὁ πύργος θάναι γεμάτος Ἑγγλέζους. Ἡ Λαϊδῆ Χορνσήα εἶναι ξαδέρφη τοῦ λόρδου Πρόμπυ, τοῦ κυβερνήτη τῆς «Δανάης»...

— Τῆς Δανάης! ψυθίρισε ὁ Κοσέ, σὰν νὰ προσπαθοῦσε κάτι νὰ θυμηθεῖ:

— Ναί, τῆς φρεγάδας, πού γύρισε ἀπὸ ταξεῖδι καὶ μῆκε χτὲς στὸ λιμάνι τοῦ Πόρτσμουθ.

Τώρα θυμήθηκαν οἱ αἰχμάλωτοὶ τὰ λόγια τοῦ Ἀλληλούϊα, γιὰ τ' ὄνειρο, πού εἶχε δεῖ...

— Τὸ λοιπόν, ἡ λαϊδῆ Χορνσήα θὰ δώσει γιορτὲς γιὰ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ ξαδέλφου τῆς. Ὁ κ. ντὲ Λαντρελλέκ εἶναι στενὸς φίλος αὐτοῦ τοῦ ἀξιωματικοῦ, πού χτυπᾷ τὴ Γαλλία, δηλαδή τοὺς σημερινούς ἐχθροὺς τοῦ κυρίου σου, ἀγαπητὲ Μαγγάν. Ἄν ἀνακαλυφτεῖ τὸ καταφύγιό μας, ὁ Πρόμπυ μπορεῖ νὰ σκεφτεῖ, πὼς ὁ κόμης κι' ἡ Ὁδέττη δὲν εἶναι καὶ τόσο πιστοὶ φίλοι τῆς πατρίδας του καί...

— Σιωπὴ! Σιωπὴ! διάκοψε ὁ Μαγγάν τρομαγμένος κι' ἔκανε νὰ φύγει. Γιὰ τὸ Θεό! Οὔτε μιλιὰ γιὰ τέτοια ζητήματα!...

— Φίλε Μαγγάν, εἶπε τότε γελώντας ὁ Πικό, τὸ νυκτερινὸ λουτρό, μοῦ ἀνοίξε τὴν ὄρεξη ἀλλὰ ἡ ἄρμη, μοῦ χει γανιάσει τὸν οὐρανίσκο. Θὰ μπορούσες νὰ μᾶς στείλεις δυὸ - τρεῖς μπουκάλες γαλλικὸ κρασί μὲ τὸν Ἐγγάν;

ἀπὸ τότε, γνώρισε τὴ φρίκη τῶν κατέργων τοῦ Πόρτσμουθ.

Κοντὸς ἀλλὰ γεμάτος καὶ χεροδύναμος, εἶχε πρόσωπο ξυμνο καὶ λεπτό. Τὰ μάτια του πετοῦσαν σπίθες καὶ τὸ ἠλιοκαμένο του χρῶμα θὰ τοῦ δινε πολὺ ἀντρίκιο ὕφος, ἂν δὲν ἦτανε τὰ ὠραία, μεταξένια καὶ μπουκλωτὰ μαλλιά του, νὰ μετριάζουνε τὴ γενικὴ αὐτὴ ἔκφρασή του.

Ὁ Ζάκ Ἀροντέλ, τῆς ἴδιας κι' αὐτὸς ἡλικίας καὶ τοῦ ἴδιου βαθμοῦ μὲ τὸν Κοσέ, ἦταν ἀντίθετος στὸ παρουσιαστικὸ. Ψηλὸς ἀλλὰ ντελικάτος, μὲ

Πέντε Γάλλοι κουρσάροι

ὕφος ἀρρωστιάτικο, πρόσωπο χλωμό, μιλοῦσε λίγο καὶ μὲ κάποια δειλία.

Ἀκολούθησε τὸ ναυτικὸ στάδιο ἀπὸ οἰκογενειακὴ παράδοση περισσότερο παρ' ἀπὸ κλίση κι' ἀγάπη σιτὴ θάλασσα. Ἦταν ἄνθρωπος μεθοδικός, ἀγαποῦσε τὴ μελέτη, ἐνθουσιαζότανε πολὺ δύσκολα. Κάτω ὅμως ἀπὸ τὸ δειλὸ καὶ μετρημένο του αὐτὸ παρουσιαστικὸ, ἦταν ἕνας πολὺ γερός ἄνθρωπος καὶ ψυχὴ ἀτσαλένια.

Ὁ Πικό ἦταν ἕνας γίγαντας, παλὸς ναύκληρος, θαρραλέος καὶ ἱκανὸς γιὰ τὴν πιὸ ριψοκίνδυνη περιπέτεια. Τὸ ἴδιο κι' ὁ Βαρθολομαῖος. Δὲν ἔχασε, τρία ὀλόκληρα χρόνια στὰ κάτεργα, τίποτα ἀπὸ τὴ φυσικὴ εὐθυμία του κι' ἀπὸ τὴν ἀφάνταστὴ δύναμη τοῦ κορμιοῦ του. Κι' οἱ δυὸ ἦτανε ναύκληροι, κι' ἀπὸ ἐκτίμηση καὶ θαυμασμὸ γιὰ τὴ δύναμη ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, ἔγιναν ἀχώριστοι φίλοι.

Οἱ δυὸ πρῶτες μέρες φάνηκαν σωστὸς παράδεισος στοὺς τέσσερις δραπέτες. Φάγανε καὶ κοιμήθηκαν πάνω στὰ μοσχομυρισμένα σανά κι' ἤρθαν στὸν ἑαυτὸ τους. Ἡ μεγαλύτερή τους εὐχαρίστηση ἦτανε τὴν ὥρα, πού

ο γερο-Έγγαν έρχότανε νά τούς ιδεί και μιλούσανε μαζί του γιά τόν γενναίο Πάτρικ.

—Ποῦ εἶναι τώρα ὁ γυιός σου, μπάρμπα-Έγγαν;

—Γέλειωσε ἡ θητεία του μιά μέρα, πρὶν δραπετεύσετε ἀπ' τὸν Τρίτων. Πάει στὸ Πόρτσμουθ νά πάρει τὰ χαρτιά του.

—Καὶ τί λογαριάζει νά κάνει ἀπὸ δῶ καὶ μπρός;

—Θά φροντίσει ἡ λαίδη Χορνσὴ νά τὸν βάλει παραμάγερα στὴ «Δανάη» γιατί κάτι ξέρει ὁ Πάτρικ ἀπὸ μαγειρική.

—Πολὺ ὠραία, μπάρμπα—Έγγαν—Ἄν ὁ λόρδος Πρόμπυ χρειάζεται λαυτζιέρηδες ἢ μαρμιτόνια, εἰμάστε πρόθυμοι νά πάμε κι' οἱ τέσσερις στὴ «Δανάη». Ἄς ἔχει τὸ νοῦ του ὁ Πάτρικ.

Ἕνα πρωτὶ ὁ Μαγγάν ἔφτασε λαχανιασμένος: κρατοῦσε στὰ χέρια του, μὲ μύριες προφυλάξεις, ἓνα πανεράκι. Μιά γάτα τῆς Ἀγκύρας τὸν ἀκολουθοῦσε νιαουρίζοντας. Ὁ ὑπηρέτης ἔβγαλε ἀπ' τὸ πανέρι τέσσερα τυφλά ἀλλὰ ὠραιότατα γατάκια καὶ τ' ἀκούμπησε προσεχτικὰ πάνω στὸ σανό.

—Εἶναι τῆς Ἀγκύρας, εἶπε, καὶ γεννηθήκανε χτές τῇ νύχτα. Γιά τὴν ὥρα θά εἶναι πολὺ καλλίτερα ἐδῶ, μακριὰ ἀπὸ τοὺς γάτους, ποὺ τὰ κυνηγᾶνε νά τὰ πνίξουνε. Ἔχετε τὸ νοῦ σας...

Ὁ καλὸς ἄνθρωπος δὲ μπόρεσε νά μὴ προσθέσει εὐχαριστημένως:

—Ἡ δεσποινίδα Ὁδέτιτ ἀγαπᾶει πολὺ τὰ ζῶα.

—Κατάλαβα, εἶπε γελώντας ὁ Κοσέ. Κι' ἔχει τὴν περιέργεια νάρθει ἐδῶ νά δει καὶ μερικά ἄλλα ζῶα μὲ δυὸ ποδάρια χωρὶς νά προκαλέσει θοψές στὸ σπῆτι. Καλῶς νά ὀρίσει. Τῆς χρωστάμε τὴ ζωὴ μας, καθὼς καὶ σὲ σένα κύρ-Μαγγάν.

Ὁ Μαγγάν, ποὺ ἦταν ἀκόμα λαχανιασμένος, ἀπόρησε μὲ τὸ μυαλὸ τοῦ Κοσέ, ποὺ δὲν τοῦ ἔφευγε τίποτα.

—Μάλιστα, εἶπε σοβαρὸς, πιστεύω νάρθει ἐδῶ ἡ δεσποινίδα Ὁδέτιτ. Κοιτάξτε λοιπὸν νὰ τῆς φερθεῖ μ' εὐγένεια καὶ λεπτότητα.

—Φυσικά, εἶπε ὁ Κοσέ, ὅπως αὐτὴ μᾶς βοήθησε γιατί εἰμάστε Γάλλοι τὸ ἴδιο καὶ μεῖς, θά τὰ ξεχάσουμε ὅλα τ' ἄλλα... Τῆς χρωσιᾶμε τὴ ζωὴ μας...

Ὅταν ἔφυγε ὁ Μαγγάν, ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς τέσσερις νέους, ἀπὸ ἐνστικτη φιλαρέσκεια, κόιταξε, πῶς νά πε-

ριοποιηθεῖ τὰ δανεικὰ του παληόρουχα Ὁ Κοσέ, ταχτοποίησε τὰ μαλλιά του μὲ τὰ δαχτυλά. Ὁ Πικὸ κι' ὁ Βαρβολουαῖος ἱσιώσαν τὰ δεμάτια τοῦ σανοῦ, σχημάτισαν ἓνας εἶδος ντιβανιού, ὅπου κάθισαν κι' οἱ τέσσερις ἀναπαυτικά.

—Τὰ βόλεψα ὠραία, ἐκεῖ ψηλά, πάνω στὰ σανὰ, δεσποινίς, ἀκούστηκε σὲ λίγο ἀπ' ἔξω ἡ φωνὴ τοῦ Μαγγάν. Σταθῆτε ν' ἀνεβῶ πρῶτα ἐγώ, ὁ Έγγαν θά σᾶς κρατήσῃ τὴ σκάλα.

Ἄνοιξε ἡ πόρτα, καὶ μέσα στὸ δυνατό φῶς, ποὺ πλημύρισε τὴν ἀποθήκη, πρόβαλε ἡ Ὁδέτιτ ντὲ Λαντρελλέκ. Ἦτανε λεπτὴ καὶ χαριτωμένη μὲ τὸ φαρδύγυρο ψάθινο καπελλάκι τῆς καὶ τὸ κυτὸ, ὁλόλευκο φόρεμά τῆς. Τὸ πρόσωπό τῆς, φανέρωνε ὅλη τὴν εὐγένεια μιᾶς λεπτῆς ψυχούλας, ποὺ γεννήθηκε γιὰ νὰ σκοοπάει λουλούδια καὶ ἀγαλλίαση στὸ πέρασμά τῆς.

Γιὰ νὰ κρῦψει τὴ συγκίνησή τῆς, ἔκανε, πῶς δὲν πρόσεχε στὴν ἀρχή, παρὰ μονάχα τὰ γατάκια καὶ τὰ χαιδεύε τὴν ὕστερα ἀπὸ τᾶλλο, καθὼς τ' ἀκούμπησε πάνω στὸν ὦμο τῆς προσεχτικὰ. Οἱ τέσσερις ἄντρες εἶχαν γονατίσει, πῆραν καὶ καταφιλοῦσαν τὸ χέρι τῆς, ποὺ δὲν βρῆκε τὴ δύναμη νά τὸ τραβήξῃ ἀπὸ τίς συγκινητικὲς τοὺς ἐκδηλώσεις.

—Δὲν ἦρθα ἐδῶ, τοὺς εἶπε μὲ φωνὴ λιγάκι τρεμάμενη, γιὰ ν' ἀκούσω τίς εὐχαριστίες σας, σηκωθεῖτε σᾶς παρακαλῶ, ὅλοι ὄρθιοι. Ἦρθα ἀπὸ μιά πιὸ ἐγωϊστικὴ ἐπιθυμία, γιὰ νά νοιώσω τὴ χαρὰ, ξαναβρίσκοντας συμπατριῶτες μου σ' αὐτὸ τὸν τόπο τῆς ἐξορίας, ὅπου ὁ πατέρας μου καὶ γὰρ κοντεύουμε νά ξεχάσουμε τὴ γλῶσσα μας, γιατί δὲν ἔχουμε μὲ ποιὸν νά μιλήσουμε... Δὲν πιστεύω νά μπορέσω νά σᾶς ξαναῖδῶ; ἀπὸ τὴ μιὰν ὥρα στὴν ἄλλη, ἴσως, παρουσιαστῇ ἡ εὐκαιρία νά γυρίσετε στὴν πατρίδα. Θὰ ξαναῖδητε τὴ Γαλλία, πρὶν ἀπὸ μὲνα καὶ σᾶς τουλάχιστο, δὲν θά βρεθοῦν σκληροὶ ἄνθρωποι νά σᾶς διώξουν ἀπὸ τὸν τόπο σας, νά ζῆτε πρόσφυγες στὴν Ξενιτιά...

Ἡ Ὁδέτιτ, καθὼς μιλοῦσε, ἄνοιξε τὴ σάκκα τῆς κι' ἔβγαλε ἀπὸ κεῖ ἓνα σακκουλάκι.

—Γιὰ νὰ πληρώσετε τὰ ναῦλα σας καὶ νὰ φθάσετε ὡς τὴ Γαλλία, χρειάζονται χρήματα. Πάρτε τίς οἰκονομίες μου: δὲν εἶναι πολλὰ, μόλις δεκαπέντε λίρες, ἄλλα τὸ ζήτημα εἶναι νά φτάσετε μιά φορά στὴ Γαλλία καὶ θά σᾶς φτάσουν πιστεύω αὐτὰ, τὰ ἐλάχιστα.

Κανένας τους δὲν ἤθελε νά δεχθεῖ

τὰ χρήματα.

—Δεσποινίς, εἶπε ὁ Κοσέ, ἔχουμε τὰ χέρια μας κι, ὅλη τὴν καλὴ θέληση νά δουλέψουμε. Τὸ καράβι νά βρεθεῖ, νά φύγουμε, καὶ τὸ ναῦλο θά τὸν πληρώσουμε μὲ τὴ δουλεία μας.

—Καὶ ὅμως κι' αὐτὰ τὰ λίγα χρήματα, θά σᾶς φανοῦνε χρήσιμα. Ἐπειτα, ἔχω καὶ γὰρ κάτι νά σᾶς παρακαλέσω, νά σᾶς ζητήσω μιά χάρη. Ἀπὸ τὰ 1499, ποὺ ἡ Ἀγία Ἄννα ἔσωσε τὰ μάτια δυὸ ἀδελφῶν, στὴν οἰκογένειά μου, κάθε χρόνο, στὴ γιορτὴ τῆς, μιά ἀπὸ μᾶς, ἡ νεώτερη, ἀλλάζει τὸ μεταξὺ τὸ ὕψος, ποὺ εἶναι στὸ εἰκονοστάσι τῆς καὶ βάζει καινούργιο, κεντημένο μὲ τὰ ἴδια τῆς τὰ χέρια. Σὲ λίγο, ἔχουμε τὴ γιορτὴ τῆς Ἀγίας, τὸ κεντημένο μεταξὺ εἶναι ἔτοιμο, καὶ θά σᾶς παρακαλέσω νά πάτε στὸ κτῆμα μας, στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ πύργου καὶ νά τὸ βάλετε στὰ πόδια τῆς Ἀγίας. Θ' ἀνάψετε καὶ δυὸ λαμπάδες ὡς τὸ μπῶί μου. Ὅπως βλέπετε, μπορεῖτε, τώρα, νά τὰ δεχθεῖτε τὰ λίγα αὐτὰ χρήματα...

—Δεσποινίς, εἶπε συγκινημένος ἀπὸ τὴν ἀπειρὴ καλωσύνη καὶ τὴν ἀγνοητῆ τῆς πανέμορφης ἐκείνης νέας, ὁ Κοσέ, ὀρκιζόμενος, πῶς κι' ἓνας μονάχα ἀπὸ μᾶς, ἂν φτάσει ζωντανὸς στὰ χῶματα τῆς Βρετάνης, τὸ τάμα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV. ΜΙΑ ΞΑΦΝΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ.

Η Καλλίτερη κοινωνία τῶν περιχώρων τοῦ Πόρτσμουθ εἶχε συναχθεῖ στὸ Σένταρ-Χάουζ, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, γιὰ νὰ γιορτάσει τὴν ἐπιστροφή τοῦ λόρδου Πρόμπυ.

Προσμένοντας τὸν κυριώτερο καλεσμένο τῆς βραδυᾶς οἱ κύριοι παίζανε χαρτιά, ἐνῶ ἡ Ὁδέτιτ, στὸ πιάνο, ἔπαιζε νοσταλγικά μιά οὐβερτούρα τοῦ Γκλόουκ... Ἐπιτέλους, ἔφθασε ὁ λόρδος κι' ὅλοι ἔτρεξαν νά τὸν περικυκλώσουν νά τὸν χαιρετήσουν μὲ μύριες φιλοφρονήσεις.

Ἦταν ὡραίος ἄντρας, ἀλλὰ εἶχε μιὰν ὁμορφιά, δίχως ἑκφραση καὶ δίχως ψυχὴ. Κάτω ἀπ' τὴν κομψότητα τοῦ ντυσίματός του μποροῦσε κανένας νά διακρίνῃ μ' εὐκολία, ὅλη τὴν αὐταρχικότητα καὶ τὸν ἀπότομο χαρακτήρα, ποὺ δίνει στοὺς ναυτικούς, τὸ σκληρὸ τους ἐπάγγελμα. Σηκώθηκε καὶ ἡ Ὁδέτιτ ἀργὰ ἀπὸ τὸ πιάνο τῆς καὶ σὲ λίγο, ὁ λόρδος ἔτρεξε κοντά τῆς. Ἡ νέα δέχτηκε, χωρίς φανερὴ στενοχώρια, τὰ λόγια καὶ τίς φιλοφρονήσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ, δὲν μπόρεσε

σας θά πάει στὰ πόδια τῆς Ἀγίας. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ πάρκο μιά φωνή:

—Ὁδέτιτ!

Ἡ νέα ἔδωσε τὸ κίνημα στὸν Κοσέ, ἀκούμπησε τὸ σακκουλάκι μὲ τὰ χρήματα πάνω στὰ σανὰ, κι' ἔτρεξε στὸν φεγγίτη. Ἡ φωνὴ γρίνιαζε ἀπὸ κάτω.

—Θέλεις λοιπὸν, κόρη μου, νά τσακιστεῖς μ' αὐτὴ τὴ σκάλα κι' ἀνέβηκες στὴν ἀποθήκη; Τὴ εὐχὴ Θεοῦ κάνεις ἐκεῖ πάνω;

—Ἦρθα νά δῶ τὰ γατάκια μου. Τάκρυσε δῶ ὁ Μαγγάν, μὴ τὰ πνίξει κανένας γάτος.

—Ἄς τὰ πνίξει νά ζήσουμε! φώναξε, σχεδὸν θυμωμένος ὁ γέρος ἀπ' ἔξω. Ὁ Μαγγάν εἶναι τρελλός, ποὺ σ' ἀφίνει καὶ κινδυνεύεις ἔτσι, γιὰ τὰ γατάκια. Κατέβα γρήγορα καὶ κόπηκε ἡ ἀναπνοή μου ἀπ' τὴν τρομάρα. Μπα!...

Κι' ἐνῶ ὁ Μαγγάν, τραβοῦσε τὴ σκάλα ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς ἀποθήκης, ὁ γέρος-κόμης ἐξακολουθοῦσε νά γκρινιάζει ἀκόμα:

—Μονάχα σύ, εἶσαι ἱκανὴ γιὰ τέτοιες τρέλλες. Θά μπορούσες ἀκόμα νά σπλαχνιστεῖς καὶ τοὺς ἐχθροὺς μας, τοὺς ἐπαναστάτες!

ὅμως νά μὴ κοκκινίσει, ὅταν ὁ λόρδος ἀπαντώντας στὰ συγχαρητήρια τῆς λαίδης Χορνσὴ, μίλησε γιὰ τίς πολεμικὲς τοὺ ἐπιτυχίες στίς ἀκτὲς τῆς Γαλλίας.

Ὁ λόρδος Πρόμπυ πῆρε, λίγο κατόπι παράμερα τὸν πατέρα τῆς Ὁδέτιτ:

—Σᾶς φέρνω τοῦ εἶπε χαμογελώντας, εἰδήσεις ἀπὸ κεῖ κάτω. Τὰ γράμματα μοῦ τὰ ἔφερε ὁ ξάδερφός σας ντὲ Σαίν-Ρεζάν, σὲ μιά σύσκεψη, ποὺ εἶχαμε μαζί μὲ τοὺς δικούς σας.

Ἐδῶσε στὸ γέρο-ἀριστοκράτη δυὸ φακέλλους.

Τὸ ἓνα γράμμα, ἦταν ἀπὸ τὸν ἱππότη ντὲ Σαίν-Ρεζάν, ποὺ εἶχε ἐπιστρέψει στὴ Γαλλία, μόλις ἡσύχασαν λιγάκι τὰ πράγματα, μετὰ τὸ Θερμιντόρ, καὶ περνοῦσε τώρα τὸν καιρὸ τῶν διοργανώσεων συνωμοσιῶν.

Ὁ κ. ντὲ Σαίν-Ρεζάν ἔγραφε στὸν ξάδερφό του:

«Ἀγαπητέ μου ξάδερφε,

«Προετοιμάζομαι, ὅ,τι χρειάζεται, γιὰ νά χτυπήσουμε τοὺς ἐχθροὺς μας,

κι' αυτή τη φορά, πρέπει να καθαρίσει οριστικά ο τόπος. "Αν, όπως είμαι βέβαιος, εξακαλουθείς να είσαι ο γενναίος αριστοκράτης και ο θαυμάσιος σκοπευτής, που όλοι θαυμάσαμε, γιατί να μην έρθεις ν' αγωνιστείς μαζί μου; Ο πύργος σου του Λαντρελλέκ είναι έτοιμος να σε υποδεχτεί».

Το δεύτερο γράμμα, ήταν από τον "Υβ Μαγγάν, αδερφό του Ζάν, και παλαιό έπιστάτη του πύργου. Μετά την αναχώρηση των άφεντικών του ο "Υβ Μαγγάν, κάνοντας δήθεν τον επαναστάτη, κατόρθωσε κατά την πούληση των έθνικών κτημάτων ν' αγοράσει όλα τα κτήματα των Λαντρελλέκ. Έξακολουθούσε να τα έκμεταλλεύεται, σ' όνομά του, αλλά, στην πραγματικότητα, για λογαριασμό των κυρίων του.

Ο πιστός έπιστάτης, έδινε κάθε πληροφορία για τις εργασίες των κτημάτων στον κύριο του, αλλά δεν παράλειψε ν' αναφέρει, πώς και τα πνεύματα στον τόπο είχαν αλλάξει κι' οι μοναρχικοί άρχισαν, να ενεργούν με δραστηριότητα και πολλές ελπίδες επιτυχίας.

— Πολύ ευχάριστα νέα, είπε ο κ. ντε Λαντρελλέκ, αφού διάβασε τα δύο γράμματα.

— Μπορώ και γώ να σάς βεβαιώσω, είπε ο λόρδος Πρόμπυ, πώς τα πράγματα στη Γαλλία έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Γρήγορα θα σηκωθεί στο πόδι η Βρετάνη. Πού θα βρούνε στρατό οι Έπαναστάτες; Όλος τους ο στρατός βρίσκεται στην Αίγυπτο... Η κοινή γνώμη, έπαψε να υποστηρίζει μιάν ανήθικη κυβέρνηση...

— Και συνεργάζεστε με τον αγαπητό μου ντε Σαίν-Ρεζάν για την επιτυχία μας;

— Δεν θα το κρύψω αυτό από σάς, αγαπητέ κόμη.

— "Ολ' αυτά, μυλόρδε, μου φέρνουν μεγάλη όρεξη να κάνω μια βόλτα ως το Λαντρελλέκ.

— Δεν μπορώ, παρά να σάς παρακινήσω να το αποφασίσετε, αποκρίθηκε με το ωχρο του χαμόγελο ο λόρδος Πρόμπυ, βρέποντας την πολιτική του να πιτυχαίνει. Η παρουσία σας θα τονώσει πολύ τον άγωνα των δικών σας. Ο κοινός έχθρος θα νικηθεί πολύ γρηγορότερα.

— Αυτό σκέπτομαι και γώ, πρέπει να τ' αποφασίσω.

Ο "Οδέττη πληροφορήσε, περίεργη να μάθει, τι έλεγε τόσο ώρα ο λόρδος στον πατέρα της.

Ο "Αγγλος χαμογέλασε με την έκρηξη των χειλιών του:

— Η «Δανάη», είπε, το "πλοίο, που κυβερνώ, θα φύγει από το Πόρτσμουθ μετά τέσσερις μέρες, με τα χρήματα, που είναι απαραίτητα για να ενισχύσουμε τον άγωνα των αριστοκρατών στη Γαλλία. Μπορείτε λοιπόν να μαρκάρετε με το πλοίο μου, και, μιά κατάλληλη νυκτερινή ώρα, θα βγείτε στην ακτή με μια βάρκα...

— Πατέρα! Πατέρα! είπε έκτετυκτα η "Οδέττη, σε τί κινδύνους σκέπτεσαι να έκτεθείς;... Δε θα βρω σιγμή ήσυχια. Όλο θα βλέπω μπροστά μου, ένα πλοίο να καίγεται μέσα στις φλόγες.

— Δεσποινίς, διέκοψε ο "Αγγλος, με φωνή, που ή σαλονίστικη ευγένεια δεν μπορούσε να κρύψει την έθνική περιφάνεια, που θίξενα αυτά τα λόγια της νέας, τα βρετανικά πλοία ταξιδεύουν στη Μάγχη με όση ήσυχια και στα νερά του Τάμεση. Έχουμε έξουθενώσει τους δημοκρατικούς στόλους.

— Άλλά οι κουρσάροι;... οι τρομεροί κουρσάροι, που βύθισαν σε πένθος τόσα σπίτια εδώ;

— Οι κουρσάροι τους! φώναξε ειρωνικά ο λόρδος. Και ποιός είναι ο τρελός, που θα τολμούσε να χτυπήσει μια φρεγάδα με τριανταδύο κανόνια; Θα φύγουν, θα κρυφτούν στο πέρασμά μου, όπως οι ποντικοί, όταν προβάλει η γάτα...

Ο κ. ντε Λαντρελλέκ, έκρινε καλό να προσθέσει:

— Οι φόβοι σου είναι άβάσιμοι, κόρη μου. Θα λείψω λίγον καιρό, χωρίς όμως κανένα κίνδυνο. Πές, πώς πήγα πάλι κυνήγι στη Σκωτία.

— Πολύ καλό, είπε η νέα... θα σάς συνοδεύω..!

— Πώς είπες, παιδί μου; φώναξε ο κόμης κετάπληκτος.

Και ο λόρδος Πρόμπυ δεν το περίμενε αυτό και δεν ήξερε, τι να πει τη στιγμή εκείνη. Σύμφωνα με τις αποφάσεις της κυβερνήσεώς του και των «αριστοκρατών» της Βρετάνης, είχε κατορθώσει να παρασύρει τον κόμητα σε μια περιπέτεια, της οποίας φρόντιζε να κρύβει συστηματικά τους τρομερούς κινδύνους. "Ως τώρα όμως είχε λογαριάσει, πώς θαφαινε μόνος ο κόμης και θαφαινε την κόρη του κοντά στη λαϊδή Χόρνσον. Όσο θα κρατούσε ο πόλεμος, η «Δανάη», θαφαινε τακτικά στη νεαρή έξορστη, ειδήσεις απ' τον πατέρα της. Από καιρό είχε αποφασίσει ο λόρδος Πρόμπυ να ζητήσει το χέρι της γοητευτικής "Οδέττης. Και τώρα δεν θα ήτανε μονάχα ο διαλε-

χτός υποψήφιος, ο ευχάριστος φίλος, που είναι πάντα ευπρόσδεκτος με το γλυκύτερο χαμόγελο, αλλά κι' ο μόνος άνθρωπος, που η νέα θα περίμενε με αγωνία, με ανυπομονησία, για να μάθει σε κάθε γυρισμό του, αν ζούσε ή αν πέθανε ο πατέρας της.

Τώρα όμως η ξαφνική αυτή απόφαση της νέας, χαλούσε τους έγωιστικούς αυτούς υπολογισμούς του άξιωματικού. Άρχισε λοιπόν να παρουσιάζει όλες τις δυσκολίες του κόσμου:

— Ναρθήτε μαζί με τον πατέρα σας; Και δεν φοβάστε την τρικυμία, τον τρομερό άέρα!...

— Η θάλασσα, μυλόρδε, φαντάζομαι, θα είναι κι' αυτή, όπως όλος ο κόσμος στις διαταγές της άγγλικής παντοδυναμίας. Φτάνει να σηκώσετε τη σημαία σας κι' άμέσως τα κύματα θα ύποταχθούν και θα ήσυχάσουν.

Ο νέος δεν ταραχτηκε διόλου απ' αυτή την ειρωνία.

— Δεσποινίς, είπε μόνο, η ύπομονή σας με νίκησε και θα διατάξω να έτοιμάσουν τα κατάλληλα διαμερίσματα, άξια να δεχθούν μια τόσο πολύτιμη ταξιδιώτισσα. Ποτέ η «Δανάη» δεν άξιώθηκε τόσο τιμή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. ΟΠΟΥ ΞΑΝΑΒΡΙΣΚΕΤΑΙ Ο ΑΛΛΗΛΟΥΙ'Α.

Πέντε ολόκληρες μέρες είχαν περάσει από τη δραπέτευση. Με δυσκολία έκρυβε την ανυπομονησία του, ο Κοσέ, γιατί εκείνη η αδράνεια δεν ήτανε και πολύ διαφορετική από τη ζωή τους, μέσα στο ύπαστο του «Τρίτωνα». Ο γερο-Έγγαν έπαναλάβαινε πρωί και βράδυ:

— Ο Πάτρικ, μόλις γύρισε απ' την προκυμιά... Κανένα ούτερο πλοίο δεν φεύγει για την πατρίδα σας. Κάνετε λίγη ύπομονή ακόμα.

Επιτέλους, ο Κοσέ, αποφάσισε να πάει μόνος του να ξετάσει. Ο λαμπρός Πάτρικ, παρ' όλη του την έξυπνάδα, δεν ήτανε ναυτικός και δεν μπορούσε ίσως να έμβαθύνει στην κατάσταση του λιμανιού. Ένας έμπειρότερος άνθρωπος στα ζητήματα της θάλασσας, θα μπορούσε, βέβαια, να καταλάβει πολύ περισσότερα.

— Μα είναι σωστή τρέλλα, φώναξε ανήσυχος ο Άροντέλ, μόλις άκουσε την απόφαση του Κοσέ. Καλλίτερα να πάμε να παραδαθούμε μόνοι μας στην άγγλική άστυνομία... Δεν είναι λογικά αυτά, που λές!...

— Μη λησμονάτε τα λόγια σας, μυλόρδε: η Μάγχη είπατε, είναι λευθέρη και κανένας κουρσάρος, δεν θα τολμήσει να μās χτυπήσει, έτσι δεν είπατε;...

Ο λόρδος τώρα χαμογελούσε, ήταν ευχαριστημένος, γιατί σκέφτηκε, πώς δέκα μέρες, μαζί με τη νέα, που αγαπούσε στο πλοίο του, θαφαιναν βέβαια κάποια οικειότητα μεταξύ τους και το αποτέλεσμα δεν μπορούσε παρά να είναι ευνοϊκό, στους σκοπούς του. Υποκλίθηκε λοιπόν, μπροστά στην "Οδέττη και της είπε:

— "Αν, παρ' όλα όσα ύπολογίζω, άναγκαστώ να πυροβολήσω έστω και μια φορά, άκούτε; και μια μόνο φορά, πριν σάς βγάλω στις άκτες της Βρετάνης, σάς παραχωρώ το δικαίωμα, αγαπητή δεσποινίς, να μου ζητήσετε ότι θελήσετε, ακόμα και να κρεμαστώ, από την άντένα του μεγάλου καταρτιού:

— "Ω!... ήσυχάστε, μυλόρδε, άποκρίθηκε η "Οδέττη, δεν θαχω ποτέ, τόσο σκληρότητα... "Ωρεβουάρ!...

Μετά λίγα λεπτά πέρασε στα διαμερίσματα της για να πληροφορησει τον έμπιστο της Μαγγάν για όσα άποφασίστηκαν.

— Η λογική σου, μās λέει να μείνουμε με τα χέρια σταυρωμένα. Πρόσον καιρό ακόμα θα περιμένουμε;

— Θάρρω κι' έγω μαζί σου, είπε ο Πικό.

— "Επειτα, μη ξεχνάτε, πώς άπόψε είναι η μεγάλη ύποδοχή του λόρδου Πρόμπυ στον πύργο. Κανένας δεν θα προσέξει, πώς φύγαμε και με τα χωρικά φορέματά μας, θα περάσουμε άπαρατήρητοι παντού. Πριν ξημερώσει θα γυρίσουμε.

Στο τέλος, αποφάσισαν να φύγουν κι' οι τέσσερις μαζί. Κατέβακαν απ' το μικρό φεγγίτη, δεν είχαν όμως προχωρήσει, ούτε πεντακόσια βήματα, μέσα στο δάσος κι' είδαν, πώς είχανε χάσει το δρόμο. Τό παρκο ήταν άληθινός λαβύρινθος. Έξαφνα σταμάτησαν από τα φοβερά γαυγίσματα των σκυλιών. Είχαν πλησιάσει στη μάντρα, που συντηρούσαν τα κυνηγόσκυλα του πύργου, και πίσω από τα κάγκελα άρχισαν να πηδούνε άγριεμένα τα σκυλιά κατά πάνων τους.

— Γρήγορα και θα μās προδώσουν τα παληόσκυλα! φώναξε ο Κοσέ.

Όλοι τους τρέξανε να σκαρφαλώ-

σουν τὸν τοῖχο, ὅπου εἶχαν φθάσει ἐπιτέλους. Ἦτανε καιρὸς, γιατί τὴν ἄκουγόντουσαν καὶ ἀνθρώπινες φωνές μαζί με τὰ γαυγίσματα, τῶν πελώριων σκύλων. Ἐνα φῶς πλησίαζε κι' ἄκουσαν καθαρά:

— Σταθήτε, γιατί πυροβολοῦμε! ταθήτε

Ἡ φωνή ἦτανε τοῦ Ἑγγάν. Σὲ λίγο χωροῦσε ἀμφιβολία, γιατί, ὁ Κοσέ, ἄκουσε τὸν θυρωρὸ νὰ λέει καθαρά:

— Τὸς βλέπεις, Πάτρικ; σημάδεψε καλά!

Καβάλλα στὸν τοῖχο ὁ Κοσέ, βοήθουσε τὸν χοντρὸ Πικὸ ν' ἀνεβεῖ.

Ἀκούστηκε ἕνας πυροβολισμὸς κι' ἡ σφαῖρα ἐγδαρε τὸν ὦμο τοῦ Κοσέ καθὼς πηδοῦσε κείνη τὴ στιγμή, μαζί με τοὺς ἄλλους, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τοῖχου.

Ὅλοι τοὺς ἄρχισαν ἀμέσως νὰ τρέχουν πρὸς τὴ θάλασσα.

— Κάπως ἀστεία ἄρχισε ἡ ἐπιχείρηση, εἶπε ὁ Κοσέ. Οἱ φίλοι μας μᾶς πήραν γιὰ κλέφτες καὶ μᾶς πυροβολοῦνε.

— Ὁ Ἑγγάν τᾶκανε θάλασσα, εἶπε ὁ ναύκληρος, μὴ θέλοντας νὰ μεταχειριστεῖ βαρύτερη ἔκφραση γιὰ τὸν πατέρα τοῦ Πάτρικ.

Μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνδυνο γιὰ τὴν ὥρα, στᾶθηκαν, λιγάκι, νὰ ξανασάνουν καὶ νὰ καταλάβουν, πού βρισκόνται. Στὰ βόρεια βλέπανε τὰ φῶτα τοῦ Γκόσπορτ καὶ τοῦ Πόρτσμουθ. Προχώρησαν λοιπὸν κατὰ κεί καὶ σὲ λίγο, πάνω ἀπὸ τὶς στέγες τῶν οἰκοδομῶν, ἄρχισαν νὰ διακρίνουν τὰ κατάρτια τῶν караβιδῶν.

Τὸ Γκόσπορτ, ἂν καὶ ἡ ὥρα ἦτανε περασμένη, εἶχε κίνηση σὰν νάτανε γιορτή. Ὅλα τὰ κέντρα, ἔμεναν φωτισμένα. Ναῦτες μεθυσμένοι τραγουδοῦσαν στοὺς ὑγρούς, γλυστεροὺς δρόμους καὶ μέσα στὰ καπηλιά, πίνοντας ἀδιάκοπα.

Ἀπὸ μερικὲς λέξεις, πού μπόρεσε ν' ἀκούσει ὁ Κοσέ, κατάλαβε τὴν αἰτία τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς χαρᾶς ἐκείνης. Εἶχαν πιάσει ἕναν ἐπικίνδυνο κουρσάρο ἀπ' τὴ Διέππη κι' ἔφεραν τὸ πλοῖο του, τὸ «Τερμιντόρ», στὸ Γκόσπορτ, συνοδεία με δόκλιορο στολίσκο ἀγγλικό. Τὰ νικηφόρα πληρώματα γιόρταζαν λοιπὸν τὴν αἰχμαλωσία τοῦ κουρσάρου ἐκείνου, πίνοντας καὶ τραγουδώντας σὰν δαιμονισμένοι.

Σὲ μιὰ μικρὴ πλατεῖα, ἕνα πλῆθος ἀπὸ ναῦτες καὶ χωρικούς, ἦτανε μαζεμένο, γύρω ἀπὸ δύο πυρσοὺς ἀπὸ

ρετσίνα, μπηγμένους στὴ γῆ. Ἀνάμεσα στὰ πρωτόγονα αὐτὰ δύο φῶτα στεκότανε ἕνας ζητιάνος με κουρέλια, καὶ με πελώρια μαῦρα ματογυᾶλια, πού τοῦκρίβαν τὸ μισὸ τουλάχιστο πρόσωπο. Ἐνα λερωμένο σαρκί ἦτανε τυλιγμένο γύρω στοὺς κροτάφους του. Ὁ κουρελὴς ἐκείνου, εἶχε κρεμασμένη ἀπ' τὸ λαιμὸ του μιὰ πεντάρα, ὅπου ὑπῆρχε ἡ παράξενη ἐπιγραφή: «Εἶμαι τυφλὸς, βουβὸς καὶ κουφός... Βάλτε μιὰ πεντάρα στὸ ἀριστερὸ χέρι τοῦ φτωχοῦ φακίρη καὶ θὰ τραγουδήσει ἀμέσως τὸν ἐθνικὸ ὕμνο».

Οἱ χασομέρηδες, ἕνας—ἕνας, πλησίαζαν, σκασμένοι στὰ γέλια, κι' ἔβριζαν τὴν πεντάρα τους... Τὴν ἴδια στιγμή, ἀκούγονταν πέντε μέτρα παρέκει ὁ ὕμνος τῆς Ἀγγλίας ἡ καλλίτερα κάποιο τραγοῦδι, πού ἄρχιζε με τὴν πρώτη φράση αὐτοῦ τοῦ ὕμνου. Τὸ ἡλίθιο, μεθυσμένο, πλῆθος διασκέδαζε με τὸ παράξενο, ἀλήθεια, θέαμα, ἐνὸς φακίρη κουφάλλαου, πούβρισκε ὡστόσο τὸν τρόπο νὰ ψάλλει με τὴν κοιλιὰ του τὸν ἐθνικὸν ὕμνον. Φανερὴ ἀπόδειξη, πὼς ὅλη ἡ φύση ἔκανε θαύματα γιὰ νὰ δοξάσει τὴν Ἀγγλία.

Κι' ἡ μπακιρένιος πεντάρες, πέφτανε βροχή στὴ χούφτα τοῦ ζητιάνου.

— Ἔτσι μοῦρχειται, εἶπε ὁ Πικὸ, νὰ τοῦ δώσω μιὰ γροθιά στὴν κοιλιὰ.

— Φυλάξου, ὄχι ἀνοησίες, ἀποκρίθηκε ὁ Κοσέ, πού κοίταζε περίεργος κι' ἐπίμονα τὸν ζητιάνο ἐκεῖνο.

Ἀλλὰ καὶ τὰ μαῦρα γυαλιά δὲν ἐννοοῦσαν νὰ ξεκολλήσουν πάνω ἀπὸ τοὺς δύο Γάλλους ναυτικούς.

Ὁ Κοσέ σκούνησε με τὸν ἀγκῶνα τοῦ τὸν Πικὸ:

— Δὲν σοὺ φαίνεται, τοῦ ψυθίρισε, πὼς αὐτὸς ὁ τυφλὸς καὶ κουφάλλος, μοιάζει λιγάκι με κάποιον ἀπ' τοὺς δικούς μας;...

Ὁ Πικὸ δίστασε γιὰ γιὰ στιγμή, κοίταξε καλλίτερα τὸν ζητιάνο, κι' ἔπειτα μουρμούρισε σιγανά:

— Μπρέ, νὰ πάρ' ἡ εὐχή! Παίρνω ὄρκο, ὁ Ἀλληλούϊας εἶναι!...

Νᾶκουσε τάχα ὁ κουφός;... Ἐνα ἀδιόρατο τρεμουλίσμα τάραιξε τὰ χεῖλη του... Οἱ πυρσοὶ τοῦ ρετσινιού, ἄρχισαν νὰ σβύνουν καὶ σὲ λίγο ἡ παράσταση τέλειωσε... Ὁ «τυφλὸς καὶ κουφάλλος», βάζοντας μπροστὰ τὸ πελώριο ραβδί του καὶ προχωρώντας με ἀβέβαια βήματα, ψάχνοντας καὶ σκουντουφλώντας, ἔφτασε στὴν ἄκρῃ τῆς προκυμαῖας, ἐνῶ οἱ χασομέρηδες σκόρπισαν στὰ γύρω καπηλιά.

Ὁ Κοσέ κι' ὁ Πικὸ τὸν φτάσανε, προχωρώντας με ἀδιαφορία πίσω του,

κοντὰ σ' ἕνα γιανί, ὅπου στάθηκε ἐπίτηδες νὰ τοὺς περιμένει.

— Ἀλληλούϊα, ἀδερφέ μου!...

— Κοσέ!... Πικὸ!... σεῖς εἰστε μωρὲ παιδιὰ;... Ἐδῶ μέσα κάθουμε γιὰ τὴν ὥρα. Περάστε μέσα, στὸ βάθος ἔχει ἕνα δωματιάκι, μποροῦμε νὰ μιλήσουμε.

Μπήκανε, χωρὶς νὰ κάνουνε θόρυβο, στὸ στενὸν δωματιάκι. Ὑστερ' ἀπὸ τὰ πρῶτα φιλιὰ κι' ἀγκαλιὰσματα, ὁ Ἀλληλούϊας διηγήθηκε τίς περιπέτειές του:

— Κολυμποῦσα δυνατὰ, εἶπε ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τοῦ μακελιοῦ, δταν ἄρχισε νὰ με κυνηγᾶει μιὰ βάρκα: ἦτανε μικρὴ κι' εἶδα μέσα τρεῖς στρατιῶτες καὶ τὸ ναῦτη στὰ κουπιά. Πολὺ φορτωμένη με τοὺς τέσσερις ἐκεῖνους ἀνθρώπους, δύσκολα κέρδιζε δρόμο, γιατί καὶ γὼ προχωροῦσα καλά. Οἱ στρατιῶτες δὲν εἶχαν ἰδέα ἀπὸ σκοποβολή, μοῦρριξαν χωρὶς νὰ με βροῦν πουθενά. Ὡστόσο ὅλο καὶ κοντοζυγυότανε. Κατάλαβα, πὼς στὸ τέλος θὰ με πιάνανε ἢ θὰ με σκότωσαν. Τότε, σκέφτηκα, ἡ τοῦ ὕψους ἡ τοῦ βάθους. Λογάριασα καλά τὴν ἀπόσταση, βούτηξα καὶ, στὴν κατάλληλη στιγμή ἀνέβηκα στὴν ἐπιφάνεια ἔρριξα ὅλο μου τὸ βάρος, δυνατὰ στὴ μιὰ μεριά τῆς ἐλαφρῆς βάρκας καὶ πάρτην καπάκι! Στὴ θάλασσα οἱ Ἑγγλέζοι μ' ὅλα τους τὰ ροῦχα καὶ τὰ τουφέκια τους. Βουλήξανε τὴν ἰδια στιγμή. Μονάχα ἡ βαρκοῦλα ἀπόμενε στὴν ἐπιφάνεια ἀλλὰ ἀναποδογυρισμένη. Μαζεύω ὥστόσο τὰ κουπιά, καρβάλω τὴν καρένα κι' ὅπου με βγάλει ἡ ἄκρη. Βγήκα ἐπιτέλους στὴ στεριά, ἀρκετὰ μακριὰ στὰ βόρεια. Ποῦ νὰ πῆγαινα; Ποῦ νὰ κρυβῶ μουν; Ἡ νύχτα ἦτανε κρύα καὶ δὲν εἶχα γιὰ νὰ προφυλαχτῶ, παρὰ ἕνα πάκο μουσκεμένα ροῦχα, στὴ μέση μου. Μάζεψα ξερὰ κλαδιά κι' ἔκανα ἕνα εἶδος στρώμα. Ἐπείσα καὶ κοιμήθηκα σὲ κείνη τὴν κατάσταση. Ὅταν ξύπνησα τὴν ἀσπὴ, ἤμουν ἀπελπισμένος. Ἡ στολὴ τοῦ κατέρρου θὰ με πρόδωκε, ὅπου κι' ἂν πῆγαινα. Ὅλα ἦταν ἐναντίον μου... Ἀξαφνὰ ἄκουσα σὲ μικρὴ ἀπόσταση, ἕνα μουρμουρητὸ, σὰν προσευχή. Βγάζω τὸ κεφάλι μέσ' ἀπὸ τοὺς θάμνους, πού ἤμουν κρυμμένος. Ἦταν ἕνας ἀλῆτης, με μαῦρα γυαλιά, ντυμένος, σὰν τοὺς ζητιάνους στὴν Ἀνατολή.

Κατέβαινε στὴν ἀκροθαλασσιὰ κι' εἶχε τὰ χέρια σηκωμένα ψηλά, πρὸς τὸν οὐρανὸν, φέλλοντας τίς προσευχές του. Ἐβγαλε τὰ κουρέλια του καὶ γονάτισε μέσα στὸ νερὸ γιὰ νὰ πλυθεῖ

ὅπως διατάζει ἡ θρησκεία του. Ἐγὼ κοίταξα τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν του, μαῦρο σὰν τοῦ κοράκου τὸ φτερό. «Ὡραῖα! σκέφτηκα. Αὐτὸς δὲν φαίνεται νᾶναι Ἀγγλός. Ἴσως νὰ με λυπηθεῖ». Πλησιάζω λοιπὸν καὶ τοῦ ἐμπιστεύομαι τὴν κατάστασή μου. Τοῦ τὰ λέω ὅλα... Μιλῆσαμε ἀρκετὴ ὥρα. Ἦτανε φακίρης ἀπ' τὴ Μπομπή, μιλοῦσε σὰν ἐμπνευσμένος κοιτάζοντας ψηλά πάντα στὸν οὐρανόν. Ἡ περιφάνεια τῶν κατακτητῶν τῆς πατρίδας του, τὸν ἔφερε στὴν Ἀγγλία, ποῖς ξέρει γιὰ τὴ συνιομοτικὸς σκοποῦς, ὅπως με ἄφησε νὰ καταλάβω. Αὐτὸς μοῦφερε λίγο ἀργότερα τὸ ροῦχα, πού βλέπετε καὶ τὰ γυαλιά κι' οὐτὸς μούδειξε τὸ κόλλο νὰ τραγουδᾷ με τὴν κοιλιὰ. Ἀστα! Σοφὸς ἄνθρωπος: «Πρέπει νᾶσαι τυφλός, μού εἶπε γιὰ νὰ τὰ βλέπεις ὅλα καλλίτερα, κουφός γιὰ ν' ἀκοῦς καλλίτερα καὶ μουγγός γιὰ νὰ μιᾶς τὴ γλῶσσα τους».

— Σπουδαῖος φιλόσοφος! εἶπε ὁ Κοσέ. Ἔτσι βρήκες τὸ καλλίτερο μέσο καὶ γιὰ νὰ μὴ πεθάνεις τῆς πείνας, οὔτε μπορεῖ κανένας νὰ σὲ πειράξει.

— Ἀ! Τραγουδώντας τὸν ἐθνικὸν ὕμνον, μπορεῖς νὰ μπεις στὸ παλάτι! πρόσθεσε ὁ Ἀλληλούϊας. Ἐχω μαζέψει πάνω ἀπὸ τρεῖς λίρες, ὅλο πεντάρες, μέσα σὲ πέντε μέρες. Ποτέ μου δὲν ἔβγαλα τόσα λεφτὰ με τὴ δουλειὰ μου!

— Μπορεῖς τώρα νὰ πληρώσεις τὸ ναῦλο σου καὶ νὰ γυρίσεις στὴν πατρίδα.

— Πότε θὰ βροῦμε αὐτὴ τὴν εὐκαιρία; στέναξε ὁ Ἀλληλούϊας μελαγχολικός. Ποῦ σπάνια ἔρχονται δῶ οὐδέτερά καράβια. Ἀχ! ἡ μοῖρα ἐξοκολοθεῖ νὰ με παιδεύει! Ὡστόσο...

— Ὡστόσο;... Λέγε!...

Ὁ ψευτοφακίρης τράβηξε ἐλαφρὰ ἀπ' τὸ μανίκι τοὺς δύο τοὺς συντρόφους. Βγάλανε κι' οἱ τρεῖς τὰ κεφάλια τους ἀπ' τὸ παραθυράκι προφυλακτικά, καὶ τοὺς ἔδειξε ἕνα καῖκι, ὡς δέκα τόνων, ἀραγμένο δέκα ὀργιές πὲρ' ἀπὸ τὴν προκυμαῖα. Ἡ ἐλαφρὴ σιλουέτα τοῦ καϊκιῦ, ξεχώριζε καθαρά κάτω ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ οὐρανόν.

— Αὐτὸ τὸ καῖκι, εἶπε ὁ Ἀλληλούϊας, τὸ λένε «Πλέντυ». Εἶναι δέκα ὡς δώδεκα τόνων. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ἐλαφρὰ σκάφη τοῦ ναυαρχείου, πρόσκοπος. Ἐχει κι' ἕνα κανονάκι πίσω στὴν πρύμη καὶ σφαίρες στὴν ἀποθηκούλα του καὶ τουφέκια μπόλικα γιὰ τὸ πλῆρωμά του, γιὰ ὥρα ἀνάγκης, ἂν βρεθεῖ στὸ δρόμο του κανένας κουρσάρος. Εἶναι ἐλαφρὸ, πετάει σὰν γλάρος. Σὲ εἰκοσιτέσσερες ὥρες, μπο-

ρούμε να βρεθούμε μ'αυτό στη Διέπη.
—Και το πλήρωμα;

—Πέντε ναύτες, που βρίσκονται για την ώρα σ'ουπλί στο μεθύσι στην τα-να δ' «Γ' ννα ίος Ναύτης», έξω, στην προκυμαία. Ένας μούτσος μονάχα κοιμάται αυτή τη στιγμή εκεί μέσα. Αν άργοϋσαν οι ναύτες να γυρί-σοϋνε,...

—Κι' αν πέντε καλληκάρια, άποφα-σισμένα για ζωή κα θάνατο, παίρ-νανε άπόψε τη θέση τους στο καϊκι...

—Μπήκες άμέσως στο νόημα, αγό-ρι μου, από την πρώτη κουβέντα!...

—Κατάλαβα, τί πρέπει να κάνουμε. Τρέχω να φέρω τους άλλους δύο.

—Και γώ, είπε ο Πικό, πηγαίνω στην ταβέρνα, για να κρατήσω εκεί τους πέντε ναύτες. Δεν θα τους άφίσω να φύγουν, αν δεν τους ποτίσω πέντε λίτρες του καθενός. Πιστεύω να δι-ψοϋνε άκόμα...

Χωρίστηκαν, την ίδια στιγμή. Ο Κοσέ έτρεξε στο Σένταρ—Χάουζ. Ο Άλληλουίας έμεινε βάρδνα μέσα στο γιαπί, να παρακολουθεί τί γίνεται στο καϊκι κι' ο Πικό, άφοϋ έμαθε το μέρος, τράβηξε για το καπηλιό του «Γενναίου Ναύτη» να βρεί το πλήρω-μα του «Πλέντυ».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI. ΕΝΑ ΔΡΑΜΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΚΑΠΗΛΙΟ.

Την ώρα, που ή Οδέττη άνέβαινε στο διαμέρισμά της για να μι-λήσει με τόν Μαγγάρ, έφτανε ο Κοσέ στο Γκόσπορτ, μαζί με τόν Άροντέλ και το Βαρβολομαίο.

Οι δρόμοι, ήτανε, τώρα, έρημοι και τα νυχτερινά κέντρα, έκλειναν ένα-ένα τις πόρτες τους. Οι τρεις φυγάδες πήγαιναν κατά το λιμάνι, άνήσυχoi για την άργοπορία του Πικό.

—Τι νάκανε άραγε, αυτό το παιδί, έλεγε ο Κοσέ, τί κάνει τόση ώρα;

Μ'αυτές τις στενόχωρες σκέψεις φτάσανε στην ταβέρνα του «Γενναίου Ναύτη», όπου, χωρίς να το φαντάζουν-ται, ήτανε κλεισμένος ο σύντροφός τους.

Άποφάσιζαν να περιμένουν, κόβον-τας βόλτες μπροστά στο καπηλιό, όταν, άκουσαν δυο άνθρώπους να μιλάνε κοντά τους:

—Ναι... έπιασα έναν άπ' τους δραπέτες του «Τρίωνα» μέσα στο κα-πηλιό...

Με άνατριχίλα, οι τρεις ναυτικοί, άναγνώρισαν την τρομερή φωνή του Μπάτζερ... Όστόσο ο Κοσέ, πρό-

—Έτσι θα χρησιμοποιήσουμε και τις οικονομίες, της νεαρής μας συμπα-τριώτισσας, είπε ο Πικό φεύγοντας.

Ύστερ' από λίγα λεπτά, καθότανε σ' ένα τραπεζάκι κοντά στην παρέα των πέντε ναυτών του «Πλέντυ», έ-πιασε κουβέντα μαζί τους και κείνοι δέχτηκαν πρόθυμα το πρώτο του κέ-ρασμα. Ήτανε μεθυσμένοι κι' δλο-τραβοϋσε κι' άλλο ή καρδιά τους.

Καθώς παράγγελλε, ο Πικό, στόν κάπελα, να ξανανεμίσει τα ποτήρια, μπήκε ξαφνικά στο καπηλιό ένας λο-χίας του πεζικού, με φάτσα μπουλ-ντόκ, προχώρησε ως τη θέση του μα-γαζιού, στάθηκε κοντά στον Γάλλο ναυτικό και τόν κοίταζε επίμονα με τα βλοσυρά του κοκκινοβολισμένα μάτια.

—Ο Μπάτζερ! είπε από μέσα του ο Πικό... Αυτό το παληόσκυλο έτυχε άπόψε νάχει άδεια; Αν με γνώρισε την έχουμε άσκημα... Άς του δίνω με ψυχραιμία...

Έβγαλε το σακκουλάκι της Οδέτ-της για να πληρώσει τα ποτά. Ο λο-χίας όμως είχε βγει κιόλας άπ' το μαγαζί, άφοϋ ψυθίρισε δυο λόγια στο αυτί του κάπελα κι' ο άνθρoπος εκεί-νος, χωρίς να πει τίποτα, πήγε κι' έ-βαλε το σύρτη στην πόρτα.

τεινε:

—Νά εύκαιρία, να έκδικηθούμε αυτό το τέρας.

Ο άνθρoπος, που συνόδευε τόν λοχία, ήταν ένας γιγάντιος άστυφύ-λακας.

Οι τέσσερις Γάλλοι, τους παρακο-λουθοϋσαν σερνάμενοι, με κάθε προ-φύλαξη.

—Ο άνθρoπος μας είναι πιωμέ-νος, έλεγε ο Μπάτζερ, αλλά είναι πολύ γερός.

Πρέπει να πέρσουμε πάνω του κι' οι τρεις μαζί, έσύ, έγω κι' ο καπέλας.

—Βέβαια! άποκρίθηκε, λιγόλογος, ο γιγάντιος άστυφύλακας.

Ο Κοσέ ήτανε να λυσάξει άπ' το κακό του:

—Τρεις πάνω σ' έναν άοπλο! Νά παλληκάρια μιá φορά, μουρμούριζε.

Οι δυο Άγγλοι, στάθηκαν μπροστά στο καπηλιό. Ο άστυνομικός, χτύπη-σε τρεις φορές την πόρτα και, κάτι ψυθίρισε. Ήτανε φαίνεται το σύνθημα.

Σε λίγο άκούστηκε μεγάλη φασα-ρία και κακό μέσα στο καπηλιό. Ο

Κοσέ κι' οι συντρόφοι του τρέξανε, έτοιμοι να όρμήσουνε μέσα, μόλις θάνοιγε ή πόρτα.

Η πόρτα άνοιξε. Έκλεισε όμως τόσο γρήγορα, που οι τέσσερις Γάλλοι δεν πρόλαβαν να μποϋνε ύστερα από τους δυο στρατιωτικούς.

Στο έσωτερικό του καπηλιού άκου-γόντουσαν τώρα άγρια ούρλιασματά, ξύλα και πιατικά, που σπάγανε: σωστή μάχη.

—Τόν σφάζουνε οι κακούργοι! στέ-ναζε λυσσώντας, που δεν μπορούσε να βοηθήσει, ο Κοσέ.

Ο Άλληλουίας, πέφτοντας με όρμη πάνω στην πόρτα, δεν μπόρεσε ούτε να τη σαλέψει.

Πάνω από τη φασαρία, που λιγό-στεψε κάπως τώρα, κυριαρχούσε μιá άγρια φωνή, σάν μουγγρητό θειριού:

—Νά παληανθρoποι! Νά για το ναυτικό σας! κι' αυτή για την άστυ-νομία σας! κι' αυτή για όσα τραβήξα-με στις φυλακές σας!...

Σε κάθε βρυσιά, άπαντούσε ένα γοερό μουγγρητό, πονεμένο...

—Νά και σένα, Μπάτζερ! Σου τη χρωστοϋσα βρωμόσκυλο!

Άκούστηκε μιá κραυγή πόνου κι' ο κρότος ένός κορμιού, που κυλίστηκε χάμω.

Κατόπι, ένα ήσυχο βήμα, άκούστη-κε κοντά στην πόρτα: οι σύρτες γλύ-στησαν, ή πόρτα άνοιξε και στο φω-τισμένο κατώφλι, πορουσιάστηκε πε-λώριος και γαλήνιος ο Πικό, με το πρόσωπο καταματωμένο. Χαμογε-λούσε, μόλις λαχανιασμένος λιγάκι, από την άγρια έκείνη κι' άνιση πάλη, κρατώντας στο ένα χέρι μιá μπουκά-λα σπασμένη και στο άλλο ένα βαρύ σκαμνί. Με μιá είσωνική κίνηση, έδει-ξε τους πέντε ναύτες του «Πλέντυ», ψόφους άπ' το μεθύσι χάμω. Ο κά-πελας ήτανε ξαπλωμένος στη μέση του μαγαζιού με το κρανίο άνοιγμένο, δίπλα του, με τα κόκκαλα σπασμένα, κυλιότανε ο πελώριος πόλιςμαν ρογ-χάζοντας, από τους πόνους της τε-λευταίας του άγωνίας.

Στο βάθος της μικρής σάλας, με το πρόσωπο γεμάτο αίματα, άκίνητος πάνω στο βρώμικο πάτωμα, κοιτότανε ο τρομερός Μπάτζερ. Σκατωμένος ά-πό ένα χτύπημα του πελώριου σκα-μνιού κατά πρόσωπο.

Οι τέσσερες σύντροφοι του Πικό, χύμηξαν στο καπηλιό, περίεργοι να θαυμάσουν το σπάνιο εκείνο θέαμα, τους μεθυσμένους ναύτες, που ρουχά-

λιζαν χαμογελαστοί άνάμεσα στα τρία πτώματα. Ο Άροντέλ όμως, γνωστι-κώτερος από τους άλλους, φώναξε την ίδια στιγμή. Ήτανε κόσμος άπ' έξω, κι' ή θέση τους τώρα ήτανε πολυ χειρότερη.

Ο Άλληλουίας, έρριξε μιá ματιά στο δρόμο κι' έβαλε το σύρτη βλαστη-μώντας, όπως συνήθιζε:

—Πού να τους θάψω όλους μαζί! ο δρόμος γέμισε κόσμο, τί γινό-μαστε!...

Ο ίδιος όμως βρήκε άμέσως τη λύ-ση: με άφάνταστα γρήγορες κινήσεις, ο ψευτοφακίρης πέταξε τα κουρέλια, τα γιαλιά του και το σαρκί και φόρε-σε τη στολή του πόλιςμαν.

—Δρόμο τώρα, ξεφώνισε, και μη βγάξετε μιλιá.

Και με την κάσκα του άστυφύλακα στο κεφάλι, άρπαξε τόν Πικό από τόν ώμο και τόν έσερνε με τις κλωτσιές στο δρόμο. Οι τρεις άλλοι, βοηθοϋσαν το όργανο της άστynomίας να έκτελέ-σει το καθήκον του, βαρώντας κι' α-τοί τόν Πικό. Οι γειτόνοι ποϋχαν μα-ζευτεί έξω, από το καπηλιό τους κοί-ταζαν εύχαριστημένοι, για το κατόρ-θωμα του πόλιςμαν.

—Προσέχετε καλá το μαγαζί, τους πρόσταξε ο άνθρoπος με την κά-σκα. Νά μη βγει κανένας έξω! Το νοϋ σας!

Πέντε λεπτά άργότερα οι πέντε φυ-γάδες, είχαν δώσει χεροπόδαρα το μούτσο του «Πλέντυ» τόν ρίξανε σε μιá βάρκα, που βρισκότανε κεί κοντά, κι' άφοϋ ο Άλληλουίας τοϋβαλε, για με-γαλύτερη καρροΐδια, και την κάσκα του πόλιςμαν στο κεφάλι, άμολήσανε τη βάρκα στο λιμάνι.

Τότε ο Κοσέ κάθησε στο τιμόνι του «Πλέντυ», ενώ οι άλλοι άνεβάζανε τα πανιά.

—Έλεϋθεροι! Είμαστε έλεϋθεροι! έλεγαν συγκινημένοι οι δραπέτες, καθώς περνούσανε κοντά στη «Δα-νάη».

Το έλαφρό σκάφος, έσκιζε τα κύμα-τα με γρηγοράδα δελφινιού. Τα φώτα της άκτής χανόntonσαν ένα-ένα. Ο-ταν οι πέντε φίλοι βρέθηκαν στην ά-νοιχτή θαλάσση, άρχισαν να τραγου-δάνε τη Μασσαλιώτιδα.

Το καϊκι έτρεχε όλόϊσια προς τη Γαλλία.

—Αν δεν πέσει ο άγέρας μπρέ παι-διά, είπε ο Κοσέ, άδριο βράδυ θα μποϋμε σε γαλλικά νερά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII. ΤΟ «ΠΛΕΝΤΥ» ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ «ΔΑΝΑΗΣ»

Οταν ξημέρωσε, η θάλασσα ήταν ήσυχη, κανένα πάλι δεν φαινότανε πουθενά. Μὲ τρία κουρέλια·γαλάζιο, άσπρο και κόκκινο·ο Πικό κατασκεύασε μιὰ τρίχρωμη σημαία και τὴν ὕψωσε στὸ κατάρτι. Δὲ φυσοῦσε διόλου και τὸ «Πλέντυ» ἔμενε ἀκίνητο, σχεδόν, στὴν ἴδια θέση.

— Ἀσκημη δουλειὰ αὐτὴ, στέναξε ὁ Ἀλληλούϊας ἐξετάζοντας τὸν ὀρίζοντα.

Τὴ νύχτα ἡ ἴδια κάλμα, κί' οἱ πέντε φυγάδες, ἄρχισαν ν' ἀνησυχῶν ὑπερβολικά. Πέρασαν ἐξηνταδύ ὥρες μὲ τὸ καίκι ἀκίνητο μέσα στὴν πυκνὴ δμίχλη, αἰχμάλωτοι τώρα στὴ μέση τῆς θαλάσσης. Οἱ λιγοστὲς γαλέτες και μισὸ μπουκάλι ροῦμι, πού βρόκανε στὸ «Πλέντυ», σωθῆκανε ἀπ' τὴν πρώτη μέρι και τώρα ἡ πείνα συμπλήρωνε τὴν ἀπελπισία τους.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ὡρὸς, ὁ οὐρανὸς καθάρισε, φάνηκε ὁ ἥλιος και τὰ πανιά ἄρχισαν πάλι νὰ φουσκώνουν. Τὸ «Πλέντυ» ἔπαιρνε δρόμο κί' ἡ ἐλπίδα ἰωογονοῦσε τὰ στήθη, τὼν δυστυχισμένων ἐκείνων, ὅταν ἀκούστηκε ὁ Πικό, νὰ φωνάζει:

— Κατάρρα!... Ἔρχονται κατὰ πάνω μας!...

Μεσ' ἀπὸ τὰ τελευταῖα σύγνεφα τῆς δμίχλης, πρόσβαν τὰ κατάρτια ἐνὸς πελώριου καραβιοῦ...

Ἦταν ἡ «Δανάη»!

Παρατήρησαν οἱ Ἀγγλοι τὴν τρίχρωμη σημαία κί' ἔτρεχαν γραμμὴ πάνω στὸ μικρὸ σκάφος. Τὰ τρομερὰ κανόνια σιωποῦσαν ἀκόμα, σὰν νὰ περὶφρονοῦσαν τὸν μικροσκοπικὸ ἐκείνον ἀντίπαλο.

— Νὰ τοὺς χτυπήσουμε πρῶτοι ἐμεῖς! φώναξε ὁ Ἀλληλούϊας.

Μὲ ψυχραιμία, γύρισε τὴ μπουκά τοῦ μοναδικοῦ τους κανονιοῦ. Ἀκούστηκε ὁ πυροβολισμὸς και τὸ νερὸ τινάχτηκε ψηλά, κοντὰ στὰ ὕφαλα τῆς φρεγάδας.

— Καλὰ τοὺς τὴν ἔφερες! εἶπε ὁ Πικό, ἂν καὶ καταλάβαινε πόσο ἀχρηστη ἦταν ἡ παλληκαριά τους σὲ κελὴν τὴν περίσταση.

— Θὰ δοῦμε, φώναζε ἐνθουσιασμένος ὁ Ἀλληλούϊας, ἂν μᾶς φοβίζουν ἐμᾶς τὰ τριανταδύ τους κανόνια.

Ἀδραξε μιὰ δευτέρη ὀβίδα.

Ἡ «Δανάη» δὲν ἔδωσε ἀπάντηση στὸν πρῶτο τους πυροβολισμὸ. Βουβή, ὄλο και πλησιάζε τὸ μικρὸ σκάφος.

Ὡστόσο, ὁ Κοσέ, ἂν και μεθυσμένος ἀπὸ τὴ μυρωδιὰ τοῦ μπαρουτιοῦ, θυμήθηκε τὸ τάμα τῆς Ὀδέττης. Ἐσφίγγε πάνω στὸ στήθος του τὸ πολυτίμο κέντημα... Μποροῦσε νὰ χωρέσει ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἐκβασὴ τῆς μονομαχίας ἐκείνης;...

Μὲ μιὰ ἐπιτακτικὴ κίνηση, προσπάθησε νὰ συγκρατῇ τὸν Ἀλληλούϊα.

— Ὅχι! οὐρλιάσε κείνος φρενιασμένος, δὲν πρέπει νὰ ποῦν, πῶς μᾶς βουλιάζανε χωρὶς νὰ τοὺς βαρέσουμε!

Πετυχημένη κί' ἡ δευτέρη ὀβίδα, χάθηκε στὰ πλευρὰ τοῦ ἐγγλέζικου πολεμικοῦ.

Τὴν ἴδια στιγμὴ ἀκούστηκε ἡ ὁμοβροντία τῆς «Δανάης». Ἡ ὑπομονὴ τοῦ λόρδου Πρόμπυ εἶχε ἐξανηλεθεῖ. Τὸ «Πλέντυ» ἔγινε κομμάτια: δὲν ἀπομείνε οὔτε ξάρτι, οὔτε πᾶν.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, οἱ πέντε Γάλλοι, βρισκόντουσαν δεμένοι, αὐτὴ τὴ φορὰ, στὸ ἀμπάρι τῆς «Δανάης». Ὁ λόρδος Πρόμπυ θὰ τοὺς ἄφινε νὰ πνιγοῦν, ἂν δὲν τὸν παρακαλοῦσε ἡ Ὀδέττη, νὰ στείλει βάρκα νὰ τοὺς σώσει.

Ὅταν ἡ φρεγάδα ἐξακολούθησε πάλι τὸ δρόμο της κί' ἐνῶ οἱ ξυλουργοὶ τῆς ἐπισκεύαζαν τὶς ζημιές της, ὁ λόρδος ὑποκλίθηκε μπροστὰ στὴν κόρη τοῦ ντὲ Λαντρελλέκ και τῆς εἶπε, μὲ τὸ κρῖο του χαμόγαλο:

— Δεσποινίς, ἔχασα τὸ στοίχημα. Ἀναγκάστηκα νὰ πυροβολήσω και γι' αὐτὸ ἔκανα τὴ διαταγὴ σας κί' οἱ πέντε πειρατὲς, γλύτωσαν ἀπὸ τὴ θάλασσα. Τώρα ὁμως εἶναι πιά αἰχμάλωτοι δικοὶ μου.

Οἱ πέντε φυγάδες τὴν ὥρα, πού τοὺς ἔδεναν πρόσβαν και εἶδαν τὸ θλιμμένο πρόσωπο τῆς Ὀδέττης.

— Αὐτὴ ἔδω! στέναξε ὁ Κοσέ. Τί γυρεῖς πάνω σ' αὐτὸ τὸ πλοῖο; Ἐχεῖ γοῦστο, λέει, νὰ γυρίσει ἡ τύχη και νὰ γλυτώσουμε κί' ἀπ' αὐτὴ τὴν αἰχμαλωσία...

— Αὐτὴ παρεκάλεσε τὸ δίχως ἄλλο και μᾶς ψαρέψανε ἀπὸ τὴ θάλασσα, εἶπε κί' ὁ Ἀροντέλ.

— Ἀλλοῖμονο, παιδιά! εἶπε θλιβερά ὁ Ἀλληλούϊας, θαυμάζω τὴν αἰσιοδοξίαν σας. Ἐχασα πιά κάθε ἐλπίδα!...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII. Ο ΑΛΛΗΛΟΥΓΙΑΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΝΑ ΜΑΓΕΙΡΕΥΕΙ.

Τὸ βράδυ, πού ὁ κόμης ντὲ Λαντρελλέκ κί' ἡ Ὀδέττη, μπαρκαράνε στὴ «Δανάη», σ' ὄλο τὸ Γκόσπορτ δὲν μιλοῦσαν ἀκόμη παρὰ γιὰ τὸ δρᾶμα τῆς ταβέρνας τοῦ «Γενναίου Ναυτή» και γιὰ τὴν ἀσπαγὴ τοῦ «Πλέντυ». Καταλάβαιναν, ἐπὺς οἱ ἴδιοι ἄνθρωποι διέπραξαν και τὰ δύο θρασυτάτα κατορθώματα.

Ἡ Ὀδέττη δὲν ἀμφέβαλε καθόλου, γιὰ τὴν ταυτότητα τῶν τεσσάρων χωρικών. Δὲν μποροῦσαν νᾶναι, παρὰ οἱ προστατευόμενοι τῆς και μὲ χαρὰ τοὺς φανταζότανε ν' ἀρμενίζουσαν πρὸς τὶς γαλλικὲς ἀκτές. Ὅλη νύχτα, μέσα στὴν πολυτελέστατη καμπίνα τῆς «Δανάης», ὁ νοῦς τῆς πετοῦσε στοὺς τέσσερις φυγάδες. Ἀλλὰ γιὰτί ξεχώριζε, τόσο ἐπίμονα, ἀνάμεσα στὰ τέσσερα ἐκεῖνα παλληκάρια, ἡ λεβέντικη και τόσο εὐγενικὰ μαζὶ μορφή, τοῦ κουρσάρου μὲ τὰ μπουκλωμένα μαλλιά;

Κιὰ ὀβίδα, συγκλόνισε ξαφνικὰ τὴ «Δανάη» κί' ἡ Ὀδέττη, τυλίχτηκε τὴν ἴδια στιγμὴ στὴ γούνα της κί' ἀνέβηκε στὸ κατάρτι. Τὴν ἴδια στιγμή, ἡ δευτέρη ὀβίδα τοῦ Ἀλληλούϊα, τρυποῦσε τὸ δυνατό ἐγγλέζικον σκάφος, πάνω ἀπὸ τὰ ὕφαλα. Καταπλάκουσαν οἱ κεραυνοὶ τῆς «Δανάης». Ὅταν τὸ σύννεφο τῆς ὁμοβροντίας διαλύθηκε δὲν ἀπόμεινε, στὸ σημεῖο, πού βρισκότανε πρὶν, τὸ μικρὸ σκάφος, παρὰ πέντε κεφάλια πάνω ἀπὸ τὸ νερὸ. Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ἦτανε χαμένοι, ἂν δὲν ἀποφάσιζε νὰ τοὺς γλυτώσει ὁ λόρδος Πρόμπυ.

— Σώστε τους, ἰκέτευσεν ἡ νέα.

— Μὰ ξεχνᾶτε πῶς χτύπησαν τὴν ἀγγλικὴ σημαία;

— Αὐτὸ θὰ πεῖ, πῶς εἶναι παλληκάρια.

— Καὶ ὁμως τόλμησαν νὰ βάλουν σὲ κίνδυνο τὴ ζωὴ σας...

— Ξεχνᾶτε, τί μοῦ ὑποσχεθήκατε; Μοῦ εἴπατε, πῶς ἂν πυροβολήσετε, θάχω τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς γυρέψω ὅ,τι θελήσω...

— Ἔχετε δίκιο! ἀποκριθὲν νευρικὰ ὁ κυβερνήτης.

— Ζητῶ, λοιπόν, νὰ στείλετε ἀμέσως βάρκα και νὰ τοὺς σώσετε.

Χωρὶς ἄλλη συζήτηση, ὁ λόρδος Πρόμπυ ἱκανοποίησε τὴν ἀπαίτηση τῆς Ὀδέττης.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, ἡ Ὀδέττη προσπάθησε νὰ βελτιώσει τὴν τύχη τῶν αἰχμαλώτων.

— Μὴν ἐπιμένετε, τῆς εἶπε ὁ λόρδος

Πρόμπυ, ὁ ναύκληρός μου ἀναγνώρισε τὸ μικρὸ τους σκάφος. Ἦταν τὸ «Πλέντυ». Καταλαβαίνετε, τί σημαίνει αὐτό; Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶναι μονάχα κουρσάροι, ἀλλὰ και δολοφόνοι, εἶναι οἱ κακοῦργοι, πού σκότωσαν τὸν πόλισμαν και τὸν λοχία Μπάτζερ στὴν ταβέρνα.

— Δὲν ἔχετε ἀποδείξεις...

— Πιστεύω στὴ βεβαίωση τοῦ ναυκληροῦ μου.

— Τί λένε ὁμως κί' οἱ αἰχμάλωτοι; — Αὐτοὶ λένε, πῶς εἶναι κουρσάροι...

— Γιὰτί νὰ ποῦν ψέμματα; Στὸ Γκόσπορτ μᾶς εἶπαν, πῶς τοὺς δύο ἄνθρώπους σας, τοὺς σκότωσαν χωριστὰ ἀπὸ τὸ Χάμσαϊρ, ἐνῶ αὐτοὶ, πού πιάσατε, φαίνονται ναυτικοὶ, δὲν χωρεῖ ἀμφιβολία.

— Ὡ! Ὡ! Ὡ! Γάλλοι εἶναι πονηροί. Δὲν θὰ ποῦν ἀπὸ κεῖ κάτω, παρὰ τὴ στιγμή, πού θὰ τοὺς παραδώσω, στίς ἀγγλικὲς ἀκτές.

Ἡ Ὀδέττη παρακάλεσε τὸν πᾶντρά της, νὰ ἐπέμβει. Αὐτὸς ἀνέβηκε.

Κάθε μέρα γινότανε και σκυθρωπότερη, πὺ ἀμίλητη, ἡ Ὀδέττη. Πέρασανε δύο μέρες χωρὶς οὔτε νὰ βγεῖ ἀπ' τὴν καμπίνα της.

— Μήπως, μπορῶ, νὰ κάνω κάτι γιὰ νὰ ξανάρθει τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλιά σας, δεσποινίς; τὴν ρώτησε τὸ βράδυ ἐκεῖνο, ὁ λόρδος Πρόμπυ.

— Μπορεῖτε, ἀλλὰ θὰ θελήσετε νὰ τὸ κάνετε;

— Σᾶς τὸ ὑπόσχομαι! εἶπε μὲ βαθεῖα κί' εὐγενικώτατη ὑπόκλιση ὁ ἀξιωματικὸς.

— Τὸ νὰ δώσετε κάποια ἐλευθερία στοὺς πέντε αἰχμαλώτους. Βάλτε τους νὰ ἐργάζονται στὰ πανιά, στὸ κατάρτι. Θὰ σᾶς βοηθήσουν και δὲν πιστεύω νὰ μετανοιώσετε, γιὰ τὴν καλὴ σας αὐτὴ πράξη.

— Θὰ γίνῃ ἡ ἐπιθυμία σας, ἀλλ' ἂν κάνουν και τὸ ἐλάχιστο θὰ τιμωρηθοῦν ἀσστηρότατα.

Και, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ πάλι, τὴν ὥρα αὐτὴ Ὀδέττη, ὁ λόρδος Πρόμπυ, προστάξε νὰ χρησιμοποιηθοῦν οἱ αἰχμάλωτοι στὴν ὑπηρεσία τοῦ πλοῖου.

Τὸ ἄλλο πρωῒ ἡ Ὀδέττη, ἦταν ἐξαιρετικὰ εὐδιάθετη.

— Τοποθέτησα τὸν καθένα χωριστὰ, τῆς ἔλεγε ὁ λόρδος Πρόμπυ, τὸν ἕνα στὸ τιμόνι, τὸν ἄλλο στὴν ὑπηρε-

σία τῶν πανιῶν, τὸν τρίτο στοὺς χάρτες καὶ τὸν τέταρτο στὴν ἀποθήκη. Τὸν τελευταῖο δὲν ξέρω, ποῦ νὰ τὸν βάλω...

Ἡ Ὀδέττη, ἀθελά της, γύρισε κι' εἶδε τὸν καινούργιο τιμονιέρη. Ἔστεκε ὀρθίος, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀγγλους ναῦτες. Τὰ βλέμματά τους διεσταυρώθηκαν, χωρὶς ὁ ὠραίος κουρσάρος, νὰ φανερῶσει τὴν παραμικρότερη τα-ραχή.

Ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἀκούστηκε, κάποιος θόρυβος, σὸ μαγερεῖο τῆς φρεγάδας.

— Δὲν ἀξίζει δεκάρα! φώναξε ὁ μάγερας σὸ βοηθό του. Ὅποια δουλειά κι' ἂν σοῦ δώσουνε τὰ κάνεις θάλασσα: ἀπὸ ὅλα τὰ συνεργεῖα σὲ διώχνουνε, θὰ σὲ διώξω καὶ γώ, δὲ μου κάνεις.

— Νὰ πάρεις τὸν πέμπτο αἰχμάλωτο νὰ σὲ βοηθᾷ στὴν κουζίνα, φώναξε τότε ὁ λόρδος Πρόμπυ. Στείλτε τον μιά στιγμή ἐδῶ.

Ὁ παμπόνηρος Ἀλληλούϊας παρουσιάστηκε μὲ σεβασμὸ, μπροστὰ στὸν Ἀγγλο πλοίαρχο.

— Ἐσύ δὲν εἶσαι, τὸν ρώτησε ὁ Πρόμπυ, ποῦ μᾶς ἔρριξες τίς, δυὸ βολές;

— Μάλιστα, μυλόρδε, καὶ γι' αὐτὸ παραιτοῦμαι ἀπ' τὸ πυροβολικό.

— Τί δουλειά ἔκανες, πρὶν γίνεις κουρσάρος;

Ὁ Ἀλληλούϊας, ποῦ εἶχε ἀκούσει τὸν καυγᾶ σὸ μαγερεῖο, ἀποκρίθηκε μὲ ἀφάνταστη ἀναιδία:

— Μάγερρας, μυλόρδε!

— Λαμπρά! εἶπε μὲ τὸ ψυχρὸ του χαμόγελο ὁ κυβερνήτης. Πήγαινε λοιπὸν νὰ καθαρίζεις πατάτες στὴν κουζίνα.

— Ἀπὸ φακίρης, παραμάγερρας! ψιθύριζε ὁ Ἀλληλούϊας, τραβώντας γιὰ τὴν κουζίνα. Μὰ τί τάχα; Μήπως ἀπὸ νεκροθάφτης δὲν ἔγινα ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ κι' ὕστερα δάσκαλος τῶν μαθηματικῶν στὸν «Τρίτων»!... Γιὰ νὰ δοῦμε, γιατί, θαρρῶ, πῶς κι' ὁ Πάτρικ πρέπει νὰ βρίσκεται στὴν κουζίνα τῆς «Δανάης»...

Ὅπως τοὺς εἶχε πει ὁ γέρο-Ἐγγάν, ὁ Πάτρικ εἶχε πιάσει δουλειά στὴν κουζίνα τῆς φρεγάδας. Οἱ δυὸ παλῆοι γνώριμοι, δὲν ἄργησαν νὰ πιάσουν τὴν κουβέντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ. ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΠΡΟΜΠΥ.

Η φρεγάδα στάθηκε στὴ Τζέρσεϋ, γιὰ νὰ πάρει μερικά βαρελάκια γεμάτα χρυσάφι κι' ὕστερα ξεκίνησε, πάλι, πρὸς τὰ νότια.

— Ἐνα βράδυ, καθὼς πήγαινε στὴ

— Λαμπρὸ σκάφος αὐτὴ ἡ «Δανάη». ἔλεγε μὲ θαυμασμὸ ὁ Ἀλληλούϊας, ξεπουπουλίζοντας ἕνα κοτόπουλο. Μήπως ξέρεις, πόσους ἔχει πλήρωμα;

— Βέβαια. Ἐκατὸν πενήντα ναῦτες κι' ἀξιωματικούς, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες καὶ τοὺς αἰχμαλώτους.

— Ἀγγλοι εἶναι ὅλοι τους;

— Ὁχι, ἀποκρίθηκε ὁ Πάτρικ, εἴμαστε εἰκοσιένες Ἴρλανδοί.

— Καὶ ὀχτὼ ἀμερικάνοι, πρόσθεσε ὁ ἀρχιμάγερρας ὁ Τζίμμου, χτυπώντας τὴν κρέμα.

— Εἰσαι Ἀμερικανὸς, μάστορ-Τζίμμου;

— Βέβαια κι' ἀπὸ τὴ Βαλτιμόρη.

— Μήπως βρίσκονται κι' ἄλλοι, ὀχι Ἀγγλοι πάνω στὴ φρεγάδα;

— Θᾶναι καμμιά δωδεκαριά Νορβηγοί, Γερμανοὶ καὶ Ἴσπανοί, σκορπισμένοι στὶς διάφορες ὑπηρεσίες.

Ὁ Ἀλληλούϊας—σὰ δάσκαλος τῶν μαθηματικῶν, ποῦ ἦτανε κάποτε στὰ κάτεργα—λογάριασε εὐκολὰ μὲ τὸ νοῦ του καὶ βρῆκε: σαράντα ξένοι κι' ἑκατὸν δέκα Ἀγγλοι.

— Ἀν βάλουμε, σκέφτηκε, πῶς καθένας ἀπὸ μᾶς τοὺς πέντε, ἀξίζει γιὰ δέκα Ἀγγλους, ἡ διαφορὰ γίνεται πολὺ μικρότερη...

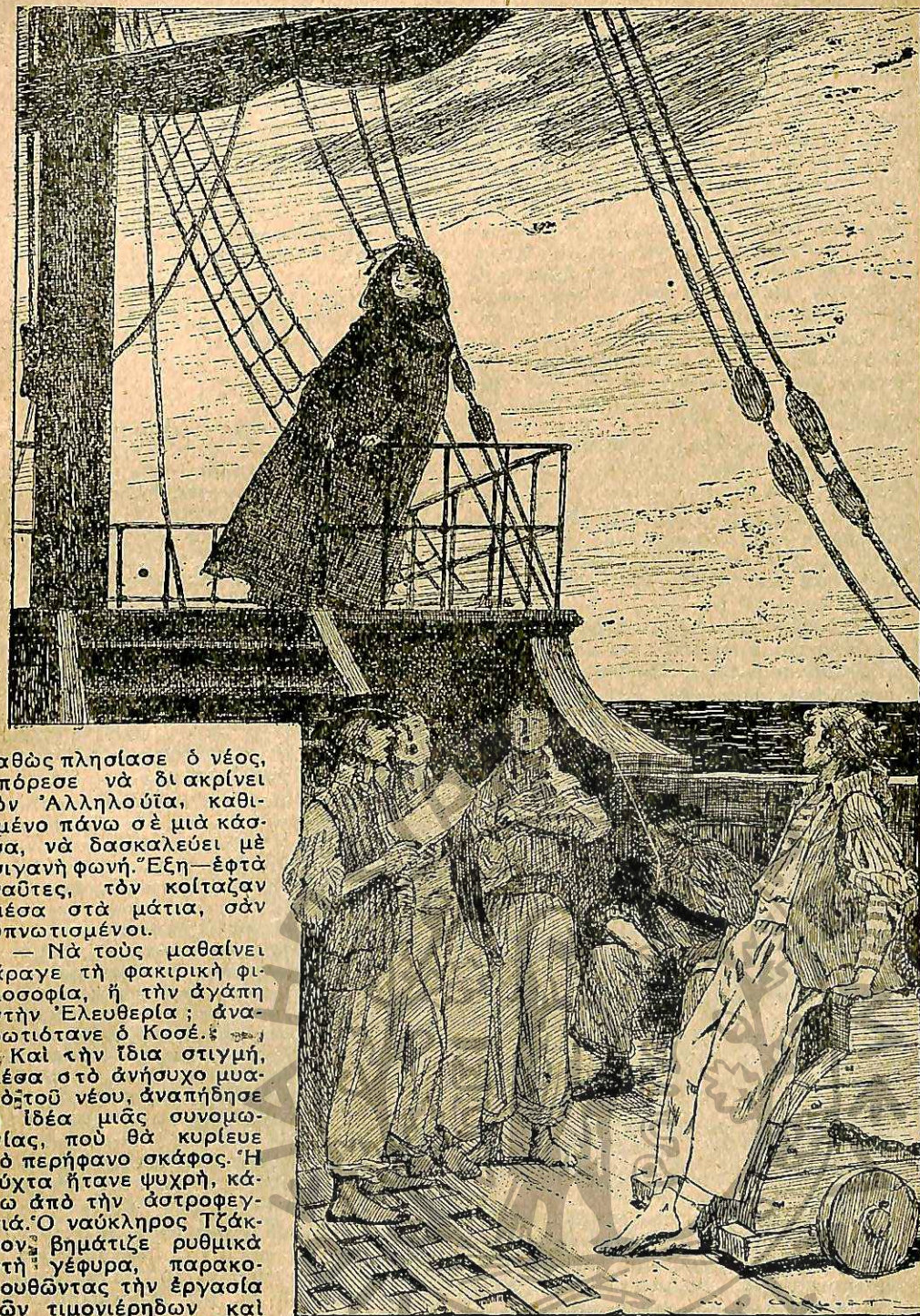
Τὴν ἄλλη μέρα, ξανάρχισε τὸ ἴδιο βιολὶ:

— Εἰσαι ἐλεύθερος Ἀμερικανὸς πολίτης, μάστορ—Τζίμμου καὶ καταδέχεσαι νὰ ὑπηρετεῖς τὸ σκληρὸ αὐτὸ ἔθνος, ποῦ δοκίμασε νὰ ὑποδουλώσει τὸν τόπο σου; Ἐμεῖς οἱ Γάλλοι, σὰς βοηθήσαμε γιὰ νὰ ἐξασφαλίσετε τὴν ἐλευθερίαν σας. Σήμερα ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὴ δική μας τὴν ἐλευθερίαν καὶ γιὰ τὴν ἐλευθερίαν ὅλου τοῦ κόσμου, ἐναντίον τῶν τυράννων.

— Ὅλοι στὴν Ἀμερικὴ τοὺς ἀγαπᾶμε τοὺς Γάλλους, ἀποκρίθηκε ὁ Τζίμμου, συγκινημένος ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἀλληλούϊα. Στὴν ὑπηρεσία μου ἐδῶ, δὲν ἀνακατεύομαι διόλου μὲ τὰ ὅπλα. Χωρὶς νὰ κάνω κανενοῦ κακὸ, κερδίζω τίς δέκα μου λίρες τὸ μῆνα.

— Νὰ τί δὲν μπορεῖς νὰ καταλάβεις μάστορ Τζίμμου, τοῦ εἶπε σιγανότερα, ὁ πρῶν νεκροθάφτης. Κι' ὁ ναῦτης κι' ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ Ἀγγλος, γιὰ νὰ πολεμήσουν καλά, πρέπει νὰ φᾶνε καλά: Καὶ ποιὸς τοὺς καλοταίζει; Ἐσύ, μάστορ—Τζίμμου! Γι' αὐτὸ εἶσαι καὶ σὺ ἔνοχος ἐναντίον μας!

βάρδια του, σὸ τιμόνι, ὁ Κοσέ, ξεγέλασε τὸ ναύκληρο, ποῦ κουβέντιαζε παραπέρα, καὶ πετάχτηκε ὡς τὸ μαγερεῖο. Ἐνα ἀδύνατο, φῶς ἔφεγγε στὴν ἀποθήκη τῶν τροφίμων καὶ κεῖ,

καθὼς πλησίασε ὁ νέος, μπόρεσε νὰ διακρίνει τὸν Ἀλληλούϊα, καθισμένο πάνω σὲ μιὰ κάσση, νὰ δασκαλεῖ με σιγανή φωνή. Ἐξη—ἔφτά ναῦτες, τὸν κοίταξαν μέσα στὰ μάτια, σὰν ὑπνωτισμένοι.

— Νὰ τοὺς μαθαίνει ἄραγε τὴ φακιρικὴ φιλοσοφία, ἢ τὴν ἀγάπην στὴν Ἐλευθερίαν; ἀναρωτιόταν ὁ Κοσέ. Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, μέσα σὸ ἀνήσυχο μυαλὸ τοῦ νέου, ἀναπήδησε ἡ ἰδέα μιᾶς συνομιλίας, ποῦ θὰ κυρίευε τὸ περήφανο σκάφος. Ἡ νύχτα ἦτανε ψυχρὴ, κάτω ἀπὸ τὴν ἀστροφεγιά. Ὁ ναύκληρος Τζάκσον, βηματίζε ρυθμικά στὴ γέφυρα, παρακολουθώντας τὴν ἐργασία τῶν τιμονιέρηδων καὶ τὴν διεύθυνση τῆς πο-

ρείας του σκάφους.

Ο Τζάκσον αυτός ήταν Ουαλλός, ψηλός, γερός άνθρωπος, με αθλητικούς τετράγωνους ώμους. Αφοσιωμένος στην υπηρεσία του, τιμωρούσε με μεγάλη αυστηρότητα και την παραμικρότερη αμέλεια των υποτακτικών του. Λές κι' όλη η ζωή, που κινούσε την πελώρια έκκενη μηχανή από γερό ξύλο, σίδερο και πανιά, είχε το κέντρο της, μέσα στο κρανίο του, πίσω από το σκυθρωπό μέτωπό του. Κανένας όμως δεν μπορούσε να ξέρει τις σκέψεις, που φώλιαζαν στα κατάβαθα της ψυχής του.

Εκείνη τη νύχτα, ο ναύκληρος κάθισε μιά στιγμή, τράβηξε μιά-δυο φορές την αχώριστη πίπα του και σήκωσε ψηλά τα μάτια του, στον ουρανό.

Ο Κοσέ του είπε γελώντας:

— Νάχα στην τσέπη τόσες λίρες χρυσές, όσα είναι τάστρα τ' ουρανού!

— Ο λόρδος Πρόμπυ, έχει πολύ περισσότερες, αποκρίθηκε ο Ουαλλός, με υπόκωφη φωνή και τα μάτια του λάμπανε παράξενα, καθώς πρόσφερε αυτά τα λόγια.

Από τον τόνο της φωνής εκείνης κι' από την έκφραση των ματιών του Τζάκσον, ο Κοσέ σκέφτηκε:

— Είναι φθονερός και φιλοχρήματος, ο φιλαράκος!

Ο κόμης ντε Λαντρελλέκ, κάθε βράδυ έμενε αρκετή ώρα, ακουμπισμένος στα κάγκελα της «Δανάης» και με τα κιάλια του προσπαθούσε να διακρίνει τις ακτές της αγαπημένης του Βρετάνης. Η Οδέττη, σπάνια έβγαινε από την καμπίνα της, όπου δεν μπορούσε να την ένοχλεί με τις έρωτοτροπίες του ο νεαρός λόρδος. Αν, καμιά φορά, αποφάσιζε να βγει στο καταστρώμα, αμέσως, από τα κατάρτια κι' από το τιμόνι, από όλες τις μεριές, που μένανε οι αϊχμάλωτοι συμπατριώτες της, ακουγόntonταν νοσταλγικά, τα μελαγχολικά, λαϊκά, τραγούδια της πατρίδας της. Τώρα μάλιστα, τους συνόδευαν κι' οι Ίρλανδοί, που εύκολα μάθανε τα λόγια, τόσο όμοια με το γλωσσικό τους ιδίωμα.

Μιά μέρα, που ακουμπισμένη στα κάγκελα η Οδέττη άκουγε τη γλυκειά αυτή λιγνιστική μουσική, τα μάτια της αντίκρισαν το βλέμμα του Κοσέ.

Ο ήλιος έσπερνε στη δύση τις μύριες χρυσοπόρφυρες αποχρώσεις.

Μέσα στην ελκρινεία της γοητείας,

που πλημμύριζε την καρδιά της, βλέποντας, πώς δεν την παρακολουθούσε κανένας, ή νέα χαμογέλασε στον λεβεντόκορμο συμπατριώτη της, σαν να τούλεγε: «Τί σου θυμίζουν λοιπόν και σένα, δύστυχε, τα τραγούδια του τόπου μας;...» Τό σοβαρό πρόσωπο του νέου φωτίστηκε, από το χαμόγελο της πανέμορφης Οδέττης. Καταλάβαινε πως η ζωή του, ολόκληρη ή ύπαρξή του, ήτανε δεμένη στο δρόμο της λεπίτης αλλά και τόσο γενναϊοκαρδώς εκείνης κοπέλλας. Έρριξε μιά ματιά γύρω του, θυμήθηκε τη φρικτή θέση του, τα κάτεργα, που τον περιέμεναν πάλι, κι' αναστέναξε μ' ανατριχίλα.

Μιά βδομάδα χασομέρησαν επίτηδες στ' ανοιχτά, για να δώσουν, ίσως, καιρό στους πράκτορες των άριστοκρατών να σηκώσουν στο πόδι τους ανθρώπους τους.

Επιτέλους φάνηκαν τα Έφτα Νησιά. Από το Ρουζίκ, το νοτιώτερο, ξεκίνησε μιά βάρκα με τους ανθρώπους του ντε Λαντρελλέκ, και σέ λίγο πλεούριζε στη «Δανάη». Καθώς κατέβασαν τις αποσκευές, ο κόμης κι' η κόρη του αποχαιρετούσαν τον Λόρδο Πρόμπυ.

— Όπως είπαμε λοιπόν, μετά δκτώ μέρες, είπε ο αξιωματικός, αποχαιρετώντας το φίλο του. Ο Χάντιν θαρρεί στο Λαντρελλέκ και θα τον παρουσιάσετε στους δικούς σας...

Ο Κοσέ παρακολουθούσε, από μακριά, αυτή τη σκηνή. Την προηγούμενη μέρα, η Οδέττη, είχε κατορθώσει να του μιλήσει δυο λεπτά και του ζήτησε να της επιτρέψει το τάμα της για την «Αγία Άννα». Με σπαραγμένη καρδιά ο νέος παρέδωσε το παρθεϊκό εκείνο κέντημα στη νέα, το ύφασμα, που τόχε πάντα άπάνω του και μαζί μ' αυτό είχε πέσει στη θάλασσα, όταν βούλιαξαν το «Πλέντυ». Και τώρα έβλεπε τη νέα, που είχε την τρέλλα ν' αγαπήσει, τη νέα από την οποία όλα τον χώριζαν, να φεύγει από το πλοίο... Κι' αυτός έμενε κεί, ληχμάλωτος, προωρισμένος για τ' ανήλια κάτεργα του Πόρτσμουθ...

Σαν αυτόματο καταπιάστηκε με τη δουλειά του, προσπαθώντας να ξεχάσει τον ίδιο τον έαυτό του.

Ο Άροντέλ, φυλακισμένος στην καμπίνα με τις βιβλίδες, προσπαθούσε κι' αυτός, να γλυκάνει τον πόνο της μαρτύρας του μοίρας, με τη δουλειά. Αλλά είχε κι' άλλα στο νοῦ του, ο σοβαρός αυτός νέος: «Η καμπίνα με τις βιβλίδες χωριζότανε από ένα λεπτό ξό-

λινο διάφραγμα, από το διαμέρισμα του λόρδου Πρόμπυ κι' ο Άροντέλ, καιροφυλακτούσε, μήπως άκούσει κάτι, που νά τον ενδιέφερε. Ός τότε δεν πήρε τ' αυτί του τίποτα. Έξω από τις διαταγές της ύπηρεσίας. Τώρα όμως, μόλις άκουσε τις πρώτες λέξεις, που έλεγε ο Πρόμπυ στον ύπαρχο, ο Άροντέλ τέντωσε με προσοχή τ' αυτιά του: ο λόρδος έξηγοῦσε τα καταχθόνια σχέδιά του στον υποπλοίαρχο!...

— Την Τρίτη, που μάς έρχεται, του έλεγε, θα βγίητε στη στεριά. Εκεί θα σας περιμένουν οι άνθρωποι μας και θα σας οδηγήσουν στον πύργο. Θα έιστε ντυμένοι, όπως οι Γάλλοι έξόριστοι. Τη γλώσσα την έχετε καλά και θα περάσετε εύκολα για βαρώνος Ντέφασβιλ. Όρίστε και τα γράμματα του Λουδοβίκου 18ου. Τα έτοιμασαν θαυμάσια στο Φόρεϊν—Όφφισ. Ο Λουδοβίκος διατάζει τους Γάλλους άριστοκράτες, να σηκώσουν τους ανθρώπους τους και να χτυπήσουν το Μπινκ και το Σαίντ—Μπρεχά. Έτσι, δ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ. ΤΥΨΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΟΝΤΕΛ

Την ορισμένη μέρα, ο υποπλοίαρχος Χάντιν, μεταμφιεσμένος σε Γάλλο έξόριστο, κατέβηκε στη μεγάλη βάρκα του πλοίου.

Ο Άροντέλ, τον περίμενε να επιστρέψει, άγρυπνος και πριν ακόμη ξεμερώσει, είδε τη βάρκα να γυρνά. Όστερ' από λίγη ώρα, με το αυτί κολλημένο πάνω στο λεπτό χώρισμα της καμπίνας, παρακολουθούσε την αναφορά, που έδινε στον κυβερνήτη του, ο Άγγλος κατάσκοπος:

— Ήτανε δώδεκα πρόσωπα στοῦ Λαντρελλέκ. Τα γράμματα του Λούδοβίκου και τα χρήματα, που τους έδωσα, έφεραν αποτέλεσμα. Όλοι τους είναι αποφασισμένοι για τον άγώνα. Σε λίγες μέρες, θα χτυπήσουν το Μονκοντούρ, κοντά στο Σαίντ Μπριέκ. Φυσικά, δεν είπα τίποτα για τις κατοπινές σκέψεις μας, κατόπι... Υποσχέθηκα μονάχα να τους στείλουμε δυο κάσες χρυσάφι τη μέρα, που θα καταλάβουν τα δυο λιμάνια. Θα μάς είδοποιήσουνε, όπως πάντα...

—Τί στάση κράτησε ο φίλος μου Λαντρελλέκ;

—Λαμπρή. Λέτε και μ' έβλεπε για πρώτη φορά. Τόση είναι η λύσσα του, ώστε δέχεται κάθε πρόταση, φτάνει να χτυπήσει τους Ουγενότους. Η κόρη του, μόνο, μου φέβηκε ψυχρά. Ούτε να με χαιρετήσει καταδέχτηκε.

πως καταλαβαίνετε, θα καταλάβουμε με μεγάλη εύκολία τα δυο σημαντικά αυτά λιμάνια. Σύμφωνα, κ. Χάντιν; αυτά λιμάνια.

Ο ειρηνικός Άροντέλ ένοιωσε το αίμα του ν' αναστατώνεται. Θάμενε με τα χέρια σταυρωμένα, μπροστά σ' αυτή την καταστροφή; Δυο λιμάνια της Βρετάνης στα χέρια των Άγγλων! Η φαντασία του κάλπαζε να βρεί το μέσο, να προλάβει την τραγωδία αυτή. Αλλά πώς;

Καθώς στέναζε μέσα στην καμπίνα, σαν το θερίο στο σιδερένιο του κλουβί, το βλέμμα του έπεσε πάνω σε μιά μπουκάλια μπράντυ, που την είχε μισοαδειάσει ο Άγγλος ναύκληρος, ο δεσμοφύλακός του. Την ίδια στιγμή κατάλαβε το καθήκον του: πήρε ένα φύλλο χαρτί, έγραψε όσα είχε άκούσει στην καμπίνα του Πρόμπυ, έχυσε το μπράντυ, που άπόμεινε στο μπουκάλι, έβαλε κατόπι μέσα κεί το σημειώμα του, βούλωσε καλά το μπουκάλι κι' ανοίγοντας το φιλιστρίνι της καμπίνας, τώρριξε μ' όλη του τη δύναμη, ό- το μπορούσε μακρύτερα από το πλοίο.

—Θα γίνει ευγενικότερη, όταν θα λέγεται λαίδη Πρόμπυ, αποκρίθηκε ο κυβερνήτης.

Ο Άροντέλ ανατριχίλασε σύγκορμος. Όστε ο Λαντρελλέκ κι' η κόρη του είχαν βγει στη στεριά; Μά πότε; Και το συνέδριο των συνωμοτών, των προδοτών της Γαλλικής έλευθερίας γινότανε στο δικό τους πύργο... Πώς στάθηκε τόσο άπρονοητος κι' έβαλε στον τρομερότερο κίνδυνο την Οδέττη, που δυο φορές τούσωσε τη ζωή;...

Ανίκανος ν' άκούσει περισσότερα, με τις φρικτότερες τυψεις στην ψυχή, προσπαθούσε να έλπίσει, πώς δεν θα βρισκαν το σημειώμα του με την μπουκάλια.

Οι μέρες, που επακολουθήσαν, ήταν γεμάτες έπεισόδια. Την άλλη μέρα έκλειναν τα τέσσερα χρόνια από την καθέλκυση της «Δανάης». Επιτελείο και πλήρωμα γιόρταζαν κάθε χρόνο αυτή τη μέρα με γενναίο φαγοπότι. Ο ναύκληρος γύρισε, κατά τις δέκα, απ' το τραπέζι τύφλα στο μεθύσι και κύλισε φαρδύς—πλατύς, στη μέση της καμπίνας, χωρίς να βγάλει το κλειδί απ' τη πόρτα. Ο πειρασμός ήτανε μεγάλος για τον Άροντέλ. Αν όλο το προσωπικό του πλοίου βρισκότανε στην ίδια κατάσταση, θα μπορούσε ν' ανασάνει λίγο στη γέφυρα... Ίσως και να...

— "Αν ήξερα, πού μπορώ να βρω τους άλλους, συλλογιζότανε ο νέος καθώς έβγαινε άθόρυβα άπ' την καμπίνα της πυξίδας...

Προχώρησε αρκετά, όταν άκουσε μία φωνή, στη γλώσσα του :

— Κάνε λίγο δεξιότερα τὸ κερί...

Ήταν ὁ Πικό. Ὁ Ἄροντέλ προχώρησε ακόμη λίγο, έσκυψε κι' είδε τὸ σύντροφό του.

— "Ετσι, αγόρι μου, έλεγε ὁ Πικό, θά ταξειδεύεις σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ με γαλλικὴ σημαία!...

"Ενας μεθυσμένος, ήτανε πλαγιασμένος στὰ πόδια του κι' ὁ Πικό τοῦ στιγματίζεε τὴν πλάτη με τὶς περιφρήμες βελόνες του

— "Εσύ σαι, Ἄροντέλ, ψυθίρισε σιγανά μόλις τὸν είδε...

— Ἀντί νὰ ζωγραφίζεις γοργόνες καὶ καράβια στὶς πλάτες τῶν μεθυσμένων, ἀποκρίθηκε στενοχωρημένος ὁ Ἄροντέλ, θάκανες καλλίτερα, ὅπως κι' ὁ Κοσέ νὰ ἐπωφεληθῆτε ἀπ' τὴν περίστασι...

— Γιά νὰ τὸ σκάσουμε;... εἶπε χαμογελώντας ὁ Πικό. Μὰ ἐμεῖς, φίλε μου, ἀποφασίσαμε νὰ παραδώσουμε τὴ «Δανάη» στὸ γαλλικὸ ναυόρχεϊο!

— Πιωμένος εἶναι κι' αὐτός! συλλογίστηκε θλιβερά ὁ Ἄροντέλ.

— "Ετσι θά γίνει φίλε μου, ἐξακολούθησε ὁ Πικό ἀτάραχος. Θά τὴν κάναμε ἀπόψε τὴν ἐπιχείρησι, ἀλλὰ ὁ Κοσέ λέει, πὼς πρέπει νὰ περιμένουν ἀκόμη δεκαπέντε μέρες. "Εχω καμνηχῆσει πέντε νάυτες ἐγώ, ὁ Βαρθολομαῖος ἔχει μαζί του ἔξη, ὅλοι οἱ ἱρλανδοὶ μῆτῃκανε στὸ νόημα με τὸ πρῶτο. Κάθε βράδυ, μετὰ τὸ σιωπητήριο, ὁ Ἀλληλούϊας, πίσω ἀπ' τὰ φουρνέλα του, τοὺς βγάζει λόγο. "Εχει πάνω ἀπὸ εἰκοσιπέντε ἀφοσιωμένους, ἱρλανδοὺς, ἀμερικάνους, γερμανοὺς. Ὁ Κοσέ, ὅμως, θέλει νὰ πάρει με τὸ μέρος μας καὶ τὸν Τζάκσον καὶ τότε ἡ ἐπιτυχία εἶναι σίγουρη.

— Δύσκολα ὄλ' αὐτά, εἶπε με δισταγμὸ ὁ Ἄροντέλ. Καὶ τί κάνεις μ' αὐτὸν τὸ μεθυσμένο.

— Μονάχα αὐτόν! Εἶναι κάπου δώδεκα, πού τοὺς ζωγράφισατὴ «Δανάη» στὸ στήθος ἢ στὴν πλάτη. Τὴν ἀφησα ὅμως ἐπίτηδες, χωρὶς σημαία, καὶ τώρα βάζω τὴ γαλλικὴ σημαία στὴν πρύμα της. Φαντάζεσαι κακό, πού ἔχει νὰ γίνει ὅταν φανοῦν τὰ χρώματα σὲ λίγο!

— Δὲν ἔκανες διόλου σωστά, θὰ βρεῖς τὸ μπελά σου... εἶπε ὁ προνοητικὸς Ἄροντέλ.

— "Ασε τὶς γρίνιες καὶ πᾶμε νὰ ταιμῆσουμε κάτι. Ὁ Ἀλληλούϊας μᾶς ἔχει φυλάξει μερικὰ κοτόπουλα.

— Πιστεύω ἐπιτέλους νὰ φέρω βόλτα τὸν Τζάκσον, ἔλεγε κείνο τὸ βράδυ ὁ Κοσέ στὸν Πικό. Ὅ,τι δὲν κατορθώνουν τὰ λόγια θά τὸ καταφέρω με τὰ χρήματα.

— Καὶ πού θά τὰ βρεῖς τὰ λεφτά;

— Λεφτά! Γεμάτα εἶναι τ' ἀμπάρια τῆς «Δανάης».

Μιά βραδυά, καθὼς ἡ «Δανάη» ἔκοβε βόλτες στ' ἀνοιχτά, εἶδαν νὰ πησιάζει μιά μεγάλη βάρκα, ἓνας μαυροντυμένος ἄνθρωπος σκαρφάλωσε ὑστερὰ ἀπὸ λίγο με τὴν ἀνεμόσκαλα. Ήταν ὁ Ζάν Μαγγάν, ὁ ἐπιστάτης τοῦ Λαντρελλέκ. Χαιρέτησε λαχανιασμένος τὸν λόρδο Μρόμπυ καὶ χωρὶς νὰ περιμένει νὰ περάσουν στὴν καμπίνα τοῦ πλοιάρχου, φώναξε σὰν τρελλός :

— Οἱ χωροφύλακες!... Ὁ εἰσαγγελέας!... Πιάσανε τὸν κύριό μου καὶ τὴν κόρη του!... Τοὺς ἔχουν φυλακίσει στὸ Σαίν Μπριέκ, τοὺς κατηγοροῦνε γιὰ προδοσία... Ἄν δὲν τοὺς γλυτώσετε... τοὺς περιμένει ἡ γκιλοτινίνη.

Ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος πᾶν ὑπερβολικὰ ταραχμένος καὶ μύθοσε με ἀπόλυτη πεποίθησι στὴν πανορθοναμία τῶν ἐχθρῶν τοῦ τόπου του. Ἀλλὰ ὁ λόρδος Πρόμπυ κιτρίνισε, μόλις ἄκουσε τὴν εἶδησι. . . . Μὲ δυσκολία μπόρεσε νὰ ρωτήσει :

— Πὼς; . . . Τί λές; . . . Ὁνειρεύεσαι γέρο;

— Δὲν ὀνειρεύουμε, ἀλλοίμονο! . . . Ἡ ἀστυνομία τοῦ Σαίν - Μπριέκ τάμαθε ὅλα! Ὅλα! . . . Δὲν ξέρω πὼς τὰ κατάφερε; Ἀλλὰ τὰ ξέρει ὅλα! Πρέπει νάχει βάλει ὁ διάβολος τὴν οὐρά του! . . . Μάθανε, ὅχι μονάχα, πὼς γύρισε ὁ κύριός μου, ἀλλὰ τὸ συμβούλιο, ποῦνιεν κελὴν τὴ βραδυά στὸν πύργο καὶ τὸνομα τοῦ ἀπεσταλμένου σας . . . Ὁ ἀφέντης μου, φυσικά, προσπάθησε νὰ τ' ἀρνηθεῖ ὅλα, μὰ κανέναν δὲν τὸν πείστω. Ἦρθανε χτὲς οἱ Γιακωβίνοι, κάψανε τὶς ἀποθήκες μας, ρίμαξαν τὸ σπῆτ. Μόλις γλύτωσε ἀπὸ τὰ χέρια τους, ὁ ἀδελφός μου . . . Ὅσο γιὰ μένα, ἂν ἔπεφτα στὰ νύχια τους, θά με γδέρνανε ζωντανό. . .

— Ἡούχασε, γέρο, ἡούχασε, εἶπε ψυχραιμότερος κάπως, ὁ λόρδος Πρόμπυ. Θά μείνεις ἐδῶ καὶ μὴ φοβάσαι τίποτα. Κι' οἱ κύριοί σου βρίσκονται στὶς φυλακὲς τοῦ Σαίν - Μπριέκ; Θά στείλω νὰ τοὺς βγάλουμε.

Κάλεσε κατόπι τὸν ὑποπλοίαρχο Χάντιν καὶ μίλησαν ζωηρὰ ἀρκετὴ ὥρα.

— Σὰς δίνω τὸ λόγο μου, ἔλεγε ταραχμένος ὁ Χάντιν. Πὼς εἶναι δυνατόν νὰ μάθουν ἀπὸ μένα! . . . ἀφοῦ, ἐκτὸς ἀπ' τὴν τιμὴ μου, θά κινδύνευε κι' ἡ ζωὴ μου;

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅμως, τὰ νέα ἀπ' τὴ στερηὰ ήτανε πολὺ χειρότερα. Οἱ Γάλλοι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙ. Ο ΚΟΣΕ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ.

Εἶχε πολὺ δίκη, ὁ Κοσέ ὅταν βεβαίωνα τοὺς συντρόφους του, πὼς μονάχα ἂν ἐξασφάλιζαν τὴ βοήθεια τῶν Οὐαλλῶν, θά μπορούσαν νὰ κυριέψουν τὴ «Δανάη». Οἱ περίφανοι Οὐαλλοί, μόνο γιὰ τὸ χρῆμα, δίχως καρδιά, δούλευαν στὸ βρετανικὸ πλοῖο κι' ἐκτελοῦσαν τὶς διαταγὰς τοῦ ἀγγλοῦ ἀξιωματικοῦ, πού τὶς πέρνανε ὅμως ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ πατριώτη τους τοῦ Τζάκσον. Σ' αὐτὸν ὑπάκουαν.

— Ἄν κερδίσω τὸν ἀρχηγό, συλλογιζόταν ὁ Κο σέ, θά τὸν ἀκολουθήσουν ὅλοι.

Ἐνα πρωί, κατὰ τὴν ὥρα, πού ζόταν τὸ πλήρωμα, ἀκούστηκαν στὸ ὑπόστεγο φωνές, γέλια μαζί καὶ βλαστήμιες : πάνω στὴ σιγματισμένη ἀπ' τὶς βελόνες τοῦ Πικό ὁμοπλάτη τοῦ διπλανοῦ του, ἓνας ναῦτης εἶδε με ἀπερίγραπτη κατάπληξι στὴν πρῶμνῃ τῆς ζωγραφισμένης ἐκεῖ «Δανάης» τὴ γαλλικὴ σημαία, ὅπως τὴν εἶχε ζωγραφίσει ὁ διαβολο-Πικό, κελὴν τὴ βραδυά, πού εἶχαν μεθύσει, στὶς πλάτες καὶ στὰ στήθια τους. Μονάχα τὸ λυντσαρίσμα τοῦ Γάλλου μπορούσε νὰ ξεπλύνει αὐτὴ τὴν προσβολή.

Ὁ Λόρδος Πρόμπυ, μόλις ἄκουσε τί ἔγινε, βγήκε κίτρινος ἀπ' τὴν καμπίνα του. Μὲ δυσκολία κατόρθωσε ἡ ἐπέμβασή του νὰ γλυτώσει τὸν Πικό ἀπὸ τοὺς μανιακένους ναῦτες. Εἶχαν πέσει κι' οἱ δώδεκα πάνω του νὰ τὸν κοματιάσουνε. Κατόπι πρόσταξε νὰ τὸν ρίξουν στὸ ἀμπάρι, στὰ σίδερα, μαζί με τὸν Βαρθολομαῖο, τὸ συνένοχό του.

Δὲν εἶχε μυαλὸ ν' ἀσχοληθεῖ περισσότερο μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι ὁ ἀγγλὸς ἀξιωματικός, γιὰτὶ τὸν ἐτρωγε ἡ ἔγνοια γιὰ τὴν τύχη τῆς Ὀδέττης καὶ τοῦ πατέρα της. Ἀποφασισμένος γιὰ ὅλα, φτάνει νὰ κατόρθωνε νὰ σώσει τὴν νέα, πού ἀγαποῦσε, ὁ λόρδος, ἀφοῦ σκέφτηκε πολὺ ὥρα στὴν καμπίνα του, κάλεσε τὸν Κοσέ.

— Ξέρεις τὸ βαρὺ σφάλμα ἐνὸς ἀ-

λοῖ ἔστειλαν βιαστικὰ σοβαρὲς ἐπισχύσεις στὰ ἐπικίνδυνα σημεῖα. Πεζικὸ καὶ πυροβολικὸ, προστάτευαν τὰ δυὸ σημαντικὰ λιμάνια τῆς Βρετάνης. Κι' ὁ Ἄροντέλ δὲν ἔξερε, τί ἔπρεπε νὰ κάνει : νὰ κλάψει γιὰ τὴ φυλάκιση τῆς Ὀδέττης ἢ νὰ χαρεῖ γιὰ τὴν ὑπηρεσία, πού κατόρθωσε νὰ προσφέρει, ἀκόμα καὶ φυλακισμένος, στὴν πατριδα του; . . .

πὸ τοὺς συντρόφους σου, τοῦ εἶπε. Πρόσταξα νὰ τὸν κρεμάσουν μαζί με τὸν ἄλλον ἐκείνον, πού τὸν βοήθησε...

Ὁ Κοσέ τὸν κοίταξε με πονηρία.

— Γιά νὰ μοῦ πῆτε αὐτὸ με καλέσατε; ρώτησε ψύχραιμος.

— Τί ἐννοεῖς; εἶπε ὁ Ἀγγλὸς ἀπορώντας με τὴν ψυχικὴ δύναμη τοῦ νέου ἐκείνου.

— Μὰ σὺ πλοῦστατα... καταλαβαίνω, πὸς πλοῦστατα, κατὰ ἄλλο ἔχετε νὰ μοῦ πῆτε...

Ἐκεῖ, ἀποκρίθηκε νικημένος ὁ Ἄροντέλ. Ἡ δεσποινὶς Λαντρελλέκ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἑσῶς, ἔλεγε, εἶναι φυλακισμένη στὸ Σαίν - Μπριέκ μαζί με τὸν πατέρα της. Ἄν θέλετε νὰ σώσετε τὰ κεφάλια τους, πρέπει, με τὴ βία ἢ με τὴν πονηρία, νὰ βγοῦν ἀπ' τὴ φυλακὴ πρὶν περάσουν ὀχτὼ μέρες. Ἐχεις χρέος τιμῆς, μήπως τὸ ἀρνιέσαι;

— Μὲ προσβάλλετε μ' αὐτὴ τὴν ἐρώτησι.

— Πολὺ καλὰ... Νὰ λοιπὸν, τί ζητῶ ἀπὸ σένα : θά πᾶς στὴ Βρετάνη καὶ θά βρεῖς τὸν Ὀλιβιέ Ρολλάν καὶ τὸν Λεγκρι Ντεβάλ, πού διοικοῦν τοὺς ὁπαδοὺς τῶν ἀριστοκρατῶν. Αὐτοὶ ἐτοιμάζονται νὰ χτυπήσουν τὸ Σαίν - Μπριέκ. Πρέπει νὰ μῆτε, νὰ κυριέψετε αὐτὸ τὸ μέρος, ἔστω καὶ γιὰ εἰκοσιτέσσερις ὥρες. Θά τοὺς στείλω ὅσα χρήματα θέλουν, ἂν τὸ κατορθώσουν αὐτοί. Ἐσὺ θά τοὺς πείσεις νὰ ἐνεργήσουν ἀμέσως καὶ θά ἐλευθερώσεις τοὺς δυὸ φυλακισμένους. Κρατῶ ἐδῶ τοὺς συντρόφους σου κι' ἂν ὥς τὶς 26 Ὀκτωβρίου δὲν μοῦ φέρεις ἀποδείξεις, πὼς ἔγινε ὅ,τι σὲ διατάζω, θά τοὺς κρεμάσω καὶ τοὺς τέσσερις στὶς κεραῖες τῆς «Δανάης».

Βιαιότερη πάλι δὲν συντάραξε ποτὲ ὥς τότε τὴν ψυχὴ τοῦ γενητοῦ Κοσέ. Ἐπρεπε νὰ διαλέξει : ἢ νὰ προδώσει ὅλα τοῦ τὰ ἱδανικά ἢ ν' ἀφίσει νὰ θανατωθεῖ ἡ Ὀδέττη, ἡ κοπέλλα πού τῆς χρωστοῦσε τὴ ζωὴ, ἀλλὰ καὶ πού τῆς εἶχε χάρισει ὅλους τοὺς παλμούς.

της καρδιάς του και κάθε του σκέψη και λογισμό.

Ο λόρδος Πρόμπυ δεν μπορούσε να μαντέψει τη θύελλα, που μούγκριζε μέσα στην ψυχή του νέου.

— Δέχεσαι; ρώτησε παγερά.

— Ναι! είπε μονάχα ο Κοσέ.

— Δρόμο λοιπόν! Δεν έχεις στιγμή να χάσεις.

Και, πριν ο νέος προφτάσει να πει μία λέξη στους συντρόφους του, ο λόρδος πρόσταξε να κατεβάσουν τη μεγάλη βάρκα.

Οι λόχοι των χωρικών προχωρούσαν μέσα στο σκοτάδι της νύχτας. Ο δυνάτος άγέρας, που φουσκομανούσε, έσβυνε τον κρότο από τα βήματά τους. Βαρυά σύννεφα έτρεχαν πάνω στο σκοτεινό ουράνιο, σκεπάζοντας το φεγγάρι.

Ο Όλιβιέ Ρολλάν, ο Σαίν-Ρεζάν, ο Λεγκρέ Ντυβάλ, ο Μερσιέ, οδηγούσαν τους πιστούς, που τους άπομειναν μέσα από το δάσος του Λόρζ. Ο Κοσέ προχωρούσε μπροστά, με τους ανιχνευτές. Τα λόγια του ένθουσιαζαν και τα έπιχερήματά του είχαν πείσει και τους πιο διστακτικούς. Όλοι προχωρούσαν με τον ίδιο πόθο, για τον ίδιο σκοπό, χωρίς να ξέρουν, ποιός ήταν ο ανώτατος άρχηγός της τραγικής εκείνης πορείας. Έπρεπε να κυριέψουν το Σαίν-Μπριέκ και να μείνουν όσο μπορούσαν περισσότερο στην πόλη εκείνη.

Ο διοικητής, Καζαμπιάνκα, καινούργιος στη θέση εκείνη, δεν ήξερε καλά το μέρος και δεν θά είχε φροντίσει για την άμυνα. Η έπιτυχία φαινόταν εύκολη, αλλά κανένας δεν ήξερε, τί είχαν απογίνει οι φυλακισμένοι.

Ζούσαν ακόμα η Όδέττη κι' ο πατέρας της; Είχαν καταδικαστεί; Είχε έκτελεσθεί η θανατική απόφαση; Κανένας δεν μπορούσε ν' αποκρίνεται σ' άγωνιώδη αυτά έρωτήματα...

Επιτέλους, φτάσανε στα πρώτα σπίτια του προαστείου. Οι δρόμοι ήταν έρημοι: όλοι κοιμόντουσαν. Βουβόι σαν φαντάσματα, οι όπαδοι των Βουρβόνων, φτάσανε στην πλατεία, που οι έχθροί τους την είχαν ονομάσει Πλατεία Έλευθερίας.

Το σχέδιο των συνομοτών ήταν να κυριέψουν εκεί, το κτίριο της αστυνομίας κι' ύστερα τ' άλλα δημόσια κτίρια.

Ένας σκοπός, πήδηξε τρομαγμένος απ' τη θέση του, έτοιμος να πυροβολήσει. Ο Κοσέ πρόλαβε και του φώναξε:

— Δημοκράτες!

Την ίδια στιγμή ένας χωρικός, δρμήσε να λογχίσει τον σκοπό, αλλά το χέρι του Κοσέ, παραμέρισε τον βαιμόβρο άνθρωπο. Έδεσε κατόπι και φώμωσε τον σκοπό, μη θέλοντας να χυθεί άδελφικό αίμα. Με την ίδια τακτική και με έλάχιστα θύματα ύστερ' από δύο ώρες το Σαίν-Μπριέκ βοισκότανε στα χέρια των άριστοκρατών. Ο Σαίν-Ρεζάν ήταν πληγωμένος στο μέτωπο, αλλά ούτε φρόντισε να δέσει την πληγή του. Μαζί με τον Κοσέ, τρέξανε στίς φυλακές, αλλά οι φρουροί πυροβόλησαν. Τότε ο Κοσέ άναγκάστηκε να προσποιηθεί, πως θά κάψει το κτίριο, νόρωσε ένα δεμάτι άχυρα, σχεδόν έπιασε φωτιά το παλιό έξύλινο οικόδομημα για ν' άποφασίσουν οι γενναίοι εκείνοι άνθρωποι να παραδοθούν...

Η καρδιά του Κοσέ, χτυπούσε γοργά, τη στιγμή, που περνούσε το κατώφλι του ανήλιου κτιρίου. Θάβρισκε άραγε την Όδέττη; Και τί θά έλεγε η νέα εκείνη, η κόρη των όνείρων και των λογισμών του, όταν θ' άντίκρυζε τον δραπετή των κατέργων του Πόρτσμουθ έπικεφαλής των μοναρχικών για νά της γλυτώσει τη ζωή;...

Άρχισαν να τρέχουν από τ'όνα κελί στο άλλο. Οι χωρικοί άναγνώριζαν τους φυλακισμένους άφεντάδες τους και τους φιλούσαν τα χέρια.

Στο βάθος του τελευταίου διαδρόμου βρήκαν επιτέλους το υπόγειο, όπου οι Γιακωβίνοι είχανε ρίξει την Όδέττη και τον πατέρα της. Μόλις άντίκρυσε τους φίλους του ο κ. ντέ Λαντρελλέκ, φώναξε:

— Ζήτω ο Βασιλεύς! και βλέποντας τον Σαίν Ρεζάν, που του χαμογέλουσε, ο φανατικός γέρος, βρήκε τη δύναμη να χαριτολογίσει:

— Τι βλέπω, ξάδελφε; φώναξε κοιτάζοντας τα αίματα στο μέτωπό του, φόρεσες κόκκινο σκούφο για νάρθειες να μάς έλευθερώσεις;

Δέν φαινότανε ούτε έξαντλημένος ούτε κι' άπορούσε για την άπολύτρωσή του. Πίστευε άκλόνητα στο βασιλέα του!...

Η Όδέττη, ξύπνησε από τον ύπνο, ήτανε με τα νυχτικά της και χώθηκε να κρυφτεί κάτω απ' τα σκεπάσματα. Όταν άναγνώρισε άνάμεσα στους σωτήρες της το Ζάν Κοσέ, νόμισε, πως όνειρεύεται και φώναξε:

— Χριστέ μου! Όνειρο ήτανε λοιπόν;... Βρίσκομαι ακόμη στη «Δανάη»! Οι καταραμένοι αυτοί δικαστές δέν θά με σκοτώσουν!... Αέ θά με σκοτώσουν!

Ο Κοσέ, από σεβασμό προς τη νέα κάλεσε τους ανθρώπους του να βγουν μία στιγμή έξω, να ντυθεί η Όδέττη κι' έστειλε τη γυναίκα του δεσμοφύλακα να την βοηθήσει.

Το Σαίν-Μπριέκ, όμως δέν μπορούσε να μείνει για πολύ στα χέρια των μοναρχικών. Η άταξία και το ρεμπελιό κράτησε όλη νύχτα και τα ξημερώματα άναγκάστηκαν να φύγουν, όσο τακτικότερα μπορούσαν.

Φόρτωσαν τις γυναίκες και τους πληγωμένους σε κάρρα έπίτακτα και σε άμάξια. Έξεψαν ένα γέρικο άλλογο στο Κανόνι, που κυρίεψαν κι' η συνοδεία ξεκίνησε να βρει άσφαλέστερο λιμέρι. Ο σκοπός όμως έπέτυχε, όλοι οι φυλακισμένοι των Γιακωβίνων ήταν έλεύθεροι και μαζί μ' αυτούς η Όδέττη κι' ο πατέρας της.

Ο Κοσέ ήταν εύχαριστημένος, που κατόρθωσε να γίνουν όλα χωρίς πολύ αίματοχυσία, ούτε κι' οι Άγγλοι θά κυρίευαν τη σημαντική θέση, άφου το ίδιο βράδυ θά πεφτε πάλι στα χέρια των δημοκρατικών.

Πλησίασε στο άμάξι όπου βρισκότανε η Όδέττη, άνάμεσα σε δυο ήλικιωμένες κυρίες. Η νέα τώρα χαμογέλουσε, άντίκρύζοντας τον πρωινό ήλιο. Ο κ. ντέ Λαντρελλέκ, πάνω στο άλλογο, που του βρήκε ο ξάδερφός του, προχωρούσε λίγο παραμπρός.

— Δεσποίνες, είπε ο Κοσέ με βαθείά υπόκληση μπροστά στη νέα, που λάτρευε, ήρθε πάλι η ώρα να σας άποχαιρητώ. Μήπως ο κ. πατέρας σας έχει να μνηύσει τίποτα στον λορδο Πρόμπυ;

ΚΑΦΑΛΑΙΟ XII. ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΑΛΛΗΛΟΥ·ΤΑ ΑΛΗΘΕΥΕΙ.

— ανακάνοντας, κουρασμένος, τον ίδιο δρόμο, εκείνο το άπόγευμα, για να έπιστρέψει στην παραλία, όπου θά τον περίμενε η βάρκα της «Δανάης», ο Κοσέ συλλογιότανε τη θέση του:

— Τα πιο παράξενα σε μένα γίνονται, μονολογούσε. Άν με πιάσουν τώρα οι δημοκρατικοί και βρουν τα χαρτιά, που έχω πάνω μου και που άποδεικνύουν τη δράση μου στην έπιθεση του Σαίν-Μπριέκ, σίγουρα θά με στείλουνε άμέσως στη λαίμητόμο, για έχρο της πατρίδος και βοηθό των Άγγλων. Από την άλλη μεριά, να δούμε, άν θά κρατήσει ο λόρδος το λόγο του κι' άν θά μάς άφίσει έπιτέλους έλεύθερους...

Κατά το βραδάκι, έφτασε, χωρίς

Όταν άκουσε τ' όνομα του Άγγλου άξιωματικού ο κ. ντέ Λαντρελλέκ γύρισε και κοίταξε τον Κοσέ. Άμέσως το πρόσωπό του σκοτείνιασε:

— Μήπως γελιέμαι; φώναξε. Δεν είν' αυτός, ένας άπό τους πέντε, που μάς χτύπησαν όταν ταξιδεύαμε με τη «Δανάη»;

— Μάλιστα, πατέρα, είπε χαμογελώντας η Όδέττη.

— Και τί γυρεύει, άνάμεσά μας, αυτός ο άβράκωτος!...

Η Όδέττη άναγκάστηκε, κοκκινίζοντας, να έξηγήσει στον πατέρα της τη θυσία του Κοσέ για τη σωτηρία τους.

— Έ αυτό πάλι, δέν το περίμενα! φώναξε ο κ. ντέ Λαντρελλέκ. Ο λόρδος Πρόμπυ είναι ο πονηρότερος άνθρωπος, που γνώρισα στη ζωή μου!

— Πρέπει να φύγω τώρα, είπε τότε πάλι ο Κοσέ. Άν δέν έπιστρέψω στη διορία, που μου άρισε ο φίλος σας στο πλοίο, ο λόρδος είναι ικανός να κρεμάσει τους συντρόφους μου.

— Και καλά θά τους κάνει! Πήγαινε να σε κρεμάσει και σένα μαζί! φώναξε ο άχάριστος γέρος.

Η Όδέττη όμως, με το γλυκύτερο χαμόγελό της, άντάμειψε τον κουρσάρο για τη θυσία του.

Τουδωσε, για πρώτη φορά, το χέρι της κι' ο νέος, τρέμοντας τώφερε εύλαβικά στα χείλη του.

— Πηγαίνετε, κύριε Κοσέ, του είπε με την άπαλή και χαδιάρικη φωνή της. Πίστεύω να ξαναϊδωθούμε γρήγορα, γιατί είναι φανερό, πως η τύχη θέλει ν' άνταμώνουμε συχνά...

ποιά μέρα θά σᾶς ἐλευθερώσω;... Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπ' τὴν καλὴ μου θέληση... "Αφίσε νὰ δοῦμε, τί θ' ἀπογίνει... "Ἐπειτα μὴν' ἐχνᾶς, πῶς ἂν βγεῖς τώρα ξέω, κινδυνεύεις νὰ σὲ ἀναγνωρίσουν καὶ νὰ σὲ πιάσουν, νὰ σὲ καταδικάσουν σὲ θάνατο... "Ἄν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Σαιν-Ρεζάν ἔμεναν κύριοι στὴ Βρετάνη, φυσικά, μποροῦσα νὰ σᾶς ἀφίσω καὶ σήμερα νὰ φύγετε... Πήγαινε... Θὰ σοῦ φερθοῦν ὅλοι πολὺ καλὰ ἐδῶ μέσα...

— Κι' οἱ σύντροφοί μου; ρώτησε παγερά ὁ Κοσέ.

— "Α! ναι, ἀλήθεια!... εἶπε μὲ ἀδιαφορία ὁ ἄγγλος ἀξιωματικός. Εἶναι τιμωρημένοι, οἱ δυό, γιὰ τὴν ὑπόθεση, πού ξέρεις, μὲ τὴ σημαία... "Ὅσο γιὰ τὸν παραμάγειρα, τὸν ἔστειλα κι' αὐτὸν χτὲς κοντά τους. Φαντάσου, τὸν ἀχρεῖο, ἔβαζε οὐίσκυ σ' ὅλα τὰ φαγητά γιατί, λέγει, αὐτὴ εἶναι ἡ καλύτερη σάλτσα γιὰ τοὺς "Αγγλους! Εἶδες ἀνάδεια;

"Ὁ Κοσέ δὲν εἶπε τίποτα κι' ἔφυγε. Κατάλαβε μὲ ποιὸν εἶχε νὰ κάνει.

— Πρέπει νὰ κερδίσω τὸ γρηγορότερο τὸν Τζάκσον μὲ τὸ μέρος μου, συλλογιζότανε, νὰ τελειώνουμε...

Καὶ τὸν κέρδισε ἐπὶ τέλους, ὅχι ὅμως μὲ ἰδεολογίες καὶ θεωρίες, ἀλλὰ μὲ τὴν ὑπόσχεση, νὰ τοῦ παραχωρηθεῖ τὸ φορτίο τοῦ χρυσοῦ, πού εἶχε στ' ἀμπάρια τῆς ἡ «Δανάης».

Θὰ ἦταν ἐννῆμίση τὸ βράδυ. Οὐτ' ἓνα ἄστρο στὸ σκοτεινὸ οὐρανὸ κι' ἓνα πολὺ ἐλαφρὸ ἀγερὰκι ἔσπρωχνε ἀργὰ-ἀργὰ τὴ «Δανάη» στὴν περιπολία τῆς, στὸν ὠκεανὸ.

Καθὼς περνοῦσαν, κοντὰ ἀπὸ ὑφάλους, κι' ἐπικλίνονα ρεύματα ὁ Χάντιν βρισκότανε στὸ τιμόνι καὶ παρακολουθοῦσε ὁ ἴδιος τὶς κινήσεις τοῦ σκάφους.

"Ὁσὸσο κάτω ἀπὸ τὰ ὑπόστεγα τὰ διαβούλια τῶν συνομοτῶν ἐξακολουθοῦσαν.

"Ἦτανε σαράντα ὀχτῶ, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τρεῖς φυλακισμένους. "Ἐτρεξαν λοιπὸν νὰ τοὺς λύσουν, ἀμέσως, ἀπὸ τὰ σίδερα καί, σὲ λίγο, ἡ ἐπιβλητικὴ σιλουέττα τοῦ Πικὸ παρουσιάστηκε μέσα στὸ μισοσκοτάδι.

— Σήμερα εἶναι, πού θὰ τοὺς θάψω ζωντανούς! εἶπε ὁ "Αλληλουίας.

Μονάχα ὁ Κοσέ ἦτανε καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση φιλάνθρωπος:

— "Ὅσο μποροῦν λιγώτερα αἵματα παιδία, ἔλεγε λιγώτερα θύματα!

"Ὁ Βαρβολομαῖος, ἦτανε πεινασμένος καὶ δὲ μιλοῦσε. Τράβηξε γραμμὴ στὴν κουζίνα, ὅπου ὁ Πάτρικ, τοῦδω.

σε ἓνα κοτόπουλο, γιὰ ν' ἀναλάβει δυνάμεις.

"Ἐπιτέλους, ἀκούστηκε πάλι ἡ ἐπιβλητικὴ φωνὴ τοῦ Κοσέ:

— Προσοχή, πρόσταξε ὁ κουρσάρος. Καθένας στὴ θέση του.

"Ἐνα σφύριγμα ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο.

Τέσσερις, γιγάντιοι Οὐαλλοί, ὄρμησαν ξαφνικά, πάνω στὸν Χάντιν. Πρὶν προφτάσει νὰ βγάλει μιλιὰ ὁ δευτερός πλοίαρχος, βρέθηκε δεμένος στ' ἀμπάρια τῆς «Δανάης». "Ἀπὸ κάθε μεριά μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν νὰ πηδοῦσαν μέσ' ἀπὸ τρύπες, οἱ στασιαστὲς χυμοῦσαν κι' αἰχμαλωτίζαν τὶς βάρδιες. "Αμέσως, κατόπιν, ἔφραξαν τὴν ἐξοδοτῶν κοιτῶνων καὶ ἔπιασαν ἔτσι, σὰν τοὺς ποντικούς στὴ φάκα τοὺς "Αγγλους ναῦτες ὁπλοῦς.

Μόλις θὰ ὑπῆρχαν δέκα πληγωμένοι ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη, ὅταν ἀκούστηκε ξαφνὰ τουφεκίδι στὴν πλώρη. Μὲ τὸν πρῶτο θόρυβο, ὁ Πρόμπυ κι' οἱ ἀξιωματικοὶ του, μάζεψαν καμμιὰ εἰκοσαριά πιστοὺς ναῦτες καὶ ταμπουρώθηκαν ὅλοι τοὺς στὸ μεγάλο σαλόνι καὶ πυροβόλυσαν ἀπὸ τὰ φιλοστρίνια.

Αὐτὴ ἡ ἀντίσταση ἦταν ἱκανὴ νὰ βάλει σὲ κίνδυνο ὅλη τὴν ἐπιχείρηση. Ξεθαρρεμένοι ἀπὸ τὴ βοή τῆς μάχης, οἱ φυλακισμένοι στοὺς κοιτῶνες ναῦτες, προσπαθοῦσαν νὰ ξεφύγουν, ὅλοι μαζί, κι' ἂν τὸ κατόρθωναν κι' ἔπαιρναν τὰ ὅπλα στὸ χέρι, τὸ παίγνιδι βέβαια, ἦτανε χαμένο.

Τότε ὁ "Αλληλουίας θυμῆθηκε, πάλι, τὴν παλιά του τέχνη στὸ πυροβολικόν, καθὼς καὶ τὶς δυὸ ἀδύνατες κι' ἀσημαντες βολές, πού τράβηξε ἀπ' τὸ «Πλέντυ» στὰ πλευρά τῆς «Δανάης».

— Αὐτὴ τὴ φορὰ θὰ μιλήσω δυνατώτερα, γιατί ἔχω καὶ στόμα μεγαλύτερο, εἶπε κι' ἔτρεξε στὸ κανόνι τῆς πρύμας. Τὸ τηλεβόλο γεμᾶτο πάντα ἦτανε ψηλὰ τοποθετημένο, καὶ μ' εὐκολία ὁ "Αλληλουίας τῶστριψε κατὰ πᾶν στὸ μεγάλο σαλόνι. "Ἡ πελώρια ὀβίδα ἔκανε τὸ θαῦμα τῆς, τὸ σαλόνι ἐρειπώθηκε τὰ ξύλα πετάχτηκαν μακριὰ στὸν ἀέρα κι' ἀπὸ τὰ μεγάλα ἀνοίγματα, ὁ Τζάκσον μὲ τοὺς Οὐαλλούς του, ὁ Κοσέ, ὁ Βαρβολομαῖος κι' ὁ Πικὸ, ὄρμησαν μέσα μὲ σπαθιά καὶ μὲ πιστόλια. "Ὁ Πάτρικ κι' ἓνας ἄλλος Σκωτσέζος, κρατοῦσαν πυρσοὺς καὶ φώτιζαν τὸ μακελιόν. Τότε, ὁ λόρδος Πρόμπυ ἀναγνώρισε τὸν Τζάκσον κι' ἄδειασε τὸ πιστόλι του σηματοδοτώντας τὸν στὸ κεφάλι. "Ἡ σφαῖρα ἔφαγε τὸ μάγουλο τοῦ στασιαστῆ, πού τὴν ἴδια στιγμή ἀποκρίθηκε μὲ μιὰ τρομερὴ σπαθιά.

— Νὰ γιὰ νὰ μάθεις! σκύλε! τί ἀξίζει τὸ χέρι νοῦ μάστρο-Τζάκσον.

"Ὁ λόρδος Πρόμπυ ἔπεσε βαρὺς στὸ πάτωμα, μὲ τρομερὴ πληγὴ στὸ μέτωπο.

— Παραδοθῆτε, γενναῖοι "Αγγλοι! φώναζε ὁ Κοσέ. Τοῦ κάκου πολεμᾶτε, ἢ μαστε τριπλάσιοι ἀπὸ σᾶς! Παραδοθῆτε καὶ δὲν θὰ σᾶς κάνουμε κακόν!

"Ἡ πάλῃ ὅμως κράτησε τουλάχιστο μισὴ ὥρα ἀκόμα. "Ἐπιτέλους, σταμάτησε κάθε ἀντίσταση κι' ὕστερ' ἀπὸ λίγο ὁ Τζάκσον, φόρεσε τὴ στολὴ τοῦ κυβερνήτη.

— "Ὁ "Αροντέλι!... Ποῦ εἶν' ὁ "Αροντέλι; φώναξε ξαφνὰ ὁ Κοσέ, γυρεύοντας παντοῦ τὸ σύντροφό του. Δὲν ἔχαν μπορέσει νὰ τὸν εἰδοποιήσουν στὴν καμπίνα τῆς πυξίδας. "Ὁ Κοσέ φοβήθηκε μήπως ἔπαθε ὁ "Αροντέλι καμμιὰ συμφορά.

"Ἡ πόρτα τῆς καμπίνας ἦταν κλειστὴ ἀπὸ μέσα κι' ἀναγκάστηκε νὰ τὴν σπᾶσουν καὶ τότε βρέθηκαν μπροστά σ' ἓνα τραγικὸ θέαμα: σὲ μιὰ γωνία κοιτότανε νεκρός, μὲ τὸ κρανίον σπασμένο ὁ "Αγγλος ναύκληρος, ὁ σκληρόκαρδος δεσμοφύλακας τοῦ "Αροντέλι ἀλλὰ κι' ὁ σύντροφος τοῦ Πικὸ ἦτανε πέσμένος, καταματωμένος, πάνω στὴν πυξίδα, λὲς καὶ τὴν κρατοῦσε ἀγκαλιά. "Ὅταν κατάλαβε, μέσ' τὸ λήθαργο, πού τοῦ εἶχε φέρει ἡ αἰμορραγία, κοντά του τὸν Κοσέ, ὁ πληγωμένος στέναξε. Τὸν πῆραν ἀμέσως καὶ τὸν πήγαν στὸ χειρουργεῖο, νὰ τοῦ δέσουν τὴν πληγὴ του καὶ, τότε μονάχα, μπόρεσε νὰ ἐξηγήσει τὴν τραγωδίαν, πού ἔγινε μέσα στὴν κλειδωμένη καμπίνα: ὁ "Αγγλος ναύκληρος τὸν πυροβόλησε μόλις κατάλαβε τὴ στάση στὸ πλοῖο, ἀλλὰ κι' ὁ "Αροντέλι τὸν χτύπησε στὸ κεφάλι μ' ἓνα μπουλντζίνο ἀνταλλακτικὸ τῆς πυξίδας, πού βρέθηκε κάτω ἀπ' τὸ χέρι του καὶ τὸν σκότωσε. "Ὑστερ' ἀπ' αὐτό, μὴ ἔχοντας δυνάμεις νὰ βοηθήσει τοὺς συντρόφους του, σκέφτηκε τὴ στιγμή, πού λιγοθυμοῦσε, νὰ σώσει τὴν πυξίδα ἀπὸ τὶς σφαίρες. Καὶ ὁ γενναῖος "Αροντέλι, ἀγκάλιασε τὸ μπουλντζίνο μᾶτι τοῦ καρβιοῦ καί, μὲ τὸ κορμὶ του, ἔβλησε νὰ προστατίζει τὸ πολύτιμο ὄργανο ἀπὸ κάθε βλάβη.

"Ὁ Κοσέ χαμογέλασε συγκινημένος.

— "Ἐτσι, χάρη σὲ σένα, σύντροφε θὰ πᾶμε γραμμὴ στὴ Βρέστη! εἶπε ἐνθουσιασμένος.

"Ὑστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα εἶχαν ὀργανωθεῖ ὅλες οἱ ὑπηρεσίες τοῦ πλοίου. Καθένας πῆρε τὴ θέση του καὶ ἀνάλαβε τὰ καινούργια του καθήκοντα.

Ξεχνώντας ὅσα ὑπόφεραν στὰ βρωμερὰ ὑπόστεγα τοῦ «Τρίτων», οἱ καινούργιοι κύριοι τῆς «Δανάης» φέρθηκαν πολὺ καλὰ στοὺς αἰχμαλώτους τοὺς. Καθὼς δὲν τοὺς ἔλειψε οὔτε τὸ καλὸ φαγητό, οὔτε τὸ πιότη, γρήγορα οἱ αἰχμάλωτοι τὸ πῆραν ἀπόφαση καὶ μέρωσαν.

"Ὁ λόρδος Πρόμπυ, ἐλαφρότερα πληγωμένος ἀπὸ ὅσο φανταζότανε ὁ γενναῖος Τζάκσον, ἔμενε μελαγχολικός, κλεισμένος στὴν καμπίνα του. Δὲν τοῦλειψε καμμιὰ περιποίηση, οὔτε ὁ σεβασμὸς στὸ βαθμό του κι' αὐτὸ κολάκευε πολὺ, τὸν ματαιόδοξο ἀξιωματικό. Λυσσοῦσε, ὅμως, γιὰ τὴ προσβολή, πού ἔγινε στὴν ἀγγλικὴ σημαία κι' ἀπόδιδε τὸ πραξικόπημα σὲ σκοποὺς ληστρικοῦς.

"Ἐτσι, φαντάστηκε, πῶς μὲ τὸ χρέμα θὰ μποροῦσε ν' ἀγοράσει τοὺς ἐχθρούς του κι' ἓνα πρωτὶ, πού ὁ Κοσέ μὲ τὸ Τζάκσον τὸν ρώτησαν μ' εὐγένεια γιὰ τὴν ὑγείαν του, τόλμησε νὰ τοὺς προτείνει νὰ συνθηκολογήσουν:

— Θὰ σᾶς υπογράψω, εἶπε ταχτικά χαρτιά, νὰ δώσω στὸν καθένα ἀπὸ τοὺς Γάλλους χίλιες λίρες, κι' ἄλλες τόσες στὸν Τζάκσον. Θὰ δώσω καὶ δέκα χιλιάδες νὰ τὶς μοιράσετε στὸ πλήρωμα, πού σᾶς ἀκολούθησε σ' αὐτὴ τὴν προδοσίαν... "Ἐσεῖς θὰ μοῦ ἐπιστρέψετε τὸ σκάφος, ἀφοῦ βγάλω ὅλους τοὺς στασιαστὲς στὸ πλησιέστερο σημεῖο τῶν γαλλικῶν ἀκτῶν.

— Μυλόρδε, ἀποκρίθηκε περίφανα ὁ Κοσέ, στὴ Γαλλία δὲν ἔξερωμε νὰ λογαριάζουμε μὲ λίρες... Μετροῦμε μονάχα τὰ χτυπήματα, πού πήραμε, καὶ πού δώσαμε. "Ἐχουν λογαριάσει οἱ συμπατριῶτες σας, ὅσα ὑποφέραμε πάνω στὸν «Τρίτων» καὶ στ' ἀμπάρια τῆς «Δανάης»; "Ὁλόκληρο τὸ ἔπιτελειό σας καὶ τὸ χρυσάφι, πού ἔχετε καὶ πού τὸ προσρίζετε γιὰ σκοποὺς προδοτικούς, μόλις μπορεῖ νὰ μᾶς ἀποζημιώσει γιὰ ὅσα ὑποφέραμε ἀπ' τοὺς δικούς σας.

— Διπλασιάζω τὰ ποσά! φώναξε μὲ τὸ παγερό του χαμόγελο ὁ "Αγγλος.

— Δὲν ἀγωνιζόμαστε γιὰ τὸ χρέμα, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἰδέαν τῆς Ἐλευθερίας! ἀποκρίθηκε περήφανα ὁ κουρσάρος.

— Τριπλασιάζω! φώναξε μὲ λύσσα ὁ λόρδος.

— Μὴ χάνετε τὰ λόγια σας... Κοιτάχτε: φάνηκε ἀπὸ μακριὰ ἡ Βρέστη. Τότε ὁ λόρδος Πρόμπυ ἄφησε ἐλεύθερες τὶς πικρές του σκέψεις:

— Δὲ θὰ ἡσυχάσουμε ἀπὸ τοὺς Γάλλους, οὐρλιάσε παρὰ ὅταν πνίξουμε καὶ τὸν τελευταῖο τους ναῦτη, καὶ

τόν τελευταίο τους στρατιώτη.

— Ο Βοναπάρτης θά σ'αξ δώσει την απάντηση! αποκρίθηκε ψυχραίμος ο Κοσέ.

Την ίδια ώρα ο Πικό έκανε σήματα από τὸ θωράκιο τῆς «Δανάης», ζητώντας νὰ τοὺς στείλουνε πιλότο.

Ἡ κορβέττα «Τὸ περιστέρι», ποὺ ἔμπαινε κ' αὐτὴ στὸ λιμάνι τῆς Βρέ-

στης, ρυμούλκησε τὸ αἰχμαλωτισμένο σκάφος κ' ὅταν σὲ λίγο ὁ Κοσέ μὲ τὸν τηλεβόα ἐξηγοῦσε τὸ ἀπίστευτο κατόρθωμα στοὺς Γάλλους ναυτικούς, ἀκούστηκαν μ' ἐνθουσιασμό, οἱ ζητωκραυγὲς ἀπὸ τὰ πληρώματα τῶν γύρω πλοίων. Ὅλοι χαιρετοῦσαν μὲ χαρὰ κ' ἀπερίγραπτη συγκίνηση τοὺς ἡρωϊκοὺς δραπετές τοῦ Πόρτσμουθ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XIII ΤΟ ΤΑΞΙΜΟ ΤΗΣ ΟΔΕΤΤΗΣ

Η Βρέστη, γιόρτασε τὸ γυρισμὸ τῶν ξενιτευμένων μὲ ἀπερίγραπτο ἐνθουσιασμό. Ὅλος ὁ κόσμος κοίταζε, ποίος νὰ τοὺς πρωτοπεριποιηθεῖ, νὰ τοὺς φιλέψει στὸ σπίτι του.

Οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ λιμανιοῦ φάνηκαν πολὺ περιποιητικοὶ καὶ πρὸς τὸ πρῶν ἐπιτελεῖο τῆς «Δανάης». Ὅλοι οἱ ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ κυκλοφοροῦσαν, σχεδὸν ἐλεύθεροι, μέσα σὴν πόλη. Ὁ λιμενάρχης, παραχώρησε, στὸν λόρδον Πρόμπυ, τὰ καλλίτερα διαμερίσματα τῆς κατοικίας του. Ὁ ἴδιος ἔστειλε τὴν ἑκθεσή του, γιὰ τὸ κατόρθωμα τοῦ Κοσέ καὶ τῶν συντρόφων του, στὸ Παρίσι, περιγράφοντας μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα κάθε λεπτομέρεια τῆς ἀπίστευτης περιπέτειας, καθώς καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν κατοίκων. Μαζὶ μὲ τὴν ἀναφορά του, ζητοῦσε διαταγὲς ἀπ' τὴν κυβέρνηση. Ποὺ νὰ στείλει τοὺς αἰχμαλώτους; Τί ἀμοιβὴ νὰ δώσει στοὺς ἀτρόμητους θαλασσομάχους, ποὺ δόξασαν τὸ γαλλικὸ ὄνομα;

— Ἡ ἀπάντηση ἀπ' τὴν κυβέρνηση, εἶπε στὸν Κοσέ καὶ στοὺς συντρόφους του, θά κάνει τουλάχιστο δεκαπέντε μέρες νὰρθεῖ.

Κι' ὁ Κοσέ, ἐπωφελήθηκε, ἀπὸ τὸ χρονικὸ αὐτὸ διάστημα, γιὰ νὰ προσαθῇ νὰ ξανάβρει τὴν Ὀδέττη. Ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα, ποὺ βγῆκε στὴ Βρέστη, ἄρχισε νὰ ρωτᾷ γιὰ τὰ ἱχνη τῶν ἐπιδρομῶν τοῦ Σαίν-Ρεζάν-Μπριέκ, χωρὶς, φυσικὰ, νὰ φανερώσει, πὼς ἦτανε κ' αὐτὸς μαζὶ τοὺς σὲ κελὴ τὴν ἐπιχείρηση.

Ἐτσι πληροφορήθηκε, πὼς ἀκόμη κυνηγοῦσαν οἱ χωροφύλακες τὰ λείψανα ἐκεῖνα τῶν ὁπαδῶν τῶν Βουρβόνων. Οἱ ἀνθρώποι τοῦ Σαίν-Ρεζάν, πρέπει νὰ βρισκόντουσαν τώρα κοντὰ στὸ Σαίν-Ερμπό.

Δὲν ζήτησε νὰ μάθει περισσότερα ὁ Κοσέ. Ἐφοδιάστηκε μὲ ἐπίσημο διαβατήριο, εἰδοποίησε τὸν λιμενάρχη πὼς θὲ πῆγαινε λίγες μέρες νὰ δεῖ κάτι συγγενεῖς του κ' ἔφυγε μαζὶ μὲ

τὸν Μαγγάν, ποὺ παρακολούθησε, πρόσφυγας ἀπὸ τόσες ἐβδομάδες, πάνω στὴ «Δανάη», ὅλες τὶς ἀπίστευτες ἐκεῖνες περιπέτειες, χωρὶς σχεδὸν νὰ καταλαβαίνει τίποτα.

Ὁ Ζὰν Μαγγάν, σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς πορείας μὲ τὸν Κοσέ, δὲν σταματοῦσε νὰ τοῦ μιλάει γιὰ τὸ Λαντρελλέκ, τὴν τάξη, ποὺ εἶχε κάποτε στὴ διαχείριση τῶν κτημάτων καὶ τὶς πλούσιες σοδιὲς κάθε χρόνο. Αἰσιόδοξος σὰν τὸν ἀφέντη του, ὁ Μαγγάν, εἶχε τὴν πεποίθηση, πὼς γρήγορα θὰ γυρνοῦσε στὴ θέση του καὶ στὴν ἡσυχία του στὸ κτῆμα μαζὶ μὲ τὴν Ὀδέττη καὶ τὸν πατέρα της, ποὺ τὸν λάτρευε.

Ἀπὸ τὶς πληροφορίες, ποὺ πῆρε στὸ δρόμο ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς, ὁ Κοσέ βεβαιώθηκε, πὼς δὲν ἦτανε πολὺ μακριὰ ἡ Ὀδέττη μὲ τὸν πατέρα της καὶ τὰ ὑπολείμματα τῶν ὁπαδῶν τους. Ταξίδεψε καὶ τὴ νύχτα, λαχταρῶντας ν' ἀντικρύσει τὴ νέα μιὰ ὥρα ἀρχήτερα. Ὁ Μαγγάν ἀκολουθοῦσε γκρινιάζοντας.

Τὴν ἄλλη μέρα μάθανε, πὼς οἱ φυγάδες δὲν ἦταν παραπάνω ἀπὸ ὀγδόντα, κ' αὐτοὶ κυνηγημένοι ἀπὸ τὴ χωροφυλακή. Διατηροῦσαν ὅμως ἀκμαῖο τὸ ἠθικὸ τους κ' ἦσαν ἀποφασισμένοι νὰ πουλήσουν ἀκριβὰ τὴ ζωὴ τους. Μιὰ κοπέλλα πανέμορφη τοὺς συνόδευε. Ἰσως καὶ νὰ χτυπιόντουσαν ἐκεῖνη τὴ στιγμή.

Ξεκίνησε, χωρὶς οὔτε νὰ ξεκουραστεῖ, οὔτε νὰ φάει ὁ Κοσέ. Ὁ Μαγγάν τώρα βογγοῦσε πιά, ἀπ' τὴν κουρασση, γιὰ τὸ δύστυχος αὐτὸς δὲν εἶχε τὴ φλόγα τοῦ ἔρωτα νὰ τὸν τανώνει καὶ νὰ τοῦ δίνει καινούργια ζωὴ σὲ κάθε βῆμα.

Πέρα ἀπὸ τὸ χωριουδάκι Κιμερέ, ἄρχισαν ν' ἀκούγονται οἱ πυροβολισμοὶ μακριὰ.

— Δρόμοι Τρέχα, Μαγγάν! φώναξε ὁ Κοσέ.

Ὅσο προχωροῦσαν, τόσο καθαρότερα ἀκούγε τὶς τουφεκιές, ἀλλὰ ἀρχιότερα τὼρα... ἡ συμποκὴ ἔπαιρνε

τέλος. Ὁ Μαγγάν, ποὺ ἀκόμα δὲν εἶχε συνηθίσει στὶς φασαρίες τῆς μάχης, ἦτανε κατακίτρινος κ' ὄλο σκουνοφλοῦσε, καθὼς ἔτρεχε, πίσω ἀπὸ τὸν Κοσέ.

— Θά φτάσουμε πολὺ ἀργά! ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ὁ κουρσάρος.

Τώρα σταμάτησε κάθε πυροβολισμὸς καὶ στὴν ἄκρῃ τοῦ δάσους ὁ Κοσέ, διέκρινε μονάχα τοὺς σκοποὺς σὲ ἀπόσταση εἴκοσι βημάτων ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Κατόπιν, ὅμως, οἱ ἐθ. οφφουροὶ κ' οἱ χωροφύλακες ἄρχισαν νὰ διακρίνονται ἀνάμεσα στοὺς θάμνους. Μερικοὶ ὀδηγοῦσαν τοὺς αἰχμαλώτους κ' ὁ Κοσέ δὲν ἄργησε ν' ἀναγνωρίσει τὸν Σαίν-Ρεζάν.

Ποὺ νὰ ἦταν ὁ κ. Νιτέ Λαντρελλέκ; Ποὺ νὰ ἦταν ἡ Ὀδέττη;... Πίσω ἀπὸ τοὺς καπνισμένους ἐκεῖνους θάμνους, δὲν θ' ἀπόμνε πιά, παρὰ πτώματα.

Ὁ Κοσέ ὄρμησε τότε σὲ κείνο τὸ μακελιὸ μὲ κίνδυνο νὰ τὸν λογχίσουν οἱ στρατιῶτες, μέσα στὴ μέση τῆς σφαγῆς. Ἐνας ὑπαξιωματικὸς τῆς

έθνοφρουράς, τὸν σταμάτησε ἀπὸ-
τομα. Ὁ κουρσάρος, παρουσίασε τὸ
διαβατήριό του, κι' ὁ ἄνθρωπος ἐκεί-
νος ἡσύχασε.

— Τί ζητᾷς ἐδῶ μέσα ; τὸν ρώτησε
ὁ στόσο.

— Μιά κοπέλλα, πού τὴν ἄρπαξαν
οἱ μοναρχικοί... Μήπως τὴν εἶδες; Γιά
τὸ Θεό, πέσμου, ἂν εἶναι δῶ....

— Περᾶσαν πάνω ἀπὸ πτώματα σὲ
κάθε βῆμα. Μιά ξαχαρβαλωμένη κα-
λύβα καρβουνιάρων, βρισκότανε πα-
ραπέρα. Ὁ Κοσέ κι' ὁ Μαγγάν τρέ-
ξανε κεῖ. Πάνω σ' ἓνα στρώμα ἀπὸ
ξερά φύλλα, ὁ κόμης ντὲ Λεντρελλέκ
ψυχομαχοῦσε. Ἐνας κοκκινωπὸς ἀφρὸς
λέγωνε τὰ χεῖλιά του...

Μ' ἓνα πανάκι μουσκεμένο στὸ νε-
ρὸ, ἡ Ὁδέττη, γερμένη πάνω ἀπ' τὸν
πατέρα της, προσπαθοῦσε νὰ σταμα-
τήσῃ τὸ αἷμα ἀπ' τὴν τρομερὴ πλη-
γὴ, πού εἶχε στὸ λαιμό. Τῇ στιγμῇ,
πού πλησίασαν οἱ δυὸ ταξιδιώτες τὰ
μάτια τοῦ ἑτοιμοθάνατου μισᾶνοι-
ξαν: ἀναγνώρισε τὸν Μαγγάν καὶ βρή-
κε τὴ δύναμη νὰ ψυθιρίσει:

— Ζάν!... πιστέ μου Ζάν!... Τέλειωσαν
ὅλοι!... Φαίνεται, πὼς τοὺς βοηθάει ὁ
διάβολος!... Μὴν ἀφίσσεις τὴν κληρονομί-
αν ντὲ Λεντρελλέκ!... Χαίρει!... Ζήτω ὁ
Βασιλεὺς!...

— Ἐνας στερνὸς ρόγχος... Κι'
ὕστερα τὸ κεφάλι ξανάπεσε ἀκίνητο
πιά, πάνω στὸ μαξιλάρι ἀπὸ τὰ φύλλα.

Ἡ Ὁδέττη, ἔκλεισε εὐλαβικά τὰ
μάτια τοῦ πατέρα της καὶ ὅταν εἶδε τὸν
Κοσέ, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ
μιὰ κραυγὴ ἀπορίας καὶ τοῦδωσε τὸ
χέρι.

— Τοὺς ἔλεγα, νὰ πηγαίναμε ἀμέ-
σως στὰ βουνά, ψυθίρισε... Θὰ γλύ-
τωναν, ἂν μ' ἄκουγαν... Τώρα, ἄλ-
λοῖμονο, χάθηκαν ὅλα, καὶ γὰρ βρῆκο-
μαι μόνη κι' ἔρημη στὸν νόσμο...

Ὁ κουρσάρος, κατασυγκινημένος
ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς Ὁδέττης, συγκέν-
τρωσε ὅλες τὶς ψυχικὲς του δυνάμεις,
γιὰ νὰ μπορέσει νὰ τῇς πεῖ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΧΙΥ. Ο ΚΟΡΣΙΚΑΝΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ.

Λίγες μέρες μετὰ τὴν ἐπιστροφή
του στὴ Βρέστη, τὸν κάλεσαν
στὸ Λιμεναρχεῖο.

Ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Λιμεναρ-
χείου εἶπε σκυθρωπός:

— Ἔσπερα, στὸ ὑπουργεῖο τὴν ἐκθε-
σὴ μου γιὰ τὰ γεγονότα τῆς «Δανάης».
Σήμερα πῆρα ἀπάντηση, μαζί μ' ἓνα
αὐτόγραφο σημεῖωμα τοῦ Βοναπάρτη.
Φαίνεται, πὼς στὸ Παρίσι τὰ βλέπουν
διαφορετικά τὰ πράγματα. Ἔχω δια-
ταγὴ νὰ στείλω στίς φυλάκες τοῦ Ντι-
νάν, τὸν Τζάκσον καὶ τοὺς ἄνθρώπους

— Ὁχι, δὲν εἶστε μόνη κι' ἔρημη...
Σὰς ἀπομένουν δυὸ πιστοὶ ὑπηρέτες...
ὁ Μαγγάν καὶ γώ, ἔτοιμοι νὰ θυσιά-
σουν καὶ τὴ ζωὴ τους γιὰ σᾶς...

Ἐκείνη τὴ στιγμῇ, ἓνας ἀξιωματικὸς
τῆς χωροφυλακῆς, ἦρθε μὲ τέσσερις
ἄντρες, πού κρατοῦσαν ἓνα φορεῖο.
Μὲ ἀπότομο τρόπο ρώτησε κι' αὐτὸς
τὸν Κοσέ:

— Ποιὸς εἶσαι σὺ;

Ὁ νέος ἀναγκάστηκε νὰ παρουσι-
άσῃ καὶ σ' αὐτὸν τὸ διαβατήριό του.
Ὁ Ἀξιωματικὸς τοῦκανε νόημα νὰ
ἀποτραβηχτεῖ καὶ ρώτησε γιὰ τὸν
Μαγγάν:

— Ὁ γέροντας, εἶπε ὁ Κοσέ, δὲν
ἔχει διαβατήριό στ' ὄνομά του, ἀλλὰ
ταξιδεύει μαζί μου, εἶναι ἀκόλουθός
μου...

— Ἔχω διαταγὴ, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξι-
ωματικὸς, νὰ συλλάβω, ὅποιον βρῶ δι-
χῶς χαρτιά. Ὅσο γιὰ τὴν κοπέλλα
ἀπὸ δῶ, δὲν πιστεύω νὰ μᾶς κούβει.
Βεβαίως, πὼς εἶναι ἡ κόρη τοῦ Λαν-
τρελλέκ, πού δραπετεύει ἀπὸ τὴν φυ-
λακὲς τοῦ Σαιν - Μπριέκ στίς 30 τοῦ
Ὀκτώβρη... Πρέπει νὰ τὴν παρα-
δώσω στὴν δικαιοσύνη...

Ἡ Ὁδέττη ἀποκρίθηκε, πὼς ἦταν
ἑτοιμὴ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἀξιωμα-
τικὸ, χωρὶς ἀντίσταση.

— Χαίρετε, κύριε! εἶπε ἡ ἔρημη ἀλλὰ
κατακίτρινη, σὰν νεκρή, ἡ Ὁδέττη, κοι-
τάζοντας θλιβερά, ἀλλὰ καὶ μὲ
ἀπειρὴ τρυφερότητα τὸν Κοσέ, στὰ
μάτια. Δὲ θὰ ξεχάσω ὅ,τι κάματε γιὰ
μένα... Πάρτε κι' αὐτὸ τὸ ματωμένο
κουρέλι, πρόσθεσε δίνοντάς του, τὸ γε-
μᾶτο περιπέτειες τάξιμο της στὴν Ἁγία
Ἄννα. Εἶναι καὶ δῶ κοντὰ ἓνα τα-
ρεκκλήσι τῆς Ἁγίας. Ρίξτε το στὰ πό-
δια της, ἢ κρατήστε το, γιὰ νὰ θυ-
μᾶστε τὴν τραγικὴ μας, αὐτὴ, συνάν-
τηση...

Τρέμοντας, ἀπὸ συγκίνηση πῆρε ὁ
κουρσάρος, τὸ ματὸ βρεχτὸ ἀπομεινά-
ρι ἀπὸ τ' ὄμορφο κέντημα τῆς Ὁδέ-
της.

του, πού σὰς βοήθησαν στὴν ἀνταρ-
σία. Μὲ διατάζουν ἄκόμα νὰ φροντίσω
γιὰ νὰ γυρίσουν γρήγορα στὸν τόπο
τους καὶ διχῶς καμμιὰν ἀνταλλαγή,
ὁ λόρδος Πρόμπυ, τὸ ἐπιτελεῖο του
κι' οἱ ναῦτες, πού τοῦ μείνανε πιστοί.
Οἱ διαταγὲς αὐτὲς ἦρθαν κάπως ἀργά
γιὰ τὸ λόρδο, γιατί τὸν βρῆκανε χῆς
βράδυ κρεμασμένο στὸ δωμάτιό του.

Τοὺς συντρόφους σὰς πρέπει νὰ τοὺς
κρατήσω σὲ περιορισμό. Ὅσο γιὰ σᾶς,
ὁ Ναπολέων σὰς περιμένει νὰ παρου-
σιασθῇτε μπροστὰ του στίς 25 τοῦ

Πέντε Γάλλοι κουρσάροι

μηνός.

Χωρὶς νὰ πεῖ τίποτα, ἀπογοητευμέ-
νος ὁ Κοσέ ἔφυγε.

Ὑστερ' ἀπὸ ὀχτὼ μέρες βρισκότανε
στὸ Παρίσι.

Ὅταν παρουσιάστηκε στὸν Κερα-
μεῖκο, ὅπου ὁ Πρώτος Ὑπατος εἶχε
ἐγκατασταθεῖ μετὰ τὸ πραξικόπημα,
ἐνοιώσε νὰ χάνεται ὅλο του τὸ θάρ-
ρος: χαμήλωσε τὸ κεφάλι, καθὼς περ-
νοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὸν πρῶτο χωρο-
φύλακα, πού ἀντίκρυσε μέσα στὸ ἀ-
πέραντο κτίριο.

Ὁ Βοναπάρτης, μὲ μικρὴ στολὴ
στρατιχοῦ, μὲ τὰ χέρια πίσω, βημα-
τιζε νευρικά, μέσα στὸ λιτὰ ἐπιπλω-
μένο δωμάτιο, ὅπου ἓνας μαμελοῦκος
ὁδήγησε τὸν Ζάν Κοσέ. Καθὼς ἄκου-
σε τὴν πόρτα ν' ἀνοίγει στάθηκε καὶ
κοίταξε τὸν ἐπισκέπτη. Τὸ πρόσωπό
του ἦταν αὐστηρό, ψημμένο ἀπὸ τὸν
ἥλιο τῆς Αἰγύπτου. Φάνηκε σὰν νὰ
ἐξετάζε μιὰ στιγμῇ, μὲ περιέργεια, τὴν
θαλασσοδαρμένη ἐκείνη, γυμνὴ καὶ
καὶ κίνηση νεανικὴ μορφῇ, τὴν πλατὴ
σιωμῆν ἀπὸ τὰ μεταξένια, μπουνιὰς
τὰ μαλλιά.

Κατόπιν ρώτησε μὲ ζωηρότητα:

— Ἔσού σαι, ὁ ἄνθρωπος τῆς «Δα-
νάης»;

Ἡ φωνὴ του ἦταν ἔντονη, ἡχηρὴ κι'
ἀντηχοῦσε μ' ἓνα τόνο μεταλλικό.

— Ὁ Κοσέ, σιγά-σιγά, εἶχε συνεφέ-
ρει. Σχεδὸν στὸν ἴδιο τόνο ἀποκρί-
θηκε:

— Εἶχα καὶ γώ τὴν τιμὴ, νὰ βοηθή-
σω στὴν αἰχμαλωσίᾳ τῆς ἀγγλικῆς
αὐτῆς φρεγάδας.

Γύσω ἀπ' τὸ μεγάλο γραφεῖο, φορ-
τωμένο ἀπὸ διάφορα ἔγγραφα κι' ἐ-
πιτελικοὺς χάρτες, ὁ Ναπολέων, ξα-
νάρχησε νὰ βηματίζει, σὰν τὸ θεριὸ
μέσα στὸ κλουβί.

— Δὲν πιστεύω νὰ περιμένεις νὰ σὲ
συγχαρῶ, φώναξε κάνοντας θαυμάσια
τὸν δυσареσημένο, οὔτε καὶ νὰ χαρά-
κτηρίσω γιὰ ἐνδοξὴ μιὰ πράξη, πού
ἀποτελεῖ μιὰ ταπεινότητα καὶ τόσο
κοινὴ πειρατεία. Μονάχα ἐκείνοι, πού
νικοῦν μὲ τὰ ὅπλα τοῦ Κράτους καὶ
μὲ τὴν πειθαρχία, ἔχουν δικαίωμα ν'
ἀκούσουν ἐπαίνους. Δὲν εἶναι ἡρωϊ-
σμός, νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴν ἀβλε-
ψία καὶ τὰ μειονεκτήματα τοῦ ἐχθροῦ,
ἀλλὰ νὰ τὸν χτυπᾷς παλληκαρίσια,
σῆθος μὲ σῆθος!... Κάτι κάνετε! Οἱ
στρατιῶτες σας πολέμησαν, παντοῦ,
ἓνας μὲ δέκα! καὶ παντοῦ βγήκαν νι-
κητές!...

— Οἱ Γάλλοι, ἀποκρίθηκε ὁ Κοσέ,
σ' αὐτὴ τὴν περίσταση ἦταν πέντε
ἐναντίον ἑκατὸν πενήντα. Πολέμησαν
καὶ νίκησαν, ἓνας ἐναντίον τριάντα!

— Δὲν θὰ κάνουμε τώρα μαθηματι-
κὸς.

κὲς συζητήσεις, φώναξε μὲ σκληρό-
τητα ὁ κορσικανός. Ἐνας μὲ τριάντα!
ἓνας μ' ἑκατὸ! Λίγο μ' ἐνδιαφέρει!

Ὅλες οἱ ἐκθέσεις τοῦ ναυτικοῦ, γρά-
φουν γιὰ τὴν ἐλειψη πειθαρχίας αὐ-
τὸ τὸν καιρὸ. Εἶχαμε ἀληθινὲς ἀν-
ταρσίες σὲ δύο λιμάνια. Μᾶς χρειά-
ζεται πειθαρχία καὶ δὲν μπορῶ ἐγὼ
νὰ βραβεύσω ὅσα ἀπειθάρχητα καὶ
ἀνταρτικά, μηχανευθήκατε σεῖς, οἱ
πέντε. Δὲν μπορῶ νὰ τιμῶ καὶ νὰ
δοξάσω μιὰν ἀνταρσία, μιὰν ἀπάτη!
Ὅσα ἔγραψε γιὰ τὸ κατῶρθωμά σας
ὁ «Κήρυκας» πρέπει γρήγορα νὰ ξε-
χαστοῦν.

Καθὼς εἶπε αὐτὲς τὶς λέξεις, ἄρπα-
ξε μὲ θυμὸ τὸ φύλλο τῆς ἐφημερίδας
πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι του, τὸκανε κου-
βάρι καὶ τόρριξε ἀγριεμένος στὴ φω-
τιά.

Ἐπειτα διάλεξε μερικὰ χαρτιά πά-
νω ἀπὸ τὸ γραφεῖο.

— Ὅριστε τὰ ἔγγραφα, πού μάζεψα
ἀπὸ τὸν πῶν τῶν φίλων σας, ρίξτε ἂν
θέλετε μιὰ ματιά. Εἶναι ὅλοι τοὺς ἐ-
ξέχοντες ναυτικοὶ στὴν ὑπηρεσία τους,
χιλιοτιμωρημένοι καὶ τεμπέληδες. Αὐ-
τὰ λένε τὰ ἐπίσημα χαρτιά, τὰ μόνια,
πού παραδέχονται γώ.

Ὁ Κοσέ τὸν κοίταξε σαστισμένος.
Δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ στ' αὐτιά
του.

— Ὅσο γιὰ σένα τὸν ἴδιο, Ζάν Κο-
σέ, ἐξακολούθησε ὁ Ναπολέων, παίρ-
νοντας ἓνα ὀλόκληρο φάκελλο ἀπὸ
ἔγγραφα κατηγορείσαι, ἐκτός ἀπὸ ἄλ-
λα ἐλαφρότερα στὴν τακτικὴ στρατιω-
τικὴ σου ζωὴ καὶ γιὰ ἐσχάτη προδο-
σία. Στίς 12 τοῦ μηνός, πού μᾶς πέρα-
σε, ἐπικεφαλῆς τῶν μοναχικῶν, χτύπη-
σες τὸ Σαιν-Μπριέκ κι' ἐλευθέρωσες
τοὺς φυλακισμένους. Ὑστερ' ἀπ' αὐτὸ
τὸ ὥραϊο καὶ πολὺ πατριωτικὸ κατῶρ-
θωμά, γύρισες πάλι στὴ «Δανάη». Εἶ-
σαι ἓνας κατάσκοπος, ἓνα ὄργανο τῶν
Ἀγγλῶν. Ἀπολογήσου!

Ἦτανε μανιασμένος, οὐρλιάζε ὁ Βο-
ναπάρτης, τώρα, πού πρόφερε τὶς τε-
λευταῖες αὐτὲς λέξεις.

Ἐταῖ ὁ Κοσέ ἀναγκάστηκε νὰ τὰ
ὁμολογήσῃ ὅλα καὶ νὰ φανερῶσῃ
στὸν Ναπολέοντα τοὺς λόγους, πού τὸν
ἔκαναν ν' ἀνακατεῦτε στὴν περιπέτεια
τοῦ Σαιν-Μπριέκ. Ὅταν ἐπιτέλεσε,
ἀνέφερε τὸν θάνατο τοῦ γερο-Λαντρελ-
λέκ, μέσα στὸ καλύβι τῶν καρβουνια-
ρέων, ὁ Κορσικανὸς τὸν διέκοψε:

— Καλὰ. Τὸ ξέρω κι' αὐτὸ. Ὡστε,
κύριε Κοσέ, μόλις πάτησες τὸ πόδι
σου στὸ ἐλεύθερο ἔδαφος τῆς Γαλλίας
ἔτρεξες νὰ ξαναβρεῖς τοὺς ἀντάρτες.
Τί θέλεις λοιπὸν νὰ κάνω γώ ἓναν τέ-
τοιον ἄνθρωπο!...

Ὁ Κοσέ σιωποῦσε κατακίτρινος. Ὁ

Ναπολέον κατάλαβε τη βαθεία συγκίνησή του κι' έκρινε, πώς ή κωμωδία, πού έπαιζε, τόσην ώρα, κινδύνευε νά νά γενεί αληθινή τραγωδία. Έβαλε λοιπόν ξαφνικά, δυνατά τὰ γέλοια καί κάθησε κατευχαριστημένος από τόν έαυτό του στήν πολυθρόνα του.

—Κύριε Κοσέ, είπε κατόπιν, δέν πρέπει, πάλι νά φανταστείς, πώς θά σέ παραδώσω στο έκτελεστικό απόσπασμα. Σοῦ μίλησα, όπως έπρεπε νά μιλήσει ο άρχηγός του Κράτους, πού πρέπει νά φροντίζει παντού, ακόμα καί μέσα στο έθνηκό ατρατόπεδο, νά επικρατεί πειθαρχία στίς έθνικές δυνάμεις. Αυτό τὸ αὐστηρό καθήκον μ' έμποδίζει σήμερα ν' αναγνωρίσω, παρὰ τὰ αίσθήματά μου καί τήν ατομική μου ικανοποίηση, καί νά τιμήσω τὰ κατορθώματά σας.

Σηκώθηκε καί άπλωσε τὸ χέρι του στόν κουρσάρο :

—Τώρα όμως, ο στρατηγός Βοναπάρτης, μπορεί νά συγχαρεί τόν άξιο συμπατριώτη του. Κατορθώσατε νά ταπεινώσετε σκληρά τήν άγγλική θρησσύτητα. Είσαι γεννημένος παλληκάρι, πραγματικός κουρσάρος. Τι μπορώ νά κάνω γιά νά σ' ευχαριστήσω ;

—Ο ναυτικός, είπε συγκινημένος :

—Θά σάς παρακαλέσω, γιά τούς Ουαλλούς καί τούς Άλλους, πού μάς βοήθησαν. Αυτοί πρέπει...

—...νά δραπετεύσουν τὸ γρηγορότερο. Μάλιστα. Έχω δώσει τίς κατάλληλες διαταγές. Οί φύλακες, θά ξεχάσουν, μεθαύριο, μιά πόρτα άνοιχτή...τήν ώρα, πού θά περνάει ένα κουρσάρικο σέ μικρή απόσταση. Θέλεις τίποτ' άλλο ;

—Είναι, φυλακισμένη, στο Σαίν-Μπριέκ...

—...μιά ορφανούλα, πού σ' ένδιαφέρει... Χά ! Χά ! "Ωστε υπήρχε καί κάποιο αίσθηματάκι σ' όλη αυτή τήν περιπέτεια ;...Μάλιστα τής χρωστούμε αρκετά γιά τίς υπηρεσίες, πού σάς πρόσφερε !... Καί μιά, πού πέθανε ο πατέρα της, δέν υπάρχει πιά κανένας λόγος. Όρίστε θά πιάς ο ίδιος τήν διαταγή στο Σαίν-Μπριέκ...Κατόπιν, όταν θά γίνει γυναίκα σου, θά φροντίσεις βέβαια ν' αγαπήσει τίς νεώτερες ιδέες. Κοίταξε νά τελειώσουν όλα γρήγορα. Νά παντρευτήτε αυτή τή βδομάδα. Μάς χρειάζεται μιά καινούργια γενιά, γεμάτη ζωή, θάρρος καί πίστη πρὸς τὰ πεπρωμένα τής Γαλλίας ! Είναι κι' αυτό στο πρόγραμμά μου. Πάρε τώρα καί τὸ δῶρο μου γιά τούς

Απόδοσι στά έλληνικά
ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ

άρραβῶνες σου.

"Ανοίξε ένα συρτάρι κι' έβγαλε από μέσα, ένα μεγάλο κουτί, δεμένο με τρίχρωμες κοσδέλλες.

—Είναι δώδεκα άσημένα σερβίσια, είπε χαμογελώντας. Μοῦ τὰ χάρησε κάποτε ο Μαξιμιλιανός Ρωβερσπιέρος, τήν εποχή, πού ήμουν ακόμα λοχαγός του πυροβολικού... Εδχομαι νά σοῦ φέρουν καλή τύχη... Είναι στολισμένα με διπλά στεφάνια από τριαντάφυλλα καί δάφνη, τὰ έμβλήματα τής νειότης καί τής δόξας... Θά βάλεις νά χαράξουν μέσα σ' αυτά τὰ στεφάνια ένα Κ κι' ένα Λ σέ σύμπλεγμα. Καί τώρα μπορείς νά πηγαίνεις κύριε Κοσέ ντε Λαντρελλέκ. Έχω υπογράψει τὸ διάταγμα, πού σοῦ χαρίζονται τὰ κτήματα τής γυναίκας σου... Άντε πηγαινε στο καλό !

—Ένα μήνα ύστερ' από τήν συνάντησή αυτή, ένα ταχυδρομικό άμάξι έφθάσε στήν πόρτα του καλλίτερου πανδοχείου τής Βρέστης. Κατέβηκε ένα ζευγάρι κομπὸ καί χαριτωμένο καί πίσω τους, ένας γέρο—υπηρέτης... "Ήταν ή "Οδέττη κι' ο Κοσέ, παντρεμένοι από τὰ προχτές, στο παρεκκλήσι τής "Αγίας "Αννας. "Ο γέρο—Μαγνάν άκολουθοῦσε εύτυχισμένος έπιτέλους.

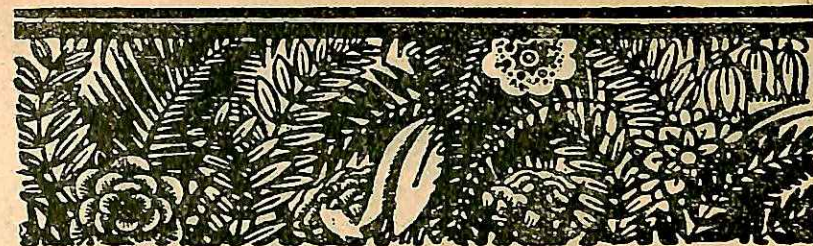
Τὸ ίδιο βράδυ ο Κοσέ έψαξε νά βρεί τούς συντρόφους του. "Ο Πικό κι' ο Βαρθολομαίος είχαν εξαφανιστεί μ' ένα κουρσάρικο. "Ο "Αροντέλ είχε διοριστεί πλοίαρχος σ' ένα τρικάταρτο έμπορικό :

—Θαρρῶ, πὸς μοῦ χρωστᾶς κάτι άπ' τήν εύτυχία σου, είπε ο καλός νέος στόν Κοσέ έμπιστευτικά. "Αν δέν έρριχνα κάποια μπουκάλα στή θάλασσα, τότε, πού ο συχωρεμένος ο Πρόμπυ, με κρατοῦσε φυλακισμένο στήν καμπίνα τής πυξίδας, κανένας δέν θ' άνησυχούσε τόν πατέρα τής "Οδέττης καί σὺ δέν θά εύρισκες δυὸ φορές τήν εύκαιρία, νά σώσεις τή γυναίκα σου...

—Όσο γιά τόν "Αλληλούϊα, φαίνεται πὸς, τοῦ καλάρωσε ή μαγειρική, πὸς κάπως κουτσόμαθε στή «Δανάη». Γιατί χρησιμοποίησε τὸ δῶρο, πού κρυφά, τοῦστειλε ο Βοναπάρτης κι' άνοίξε ένα πρώτης τάξεως ταβερνάκι πέρα, στο λιμάνι τής Βρέστης.

—"Η ταβέρνα του «'Αλληλούϊα» έγινε γρήγορα ξακουστή : "Όλοι τρέχαν νά πιουνε, αλλά προπάντων ν' άκούσουν άπληστα τή δοξασμένη ιστορία του πρώην νεκροθάφτη, πού έπιτέλους, έθαψε ζωντανούς του, "Αγγλους.

Εικονογράφησι κειμένου
Α. ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΓΚΟΡΓΚΕ

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΥΠΕΡΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ
ΤΟΥ ΤΖΑΚ ΛΟΝΤΟΝ

ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΗΣ ΜΑΪΜΟΥΣ

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ : Κ. Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ : JOHN WATERLOO

ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΓΕΡΩ - ΓΟΥΑΪΤ
ΧΕΡΜΠΕΡΤ γιός
ΜΟΡΡΙΣ φίλος τσος
ΣΑΜΠΣΟΝ, ο ξένος
Η ΚΥΡΙΑ ΓΟΥΑΪΤ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΑΝΕΒΑΣΜΑ ΣΤΗ ΣΚΗΝΗ
ΧΩΡΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗ ΑΔΕΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

(Τὸ δωμάτιο, ὅπου συνηθίζουν νὰ περνοῦν τὲς περισσότερες ὥρες τοὺς καὶ νὰ δέχονται οἱ Γουάιτ στὸ φτωχικὸ τους, ἀλλὰ νοικοκυρεμένο σπῆτι, πρὸ βρίσκεται σὰ περίχωρα τοῦ Φώλχαμ. Στὸ σήκωμα τῆς σὺλᾶιτς, ἡ Κα Γουάιτ εἶναι καθισμένη σὲ μιὰ πολυθρόνα πλατὶ στὸ τζάκι: μαντρίει κάλτσες. Στὴ φωτιά ἕνα καζανάκι κρεμαστό. Ὁ Γουάιτ καὶ ὁ Χέρμπερτ παίζουν σκάκι).

Γουάιτ. — "Α! Χέρμπερτ, ἀγόρι μου, αὐτὴ τὴ φορὰ σοῦ τὴν κατάφερα ἔι..

Κα Γουάιτ. — Κέειδισες;

Χέρμπερτ. — "Οχι, ὄχι, δὲν τελειώσαμε ἀκόμα. Δὲν ἔχασα ἀκόμα τὸ παιγνίδι.

(Στὸν πατέρα του). "Ορίστε, δὲν προσέχεις διόλου.

Γουάιτ. — Μπρὲ νὰ πάρ' ἡ εὐχή! Βέβαια!... Δόσμου το πίσω. (θέλει νὰ πάρει πίσω τὸ κομμάτι).

Χέρμπερτ. — "Οχι δά! Πάει πιά! Τόπαιξες. Αὐτὸς εἶναι ὁ κανονισμός.

Γουάιτ. — Τὶ κανονισμός καὶ κολοκύθια!... Ἐμεῖς παίζουμε γιὰ νὰ περάσει ἡ ὥρα μας. (Ἀέρας δυνατὸς σφυρίζει σὰ παραθυρόφυλα).

Κα Γουάιτ. — Τὶ ἀέρας!

Χέρμπερτ. — Ρουά!...

Γουάιτ. — Χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ μᾶς ἔρθει σήμερα ὁ ἐπιλοχίας Μόρρις... Μ' αὐτὸν καὶ καλὸ βέβαια...

Χέρμπερτ. — Μάτ... (σηκώνεται).

Γουάιτ. — (σκουντάει στενοχωρημένος τὸ σκάκι δολοκλήρο). Αὐτὸ τὸ κακό ἔχει, ὅποιος μένει μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλη... Κανένας δὲν ἔρχεται νὰ σοῦ κρατήσει συντροφία τὰ βράδια, καὶ, γιὰ μόνη διασκέδαση, σοῦ μένει αὐτὸ τὸ καταραμένο παιγνίδι, πού...

Χέρμπερτ. — Ἐννοια σου, πατέρα, καὶ θαρθεῖ ὁ ἐπιλοχίας Μόρρις.

Κα Γουάιτ. — "Α! Ὁ ἐπιλοχίας! "Αν δὲν μᾶς ἔρθει θάχεις κάτι μούτρα

Θεὲ καὶ Κύριε!... Δὲν μπορεῖς νὰ κάνεις οὔτε βραδυὰ πιά, δίχως τὴ συντροφιά αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!...

Γουάιτ. — Τὶ νὰ κάνουμε;... Ἐδῶ, πού μὲ φέρατε, μήπως ἔχω κανέναν ἄλλον νὰ πῶ δυὸ κουβέντες; Ἐξοχή σοῦ λέει! Ἐξοχή!... Κοίτα λοιπὸν τὸ δρόμο ἔξω, ἀληθινὸς χείμαρρος ἀπὸ λάσπη! Εἶναι ἀδύνατο νὰ πλησιάσει ἄνθρωπος στὸ σπῆτι μας! Νὰ μείνουμε, λέει στὴν ἐξοχή, ὅλο τὸ χρόνον!...

Χέρμπερτ. — Μὴν εἶσαι υπερβολικός, πατέρα! Δὲν εἵμαστε καλλίτερα ἔδῶ, στὸν καθαρὸ ἀέρα, παρὰ μέσα στὴν πόλη; Κι' ἔπειτα δὲν εἶναι δά κι' ἄσκημο τὸ σπιτάκι μας, μὲ τὸ παλαιὸ τοῦ ὕψος. Εἶναι κόμοδο. Καὶ ξέρεις εἶναι πολὺ λιγότερα τὰ κόμοδα σπῆτια κοντὰ στὸ Λονδίνο. Μὰ σοῦ ἀρέσει νὰ γοιναῖξεις μ' ὅλο πού εἶσαι ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ σπῆτι μας; Ἀλλοῦτρεκα δὲν θὰ τὸ ἀγόραζες.

Γουάιτ. — Ναί, τὸ ἀγόρασα, τὸ ἀγόρασα, μὰ νᾶξερεις καὶ πόσο τόχω μετανοήσει! Χρωστάω ἀκόμα διακόσιες λίρες καὶ πρέπει, κάθε χρόνο, νὰ πληρώνω τοὺς τόκους τῆς υποθήκης.

Χέρμπερτ. — Μπα! Μὴ σκοτίζεσαι καὶ τόσο πολὺ γι' αὐτὸ τὸ χρέος. Θὰ τὸ ξεπληρώσω γὼ κι' ἐννοια σου! Διακόσιες λίρες, τίς βγάξω μέσα σὲ τρία χρόνια. "Αν μοῦ δώσουν μάλιστα καὶ τὴν αὔξηση, πού μοῦ υποσχέθηκαν...

Γουάιτ. — Θὰ τὸ ξεπληρώσεις... ἂν

Τὸ χέρι τῆς μαῖμου.

δὲν παντρευτεῖς! (Ἀρχίζει νὰ βρέχει μα- νιασμένα).

Χέρμπερτ. — Ἐγώ, νὰ παντρευ- τῶ; "Α! ὄχι, μὴν τὸ φοβάσαι αὐτό. Δὲν εἶμαι γὼ γιὰ παντρεῖς.

Κα Γουάιτ. — Καί, ὅμως, ἐγὼ θά- θελα πολὺ νὰ παντρευόσουν, παιδί μου. Εἶσαι καλὸ παλληκάρι, νοικοκυρεμένο... ταχτικός στὴ δουλειά σου...

Χέρμπερτ. — "Ω! Ἐγὼ ἀκόμα και- ρό, μητέρα. Γιὰ τὴν ὥρα, ἔχω τὴ δουλειά μου, πού δὲ μ' ἀφίνει καιρὸ νὰ ἐρωτο- χτυπηθῶ. Εἶναι, ξέρεις, ξηλειάρα ἡ δου- λειά μου...

Κα Γουάιτ. — (στὸν ἄντρα της). Καμμιά φορὰ, ξυπνάω τὴ νύχτα, καὶ συλ- λογιέμαι, πὼς ἂν τυχὸν καὶ πάρεῖ ὁ ὕπνος τὸν Χέρμπερτ μας πάνω στὴ δουλειά του καὶ σταματήσουν οἱ μηχανές του, τὴν ἄλλη μέρα δὲν θάχουμε στάλα νερὸ στὴν πόλη. Φαντάζεσαι, τί ἔχει νὰ γίνει!... Κωμωδία μὲ τὰ ὅλα της. Ἐχουμε νὰ κάνουμε γέλοιο!

Χέρμπερτ. — Κωμωδία!... Θὰ τὴν πλήρωνα πολὺ ἀκριβὰ μιὰ τέτοια κωμωδία! "Ἐχεις ἰδέα!...

(Χτυπᾶνε στὴν πόρτα. Ἀγέρας).

Γουάιτ. — (δειχνοντας τὴν πόρτα). Αὐτὸς θάναῖ ὁ Μόρρις.

Χέρμπερτ. — Τί παραμύθια θὰ μᾶς πεῖ πάλι ἀπόψε;

(ταχτοποιεῖ τὸ κουτὶ τοῦ σκακιῦ),

Κα Γουάιτ. Μὴν ἀφίσεις τὴν πόρτα νὰ κλείσει δυνατὰ, Τζῶν, πρὸςεχε!

(Ὁ Γουάιτ ἀνοίγει τὴν πόρτα καὶ τὴν κρατᾷ μὲ δυσκολία. Μπαίνει ὁ Μόρρις, γέρος στρατιωτικὸς, μὲ κομ- μένο τὸ ἕνα χέρι).

Γουάιτ. — Ἐμπα γρήγορα. Τί ἀγέ- ρας!

Μόρρις. — Καὶ πού νὰ δῆτε, τί γί- νεται παραξῆ. Στὸν ἀνήφορο κοντὰ στὸ νεκροταφεῖο, φρουαί ένας ἀγέρας, πού ξε- ριζῶνει δέντρα...

Κα Γουάιτ. — (Στὸν ἄντρα της). Σιγὰ τὴν πόρτα!

Μόρρις. — (Χαιρετᾷ) Τί γίνεται λοιπὸν κυρία Γουάιτ; Καὶ σὺ, παλληκάρι μου, δὲν ἔχεις νυχτέρι ἀπόψε; Εἶσαι τῆς μέρας τώρα;

Χέρμπερτ. — "Οχι, κύριε, πάντα νυχτερινός. Ἐγὼ, ὅμως, μισὴ ὥρα ἀκόμα.

(Ὁ Γουάιτ ἐτοιμάζει δύο γκρόγγ πι- σὼ ἀπ' τὸ τραπέζι).

Μόρρις. — (κάθεται στὴν πολυ- θρόνα, πού τοῦ προσφέρει ἡ κ. Γουάιτ). Εὐχαριστῶ πολὺ, κυρία Γουάιτ! "Ωχ!... Καλὰ ποῦναι δῶ μέσα!...

Γουάιτ. — Εἶναι λίγο καλλίτερα πα- ρὰ κεῖ κάτω;

Χέρμπερτ. — Στις Ἰνδίες;

Μόρρις. — "Α! βέβαια μέσα στὰ χα- ράματα τοῦ Σιτράλ, μὲ τὰ πόδια βουτηγ- μένα στὸ νερό, κάτω ἀπ' τὴ βροχὴ καὶ τίς

σφαῖρες τῶν ἰθαγενῶν. "Ετσι ὅμως, πήρα καὶ τὸ παρόσημο... "Α!... Τράβηξε δά κι' ὁ φουκαρᾶς ὁ Θωμάς Μόρρις!... Φαίνεται ὅμως, πὼς βαστάει καλὰ τὸ πετόι μου...

(Ἡ Κα Γουάιτ ξανάπιασε τὸ πλέξιμό της. Ὁ Γουάιτ βάζει ἕνα ποτήρι γε- μάτο, πολὺ κοντὰ στὸν Μόρρις).

Μόρρις. — Μπράβο! Θεός!... Οὐί- σκυ θαῦμα! καὶ ξεστὸ καὶ ζαχαρωμένο! Μὰ τὴν ἀλήθεια μὲ παραχαϊδεύετε στὸ σπῆτι σας, μπρὲ παιδιά! (Σηκώνει τὸ ποτήρι του). Στὴν ὑγεία σας, τὸ λοιπόν!

Γουάιτ. — στὴν ὑγεία σου!

Μόρρις. — (στὸν Χέρμπερτ.) Ποῦ- νε τὸ ποτήρι σου; Δὲν πίνεις ἐσύ;

Χέρμπερτ. — "Οχι! (Γελώντας). "Οχι δηλαδή, πὼς δὲ θέλω νὰ πιῶ ἕνα ποτηράκι στὴν ὑγεία σας ἡ δουλειά μου ὅμως δὲν μοῦ τὸ ἐπιτρέπει. Οὔτε σταλιά!.. Μὲ τίς μηχανές μου, χρειάζεται νάχω ὅλη μου τὴν ψυχραιμία καὶ χέρι σίγουρο.

Μόρρις. — Οἱ μηχανές σου! "Α! αὐτοὶ οἱ μηχανικοί! "Αληθινοὶ μάγοι! Τὰ βαπόρια, τὰ τραῖνα, πού σφυρίζουνε καὶ φεύγουν σάν τὸν ἀγέρας! "Ὅλ' αὐτὰ, μένα μὲ σαστίζουν, μὲ κάνουν καὶ τὰ χάνω!

Γουάιτ. — Καὶ ὅμως ἔχεις, δεῖ στὴ ζωὴ σου...

Μόρρις. — "Ἐγὼ δεῖ πράματα καὶ θάματα! "Αμα ἔχεις γυρίσει τὸ μισὸ τὸν κόσμο... Καὶ τί δὲν ἔχω δεῖ!...

Χέρμπερτ. — "Α! Ναί, καὶ τίς περιφημίες μαγεῖς στίς Ἰνδίες; παραμύ- θια, ἀγαπητέ μου κύριε, παραμύθια. δὲν πρέπει νὰ πιστεύετε τέτοια πράγματα!

(Ὁ Γουάιτ κλείνει τὸ μάτι).

Μόρρις. — Παραμύθια; Πράματα, πού τάδα, χειροπιαστά. μὲ τὰ μάτια μου σὰς λέω... Εἶδα μιὰ μέρα, μιὰ πάπια, κλωσσο μὰ τὰ παπάκια της, μόλις εἶχανε βγεῖ ἀπὸ τ' αὐγὸ τοὺς, δίχως πούπουλα διόλου νὰ ὅπως εἶναι ἡ φούχτα μου, γυμνά. Μὰ νὰ σὰς πῶ καλλίτερα ἕνα ἄλλο, κυ- ρία Γουάιτ ἀκούστε: παῖρνετε ἕνα καλὰ- θι, δλότρεκα ἄδειο χωρὶς νάχει τίποτα μέσα, καταλαβαίνετε; νά! ἄδειο σάν τὸ ποτή- ρι μου.

Γουάιτ. — Φέρο δῶ τὸ ποτήρι σου Μόρρις.

Μόρρις. — "Οχι, δὲν τόπα γι' αὐτό. "Ἦθελα μονάχα νὰ σὰς παραστήσω, ... γιὰ νὰ καταλάβετε τὸ πείραμα.

(Γελᾶνε).

Χέρμπερτ. — "Ω! τὸ ξέρω αὐτὸ τὸ κόλπο τοῦ πανεριοῦ, ἔχω διαβάσει κάπου, πὼς τὸν κάνουν δὲν χρειάζεται καὶ μεγάλη πονηριά καὶ εἶμαι σίγουρος, πὼς μὲ λίγη ἐξάσκηση, θὰ τὴν κατάφερα καὶ γὼ. Πῆτε μᾶς καλλίτερα τίποτα ἄλλο, σπουδαιότερο καὶ νοστιμότερο...

Μόρρις. — Καλὰ λοιπόν, τί θὰ λέ-

γατε για κείνο τὸ γέρο—φακίρη, πὺ πε-
τάει ἕνα σκοινὶ στὸν ἀέρα, ἕνα κοινί, τὸ
πετάει ψηλά, καταλαβαίνεται ; κι' ἔπειτα
σκαρφάλωνει πάνω σ' αὐτὸ τὸ σκοινὶ σὰν
τὸ γάτο καὶ ξαφνικὰ τὸν χάνει ἀπ' τὰ μά-
τια σου ὁλότελα ; "Α ! Δὲν τὸ πιστεύετε ;
Καὶ ὁμως ἐγὼ τὸχω δεῖ κι' αὐτό, μὲ τὰ
μάτια μου !

Χέ ρ μ π ε ρ τ.— τοῦ προσφέρει μὲ
ὑπερβολικὴ εὐγένεια, ἕνα πιάτο μὲ
μπισκότα. "Ενα μπισκοτάκι, παρακαλῶ ;..

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— Πάρε. (γελῶντας). Σοῦ
ἀξίζουν ἑκατὸ ὕστερα ἀπ' αὐτὴ τὴν ἱστο-
ρία μὲ τὸ φακίρη, πὺ κάνει τὸ γάτο...

Μ ό ρ ρ ι ς.— Καὶ ὁμως αὐτό, πὺ
σὰς εἶπα εἶναι ἀλήθεια, ὅπως μὲ βλέπεις
καὶ σὲ βλέπω. "Ω ! "Αν ἤθελα θὰ σὰς ἔλε-
γα πράγματα .. μὰ σὲς δὲ θὰ μὲ πιστεύ-
ατε καὶ θὰ μὲ κοροϊδεύατε...

(Σταμάτησε ἡ βροχή)

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— "Ελα τώρα, καῦμένε, μὴ
στεναχωριέσαι τόσο εὐκόλα, δὲν ἀξίζει τὸν
κόπο. (Ἀκουμπάει τὸ ποτήρι του καὶ
πλησιάζει τὸ κάθισμά του κοντύτερα
στὸν Μόρρις. Μὲ μεγάλη περιέργεια).
Τι εἶχες ἀρχίσει νὰ μὰς λὲς τις προάρες,
γιὰ τὸ χέρι κάποιος μαϊμούς, θαρρῶ... Θυ-
μᾶσαι ;... (σκουντάει τὸν Χέρμπερτ μὲ
τὸν ἀγκῶνα καὶ κλείνει τὸ μάτι στὴν
Κα Γουάϊτ),

Μ ό ρ ρ ι ς.— (μὲ σοβαρότητα). Τίπο-
τα, δὲν ἦταν τίποτα σπουδαῖο !

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.— "Ενα χέρι μαϊμούς ;

Μ ό ρ ρ ι ς.— "Οχι, τίποτα, τίποτα.
σὰς παρακαλῶ μὴ μιλάτε γι' αὐτό. (φέρ-
νει στὰ χεῖλῃ του τὸ ἀδελφὸ του ποτή-
ρι, κατόπι τὸ κοιτάζει). "Αδειασε πάλι...
Βλέπετε, ὅταν τὸ συλλογιέμαι κείνο τὸ χέ-
ρι, ταράζομαι, κάνω σὰν ἀφορημένους...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— (Παίρνει τὸ ποτήρι
καὶ τὸ γεμίζει). Μοῦλεγε, πὺς τὸχεις
πάντα πάνω σου.

Μ ό ρ ρ ι ς.—Ναί... φοβᾶμαι, βλέ-
πεις... τι μπορεῖ νὰ γίνῃ μ' αὐτὸ τὸ πρᾶμ-
μα... (σὰν νὰ μιλάει μόνος του). "Χούμ!
Ξέρεις καμμιά φορὰ...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— (δίνοντάς του τὸ πο-
τήρι). "Ορίστε!

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Καὶ τι τὸ κάνετε σὲς;
Μ ό ρ ρ ι ς.—"Αν σὰς ὅλεγα δὲ θὰ
μὲ πιστεύατε.

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Μὰ ὄχι, τί κάθεσαι καὶ
λὲς τώρα ! Γιατί νὰ μὴ σὲ πιστέψουμε ;...

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Εμπρός, πῆτε μας...

Μ ό ρ ρ ι ς.—Εἶναι μάγια... νὰ μὴ γε-
λάσετε ὁμως.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—"Οχι, δὲ θὰ γελάσου-
με... Τόχετε καὶ τώρα πάνω σας ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—Καὶ βέβαια.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Νὰ δὲ δοῦμε λοιπόν !

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Ω ! Δὲν εἶναι κανένα ὁ-
μορφο πρᾶμμα : ἕνα χεράκι μαϊμούς, ξερὸ

σὰν τις μούμιες. Νάτο !

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ (κάνει δυὸ βήματα
πίσω).—"Ω !...

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Γιὰ νὰ δῶ (τὸ παίρ-
νει).

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—"Αλήθεια !... Εἶναι κα-
τάξερο !

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ (ἀνατριχιάζοντας).—
"Ακούστε, πὺς βογγομανάει ὁ ἀγέρας. (κᾶ-
θεται).

Γ ο υ ἄ ῖ τ (παίρνοντας τὸ χέρι).—
Καὶ τί, τὸ ἐξαιρετικὸ, ἔχει αὐτὸ τὸ χέρι ;

Μ ό ρ ρ ι ς (σοβαρά).—Εἶναι μαγεμένο.

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—"Οχι δά ; (Τὸ ἐπιστρέ-
φει στὸ Μόρρις).

Μ ό ρ ρ ι ς (σκεπτικὸς, τὸ κοιτάζει μέ-
σα στὴ φούχτα του.—Ναί, τὸχει διαβάσει
ἕνας γερο-φακίρης.—Δεκαπέντε ὁλόκληρα
χρόνια, ἦταν γονατισμένος μπροστὰ σ'
αὐτὸ τὸ χέρι, πὺ βλέπετε καὶ τὸ μελε-
τοῦσε... "Ηθελε ν' ἀποδείξει, πὺς ὅλα στὸν
κόσμο εἶναι μοῖρα, ὅλα γραμμένα ἀπὸ
πρὶν, κανένας δὲν μπορεῖ ν' ἀποφύγει ὅτι
τοῦναι γραφτὸ ἀπ' τὴ μοῖρα καὶ τρομερὲς
δυστυχίες χτυποῦνε ὅποιον θελήσει ν' ἀπο-
φύγει τὸ γραφτὸ του. Κάθησε λοιπὸν καὶ
τὸ διάβαζε δεκαπέντε χρόνια αὐτὸ τὸ χέρι,
τοῦκανε μάγια κι' ἔχει τώρα τὴ δύναμη,
αὐτὸ, πὺ βλέπετε, νὰ ἐκπληρώσει τις ἐπι-
θυμίες, τρεῖς εὐχές, πὺ θὰ ἐκφράσουνε
τρία πρόσωπα...

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Κι' ἔχει τὴ δύναμη νὰ
γίνει ὅ,τι πούνη ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—Μάλιστα.

Χέ ρ μ π ε ρ τ (παραπονετικά).—
"Αλλὰ δὲ μὰς λὲτε, κύριε Μόρρις, καὶ μὲ
τί τρόπο θὰ τὸ μεταχειριστοῦμε...

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Ο τρόπος εἶναι ἀπλού-
στατος : θὰ τὸ κρατήσετε ψηλά μὲ τὸ δεξι-
σας χέρι καὶ θὰ πῆτε φωναχτὰ κείνο, πὺ
θέλετε νὰ γίνῃ.

("Ο Γουάϊτ γελάει νευρικά : ὁ ἀγέρας
σφυρῖζει ἀπαίσια μέσα ἀπ' τὰ παρα-
θυρόφυλλα).

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Σῶπα λοιπὸν, μὴ γε-
λᾶς !

Μ ό ρ ρ ι ς.—(πὺ σοβαρά).—"Αλλὰ ἂν
πραγματοποιηθοῦν οἱ ἐπιθυμίες τους, τὰ
τρία πρόσωπα, πὺ τὸ ζήτησαν νὰ γίνῃ
αὐτό, μπορεῖ κατόπι νὰ τὸ μετανιώσου-
νε πικρά...

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Νὰ τὸ μετανιώ-
σουνε ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—Βέβαια... Αὐτὸ ἤθελε ν'
ἀποδείξει ὁ φακίρης : πὺς ὅλα εἶναι γραμ-
μένα στὴ ζωὴ μας, κι' ἂν ζητήσουμε κατὶ
ἕξω ἀπὸ τὴ μοῖρα μας, θὰ τὸ μετανιώ-
σουμε...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Καὶ πὺς πραγματοποιοῦν-
ται οἱ ἐπιθυμίες αὐτές, οἱ εὐχές ἄς
ποῦμε ;

Μ ό ρ ρ ι ς—"Ω ! Μὲ τὸν φυσικώτερο
τρόπο, τόσο φυσικά, πὺς καταντάει νὰ πι-
στέψῃ κανένας, πὺς εἶναι μιὰ ἀπλὴ σύμ-
πτωση.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Γιατί λοιπὸν, σὲς
ἴδιος, δὲν δοκιμάσατε καμμιά φορὰ ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—(ὕστρ' ἀπὸ μικρὴ σι-
ωπὴ).—Δοκίμασα.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Κι' ἐγιναν τὰ τρία
πράγματα πὺ ζήτησατε ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Εγιναν...

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—"Εγινε ὅ,τι ζητή-
σατε ;

(Σιγὴ βαρεῖα. "Ενα μακρυνὸ δατρο-
πέλεκι).

Μ ό ρ ρ ι ς.—Μάλιστα...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— Τὸ μεταχειρίστηκε κι'
ἄλλος κανένας ;

Μ ό ρ ρ ι ς.— Τὸ μεταχειρίστηκε : ὁ
προηγούμενος ιδιοκτήτης αὐτοῦ τοῦ
ἐπιτοῦ.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Κι' ἀπόκτησε ὅ,τι
ἐπιθυμοῦσε ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Ω ! ναί, ὅ,τι ζήτησε !
Οἱ τρεῖς τοῦ ἐπιθυμίες, ἐγιναν κι' οἱ τρεῖς
τὶς δυὸ πρώτες, δὲν τις ἔξρω, τί ἦταν...
"Αλλὰ τὴ τρίτη... "Ηταν ὁ θάνατος ! Μά-
λιστα, ἔτσι πέρασε τὸ χέρι στὴν κατοχὴ
μου.

("Ο ἀγέρας γίνεται δυνατότερος.
Σιγὴ).

Γ ο υ ἄ ῖ τ (μὲ τὸν πειρασμὸ στὴν
ψυχὴ).— Τότε λοιπὸν, Μόρρις, πέτυχε
ἐστὶν ὅ,τι ζήτησε, τέλειωσες ;

Χέ ρ μ π ε ρ τ.— Δὲν μπορεῖ πιά νὰ
σὰς χρησιμέψῃ σὲ τίποτε ἄλλο τὸ χέρι...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Γιατί τὸ φυλάς λοιπὸν
ἀκόμα ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Ετσι, ἔχω μιὰ ιδέα καὶ
γὰ μιὰ στιγμή σκέφτηκα νὰ τὸ που-
λήσω. "Αλλὰ δὲν θὰ τὸ κάνω αὐτό, δὲν
πιστεύω νὰ τὸ κάνω.

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Γιατί ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—"Αρκατὲς συμφορὲς ἔχει
φέρει ὡς τώρα. Κι' ἔπειτα, ποῖος θὰ θελε
νὰ τ' ἀγοράσῃ ; "Αλλοι δὲ θὰ πίστευαν
κι' ἄλλοι, πάλι, θὰ ζητοῦσαν νὰ πληρώ-
σουν ἀφοῦ τὸ μεταχειριστοῦν.

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Κι' ἂν μπορούσατε
νὰ ζητήσετε ἄλλα τρία πράγματα ἐσεῖς,
θὰ τὸ κάνατε ;

Μ ό ρ ρ ι ς.—(Κοιτάζει τὸ χέρι τῆς
μαϊμούς, πὺ κρατᾷ στὴν παλάμη
του. "Εξαφνα τὸ πετάει μὲ βιαστικότητα
μέσα στὴ φωτιά). "Οχι, ποτέ !

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—(βγάζοντας μὲ βιαστι-
κὲς κινήσεις τὸ χέρι ἀπ' τὴ φωτιά.) Τι
εἶν' αὐτὰ πὺ κάνεις !...

Μ ό ρ ρ ι ς.— "Οχι ! μὴ τὸ βγάξεις !
"Αστο καὶ νὰ καεὶ τὸ διαβολόχερο...

Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.— Ρίχτο πίσω στὴ

φωτιά, Τζῶν ! (σηκώνεται παραγμένη.
"Ο ἀγέρας βουτίζει ἀπαίσια).

Γ ο υ ἄ ῖ τ (τὸ σκουπίζει μὲ τὸ μανί-
κι του).—"Α ! "Αν δὲ τὸ θέλεις ἐσύ, δό-
στο μένα.

Μ ό ρ ρ ι ς (μὲ βιαστικότητα).—Δέ θέλω !
Δέ θέλω. "Εγὼ τὸρριξα στὴ φωτιά. "Αν
ἔσεις τὸ κρατήσετε, νὰ μὴν τὰ βάλετε μα-
ζί μου ὅ,τι κι' ἂν σὰς συμβεῖ. Πέταχτο
στὴ φωτιά, τὸ καλὸ, πὺ σοῦ θέλω !...

Γ ο υ ἄ ῖ τ.— "Οχι. Τὸ κρατᾷ καὶ
κάνε δουλειὰ σου. Τί λὲς, Χέρμπερτ καὶ
σύ ;

Χέ ρ μ π ε ρ τ (γελῶντας).—"Α κά-
νε ὅ,τι σοῦ γουστᾷ. "Ολ' αὐτὰ εἶναι
ἀνοησίες, παραμύθια !

Μ ό ρ ρ ι ς.— Παραμύθια ;
Γ ο υ ἄ ῖ τ (κοιτάζοντας μὲ σουφρω-
μένα φρύδια τὸ χέρι).—Ναί, βέβαια...
παραμύθια...ναί. "Αναρωτιέμαι, ὡστόσο,
ἂν ζητοῦσα καὶ γὼ κατὶ...

Μ ό ρ ρ ι ς.— Σὲ ἱκετεύω, σ' ἐξορκίζω
στὴ φιλία, πούχωμε τόσα χρόνια πρόσεξε
καλά...Σὲ προειδοποιῶ, σὲ προειδοποιῶ...
Κα Γ ο υ ἄ ῖ τ.—(βάζει τὰ ποτήρια
μέσα στὸ μπουφέ).— Εἶναι φαντασίες
ὁλ' αὐτὰ !

Γ ο υ ἄ ῖ τ.—"Ισως νάχεις δίκιο. Φαν-
τασίες καὶ παραμύθια... Μὰ γιὰ νὰ δοῦμε :
τι θὰ μπορούσα νὰ γυρέψω γὼ, νὰ ἐπι-
θυμήσω...ἕνα πρᾶμμα ἀσυνήθιστο... Γιὰ
νὰ δοῦμε... Θέλω...

Μ ό ρ ρ ι ς (κρατῶντας τὸ μπρά-
τσο).—Πρόσεξε καλὰ ! "Αν θὰ ζητήσεις
ν' ἀποκτήσεις κατὶ, πρέπει νάβῃς τοῦλάχισ-
το λογικὸ, ὄχι τρέλλες... Μὰ ὄχι, σὰς
παρακαλῶ, μὴ γελάτε μ' αὐτὰ τὰ πρᾶμ-
ματα... Μὲ στενοχωρεῖτε, μὰ τὴν ἀλήθεια,
ὄχι ! Καλλίτερα νὰ φύγω, πέρασε κι' ἡ
ὥρα. Πούναι τὸ πανωφόρι μου ;

Χέ ρ μ π ε ρ τ.—Φεύγω καὶ γὼ σὲ δυὸ
λεπτά, κύριε Μόρρις, πηγαίνω κατὰ τὸ
δρόμο σας στὸ ἐργαστάσιο. Δὲ μὲ περι-
μένετε ;

(Σηκώνεται καὶ τοῦ δίνει τὸ πανω-
φόρι του.—Βροχὴ καὶ ἀέρας).

Μ ό ρ ρ ι ς (βάζοντας τὸ πανωφόρι
του).—"Οχι, "Οχι... εἶμαι ὁλοτελα πὺς
νὰ σοῦ πῶ ; ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ἀέρα. κι'
ἔπειτα... δὲ θέλω νάμαι μπροστὰ... κι'
ὡστόσο αὐτὸ θὰ κάνετε μὲ τὴν φύγω, τὸ
ἔξω...τὸ ἔξω ἀλλὰ γὼ σὰς ἔχω προειδο-
ποιήσει...σὰς ἱκετεύω καὶ πάλι...πρόσεξε !
Γ ο υ ἄ ῖ τ.—Καλὰ, ἀγαπητέ μου Μόρ-
ρις, μὴ στενοχωριέσαι δὰ καὶ τόσο πολὺ
γιὰ μὰς ! (τοῦ δίνει χρήματα). Πάρε
δῶ.

Μ ό ρ ρ ι ς.— "Οχι, ὄχι, δὲ θέλω.

Γ ο υ ἄ ῖ τ (ὕποχρεώνοντάς τον νὰ
τὰ πάρῃ).—Ναί, μὴ ναί, πάρτε τα...
"Ανοίγει τὴν πόρτα. "Αγέρας).

Μόρρις.—Πηγαίνω, καληνύχτα σας!
 Όλοι.—Καληνύχτα!

Μόρρις.—Πέταχτο αυτό το πράμμα στη φωτιά, σου λέω.

(Βγαίνει. Η Κα Γουάιτ πλένει τα ποτήρια. Ο Γουάιτ βγαίνει έξω και κλείνει τα ξύλινα παραθυρόφυλλα).

Χέρμπερτ.—Μά την πίστη μου, αν αυτή η ιστορία δεν είναι περισσότερο αληθινή από τις άλλες όλες, δεν πιστεύω να υπάρχει ανάγκη ν' ανησυχούμε.

Κα Γουάιτ.—Δέ μου, λές, Τζών, τουδωσες τίποτα;

Γουάιτ.—Δέ βαρύνεσαι, τίποτα σχεδόν, τόν βίασα να δεχτεί.

Κα Γουάιτ.—Τά ίδια πάλι!.. Δεν πρέπει να χαλάς έτσι τα λεφτά.. και μάλιστα... μιά, πού σου λέγε κι' ο ίδιος, πώς θάτανε καλλίτερα να το πετάξεις στη φωτιά..

Χέρμπερτ (γελώντας).—Μά μητέρα, τσιγκουνεύεσαι τώρα, πού θα γίνουμαι πλούσιοι κι' εύτυχιμένοι και ξακουστοί. Ζήτα λοιπόν να γίνεις βασιλιάς της Αγγλίας, μπαμπά... έτσι ν' αρχίσουμε.

Κα Γουάιτ.—Φρόνιμα, παληόπαιδο, παντού τ' άστειά σου..

Γουάιτ.—Έχει δίκιο, γιατί να μη δοκιμάσουμε;.. Τι θα μπορούσα λοιπόν να γυρέψω;.. (κρατάει το χέρι της μαϊμούς στο δικό του). Και όμως είν' αλήθεια... (κοιτάει ολόγυρά του). Δεν έχω τίποτα να πιθυμήσω!

Χέρμπερτ.—(μετά τα χέρια πάνω στους ώμους του πατέρα του).—Δεν μου λές πατέρα;.. Άν τα κατάφερες να ξοφλούσες μονάχα το χρέος, πού σου άπομένει για το σπίτι, δεν θάσουν δλόττε-λα εύτυχισμένοι: Ζήτα το λοιπόν διακόσιες λίρες, όσες σου χρειάζονται να φύγει αυτό το βάρος από πάνω σου.

Γουάιτ.—(μισογελώντας).—Δές να ζητήσω διακόσιες λίρες; Κάνει άραγε;

Χέρμπερτ.—Ζήτα τες! Τι έχουμε να χάσουμε. Εγώ θα παίξω ένα ήσυχο σκοπό σιγαλά. (πηγαίνει στο πιάνο).

Γουάιτ.—Όχι, Χέρμπερτ. άσε το πιάνο ήσυχο...

Χέρμπερτ (παίζοντας μερικά άκόρντα).—Έμπρός, πατέρα!

Γουάιτ.—Μά την πίστη μου, ότι θέλει άς γίνει! (κρατάει το χέρι της μαϊμούς ψηλά, σαν να ντρέπεται λίγο).—Θέλω διακόσιες λίρες.

(Το πιάνο χτυπάει μια στιγμή δυνατά. Ο Γουάιτ μπηγεί μια κραυγή κι' άφίνει να πέσει το χέρι).

Κα Γουάιτ και Χέρμπερτ.—Τ' είναι τι τρέχει;

Γουάιτ.—(Κοιτάζει το χέρι με φρίκη).—Σάλεψε! Τόνοιωσα να σαλεύει καθώς το κρατούσα!

Χέρμπερτ.—Μά τι λές, μπα-

μπά; τι είνε αυτά;...

Γουάιτ.—Τόνοιωσα, σου λέω, να στρίβει μέσα στο χέρι μου, να σαλεύει σαν φεϊδι...

Χέρμπερτ (διασχίζει το δωμάτιο και παίρνει από χάμω το χέρι).—Μά, κοιτάξε λοιπόν... είναι κατάξερο σαν ένα κομμάτι ξύλο. (Τό άκουμπάει πάνω στο τζάκι).

Κα Γουάιτ.—Σου φάνηκε, πώς σάλεψε, Τζών... Δεν είναι δυνατό!..

Γουάιτ.—Καλά, πού δεν έπαθα και τίποτα! Δόξα νάχει ο Θεός... Πήρα τέτοια τρομάρα!..

Χέρμπερτ.—Έντεκα ή ώρα! Πρέπει να πηγαίνω. Πιάνω δουλιά τα μεσάνυχτα.

Κα Γουάιτ.—Εγώ πάω να πλαγιάσω μην άργήσεις αύριο για το πρωινό ξέρεis ο πατέρας σου δε θέλει να περιμένει.

Χέρμπερτ.—Έννοιά σου, μαμά, θά γυρίσω με τα πόδια, όπως πάντα μου κάνει καλό αυτός ο περίπατος, καληνύχτα, μητέρα. (την φιλά, έκείνη άνεβαίνει τα σκαλοπάτια του δωματίου της και βγαίνει. Ο άχέρμπερτ πηγαίνει κοντά στον πατέρα του, πού είναι βυθισμένος στις σκέψεις του). Λοιπόν πατέρα;

Γουάιτ.—Σάλεψε παιδί μου... Τόνοιωσα, πού σάλεψε μέσα στο χέρι μου!..

Χέρμπερτ.—Τό βέβαιο είναι, πώς όσο κι' αν άνοίγω διάπλατα τα μάτια μου, δε βλέπω νάρχουνται τα λεφτά και βάζω στοιχημα, πώς δε θαρθούνε ποτέ. Ίσως πάλι να βρεις έσύ κανένα πορτοφόλι στο δρόμο...

Γουάιτ.—Σάλεψε σου λέω.

Χέρμπερτ.—Έτσι, πού σου λέω. Και μιά μαϊμού, κρεμασμένη άπ' την ούρά πάνω άπ' το κρεβάτι σου, θά σε κοιτάζει καθώς θά μετράς τα χαρτονομίσματα... Όποιος πεινάει, καρβέλια όνειρεύεται!..

Γουάιτ.—Σε παρακαλώ, να μην άστεινέσαι, άγόρι μου.

Χέρμπερτ.—Καλά, πατέρα. Για το Θεό, τι καιρός!.. Καληνύχτα.

(Βγαίνει. Ο Γουάιτ σηκώνεται, πηγαίνει να κλείσει την πόρτα, σκουντάει τόν κάτω σύρτη και βρίσκει κάποια δυσκολία να βάλει και τόν άπάνω).

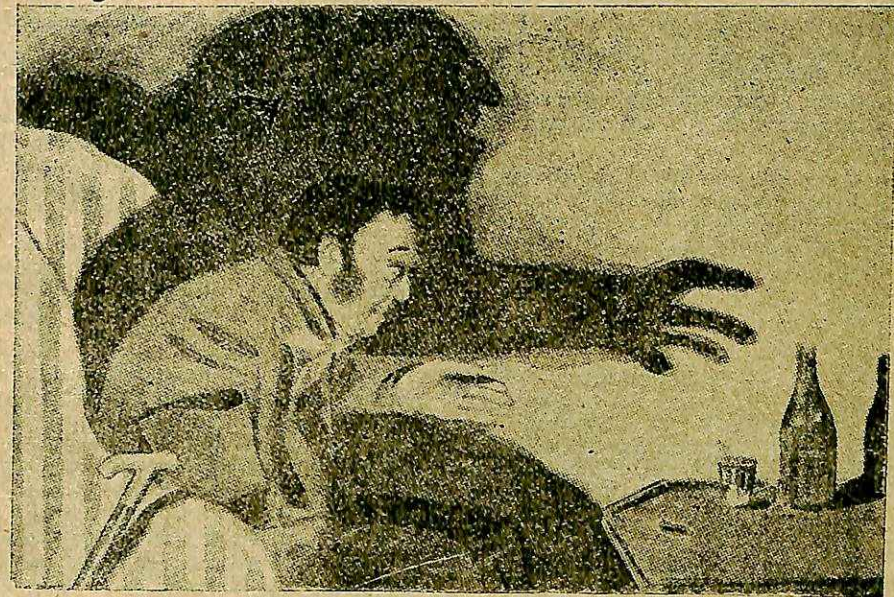
Γουάιτ.—Πάλι δε δουλεύουν' εύκολία οι σύρτες. Δέ θ' άποφασίσει καυμιά φορά να τούς διορθώσει ο Χέρμπερτ;..

Κα Γουάιτ.—(άπ' το δωμάτιό της). Τι γίνεσαι, Τζών; Θαρθείς;

Γουάιτ.—Ναί, ναί...

(Παύει τη λάμπα κι' άνεβαίνει τη σκάλα. Έξω λυσσομανάει ο άγέρας, άστραπές και βροντές άκούγονται μακριά).

ΑΥΛΑΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

(Ο ήλιος λάμπει. Το τραπέζι έτοιμο για το πρόγευμα. Η Κα Γουάιτ πηγαινόερχεται γύρω άπ' το τραπέζι. Ο Γουάιτ, κοντά στο παράθυρο, κοιτάζει μακριά).

Γουάιτ.—Πώς έσιαξε ο καιρός! Τι άρωατο πρωί! Θα κάνει θαυμάσιο περίπατο, γυρνώντας, ο Χέρμπερτ.

Κα Γουάιτ (κόβοντας το ψωμί).—Τι ώρα είναι; Έννιάμιση κιόλας. Άπό τις όχτώ τελειώνει τη δουλειά του.

Γουάιτ.—Θέλει, βέβαια μισή ώρα να πλύνει τα χέρια του και ν' αλλάξει. Αυτή την ώρα, πρέπει νάναι κοντά στο νεκροταφείο.

Κα Γουάιτ.—Σε δέκα λεπτά, πιστεύω να φτάσει.

Γουάιτ.—Τι καλά μās έτοιμάσες σήμερα, για το πρωινό.

Κα Γουάιτ (σφουγγίζοντας τα πιάτα).—Σας έχω σαλάμι. (Πηγαίνει στο τζάκι). Άκόμα έδω βρίσκεται αυτό το καταραμένο χέρι της μαϊμούς! Καλό κι' αυτό να πιστεύουν σε τέτοιες ήλιθιότητες!...

(Βάζει το χέρι της πίσω από το ρολόι του τοίχου).

Γουάιτ.—Α!.. Ο έπιλοχίας κι' οι ιστορίες του!.. Δέ βαρύνεσαι! Ίδιοι είν' όλοι τους, οι παληοί στρατιωτικοί.

Κα Γουάιτ.—Άς καθήσουμε μεis στο τραπέζι, Τζών. ο Χέρμπερτ δε θέλει να τόν περιμένουμε. (κάθονται κι' άρχίζουν να τρών. Ο Γουάιτ φάτσα στο κοινό ή Κα Γουάιτ πλάι. Σιγή). Πώς

είναι ποτέ δυνατό στο Θεό σου, στην εποχή, πού ζούμε σήμερα, να πιάσουν τα μάγια και ν' αποκτήσεις ό,τι γυρέψεις; Δέ βαρύνεσαι!..

Γουάιτ.—Είμαι σίγουρος, πώς όλη νύχτα αυτό το πράμμα είχες στο νου σου...

Κα Γουάιτ.—Μά... να σου πώ!.. Δέ μ' άφησες να κλείσω μάτι όλη νύχτα μ' αυτές τις ιστορίες και με τα μαγικά.

Γουάιτ.—Α! Καί γώ πέρασα πολύ άσκημη νύχτα.

Κα Γουάιτ.—Η μπόρα ε; Δέ σ' άφησε να κοιμηθείς ο άέρας;..

Γουάιτ.—Ο άέρας; Ούτε τόν άκουσα διόλου τόν άέρα. Κακοκοιμήθηκα. Μισοκοιμόμουν, χωρίς να καταφέρα να με πάρει όλόττελα ο ύπνος, καταλαβαίνεις τι θέλω να πώ...

Κα Γουάιτ.—Α! Μ' αυτή τη γελοία ιστορία! Φοβόσουν, είμαι βέβαιη, μην πραγματοποιηθεί αυτό, πού ζήτησες; Δέ βαριέσαι... Όστόσο, έμās διακόσιες λίρες δε θά μās κάνανε διόλου κακό... Εί-ναι το χρέος του σπιτιού, βλέπεις, ε; Τι λές και σύ;

Γουάιτ.—Τίς βλέπεις να μου πέφτουν ξαφνικά από τόν ουρανό στο κεφάλι; Πού να τις βρω γώ διακόσιες λίρες; Μονάχα έτσι, αν μωυθθούν έτοιμες άπ' τόν ουρανό... Όστόσο, μη ξεχνάς, τι μās είπε

ο Μόρρις. Το πράγμα γίνεται μ' έναν τρόπο, έτσι που θαρρεί κανένας, πώς είναι μια άπλη σύμπτωση...

(Φαίνεται ένα γράμμα, που πέφτει στο γραμματοκιβώτιο, πούναι στην ξωπορτα).

Κα Γουάιτ.— Πώς μπορείς, εύλογε, και τὰ πιστεύεις αυτά τὰ πράγματα; (Ο ταχυδρόμος χτυπάει ελαφρά στην πόρτα. Η Κα Γουάιτ σηκώνεται ζωηρά).—Τι είναι;

Γουάιτ.— Ο ταχυδρόμος.
Κα Γουάιτ.— Τζών! Έφερε ένα γράμμα.

Γουάιτ.— Τι φαντάστηκες λοιπόν, πώς θάφερνε; πενήντα κιλά κάρβουνα;
Κα Γουάιτ.— Τζών, αν ήτανε...

Γουάιτ.— Αν ήτανε τι πράγμα;
Κα Γουάιτ.— Αν ήτανε... οί δικαστικές λίρες!....

Γουάιτ (συγκρατώντας τη νευρική του).— Στο Θεό σου, άφησε τις άνοησίες! Άντε πήγαινε να πάρεις το γράμμα.

Κα Γουάιτ (πηγαίνει στην πόρτα, βγάζει το γράμμα από το κουτί).— Είναι χοντρό, Τζών. Έχει ένα βαρύ πράγμα μέσα.

Γουάιτ.— Για ποιόνε είναι... τι γράφει στο φάκελλο;

Κα Γουάιτ.— Για σένα.

Γουάιτ.— Δόσμου το λοιπόν... (παίρνει το γράμμα και το ψαχουλεύει και το κοιτάζει με νευρική του, που δεν κατορθώνει να την κρύψει). Τι γρηά υποχονδρική, που κατάντησες! Μην κάνεις έτσι λοιπόν!... (ψάχνεται στις τσέπες). Πούναι τὰ γυαλιά μου;

— Κα Γουάιτ.— Δόσμου να τ' άνοιξω γώ. (Κάνει να πάρει το γράμμα).

Γουάιτ.— Δε θέλω ούτε να τ' άγγίξεις! Πούνε τὰ γυαλιά μου;

Κα Γουάιτ (πηγαίνει στο τζάκι).— Τόσο πολύ, που σου άλλαξε το χαρακτήρα, ή ξαφνική αυτή περιουσία, Τζών;

Γουάιτ.— Θα μου δώσεις επιτέλους τὰ γυαλιά μου; Πού είναι λοιπόν;

Κα Γουάιτ (παίρνοντας τα πάνω από το τζάκι).— Νάτα! Νάτα, χριστιανέ μου! (Ο Γουάιτ άνοίγει το γράμμα). Πρόσεχε μην ξεσκίσεις τίποτα.

Γουάιτ.— Τι να ξεσκίσω;

Κα Γουάιτ.— Κι' αν είναι χαρτονομίσματα;

Γουάιτ (βγάζοντας άπ' το φάκελλο ένα χοντρο χαρτί μ' έπικεφαλίδα).— Παραμιλάς! Καταλαβαίνεις, που με νύχτισες επιτέλους!... (διαβάζει)... Κύριε, έσωκληίστως εβρίσκετε την άπόδειξιν κα-αβολής των τόκων του ένυποθήκου δα-

νείου σας, με τους όποιους σάς έπιστώσαμεν...

(Κοιτάζονται σιωπηλά. Ο Γουάιτ άποτελειώνει το πρόγευμά του).

Κα Γουάιτ.— (πηγαίνει στο παρθέριο). Αυτά παθαίνουν, όσοι πιστεύουν τις άνοησίες ενός ξαμωραμένου, που ήπιε μάλιστα κι' ένα ποτήρι περισσότερο.

Γουάιτ.— Τι θές να πεις.

Κα Γουάιτ.— Θέλω να πώ, πώς τόχες σίγουρο, ότι θάβρισκες χαρτονομίσματα μέσα στο φάκελλο.

Γουάιτ.— Δεν είναι αλήθεια σου λέω!

Κα Γουάιτ.— "Α! Έχει να κάνει γέλοια ο Χέρμπερτ, όταν θα του το πώ,

Γουάιτ.— (ευδιάθετος, αλλά άπότομα).— Δε θα του πεις τίποτα. Θα μου κάνεις τη χάρη να το κρατήσης μονάχα για τον έαυτό σου αυτό. Καλά δά! δε θα τελειώσουμε ποτέ μ' αυτή την ιστορία!

Κα Γουάιτ.— Θα τελειώσουμε και γρήγορα. Θα του το πώ μια στιγμούλα. Θυμάσαι, πώς σε κοροϊδευε, χτες βράδυ, όταν τοίπες, πώς σάλεψε το χέρι της μαϊμούς! (κοιτάζει από το παράθυρο προς το δρόμο);

Γουάιτ.— Μα αυτό ήταν αλήθεια: σάλεψε! τόνωισα πολύ καλά! Παίρνω όρκο!

Κα Γουάιτ.— (άφρημένη, κοιτάζοντας κάτι έξω).— Φαντάστηκες, πώς σάλεψε,

Γουάιτ.— Δε φαντάστηκα τίποτα. Σου λέω, πώς σάλεψε!... Τι τρέχει; (γυρνάει και κοιτάζει.)

Κα Γουάιτ.— Τίποτα.

Γουάιτ.— Μήπως φάνηκε ο Χέρμπερτ;

Κα Γουάιτ.— Όχι.

Γουάιτ.— Έπρεπε να ήταν εδώ αυτή την ώρα!... Τι τρέχει;

Κα Γουάιτ.— Τίποτα. Είν' ένας άνθρωπος, ένας κύριος, ντυμένος κατάμουρα, μ' ένα μεγάλο καπέλλο.

Γουάιτ.— Τι κάνει;

Κα Γουάιτ.— Στάθηκε μια στιγμή στην πόρτα του περιβολιού, σαν ναθελε να μπει μέσα μά λες και δεν το άποφασίζει.

Γουάιτ.— "Ω! τι κάθεσαι και λές, Τζέννυ, δουλεύει βλέπω και σένα ή φαντασία σου...

Κα Γουάιτ.— Φεύγει... όχι... γυρνάει πίσω.

Γουάιτ.— Πρόσεχε μή σε δεί, πώς τον παρακολουθείς...

Κα Γουάιτ.— Κοιτάζει το σπίτι μας, βάζει το χέρι στο κουδούνι της πόρτας... "Όχι, ξαναφεύγει πάλι! (άπότομα). Πρέπει να ναι κανένας συμβολαιογράφος.

Γουάιτ.— "Ε, καλά! Κι' ύστερα;
Κα Γουάιτ.— Είμαι βέβαιη, πώς θα γελάσεις πάλι!.. Μά, αν ήτανε για τις διακόσιες λίρες;

Γουάιτ.— "Α! "Όχι! Σώνει σε παρακαλώ, άς μη μιλήσουμε πιά γι' αυτό το ζήτημα! Έλα στα σύγκαλά σου, γρηά ξεκουτισμένη, έλα ν' άποσώσεις το φαί σου... Τι κάνει τώρα;

Κα Γουάιτ.— Ξανακατεβαίνει το δρόμο μας. Γυρνάει πίσω. Τώρα φαίνεται άποφασισμένος... μά βέβαια... Νάτος! "Ω! Τζών, δεν είμαι ντυμένη!...

(Χτυπούν στην πόρτα.)

Γουάιτ.— (στη γυναίκα του, που ταχτοποιεί βιαστικά τὰ μαλλιά της). Τι μπορεί να μάς θέλει έμäs; Θάχει κάνει λάθος στην πόρτα!

(Η Κα Γουάιτ άνοίγει την πόρτα)

Σάμπσον.— (άπ' έξω). Έδώ είμαι, παρακαλώ ο κ. Γουάιτ;

Κα Γουάιτ.— Περάστε, κύριε, λάβετε τον κόπο να καθήσετε. (Ο Σάμπσον μπαίνει είναι στενοχωρημένος και νευριασμένος. Δεν ξέρει, πώς ν' άρχισει). Να μάς συμπάθετε, που είναι άκόμα άκατάστατα... "Ο άντρας μου είναι με τό ροιχα, που βάζει για να περιποιηθεί το περιβόλι... (στον Γουάιτ, με τόνο άπορίας). "Ω! Τζών! Πήγαινε λοιπόν ν' αλλάξεις πιά!

Σάμπσον.— Καλημέρα σας, κυρία μου... κύριε... Είμαι ο κ. Σάμπσον.

Κα Γουάιτ.— (προσφέροντάς του κάθισμα). Καθήστε λοιπόν, σάς παρακαλώ.

Σάμπσον.— "Ω! Ευχαριστώ, όχι... εύχαριστώ πολύ...

Γουάιτ.— (προσπαθώντας να του δώσει θάρρος). Δαμπρός καιρός σήμερα, για την εποχή, που βρισκόμαστε δηλαδή... Βέβαια... (Σιγή) θαυμάσιος καιρός...

Σάμπσον.— (άκουμπάει το καπέλλο του στο τραπέζι). Είμαι ο κ. Σάμπσον και έρχομαι...

Κα Γουάιτ.— Θα θέλετε χωρίς άλλο να μιλήσετε στον κ. Χέρμπερτ. Θαρθεί σε μια στιγμή. Δεν μπορεί ν' άργήσει περισσότερο... Όπως βλέπετε το πρόγευμά του τόν περιμένει.

Σάμπσον.— (Την διακόπτει με ζωηρότητα). "Όχι. Έρχομαι άπ' το εργοστάσιο.

Κα Γουάιτ.— Μπά! Μπορούσατε ναρθήτε μαζί του.

(Ο Γουάιτ βάζει το χέρι του, πάνω στο μπράτσο της γυναίκας του. Καταλαβαίνει, πώς συμβαίνει κάτι το έκτακτο, το άφύσικο).

Σάμπσον.— "Όχι. Έοθα μόνος.

Κα Γουάιτ (κάπως με στενοχώρια).— Τι τρέχει λοιπόν;

Σάμπσον.— Μοῦ είπαν ναρθώ.
Κα Γουάιτ. (ξαφνικά). "Ο Χέρμπερτ;... Θεέ μου! Τι έπαθε το παιδί μου; Πληγώθηκε;...

Γουάιτ.— Ήσυχασε λοιπόν, Τζέννυ, περίμενε να δούμε... Μην κάνεις έτσι σαν τρελλή! (στον Σάμπσον). Δεν πιστεύω να μάς φέροντε καμμιά κακή είδηση, κύριε;

Σάμπσον.— Άλλοίμονο!...

Κα Γουάιτ.— Πληγώθηκε το παιδί μου;

(Ο Σάμπσον κλίνει το κεφάλι).

Γουάιτ.— Χτύπησε βαρεία;

Σάμπσον.— Πολύ βαρεία.

Κα Γουάιτ (με μια κραυγή).— Θεέ μου! Τζών!

Γουάιτ.— "Υποφέρει πολύ;

Σάμπσον.— Δεν υποφέρει πιά!

Κα Γουάιτ.— Τι είπατε; Πώς; Τι θέλετε να πείτε;

(Μπήγει μια κραυγή σπαραχτική και κάνει μερικά βήματα προς τον άντρα της, που της παίρνει τὰ χέρια. Μεγάλη παύση. Την βάζει να καθίσει σε μια καρέκλα).

Γουάιτ.— Μιλήστε, μιλήστε, κύριε.

Σάμπσον.— Το καυμένο το παλληκάρι! Διηγότανε μιάν ιστορία στους συναδέλφους του... κάτι πογγινε δώ, στίτι σας χτες βράδυ... Γελοῦσε... Δεν πρόσεξε στη μηχανή καί... ο μεγάλος τροχός... τόν άρπαξε...

(Η Κα Γουάιτ βγάζει ένα βογγητό. Ο Γουάιτ βάζει το χέρι του στον ώμο της).

Γουάιτ.— (με ύφος σαοτισμένο). "Ο μεγάλος τροχός! ναι... το παιδάκι μας! Το παιδί μας!... "Α! συμφορά, που μάς βρήκε, κύριε, συμφορά μας!... τους έμοιους!...

Σάμπσον.— Μ' έστελετε ή "Εταιρία, κύριε, για να... σάς έκαρσώ όλη της τη συμπάθεια... όλη της τη... λύπη, για τη... μεγάλη άπώλεια... για το πένθος σας...

Γουάιτ.— (με γυαλένια μάτια).— Τη... τη μεγάλη... άπώλεια... Το παιδάκι μου!... Το παιδί μου!...

Σάμπσον.— (άκουμπάει ένα φάκελλο πάνω στο τραπέζι και πηγαινόντας κατά την πόρτα).— Πρέπει να σας πώ άκόμα, πώς ή "Εταιρία δεν έχει καμμιά ευθύνη... "Οτόσο έπειδη ήτανε τόσο καλός στη δουλειά του ο δυστυχισμένος ο γυιός σας, και τόν έκτιμούσαμε όλοι τόσο πολύ... σάς παρακαλούμε να δεχθήτε... α.ό.ό.

Γουάιτ.— (σαν τρελλος).— Τη... μεγάλη... άπώλεια!... Παιδί μου!... άγόρι μου!... (Με φρίκη, κοιτάζοντας το φάκελλο). Χρήματα; Λεφτά μάς δίνουν! "Αχι...

Σάμπσον.— (σχεδόν στην πόρτα).— Διακόσιες λίρες!...

Η Κα Γουάιτ μπήζει μια κραυγή και λυποθυμεί.

(Ἀστραπή, ὁ Γουάιτ μπήγει μιὰ κραυγὴ φρίκης). Ἄ Σάλεψε !.. Τζέννυ, σάλεψε !...

(Βροντὴ)

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Τὴν πρόφερες τὴν ἐπιθυμία σου... Τόπος ! Τὸ εἶπες χωρὶς νὰ τὸ θέλεις !.. (Ἕνας ὑπόκωφος κρότος στὴν πόρτα). Ἀκουσες ;...

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁχι... ὄχι...

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Χτυπᾶνε!... Σοῦ λέω, πῶς κάποιος χτύπησε!

Γ ο υ ά ι τ . — Εἰν' ὁ ἀγέρας... Τὸ παραθυρόφυλλο... δὲν τῶχα δέσει καλά... Εἶναι ἡ μπόρα !...

(Ἀκουμπᾷ τὸ χέρι του πάνω στὸ μπράτσο της, Σιγὴ. Δεύτερο χτύπημα στὴν ξώπορτα).

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Αὐτὴ τὴ φορὰ ἄκουσες βέβαια, ὅπως ἄκουσα καὶ γώ... Εἶναι τὸ παιδί μου... Εἶναι κείνος!... Εἶναι ὁ γυιός μου... Γιατί με κρατᾷς;... Πρέπει νὰ πάω ν' ἀνοίξω...

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁχι, μείνε... δυστυχισμένη. Θυμήσου... πῶς πέθανε τὸ κακόμοιρο τὸ ἀγόρι μας.

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Ἀφησέ με !...

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁ τροχός... ὁ μεγάλος τροχός τὸ ἄρπαξε... Εἶναι τρομερό... Ὁ τροχός. Κι' οὔτε μᾶς ἄφησαν νὰ τὸν ἰδοῦμε.

(Τρίτο χτύπημα).

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Ἀφησέ με !..

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁχι, μείνε... πῶς θὰ

μποροῦσες νὰ ὑποφέρεις;...

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Ἀφησέ με!.. Θαρρεῖς λοιπόν, πῶς φοβᾶμαι γὰρ τὸ παιδί μου; (Τέταρτο χτύπημα στὴν ξώπορτα). Εἰν' ὁ γυιός σου, ποὺ χτυπᾷ στὴν πόρτα. (Ξεφεύγει ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τρέχει στὴν πόρτα). Νάμαι, Χέρμπερτ, νάμαι!...

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁχι, ὄχι, μὴν ἀνοίξεις

Κ α Γ ο υ ά ι τ (ποὺ ἔβγαλε τὸν κάτω σῦρτη). — Δὲν μπορῶ νὰ τραβήξω τὸν ἀπὸ νω σύρτη... δὲ μπορῶ... ἔλα νὰ με βοηθήσεις, λοιπόν !...

Γ ο υ ά ι τ . — Ὁχι, μὴν ἀνοίξεις, φοβᾶμαι ! Σκέψου, τί μπορεῖ νὰ δεῖς !

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Θέλεις νὰ μείνει τὸ παιδί σου ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ; Περίμενε, Χέρμπερτ, ἐδώμα, ἡ μητέρα σου σοῦ ἀνοίγει...

Γ ο υ ά ι τ . — (μισότρελλος). — Ἄ ! ὁ τροχός ὁ μεγάλος τροχός, τὸν ἄρπαξε. Ὁ τροχός τὸν ἄρπαξε...

(Παίρνει πάνω ἀπ' τὸ τραπέζι τὸ χέρι τῆς μαῖμοδος, πέφτει στὰ γόνατα καὶ τὸ σηκώνει ψηλὰ στὸν ἀέρα).

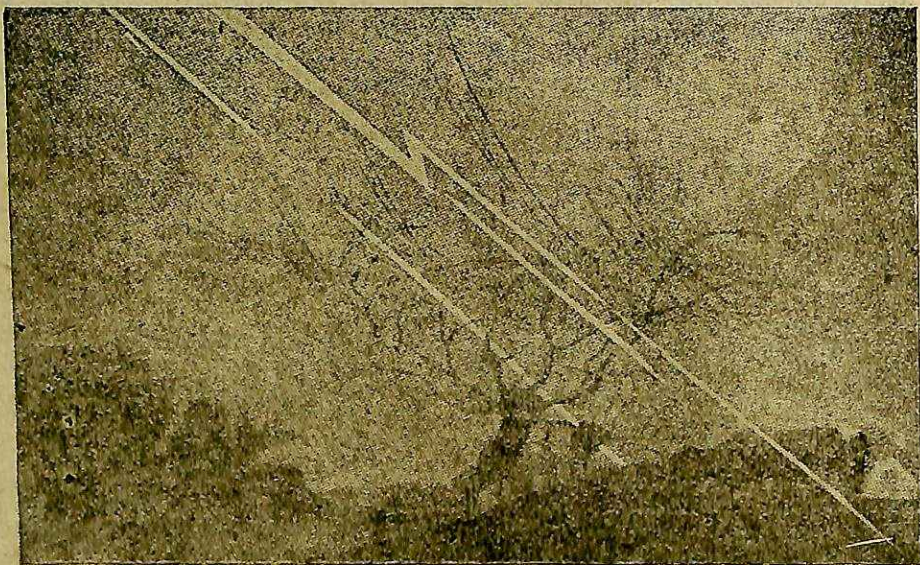
Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Χέρμπερτ! Παιδί μου!

Γ ο υ ά ι τ . — Θέλω νάχει πεθάνει καὶ ν' ἀναπαυθεῖ εἰρηνικὰ στὸν τάφο του !... (Τὰ χτυπήματα σταματοῦνε).

Κ α Γ ο υ ά ι τ . — Χέρμπερτ ! (Ἡ πόρτα ἀνοίγει). Ἄχ ! (Σεληνόφωτο. Τίποτα πίσω ἀπ' τὴν πόρτα. Ἡ Κ α Γ ο υ ά ι τ πέφτει λιποθυμισμένη).

ΑΥΛΑΙΑ

(Τέλος τοῦ ἔργου)

ΕΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΓΚΕΟΡΓΚ ΑΜΠΟΥΡΓΚΜΑΝΝ

Ἕνα κειμήλιο τοῦ Βούδδα, κλάπηκε καὶ μεταφέρθηκε στὸ Λονδῖνο. Οἱ φανατικοὶ βουδδισταὶ ζητοῦν νὰ τὸ πάρουν πίσω. Δύο ἀρχαιολόγοι, ἓνας ἀστυνομικός, ἓνας δημοσιογράφος, ἓνας διάσημος ἀμερικανὸς λωποδύτης, μιὰ γυναῖκα μέ μενεξεδένια μάτια, ὁ ἰνδὸς φύλακας τοῦ μαργαριταριοῦ κι' οἱ ὀπαδοὶ του, ἀγωνίζονται γιὰ τὸ Γαλάζιο Μαργαριτάρι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΤΑ ΚΟΜΜΕΝΑ ΧΕΡΙΑ.

Μέσα τὴν σκοτεινὴ καὶ ἡρεμὴ νύχτα τὸ «Μάταλοκ» μέ τὰ τρία περήφανα ρουγάρια του, διέσχισε τὸν ὠκεανὸ πηγαίνοντας ἀπὸ τὴν Καλκούτα στὸ Λονδῖνο.

Ξαπλωμένος ἀναπαυτικὰ στὴν πολυθρόνα μου, συζητοῦσα μὲ κάποιον, ἐξαιρετικὰ μορφωμένο, συνταξιδιώτη μου, ἓνα μυστηριώδη ἀνατολίτη, ποὺ μοῦ συστήθηκε μὲ τὸ ὄνομα Ἀχμεντίν, δταν μιὰ μονότονη, παράξενη ψαλμωδία, ὑψώθηκε ἀπὸ τὸ ὑπόστεγο τῆς θέσεως καὶ ἔφτασε στ' αὐτιά μας.

— Κύριε Κάβανερ, μοῦ εἶπε τότε ὁ ἀνατολίτης. Σὰν δημοσιογράφος, ποὺ εἰστε, φυσικὰ θὰ ἐνδιαφέρεστε νὰ μάθετε, ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ παράξενοι Ἰνδοί, ποὺ μεταφέρει τὸ «Μάταλοκ». Τοὺς ἀκοῦτε; Προσεύχονται! Ἐὖ! Λοιπόν! Ἀνήκουν σ' ἓνα τάγμα φανατικῶν βουδδιστῶν, κι' ἔχουν ἀρχηγό τους, μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες κορυφές τῆς Βραχμανικῆς θρησκείας.

Σταμάτησε μιὰ στιγμή κι' ὕστερα κοιτάζοντάς με στὰ μάτια μοῦ εἶπε: Ἦθελα νὰ σᾶς ρωτήσω κάτι. Δὲν παρατηρήσατε, πῶς τελευταία, ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ ἀτμοπλοίου γίνεται πνιγερή; Ἐγὼ εἶπα νὰ σᾶς πῶ; περιμένω κάτι τὸ ἀπρόοπτο κάτι τὸ παράδοξο νὰ γίνει πάνω στὸ πλοῖο μας. Καὶ ἡ αἰτία αὐτοῦ, ποὺ θὰ συμβεῖ εἶναι ὁ ἐξερευνητὴς Τόμσον. Μάλιστα! Αὐτός, ποὺ ἔχει κάνει τίς καταπληκτικὲς ἀνακαλύψεις στὶς Ἰνδίες, καὶ γυρίζει φορτωμένος δόξα τώρα στὴν πατρίδα του. Μ' ἐνδιαφέρει πολὺ αὐτός ὁ κύριος. Τὸν γνωρίζετε καθόλου; Ἄ! Νάτος!

Αὐτός ὁ μονόλογος τοῦ μυστηριώδη ἀνατολίτη μοῦ εἶχε κεντρήσει τὴν περιέργεια. Γύρισα καὶ κοίταξα μέ προσοχή.

Ἕνας ἄντρας ψηλός, ἀθλητικός, ψαρομάλλης, περνοῦσε ἐκείνη τὴν στιγμή ἀπὸ μπροστά μου. Ἕνα βῆμα πίσω του τὸν ἀκολουθοῦσε ἓνας καμα-

ρῶτος με μιά μικρή μαύρη βαλίτσα. Δέν είχαν προχωρήσει πολύ, όταν μιά στριγγιά, φρικιαστική κραυγή, ακούστηκε και ό καμαρῶτος σωριάστηκε στο σανίδωμα σπαρταρώντας.

"Όλο τὸ κατὰστρώμα ἀναστατώθηκε.. Οί ἐπιβάτες, πατείς-με πατώσε, τρέχανε, πρὸς τὸ μέρος τοῦ δυστυχῆματος.

"Εφτασα πρῶτος και βρέθηκα μπροστά σ' ἕνα ἀνατριχιαστικό θέαμα. "Ο καμαρῶτος βουτηγμένος στο αἷμα, εἶχε τὸ δεξί του χέρι κομμένο ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸν καρπὸ! Στο μεταξὺ ὁ ἐξευνητής, εἶχε ἐξαφανιστεῖ μαζί με τὴν μαύρη βαλίτσα.

"Όταν ἀργότερα ἐγιναν ἀνακρίσεις, κανένας, οὔτε καὶ τὸ ἴδιο τὸ θῆμα, δέν μπόρεσε νὰ ἐξηγήσει, πῶς συνέβηκε τὸ δυστύχημα.

Τὴν ἄλλη μέρα γνωρίστηκα με τὸν ἐξερευνητή. Ήταν συμπαθητικώτατος ἄνθρωπος. Μοῦ διηγῆθηκε γελώντας διάφορες διασκεδαστικές περιπέτειές του ἀπὸ τίς Ἰνδίες, ἀλλὰ φαινόταν του ἀπὸ κάπως ταραγμένος και ἀνήσυχος. Σὲ μιά στιγμή, πού βρεθήκαμε μόνοι, χαμήλωσε τὸν τόνο τῆς φωνῆς του και μοῦ εἶπε.

— Κύριε Κάβανερ, χθὲς τὴν νύχτα ἄγνωστοι ἐρευνήσανε ὅλες τὲς ἀποσκευές μου, και κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἐξύπνησα ἀπὸ ἕναν περίεργο θόρυβο, πού ἔμοιαζε σὰ σύρσιμο ἢ σὰν σφύριγμα φειδιοῦ. Σηκώθηκα και εἶδα κάτι τι μαῦρο, μαῦρο ἀκαθόριστο, νὰ γλυστράει και νὰ χάνεται μεσ' ἀπὸ τὸ μικροσκοπικὸ παράθυρο τῆς καμπίνας μου! Δὲ μπόρεσα νὰ καταλάβω, τί ἦτανε. "Ανθρωπος, πάντως, ἀποκλείεται. Ταραγμένος κοίταξα γύρω μου και εἶδα μιά φωτεινὴ ἡμισέληνο σὰν κόψη ἰνδιάνικου γιαταγανιοῦ νὰ φωσφορίζει στο πάτωμα τῆς καμπίνας μου. Πι μποροῦσε νὰ ἦταν; Δέν εἶμαι φοβητσιάρης ἀλλὰ, ξέρετε, εἶδα τόσα φρικιαστικά, ἀνεξήγητα πράγματα τίς Ἰνδίες, πού δέν νοιώθω τὸν ἑαυτὸ μου πολὺ ἀσφαλισμένο, με ὅλη αὐτὴ τὴν διαβολὸ συμμορία Βουδδιστῶν μεσὰ σ' αὐτὸ τὸ ὑπερκεάκειο καί..

Σταμάτησε ἀπότομα τίς ἐκμυστηρεύσεις του. Κάποιος, πού ἦταν καθισμένος πίσω ἀπὸ κάτι μεγάλες κάσες και πού δέν εἶχαμε προσέξει σηκώθηκε και ἀπομακρύνθηκε με ὕφος ἀφηρημένο. Ήταν ὁ "Αχμεντίν ὁ μυστηριώδης ἀνατολίτης.

— Θάναι κανένας ὄνειροπόλος ταξιδιώτης, ψιθύρισε καθουχασμένος ὁ ἐξερευνητής.

"Αλλὰ ἐγὼ εἶχα τὴν ἐντύπωση, ὅτι μᾶς παραμόνευε, μᾶς παρακολουθοῦσε και εἶχε ἀκούσει ὅλη τὴ συζήτηση. Μὰ γιατί ὅμως;

"Ὡστόσο ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μοῦχε κινήσει πολὺ τὸ ἐνδιαφέρον. Δέν θὰ ἤθελα νὰ τὸν ἀποχωριστῶ, γι' αὐτὸ κι' ὅταν ἄραξε τὸ βαπόρι, με λύπη μου ἀπεχαιρέτησα τὸν "Αχμεντίν. Μ' ὅλο, πού ἡ στάση του, ἦταν αἰνιγματική και ὑποπτη, ἡ ἀποφασιστικότητά και τὸ θάρρος, πού ἔκρυβαν τὰ γκρίζα του μάτια, ἡ ὧμὴ ἐλίκρνεια, πού χαρακτήριζε τίς φράσεις του, μοῦ τὸν ἔκαναν συμπαθῆ.

Πρὶν φύγω, ὁ "Αχμεντίν με κράτησε μιά στιγμή και δείχνοντάς μου τοὺς ἰνδούς τῆς τρίτης θέσεως, πού διέσχιζαν ἐκεῖνη τὴν ὥρα τὸ κατὰστρώμα, εἶτοιμοι ν' ἀποβιβασθοῦνε, μοῦ εἶπε με μιά ἀσέβεια γιὰ ἕναν ἀνατολίτη Βουδδιστὴ - ὅπως ὑπεστήριζε ὅτι ἦταν - πού με κατέπληξε:

— Κοιτάξετέ τους, κύριε Κάβανερ. "Ανάμεσα σ' αὐτὰ τὰ καραγκιοζάκια βρίσκεται αὐτὴ τὴν στιγμή ἕνα ἄλλο πρόσωπο, πού με ἐνδιαφέρει ἐξαιρετικά. Περισσότερο ἀκόμη ἀπὸ τὸν ἐξερευνητὴ Τόμσον. Εἶναι ὁ "Αρχηγός τους! Τὸν βλέπετε; Νά! Αὐτός, πού εἶναι τυλιγμένος στὰ πράσινα μεταξωτά, με τὸ γελοῖο κάλυμμα, πού λαμπυρίζει στὸν ἥλιο!

Προσπαθοῦσα νὰ διακρίνω τὸν ἄνθρωπο, πού μοῦ ἔδειχνε, μεσὰ στο παραλὸ ἄνθρωπομάζεμα, μὰ τὸ μόνο πρᾶγμα, πού πῆρε τὸ μάτι μου, ἦταν ἕνα σαρίκι κεντημένο με ἀναριθμητες πολυτίμες πέτρες και μιά μακρὰ, κάτασπρη πατριαρχικὴ γενειάδα!

"Υστερα ἀπὸ λίγο εἶδα τὸν ἐξερευνητὴ Τόμσον νὰ κατεβαίνει κρατώντας με προσοχὴ τὴ μαύρη του βαλίτσα. "Ενας χαμάλης ἔτρεξε και τοῦ τὴν ἄρπαξε ἀπὸ τὰ χέρια, ἀλλὰ ὁ ἐξερευνητὴς θυμωμένος τὴν πῆρε πίσω φωνάζοντας:

— Φύγε ἀπὸ δῶ, παληόπαιδο! Σοῦ ἀπαγορεύω νὰ ἀγγίζεις αὐτὴ τὴν βαλίτσα. Θὰ τὴν σηκώσω μόνος μου. "Αντε! Δίνε του τώρα!

"Ο χαμάλης ἔφυγε σαστισμένος, πηγαίνοντας νὰ βρεῖ ἄλλες ἀποσκευές. Δέν πρόφθασε ὅμως ν' ἀπομακρυνθεῖ πολὺ, ὅταν ἀφίνοντας μιά σπαραχτική πονεμένη κραυγή, σωριάστηκε ἀναίσθητος στο κατὰστρώμα!

Μὲ δυὸ πηδήματα βρέθηκα κοντά του, εἶχε και αὐτὸς τὸ χέρι του κομμένο ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸν καρπὸ!

Γύρισα και κοίταξα τὸν ἐξερευνητὴ.

"Ενας ἀνέκφραστος πόνος συνέσπαζε τὰ χαρακτηριστικά του, και δυὸ δάκρυα ἄρχισαν νὰ κυλοῦν ἀργά! Φωνές, κακό, πανδαιμόνιο, σύγχι-

ση! Οἱ ἐπιβάτες ἔτρεχαν ἐδῶ και κεῖ πανικόβλητοι.

Αὐτὰ τὰ ἀλλεπάλληλα μυστηριώδη δυστυχήματα τοὺς εἶχαν ἀναστατώσει!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II Η ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑ ΜΕΝΕΞΕΔΕΝΙΑ ΜΑΤΙΑ.

Κουρασμένος ἀπὸ τὸ γράψιμο ἑνὸς πολὺπλοκου πολιτικοῦ ἄρθρου γιὰ τοὺς «Τάιμς», εἶχα γείρει πάνω στο γραφεῖο μου, κλείνοντας γιὰ μιά στιγμή τὰ μάτια. Τὸ ρολοῖ τοῦ διαδρόμου ἐσήμανε ἔντεκα, πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, ὅταν ἕνας ἀκαθόριστος κρότος, σὰν ἐσχισμα χαρτιοῦ με ἔκανε νὰ τιναχτῶ.

Κατοικῶ μόνος, στο διαμέρισμά μου τῆς Φλὴτ Στρήτ—σ' ἕνα ἀπὸ τοὺς πιδῆσυχους δρόμους τοῦ Λονδίνου—και ὁ παραμικρὸς κρότος μοῦ κινεῖ τὴν προσοχή, ὅτετρα μάλιστα ἀπὸ τὴν ταραχή, πού πῆραν τὰ νεῦρα μου με τὰ ἐπεισόδια τοῦ «Μάταλοκ».

Βγήκα στο διάδρομο και κοίταξα προσεκτικά. Κανείς!..

"Ετοιμαζόμουν νὰ ξαναγυρίσω στο γραφεῖο μου, ὅταν τὸ μάτι μου πῆρε ἕνα μικρὸ διπλωμένο χαρτάκι, πού μοῦ εἶχαν ρίξει ἀπὸ τὴ χαραμάδα τῆς ἐξοπορτίας μου.

Τὸ πῆρα ἀφηρημένα, νομίζοντας, πῶς εἶναι καμιά ἐκλάμα ἀπὸ τίς τόσες, πού μοῦ στέλνουν κάθε μέρα. "Αλλὰ ὅταν τὸ διάβασα, χωρὶς νὰ χάσω καιρό, πετάχτηκα ἐξω και ἄρχισα νὰ κατεβαίνω τὰ σκαλιὰ τέσσερα τέσσερα, (κατοικοῦσα στο 3ο πάτωμα) γιὰτὶ σκέφτηκα, πῶς ὅποιος και ἂν ἔρριξε αὐτὸ τὸ γράμμα δέν θὰ ἦταν πολὺ μακριά.

Μπρὸς στὴν πόρτα τοῦ θυρώρου διέκρινα μιά λευκὴ γυναικεῖα σιλουέττα. Βγήκε. Ἐτρεξα πίσω τῆς και τὴν πρόφτασα, τὴν ὥρα, πού ἐτοιμαζόταν ν' ἀφήσει τὴν Φλὴτ Στρήτ και νὰ χαθεῖ σ' ἕνα σκοτεινὸ στενὸ. Τὴν ἄρπαξα ἀπότομα ἀπὸ τὸ μανίκι τῆς ἐρμίνης τῆς.

— Κυρία..., ἄρχισα.

"Εκεῖνη ἀφίνοντας μιά κραυγὴ τρόμου, γύρισε και με κοίταξε με μάτια γεμάτα ἀγωνία!

"Εμεῖνα, σὰ νὰ με χτύπησε κεραυνός! Γιὰ μάτια ἦταν αὐτὰ, Θεέ μου! Νοιώθω τὴν καρδιά μου νὰ σταματᾷ, ὅταν θυμᾶμαι τὴ στιγμή, πού τὰ πρωτοαντίκρυσαι! Μάτια ὀλόγλυκα, μενεξεδένια, γεμάτα νόσταλγία! Μάτια, πού σὲ μαγνήτιζαν, σὲ μεθοῦσαν χωρὶς νὰ τὸ καταλάβεις. Μάτια ἀξέ-

χαστα!

"Η βαρύτιμη ἐρμίνα τῆς, σκέπαζε ἕνα ἀπὸ τὰ ἁρμονικώτερα σώματα, πού ἔχω ἰδεῖ, και τὰ ὀλόμαυρά τῆς μαλλιά, πού πλαισίωναν τὸ κρινένιο προσωπάκι τῆς, ἀναδινανε κάτι κοκκινωπὲς ἀνταύγειες, σὰν τὴν καρδιά τοῦ ἄλκου τριαντάφυλλου.

Τὴν κοίταξα θαμπωμένος! "Εξανφνα, με μιά γλυκεῖα ξενικὴ προφορά, μοῦ ψιθύρισε.

— Κύριε Κάβανερ! Σὰς παρακαλῶ ἀφίστε με νὰ φύγω! Μὴ με κρατεῖτε, σὰς ἱκετεύω!

"Ετρεμε ἀπὸ τὴν ταραχὴ τῆς, ρίχνοντας δεξιὰ και ἀριστερὰ ἀνήσυχες ματιές, σὰν νὰ φοβόταν κάτι τί, ἢ κάποιον.

"Αλλὰ ἐγὼ παραχαλισμένος ἀπὸ τὴν γοητεία τῆς, μουρμούριζα χωρὶς νὰ καταλαβαίνω καλὰ καλὰ τί λέω:

— Πρέπει νὰ μοῦ δώσετε μιά ἐξήγηση... Γιατί!... Γιατί μοῦ τὸ στείλατε;.. Ποιὸς σὰς τὸ ἔδωσε;... Ποιὰ εἶστε.

— Κύριε Κάβανερ! Μὴ μ' ἐρωτᾶτε. Εἶστε τζέντελμαν: μὴ μ' ἀναγκάζετε νὰ μιλήσω παρὰ τὴ θέλησή μου. "Εχω δώσει τὸ λόγο μου. Εἶναι ἔξνο μυστικό, δὲ μπορῶ νὰ τ' ἀποκαλύψω! Καὶ ἔνωσε τὰ χέρια τῆς παρακλητικά.

"Αλλὰ ἐγὼ ἐπέμενα:

— Πρέπει νὰ μοῦ ἐξηγήσετε. "Εχω ἕνα δικαίωμα τέλος πάντων, πρέπει νὰ μοῦ πῆτε...

Σταμάτησα ἀπότομα: Δύο λαμπερὰ δάκρυα τρεμουλιάζανε στὴν ἄκρη τῶν ματιῶν τῆς.

— Πολὺ καλὰ, κυρία, μὴ μοῦ πῆτε τίποτα! συνέχισα ὑποταγμένος, "Αν θέλετε, πῆστε μου μόνο, τί πρέπει νὰ κάμω.

— "Ακριβῶς ὅτι λέει τὸ γράμμα, κύριε Κάβανερ, μοῦ ἀπήντησε μ' ἕνα ὑπέροχο χαμόγελο και προπαντὸς νὰ μοῦ ὑποσχεθῆτε, ὅτι κανένας δέν θὰ μάθει τὴν συνάντησή μας αὐτὴ!

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι, ἐδήλωσα σοβαρά.

Μὲ ἕνα ψιθυριστὸ «εὐχαριστῶ» χάθηκε μεσ' τὸ στενὸ σοκάκι. "Αθελα κρύφτηκα πίσω ἀπὸ ἕνα σταματημένο κάρρο, γιὰ νὰ δῶ τί θὰ κάνει.

Ἡ ἄγνωστη περπάτησε λίγο καὶ ὕστερα, γύρισε ἀπὸτομα, νὰ δεῖ, ἂν τὴν παρακολουθοῦσα. Μόλις βεβαιώθηκε, ὅτι κανένα μάτι δὲν τὴν ἐβλεπε, ἄρχισε νὰ σφυρίζει συνηματικά. Κάποιος βγήκε ἀπὸ τὸ κούφωμα μιᾶς πόρτας τὴν μῆρε μπράτσο κι' ἄρχισαν νὰ τρέχουν. Ἄν καὶ ἦταν σκοτεινά, καὶ μιὰ ἐλαφρὴ ὁμίχλη σκέπαζε τὰ πάντα, δὲν μπόρεσα νὰ μὴν ἀναγνώρισω τὸν συνοδὸ τῆς κυρίας μετὰ μενεξεδένια μάτια.

Ἦταν ὁ Ἀχμεντίν! Νά, τώρα τί εἶ

ΚΑΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ

Ὁταν ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἱλιγγιάδη κούρσα βρέθηκα καθισμένος σὲ μιὰ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα στὸ γραφεῖο τοῦ ἐξερευνητοῦ Τόμσον, δὲν ἤξευρα, τί νὰ τὸν πρωτορωτήσω.

Ἐκεῖνος κρατῶντας στὸ χέρι του τὸ γράμμα, ποὺ ἄφρονος τοῦ εἶχα δώσει, κοίταξε χαμογελῶντας, μαντεύοντας τίς σκέψεις μου.

Καταλαβαίνω γιατί ἦρθες φίλε μου, μοῦ εἶπε, καὶ σὲ εὐχαριστῶ. Μὴ στεναχωριέσαι. Αὐτὸ τὸ γράμμα δὲν ἔχει πολὺ σημασία. Καὶ εἶδες σύμπτωση! Νᾶρθει ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ, ποὺ ἐτοιμαζόμουν νὰ σοῦ τηλεφωνήσω!

Μὲ ἤθελες τίποτα, Τόμσον;

Ὡ δὲν!... Δὲν ξέρω... Εἶχα ἓνα κακὸ προαίσθημα... Ἄκου νὰ σοῦ πῶ Κάβανερ! Ἐχὼ κάτι, ποὺ πρέπει νὰ σοῦ ἐκμυστηρευθῶ, βιαστικά. Δὲν ἔχω πολὺ καιρὸν, ἀκόμα νὰ ζήσω, καὶ θὰ μάθεις τὸ γιατί. Εἶσαι ἐξυπνος, μορφωμένος, ἄφοβος καὶ θὰ μὲ καταλάβεις. Πές μου ὅμως, πρὶν ν' ἀρχίσω, ἔχεις τὴ δύναμη νὰ ἀναλάβεις μιὰ μεγάλη εὐθύνη;

Τὸν κοίταξα κατὰπληκτος γιατί δὲν περίμενα ἓνα τέτοιο ἀσυνάρτητο ξέσπασμα.

Τί θέλεις, νὰ πεις;

Κάβανερ, μὴ ζητᾶς νὰ μαντέψεις τίποτα παρὰ πάνω ἀπὸ ὅ,τι σοῦ λέγω κι' ἀπάντησέ μου σ' αὐτὸ ποὺ σὲ ρώτησα: Ἐχεις τὴ δύναμη νὰ ἀναλάβεις μιὰ μεγάλη, πολὺ μεγάλη, εὐθύνη;

Στὴν ἀρχὴ σκέφθηκα ν' ἀρνηθῶ, ἀλλὰ τὸ πάθος μου γιὰ περιπέτειες, ἢ ὀλέθρια περιέργειά μου καὶ ὁ Δὸν Κιχωτικός ἱπποτισμός μου μὲ παρασύρανε.

Τόμσον! Εἶμαι ἐτοιμος γιὰ ὅλα καὶ δέχομαι ὁποιαδήποτε εὐθύνη! Ἀπάντησα μὲ στόμφο!

Γραφε τὸ γράμμα, ποὺ μοῦ ἔστειλε ἡ ὠραία ἄγνωστη:

» Κύριον Κάβανερ ἐν τὰ ὅθι

» Ἀναγκάστε τὸν ἐξερευνητὴ Τόμσον νὰ τοποθετήσῃ τὸ περιεχόμενον τῆς μαύρης του βαλίτσας στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας του, σήμερον τὸ βράδυ. Ἄν δὲν συμμορφωθεῖ μετὰ τὴν διαταγὴ αὐτὴ καμμία δύνμη στὸν κόσμον αὐτὸν, δὲν θὰ μπορέσει νὰ τὸν προστατέψῃ ἀπὸ τὴν ἐκδικητικὴν γιγατανίαν τοῦ Κῶρ Ἀτζέπ.

— Σ' εὐχαριστῶ καὶ πάλι φίλε μου. Ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ μὴν μετανοιώσεις. Ἀρχίζω λοιπόν, καὶ σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ μὴ με διακόψεις ὡς τὸ τέλος.

Βλέπεις αὐτὸ τὸ μεγάλο χρηματοκιβώτιο ἐκεῖ στὴ γωνιά; Ἐκεῖ μέσα ἔχω κλειδωμένη μιὰ μεγάλη κατάρρα. «Τὸ γαλάζιο μαργαριτάρι!» Ὅθι μὲ νομίζεις τρελλὸ ἴσως; ἔ! Κάθησε, ὁ μὴ πρῶτα ν' ἀκούσεις τὰ πράγματα μετὰ τὴν σειρὰ τους, κι' ὕστερα μὲ κρίνεις.

Ὅταν ἐξερευνοῦσα τίς Ἀνατολικὰς Ἰνδίας μελετοῦσα συγχρόνως, με πάθος τὰ διάφορα θρησκευτικὰ τάγματα τῶν Ἰνδιῶν. Μιὰ μὲ αἶσθησιν Βραχμᾶνος, μοῦ διηγήθηκε νὰ παραξένευε θρησκευτικῶς ὅπως μίαν μυστικὴν θρησκευτικὴν ὁργανίσαν. ποὺ λεγόταν «Γαλάζιο Μαργαριτάρι». Ὅθι σοῦ πῶ, τὸ θρύλλο ὅπως τὸν ἀκούσα:

«Μιὰ φορὰ καὶ ἓνα καιρὸ ἔπεσε ἀπὸ τὸ δαχτυλίδι τοῦ Βούδδα ἓνα γαλάζιο μαργαριτάρι. Κάποιος Βραχμᾶνος ἱερωμένος, ποὺ ὀνομαζότανε Κῶρ Κωρασσάν, τὸ βρῆκε καὶ μαντεύοντας ποίαν οὐρανὸν ἦταν, τοῦ ἔκτισε ἓνα ναὸ, καὶ τὸ προσκυνοῦσε μέρα νύχτα. Ὁ Βούδδας εὐχαριστήθηκε πολὺ, βλέποντας τὴν εὐλάβειαν τοῦ πιστοῦ Κωρασσάν καὶ, ἀπὸ τότε, τοῦ ἀνέθεσε τὴν φύλαξιν τοῦ μαργαριταριοῦ. Πολλοὶ τὸν ἐφθόνουν καὶ πολλοὶ ἐπιχείρησαν νὰ τοῦ τὸ κλέψουν. Ἀλλὰ ὁ Κωρασσάν, γιὰ νὰ τὸ προστατέψῃ ἴδρυσεν ὀλόκληρον δῶγμα καὶ ἀπέκτισε ἀμέτρητους ὁπαδοὺς. Καὶ τώρα, τὸ μαργαριτάρι, κρυμμένον σ' ἓνα ἀγνώστο ναὸ, φυλάγεται ἀπὸ μιὰ στρατιὰ κίτρινους κροκοδείλους. Ἐνα γαλάζιον φῶς τὸ τριγυρίζει. Τὸ φῶς αὐτὸ εἶναι ἡ ἀγνότης τοῦ δύναμις. Ἀλλοῖμονο, σ' ὅ,τι ποῖον ἀπιστο, τολμήσῃ νὰ τὸ ἀγγίξῃ! Ἡ κατάρρα τοῦ Βούδδα καὶ ἡ ὁργὴ τοῦ Κῶρ Κωρασσάν δὲν θὰ τὸν ἀφίσουν νὰ ζήσει!»

Αὐτὰ μοῦ διηγήθηκε ὁ Βραχμᾶνος Κάβανερ! Φαντάσου τώρα τὴν περιέργειά μου! Ἡμουνά βέβαιος, πῶς αὐτὸς ὁ θρύλος, δὲν ἦταν γέννημα φαντασίας καὶ τραγικὴς περιπτώσεως ἦρθαν νὰ μοῦ ἀποδείξουν, πῶς ἡ μυστικὴ αὐτὴ ὁργάνωσις ὑπάρχει καὶ βρίσκεται σὲ ὁρᾶση ἀκόμα καὶ σήμερον. Χρόνια ὀλόκληρα παιδεύτηκα, ὥσπου νὰ βρῶ τὴν πηγὴν αὐτῶν τῶν παραδόσεων καὶ στὸ τέλος κατόρθωσα, ὅχι μόνον νὰ ἀνακαλύψω τὰ ἴχνη καὶ τὸν ναὸ αὐτῶν τῶν Βραχμᾶνων, ὅχι μόνον νὰ γνωρίσω προσωπικῶς τὸν τωρινὸν ἀρχηγὸν τους, τὸν Κῶρ Ἀτζέπ καὶ νὰ μάθω ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς ὁργανώσεως, ὅχι μόνον νὰ κλέψω τὸ ἱερὸ μαργαριτάρι, περνώντας ἀνάμεσα σὲ ὀλόκληρες στρατιὰς ἀπὸ κροκοδείλους, ἀλλὰ καὶ νὰ μάθω τὸ πῶς μποροῦσε νὰ καταστραφεῖ τὸ «Γαλάζιον Μαργαριτάρι!»

Ὁ δοξασμένος ἐρευνητὴς στάθηκε λίγο ν' ἀνασάνει κι' ὕστερα ἐξακολούθησε:

— Ἐ! Κάβανερ, μ' αὐτὸ ὑπέγραψα τὴν καταδίκη μου σὲ θάνατον. Πῶς μετάνιωσα πικρὰ γι' αὐτὴν μου τὴν ὁργὴν τοῦ Κῶρ Ἀτζέπ καὶ τῶν ὁπαδῶν του! Ξέρεις ἐσύ, τί κατάρρα βαρύνει τὸν ἀπιστο, ποὺ θὰ τολμήσῃ, ἔστω καὶ χωρὶς τὴ θέλησίν του νὰ ἀγγίξῃ καὶ τὴν θήκη ἀκόμα τοῦ «Γαλάζιου Μαργαριταριοῦ!» Εἶδες μὲ τὰ μάτια σου, πῶς ἐκδικεῖται ὁ φύλακας του! Χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθεῖ κανεὶς οὔτε τὸ ἴδιον του τὸ θῶμα, κόβει σφύριζα στὸν καρπὸν μὲ τὸ γιγατανίον του τὸ δεξιὸν χέρι τοῦ βέβηλου, ποὺ ἀγγίξει τὴν θήκην τοῦ ἱεροῦ μαργαριταριοῦ.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ καταλαβαίνεις τὸ τί περιμένει ἐμένα, ποὺ τόλμησα νὰ διαπράξω μιὰ τέτοια ἱεροσυλία: Ὁ ΘΑΝΑΤΟΣ καὶ μόνον ὁ θάνατος! Καὶ ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸν γιγατανίον, ποὺ ἐβλεπα τίς νύχτες μέσα στὴν καμπίνα μου ἦταν ἡ προειδοποίησις τῆς καταδίκης μου. Ἐξάλλου αὐτὸ τὸ σημεῖωμά, ποὺ μοῦ ἔφερε ἐπιβεβαιώνων τὸς φόβους μου, Κάβανερ.

Ἀπὸ τότε, ποὺ ἔκλεψα αὐτὸ τὸ καταραμένο μαργαριτάρι δὲν ἔχω μίαν στιγμὴν γαλήνη. Τοὺς νοιώθω ὅλους αὐτοὺς τοὺς διαβολοβουδιστὰς ποὺ μ' ἀκολουθήσαν βῆμα πρὸς βῆμα ἀπὸ τίς Ἰνδίας νὰ τριγυρίζουν γύρω μου, μὲ μοναδικὸν τοὺς σκοπὸν, νὰ ἀνακτήσουν τὸ μαργαριτάρι καὶ νὰ μὲ σκοτώσουν. Ὅθι τὸ ἔδινα πίσω εὐχαρίστως, ἀλλὰ εἶναι τὸ μοναδικὸν μου ὅπλον ἐναντίον τους. Μάλιστα, διστάζουν νὰ μὲ πειράξουν ἐνὸς κρατῶ ἀκόμη τὴν ἱερὴν τοὺς πέτρα. Φοβοῦν-

ται, μήπως μετὰ τὸ θάνατόν μου, δὲν μπορέσουν νὰ ἀνακαλύψουν, ποῦ τὴν ἔχω κρύψει.

Σταμάτησε πάλι μιὰ στιγμὴ, καὶ με κοίταξε βαθεῖα στὰ μάτια.

— Φίλε μου, συνέχισε, πρόσεξε καλὰ τί θὰ σοῦ πῶ: Κάνω αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὴ διαθήκη μου. Ἀπὸ τὰ τελευταῖα μου λόγια ἐξαρτᾶται ἡ τύχη πολλῶν ἀνθρώπων.

Ἐχω γράψει ὀλόκληρα συγγράμματα γι' αὐτὸ τὸν ὁργανισμό. Ὅταν δὲν θὰ ὑπάρχω πιά πάρα καὶ μελέτησέ τα. Τώρα σ' αὐτὸ τὸ κουτάκι, ποὺ βλέπεις, ἔχω κλεισμένα τὰ κλειδιά τοῦ Χρηματοκιβωτίου μου. Κοίτα καλὰ, ποῦ τὸ κρύβω. Πίσω ἀπὸ τὸ τρίτο βιβλίο τῆς δευτέρας σειρᾶς τῆς βιβλιοθήκης μου. Μόνον ἐσύ τὸ ξαίρεις αὐτό. Καὶ τώρα, νὰ σοῦ πῶ, ποῖα εἶναι ἡ εὐθύνη σου; Ἄν πεθάνω, Κάβανερ (ἔδω χαμογέλασε εἰρωνικά) ἔχεις καθήκον νὰ ἀποτρέψεις κάθε κακὸν, ποὺ μπορεῖ νὰ συμβεῖ καὶ ποὺ θάχει αἰτία τὸ «γαλάζιον μαργαριτάρι».

Ἐκτός ἀπ' αὐτά, πρέπει νὰ πάρεις τὸ μαργαριτάρι καὶ νὰ τὸ μεταφέρεις στὸ Μουσεῖο τοῦ Λονδίνου. Σοῦ δηλώνω, ὅτι χαρίζω τὸ «γαλάζιον μαργαριτάρι» στὸ Κράτος. Γιατί ἂν τὸ πάρεις ἐσύ ἢ κανένας ἄλλος ἢ ὁργὴ τοῦ Κῶρ Ἀτζέπ, θὰ σὰς κυνηγᾷ αἰώνια, ἐνῶ ἂν τὸ καταραμένο μαργαριτάρι βρισκεται στὰ χέρια τοῦ Κράτους, ὅλη ἡ ἀνθρωπότητα θὰ εἶναι ἀσφαλισμένη. Ὁ Κῶρ Ἀτζέπ δὲν θὰ μπορέσει νὰ ἐκδικηθεῖ κανέναν ἀνθρώπον προσωπικῶς, ἐκτός ἂν θελήσῃ νὰ τὰ βάλλει... με ὀλόκληρὴν τὴν Ἀγγλίαν!

Ἐκεῖνο, ποὺ ἔχω νὰ σὲ συμβουλέψω φίλε μου, εἶναι νὰ μὴν ἀγγίξεις οὔτε τὴν θήκην τοῦ γαλάζιου μαργαριταριοῦ. Πρέπει νὰ βρεῖς κάποιον Ἰνδόν, νὰ σοῦ τὸ μεταφέρει ἀπὸ τὸ Χρηματοκιβώτιο στὸ Μουσεῖο. Σ' ἐξορκίζω φυλάξου ἀπ' τὴν ὁργὴν τοῦ Κῶρ Ἀτζέπ. Ὁ φανατισμός του, τὸν ἔχει τυφλώσει. Ὅ ἀπορεῖς βέβαια, φίλε μου, γιατί διάλεξα ἐμένα γι' αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν μέσα ἀπὸ τόσους, ποὺ γνωρίζω. Σὲ διάλεξα Κάβανερ γιατί εἶσαι τίμιος, ἔχεις συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος, καὶ ποτὲ δὲν θὰ καταχρασθεῖς τὸ ὅτι σε ἔταξα φύλακα τοῦ γαλάζιου μαργαριταριοῦ. Καὶ τώρα φίλε μου σὲ χαιρετῶ, ἴσως γιὰ πάντα.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν τόλμησα ν' ἀνοίξω τὸ στόμα μου, μόνον τὸν κοίταζα μετὰ μάτια διεσταλμένα ἀπὸ ἐκπληξιν.

— Μά, Τόμσον, κατόρθωσα ἔπειτα ἀπὸ ὥρα νὰ τραυλίσω, πῶς τὸ παίρνεις τόσο μοιρολατρικὰ τὸ πρᾶγμα;

Γιατί δεν είδοποιείς την "Αστυνομία; Τί μέτρα ασφαλείας έχεις λάβει; "Ο έξερευνητής χαμογέλασε πάλι μ' αυτή τη φορά τὸ χαμόγελό του δεν παράλλαξε ἀπὸ θλιβερὴ γκριμάτσα.

— Κανένα, Κάβανερ, Κλειδώνω μόνο τὴν πόρτα. "Η "Ανατολή μ' έχει κάνει ἀλήθεια λίγο μοιρολάτρη. "Ε-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV. ΤΟ ΜΑΤΩΜΕΝΟ ΓΙΑΤΑΓΑΝΙ.

Οταν ἔφτασα σπíti μου, ζαλισμένος ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, δὲν μπορούσα νὰ συγκεντρώσω τίς σκέψεις μου.

"Ωστε ἡ κυρία μὲ τὰ μενεξεδένια μάτια, ἦταν μιὰ τιποτένια, συνένοχος αὐτῶν τῶν δολοφόνων; Δὲν μπορούσα νὰ τὸ πιστέψω! Καὶ ὁ φίλος μου ὁ "Αχμεντίν ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς φοιτητὲς; Δὲν ἦταν δυνατόν!

"Ωρες ὁλόκληρες σκεπτόμουν, χωρὶς νὰ μπορέσω νὰ βγάλω τὸ παραμικρὸ συμπέρασμα. Στὸ τέλος ἀγανάκτησα μὴ τὴν ἀδράνειά μου, θὰ ἦταν ντροπὴ μου, νὰ ἀφήσω τὸν Τόμσον νὰ δολοφονηθεῖ τόσο ἀνάνδρα. "Επρεπε νὰ τὸν σώσω μὲ κάθε θυσία!

Πῆρα, ἀμέσως, στὸ τηλέφωνο τὸν καλλίτερο φίλο—τὸν ἐπιθεωρητὴ Μπρίστολ τῆς Σκότλαντ Γουάρντ—ἐναν ἀπὸ τοὺς πιὸ ἱκανοὺς ἀστυνομικοὺς τοῦ Λονδίνου.

Σὲ λίγα λεπτὰ βρισκόταν καθισμένος ἀνέναντί μου μὲ τὴν πατροπαράδοτη, σβυσμένη πίπα, ἀνάμεσα στὰ δόντια του.

"Ακουσε ἀπαθέστατος ὅλη τὴ διήγηση μου χωρὶς νὰ μὲ διακόψει καὶ στὸ τέλος μοῦ εἶπε.

— "Ενα σημεῖο μένει σκοτεινὸ, φίλε μου. Μοῦ εἶπες, πὼς κυνήγησες κάποια σκιά—ἐκεῖνη πού σοῦ ἔφερε τὸ γράμμα—μὰ δὲν μοῦ ἐξήγησες, ἀνδρα, ἦταν ἡ γυναίκα; Αὐτὸ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει πολὺ στὴν ἀνάκριση.

Δὲν ἀπάντησα ἀμέσως. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ μαρτυρήσω τὴν κυρία μὲ τὰ μενεξεδένια μάτια, ἀφοῦ τῆς εἶχα ὑποσχεθεῖ νὰ μείνει μυστικὴ ἡ συνάντησή μας.

— Δὲν ξέρω, μουρμούρισα στὸ τέλος μ' ὅλο, πὺ συχαινόμουν τὸν ἑαυτό μου γι' αὐτὸ τὸ ψέμμα, πούλεγα. Δὲν πρόφτασα νὰ διακρίνω... Εἶδα μόνο μιὰ σκιά.

— Πολὺ καλά, εἶπε ὁ Μπρίστολ κοιτάζοντάς με καχύποπτα. Τὰ μέτρα τώρα, πὺ πρέπει νὰ λάβωμε εἶναι νὰ συλλάβωμε πρῶτα τὸν Κῶρ "Ατζέπ καὶ ὕστερα νά...

Τὸ δαιμονισμένο κουδούνισμα τοῦ

πειτα, εἶρω μὲ τὴ διαβολανθρώπου ἔχω μπλέξει. Τίποτα δὲ μπορεῖ νὰ μὲ σώσει.

Σηκώθηκε πῆρε τὸ χέρι μου. τόσφιξε καὶ μ' ἔσπρωξε ἐλαφὰ πρὸς τὴν πόρτα:

— Πῆγαινε τώρα σὲ παρακαλῶ, Κάβανερ. "Οταν μάθω τίποτα νεώτερο θὰ σὲ είδοποιήσω.

τηλεφώνου, μᾶς διέκοψε Πῆρα νευρισμένος τὸ ἀκουστικὸ.

— "Εμπρός!

"Απὸ τὴν ἄλλη μεριά μιὰ σβυσμένη φωνὴ μοῦ ψιθύρισε.

— Κάβανερ, ἐσὺ εἶσαι!...

— Ναί, ναί! Ποιὸς εἶναι στὸ τηλέφωνο;

— "Εγώ!.. "Ο Τόμσον... Τελεφώνησα καὶ στὴν ἀστυνομία... Θέλω... νά... σοῦ πῶ...

"Η φωνὴ ἔσβυσε ὁλότελα.

— "Εμπρός, ἔμπρός! Τόμσον. Μίλα, σὲ ἀκούω!

Τώρα ἕνας συγκεχυμένος θόρυβος, σάν νὰ γινόταν πάλι στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ σύρματος, ἔφθανε στ' αὐτιά μου. Περίμενα μὲ ἀγωνία. Σὲ λίγο, μιὰ τρομαχτικὴ, ἀπελπισμένη κραυγὴ ἀκούστηκε! Κραυγὴ θανάτου, ἀξέχαστη!

— Τόμσον! Τόμσον. Γιά τὸ θεὸ τί ἔχεις;

Μόνο μιὰ καταθλιπτικὴ σιγὴ μοῦ ἀπαντοῦσε.

Χλωμιάζοντας, ἐτοιμάστηκα νὰ κλείσω τὸ τηλέφωνο, ὅταν ἡ φωνὴ τοῦ Τόμσον πνιγμένη ἀπὸ ρόγχους ἔφθασε στ' αὐτιά μου.

— Κάβανερ!...ὁ Κῶρ "Ατζέπ...ὁ... Κῶρ... "Ατζέπ...

Χωρὶς νὰ ξέρω πιά, τί κάνω, πέταξα χάμω τὸ ἀκουστικὸ καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸν Μπρίστολ, πὺ μὲ κοίταζε σαστισμένος, ἀρχισα νὰ φωνάζω σάν τρελλός.

— Γρήγορα! Πρὸς Θεοῦ, Μπρίστολ! Γρήγορα! Δολοφονοῦν τὸν ἔξερευνητὴ Τόμσον.

Φθάσαμε στὴ βίλλα τοῦ Τόμσον κατὰ τὰς 12 τὰ μεσάνυχτα. "Ημᾶστε τόσο ταραγμένοι, πὺ δὲν ἀπορήσαμε γιὰ τὰ φωτισμένα παραθύρα καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ κίνηση, πὺ βρήκαμε.

Στὴν εἰσοδο, ἕνας ἀστυνόμος ἀπὸ τοὺς τῶσους, πὺ εἶχαν κατακλύσει τὴ βίλλα, ἦρθε νὰ μᾶς προῦπαντήσει.

— "Ο ἔξερευνητής; "Ηταν ἡ πρώτη

μου ἐρώτηση.

"Ο ἀστυνόμος ἔκανε μιὰν ἀπελπιστικὴ χειρονομία, πὺ κατάλαβα πολὺ καλά τί σήμαινε.

— Πέθανε; Δὲν εἶναι δυνατόν!

Καί, ἀλήθεια, δὲν τὸ χωροῦσε ὁ νοῦς μου, πὺς ὁ ἀνθρώπος, πὺ πρὶν μιὰ ὥρα μοῦ μιλοῦσε καὶ μοῦ χαμογέλοσε, ἦταν τώρα νεκρός!

— Δὲν μοῦ λέτε ἐσεῖς, πὺς βρεθήκατε δὴ ρώτησε ὁ Μπρίστολ.

— Μᾶς είδοποίησε ὁ ἴδιος ὁ ἔξερευνητής, κύριε ἐπιθεωρητὰ. Τηλεφώνησε στὸ τημῆα καὶ ἔλεγε ἕνα σωρὸ ἀσυναρτησίες. Πὺς καὶ τί, μαῦρο, ἀκαθόριστο, εἶναι στὸ γραφεῖο του. "Οτι, δὲν θυμάμαι ποιὸς, τὸν ἀπειλεῖ, καὶ ζητοῦσε τὴ βοήθειά μας. "Οταν ἦρθαμε, βρήκαμε τὸν ὑπηρετὴ του νὰ κλαίει ἔξω ἀπὸ τὴν κλειδωμένη πόρτα. "Ετοιμαστήκαμε νὰ τὴ σπάσωμε γιὰτὶ ἀκούσαμε καθαρά τὸ δολοφόνου, νὰ ἀνοικοκλείνει συρτάρι. "Αλλά, ὅταν μπήκαμε, δὲ βρήκαμε τίποτα. Βρήκαμε μόνο τὸ πτώμα τοῦ Τόμσον.

— "Αδέξιοι! "Επρεπε νὰ εἶναι παρικοκλώσει τὴ βίλλα, κι' εἶται ὁ δολοφόνος δὲν θὰ μπορούσε νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ τὸ παράθυρο.

— Μὰ κύριε ἐπιθεωρητὰ! "Αφοῦ καὶ τὰ δυὸ παράθυρα ἦταν κλεισμένα ἀπὸ μέσα. "Αν ὁ δολοφόνος εἶχε φύγει ἀπὸ κεῖ, θὰ τὰ εἶχε ἀφήσει ἀνοιχτά!

— "Αδύνατο! Κάποιο λάθος θὰ εἶχε γίνει!

— Πηγαίνετε νὰ ἰδῆτε, κύριε ἐπιθεωρητὰ. Δὲν ἔχουμε πειράξει τίποτα. Εἶναι ὅπως τὰ βρήκαμε.

— Μήπως ἦταν κρυμμένος σὲ καμμιὰ γωνιά;

— "Αδύνατον, κύριε ἐπιθεωρητὰ, γιὰτὶ δὲν ὑπάρχει μέρος, πὺ μὲν μπορούσε νὰ κρυφτεῖ ἀνθρώπος, πὺ νὰ μὴν τὸ ψάξαμε.

— Πολὺ καλά, εὐχαριστῶ Πάμε Κάβανερ!

"Ανεβήκαμε στὸ πάνω πάτωμα. "Εξω ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ ἔξερευνητοῦ, ἄλλοι ἀστυνομικοὶ εἶχαν μαζευτεῖ. Σὲ μιὰ γωνιά ὁ γερο-ὑπηρετὴς τοῦ Τόμσον ἔκλεγε σιωπηλά.

— Δὲν ξέρω, πὺς συνέβηκε, παιδιὰ μου, μᾶς ἔλεγε ἀπαντώντας στὶς ἀπανωτὲς ἐρωτήσεις μας. Τὸ βράδυ, ἀφοῦ ἔφυγε ὁ κύριος Κάβανερ, ὁ καυμένος μου ὁ κύριος, μὲ φώναζε καὶ μὲ παρακάλεσε νὰ τοῦ κλείσω τὰ παράθυρα, γιὰτὶ ἔκανε ψυχροῖσα καὶ μοῦ εἶπε νὰ πᾶω νὰ κοιμηθῶ γιὰτὶ αὐτὸς θὰ ἔκανε νυχτέρι. Εἶχε νὰ τακτοποιή-

σει μερικὰ βιβλία. "Οταν ἔφυγα, τὸν ἀκούσα καθαρά νὰ κλειδώνει τὴν πόρτα πῶς μου. Τί νὰ σὰς πῶ παιδιὰ μου, δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, ἀπὸ πὺ μῆκε αὐτὸς ὁ ἀναθεματισμένος δολοφόνος. Παράθυρα; Κλειστά. Πόρτες; Κλειστές! "Αν ἦταν κρυμμένος σὲ καμμιὰ γωνιά, σίγουρα θὰ τὸν ἔβλεπα. Ξέρετε, ἐσεῖς, τί γυμνὸ πὺ εἶναι τὸ γραφεῖο τοῦ ἀφεντικοῦ μου. Μιὰ βιβλιοθήκη, ἕνα χρηματοκιβώτιο, τὸ γραφεῖο του, ἕνα ἄλλο τραπεζάκι καὶ δυὸ ἐταζέρες. Κουρτί-νες, κουρτινάκια, ντιβάνια, δὲν ὑπάρχουν. Πὺς θέλατε νὰ κρυφτεῖ αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος; Τέλος πάντων! "Εγώ, ὁ δύστυχος, πῆγα καὶ κοιμήθηκα ἀμέσως. "Εξαφᾶ μὲς τὸν ὕπνο μου, ἀκούω μιὰ φωνή, σάν νὰ σκότωναν κανένα. Πετᾶγομαι ἀπάνω καὶ τρέχω στὸ γραφεῖο τοῦ ἀφεντικοῦ μου. Χτυπῶ τὴν πόρτα, φωνάζω ἀλλὰ κανεὶς δὲν μοῦ ἀπαντᾷ. Μόνο ἀκούγα παρὰ τὸν κρότους, σὰ νὰ ἀδειάζουν ἀπὸ τὴν πόρτα. "Ηθελα νὰ σπάσω τὴν πόρτα, ἀλλὰ, γέρος ἀνθρώπος εἶμαι, δὲν ἔπρεπε νὰ τὸν σπᾶω. "Υστερα ἀπὸ λίγο, ἦρθαν οἱ ἀστυνομικοὶ, καὶ ὅταν μῆκα μέσα βρήκα τὸν καυμένο μου τὸν κύριο νεκρό! Τίποτα ἄλλο δὲν ξέρω παιδιὰ μου! Τὴ μοῖρα μου κλαίω τώρα, τὴ μαύρη, πὺ δὲν μ' ἀφήσε νὰ χαρῶ τὸν κύριό μου, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, πὺ εἶχα νὰ τὸν ἰδῶ!

"Ενας ἀόριστος φόβος, ἔσφιγγε τὴν καρδιά μου, ὅταν μῆκα στὸ δωμάτιο τοῦ ἐγκλήματος.

"Ολα, ἐκεῖ μέσα, μαρτυροῦσαν ἕνα βιαστικὸ ψάξιμο. "Αναποδογυρισμένες καρέκλες, συρτάρια βγαλμένα καὶ πεταγμένα δεξιά καὶ ἀριστερά, σκορπισμένα χαρτιά, σπασμένα μελανοδοχεῖα καὶ κρύσταλλα. "Ολο τὸ γραφεῖο ἦταν ἀνάστατο.

Μπροστὰ στὸ μεγάλο χρηματοκιβώτιο ἕνα σχεδὸν ἀκέφαλο, πτώμα ἦταν σωριασμένο μέσα σὲ μιὰ λίμνη ἀπὸ αἷμα.

Γονάτισα μὲ εὐλάβεια. Τέτοιο ἦταν τὸ τέλος τοῦ διασῆμου ἔξερευνητὴ Τόμσον!

"Η φυῶρκα καὶ ὁ πόνος μὲ ἔπνιγαν. "Εκεῖνη τὴν ὥρα ὅλα τὰ καταράστηκα! Τοὺς "Ινδούς, τὰ μαργαριτάρια τὸν Βούδδα, ὅλα ὅλα!

"Η βουβὴ ἀγανάκτηση, πὺ φώληαζε μέσα στὰ στήθη μου ξέσπασε.

— Μπρίστολ, φώναξα, πρέπει ν' ἀνακαλύψουμε τὸ δολοφόνου μὲ κάθε θυσία...

— Μὴ συγχύζεις φίλε μου, μὲ διέκοψε ἡ ψυχρὴ φωνὴ του, αὐτὸ προσπαθῶ νὰ κάνω κι' ἐγώ τώρα.

"Αξαφνα διασχίζοντας την αίθουσα, ήρθε και γονάτισε κοντά μου, δείχνοντάς μου ένα ψαλίδι, που κρατούσε ακόμα στο χέρι του, ο νεκρός, και που δεν είχαμε παρατηρήσει.

"Ενας αστυνομικός, που μάς παρακολουθούσε εξήγησε στον Μπρίστολ.

— Νομίζω, κύριε επιθεωρητά, ότι το θύμα προσπαθούσε ν'ανοίξει αυτή την κασούλα, στη γωνία όταν του έπετέθηκε ο δολοφόνος!

Πλησιάσαμε κι' οι δυο μαζί να δούμε την κασούλα: "Ήταν ένα μικρό σιδερένιο κιβώτιο, που βρισκόταν κοντά στο πτώμα. "Εφερε τη διεύθυνση του εξερευνητή Τόμσον και φαινόταν σαν να μην είχε ανοιχθεί ακόμα.

— Πότε έφτασε; ρώτησε ο Μπρίστολ.

— Ο Λέστερ, ο υπηρέτης του εξερευνητή, που έμπαινε εκείνη την ώρα στο διαμέρισμα, μάς απάντησε.

— Τό έφερε κάποιος λουοτράκος, δυο λεπτά ύστερα από την αναχώρηση του κ. Κάβανερ.

— Μήπως ο κ. Τόμσον το περίμενε;

— Δεν πιστεύω γιατί φάνηκε σαν παραξενεμένος, όταν του το φέρανε.

Ο Μπρίστολ στάθηκε μερικές στιγμές σκεπτικός.

Δεν υπάρχει αμφιβολία είπε ύστερα από λιγότερη σκέψη, πως ο δολοφόνος χασομέρησε γυρεύοντας τα κλειδιά του χρηματοκιβωτίου. Και αφού οι αστυνομικοί ακούσανε κρότους, την ώρα, που προσπαθούσαν να ρίξουν την πόρτα, είμαι σίγουρος, πως ο δολοφόνος εξακολούθησε να ψάχνει

ακόμα κι' εκείνη τη στιγμή.

— Μά σάς όρκίζομαι, διέκοψε ο αστυνομικός, πως δέ βρισκόταν ψυχή την ώρα, που μπήκαμε μέσα.

Ο Μπρίστολ κι' εγώ κοιταχτήκαμε κατάπληκτοι.

— Είπε ανεξήγητο. Κοίταξε σε παρακαλώ, Κάβανερ. "Αν είναι ακόμα τα κλειδιά στην κρυψώνα, που σου είχε δείξει ο εξερευνητής.

Όταν άνοιξα τη βιβλιοθήκη, παρατήρησα, πως ο δολοφόνος μέσα στη βίαση του είχε ξεχάσει να την ψάξει. Πίσω από το τρίτο βιβλίο της δεύτερης σειράς βρήκα το κουτάκι και μαζί ένα μάτσο χειρόγραφα. Ήταν τα μυστικά της οργάνωσης του «γαλάζιου μαργαριταριού».

Στο μεταξύ, ο Μπρίστολ μαζί με ένα άστυφύλακα κόπιαζαν άδικα ν'ανοίξουν τη μικρή κάσα. Στο τέλος ο αστυνομικός νευριασμένος φώναξε:

— Λέστερ, φέρε μου σε παρακαλώ κανένα σιδερένιο λοστό ή κανένα σφυρί τέλος πάντων ν'ανοίξω αυτό το γελοίο κασόνάκι, που μου αντίστέκεται με τόσο πείσμα.

Ο Λέστερ έφυγε τρέχοντας και σε λίγο γύρισε κρατώντας ένα σκαλιστήρι, που είχε βρή στον κήπο.

Χρειάστηκε ένα δόκλιτρο τέταρτο για να σπάσει το κάλυμμα. Κι' όταν όλοι μαζί, σκύψαμε κοιτάζοντας απλήστα μέσα, στην ανοικτή τώρα πιά, κάσα, αντικρύσαμε ένα φρικιαστικό θέαμα: "Ενα ματωμένο γιαταγάνι που έσταζε ακόμα από νωπό αίμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. ΕΝΑ ΑΚΑΤΑΝΟΜΑΣΤΟ ΠΛΑΣΜΑ

Η νύχτα ήταν πολύ προχωρημένη και κανένας θόρυβος δεν τάραιζε την σιωπή γύρω μου.

Καθησμένος στο γραφείο μου, διάβαζα με προσοχή τα χειρόγραφα του εξερευνητή Τόμσον, γράφοντας τότε κάμια λεζούλα στο σημειωματάριο, που είχα δίπλα μου.

Τό θρόισμα μιάς έφημερίδας, που γλύστρησε χάμω μ' έκανε να τιναχτώ: Τά νεύρα μου ήταν εξαιρετικά έρεθισμένα και ή αιτία δεν ήταν μόνο ή τραγική δολοφονία του εξερευνητή.

"Ενα άλλο παράξενο έπεισδίο με είχε άναστατώσει.

Όταν ο Μπρίστολ τέλειωσε την λαπτομερειακή ανάκρισή του και γύρισε στο διαμέρισμά μου, είχα την εντύπωση, πως σ' όλο το διάστημα, από την βίλλα του Τόμσον μέχρι το σπίτι μου, ένα άλλο ταξί ακολουθούσε τό

δικό μου.

Και αλήθεια, μόλις πέρασα μπροστά από το θυρωρείο και έτοιμάστηκα να ανεβώ τα σκαλιά, είδα καθαρά μιά άόριστη σιλουέτα να κρύβεται στη σκιά.

Μέ ένα δυνατό χτυποκάρδι ανέβηκα τα τρία πατώματα και πριν ξεκλειδώσω την πόρτα μου, έρριξα μιά τελευταία ματιά από τα κάγκελα κάτω, μέσα στο μαύρο χάος, που άπλωνόταν μπροστά μου. "Ανατρίχιασα σύγκορμος: Δυό άγρια, κίτρινα μάτια, που λαμπύριζαν στα σκοτεινά, συνάντησαν τα δικά μου. Μ' έπιασε ένας τέτοιος πανικός, που τινάχτηκα τρέμοντας, μεσ' το διαμέρισμά μου, διπλοκλείδωσα την έξωπορτα και μαντάλωσα όλα τα παράθυρα στη σειρά.

"Ίσως να ήταν και καμμία γάτα. "Αλλά μου ήταν άδύνατο, τώρα πιά,

Τό γαλάζιο μαργαριτάρι

να κοιμηθώ. Κάθισα, λοιπόν, στο γραφείο μου για να τακτοποιήσω τις ιδέες μου και να σημειώσω τα συμπεράσματά μου, χωρίς να ξεχάσω, βέβαια, να τοποθετήσω τό περίστροφο πλάι μου.

"Αναλύοντας όλα τα τελευταία γεγονότα, κατόρθωσα να βγάλω τα παρακάτω συμπεράσματα:

1ο "Η εμφάνιση του λαμπερού γιαταγανιού, που είδε ο εξερευνητής Τόμσον μεσ' την καμπίνα του, στο «Μάταλοκ», θά είχε χωρίς άλλο προκληθεί, από κάποιον, που χρησιμοποιώντας τό φώς του φεγγαριού, έριχνε μιά φωτεινή δέσμη σε σχήμα γιαταγανιού πάνω στο πάτωμα της σκοτεινής κάμαρας. Κάτι παρόμοιο, κατορθώνουν πολύ εύκολα και τα παιδιά, παίζοντας με τό καθρεφτάκι τους.

2ο Μία συμμορία δολοφόνων, σατανικά διοργανωμένη. Οι φανατικοί όπαδοί του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» είχαν ακολουθήσει τα ίχνη του ιερού μαργαριταριού, ως την Άγγλια. Χωρίς άλλο, σ' αυτούς πρέπει να άποδώσουμε τις διάφορες άποπειρες, που έγιναν. Κόβανε χωρίς έλεος τό χέρι όποιουδήποτε ανθρώπου, που δεν ήτανε "Ινδός και, που τόλμησε να άγγίξει την βαλίτσα με τό «Γαλάζιο Μαργαριτάρι». Δεν πείραξαν όμως τον εξερευνητή Τόμσον μέχρι τό Λονδίνο, γιατί φοβόντουσαν μήπως μιά τέτοια άπόπειρα, κατά τό διάστημα του ταξιδιού, τους έκθέσει.

3ο. Ο Τόμσον είχε είδοποιηθεί για τό τραγικό τέλος, που τό άπειλούσε, από τον "Αχμεντίν. Ποιοί ήταν λοιπόν, ο "Αχμεντίν και ή πανέμορφη συνένόχός του; Για την ώρα δεν μπορούσα ν' άπαντήσω σ' αυτήν τη έρώτηση.

4ο. Οι σατανικοί αυτοί άνθρωποι, για να φτάσουν στο γραφείο του εξερευνητή Τόμσον, μεταχειρίστηκαν την μικρή κάσα. Την έστειλαν μάλιστα με ένα άπλο λουστράκι, για να δυσκολευτεί ή Σκότλαν Γουάρντ να βρεί τα ίχνη τους.

Μιά καταπληκτική ανακάλυψη, που έκανε ο Μπρίστολ, μάς βοήθησε εξαιρετικά να εξηγήσουμε κάπως τό έγκλημα:

"Η μικρή κάσα, ήταν άκριβώς, σαν εκείνα τα γνωστά κιβώτια, που χρησιμοποιούν οι "Ανατολίτες ταχυδακτυλουργοί, για τα διάφορα «θαύματά» τους. Δηλαδή, άν δεν την σπάσει κανείς, είναι άδύνατο να άνοίξει άπ' έξω, γιατί ή κλειδαριά της λειτουργεί μόνο από μέσα! Λοιπόν, πως βρέθηκε,

εκεί μέσα, τό γιαταγάνι, που έσταζε, ακόμα, από τό αίμα του εξερευνητή; "Ενόνοτας τα δυό αυτά περιστατικά, μόνο στο παρακάτω συμπέρασμα μπορούμε να καταλήξουμε:

"Ενας άνθρωπος, ή άς πούμε καλλίτερα μιά ζωντανή ύπαρξη,—γιατί ποιός άνθρωπος στον κόσμο μπορούσε να είχε τις διαστάσεις της μικρής κάσας: 11)2 πήχυ μάκρος, και 1 πλάτος;—ήταν κρυμμένος στο έσωτερικό, και τη στιγμή, που ο εξερευνητής προσπαθούσε να την άνοίξει, βγήκε και τον έκτύπησε με τό γιαταγάνι. Ο Τόμσον βαρεια πληγωμένος προσπάθησε να τηλεφωνήσει στην "Αστυνομία και σε μένα, αλλά τό άκατανόητο αυτό πλάσμα, ύστερα από μιά λιγόλεπτη πάλη, τον άποτελείωσε.

Δεύτερος σκοπός του ύστερα από τό φόνο ήταν να βρεί τό «γαλάζιο μαργαριτάρι» ή τα κλειδιά του χρηματοκιβωτίου.

Τό γραφείο έγινε άνάστατο. "Όλα τα συρτάκια με τη σειρά τους άδειάσανε. "Αλλά ο έρχομός των άστυνομικών τον διάκοψε.

Βλέποντας, ότι ήταν άδύνατον πιά να φύγει, κρύφτηκε πάλι μέσα στην κάσα, και φυσικά, όταν έγιναν οι πρώτες έρευνες, ο δολοφόνος βρισκόταν μέσα στο δωμάτιο του έγκλήματος. "Η σύγχυση, που έπεκράτησε, ύστερότερα, διευκόλυνε ένα τόσο μικρό πράγμα να εξαφανιστεί, χωρίς να τό αντίληφθεί κανένας.

Ο "Επιθεωρητής και γώ είμαστε βέβαιοι, ότι τον είχαν συμβεί τα πράγματα.

Μά ποιά μπορούσε ναταν αυτό τό περίεργο πλάσμα;

"Αρχισα με πείσμα να διαβάζω τα χειρόγραφα του εξερευνητή γυρεύοντας μιά εξήγηση μέσα στα διάφορα ήθη, έθιμα, και παραδόσεις του οργανισμού του «Γαλάζιου Μαργαριταριού», που είχε μαζέψει και σημειώσει ο Τόμσον.

Σε μιά του παράγραφο ο εξερευνητής έγραφε, ότι τα μέλη της οργάνωσης αυτής, μόνο με την έπιρροή ενός δυνατού ναρκωτικού μπορούσαν να διαπράξουν τα στυγερά έγκλήματά τους. Κατά τό διάστημα της διεγέρσεως, που τους προκαλούσε τό ναρκωτικό, άποκτοΰσαν υπεράνθρωπες δυνάμεις:

Μπορούσαν να σκαρφαλώσουν σε όλότους και γλυστερούς τοίχους, να περπατούν άφοβα σε στενά πεζούλια, που μιά γάτα δύσκολα θά μπορούσε να κρατήσει την ίσορροπία τους, να

πηδούν από μεγάλα ύψη χωρίς να παθαίνουν τίποτα, και τέλος να πολιορκούν τα θύματά τους με τέτοια επιτειδιότητα και πονηρία, ώστε κανείς δε θα μπορούσε να τους καταλάβει.

Σ' αυτό το σημείο πετάχτηκα τρομαγμένος: Μοι φάνηκε, πώς άκουσα έναν έλαφρο θόρυβο πίσω από την πόρτα της κάμαρας.

Άμέσως θυμήθηκα τα κίτρινα μάτια, που είδα στο βάθος της σκάλας, και το τραγικό τέλος του Τόμσον.

Πανικόβλητος άρπαξα το περιστροφό μου με το ένα χέρι και με το άλλο άνοιξα το συρτάρι του γραφείου μου, έρριξα μετά τα κλειδιά του χρηματοκιβώτιου του Τόμσον και διπλοκλείδωσα το συρτάρι. Ύστερα, με την προσοχή μου συγκεντρωμένη στην πόρτα εξακολουθήσα, μηχανικά, το διάβασμά μου.

«... Επίσης άκουσα να διηγούνται > για τόν οργανισμό του «Γαλάζιου > Μαργαριταριού» την παρακάτω φρικιαστική λεπτομέρεια...»

Μήπως όνειρευόμουν.
Η πόρτα άρχιζε σιγά σιγά ν'άνοιγει. Μά τόσο σιγά, τόσο άνεπαίσθητα, που σίγουρα, αν οι αίσθήσεις και τα νεύρα μου δεν ήταν τόσο έρεθισμένα, δεν θ'άντιλαμβανόμουν το παραμικρό. Παγωμένος από φρίκη είχα μαμαρώσει πάνω στην καρέκλα μου, με τα μάτια καρφωμένα στο θυρόφυλλο.

Και όμως, δεν ξαίρω πώς, χωρίς να ξεκολλώ το βλέμμα μου από την πόρτα κατόρθωνα να διαβάζω συγχρόνως και τα χειρόγραφα του έξερευνητή.

«... Ο άρχηγός της όργάνωσης αυτής, χρειαζότανε για τα έγκλήματά > του, παράξενα όντα, που να μπορούν να κρύβονται σε μέρη, που ένας > κανονικός άνθρωπος ήταν αδύνατο > να μην ανακαλυφτεί...»

Έκείνη τη στιγμή θυμήθηκα, ότι το μικρό παράθυρο του μπάνιου είχε μείνει ανοιχτό, και ότι το λουκι των νερών της τάρτσας, περνούσε ακριβώς πλάι, σ' αυτό το παράθυρο.

«... Γί' αυτό ο Κώρ Άτζέπ έπαιρνε > τα μικρά άγόρια μιάς ξένης φυλής > και όσούτου ένηλικιωθούνε τα έκλει- > νε 8 ώρες την ήμέρα μέσα σε στενά > ξύλινα κλουβιά...»

Έκείνη την ώρα, κάτι, που έμοιαζε σαν ένα κομμάτι μπαμπού φάνηκε στο

άνοιγμα της πόρτας... Σιγά, Σιγά... διευθύνθηκε προς το μέρος μου... Τό ένοιωθα τώρα να σημαδεύει ακριβώς το κεφάλι μου.

Έκανα μία υπεράνθρωπη προσπάθεια για να σπρώξω το κοκκαλιασμένο χέρι μου προς το περιστροφό, αλλά μ' αυτή την άδέξια μου κίνηση, τώρριξα κάτω.

Με μία πνιγμένη κραυγή έσκυφα να το πάρω.

Ήταν καιρός.

Άρπαξα το περιστροφό μου και πετάχτηκα πάνω.

Άνοιξα πλατειά την πόρτα και πυροβόλησα τρεις φορές στα τυφλά, μέσα στο σκοτεινό διάδρομο. Στη λάμψη, που ρίξανε γύρω οι πυροβολισμοί, είδα εκείνο το έκτρωμα.

Δεν μπορεί να τ' όνομάσει κανείς άλλοιως:

Ήταν ένας νάνος, ένας από τους πιο μικρούς, που μπορεί να υπάρξει. Στη θέα του μία άνεξήγητη αηδία μ' έπνιγε. Με εύλυγισα ζωοπήδηξε μέσ' στο δωμάτιο του μπάνιου, που ήταν εκείνη την ώρα πλημμυρισμένο από το φώς του φεγγαριού. Ποτέ, στη ζωή μου δεν θα μπορέσω να ξεχάσω το μαύρο παραμορφωμένο πρόσωπό του, το άπαίσιο στόμα του, που μόρφάζε σ' ένα φρικιαστικό καγχασμό, τα λαμπερά κίτρινωπά μάτια του, και πάνω στο μικροσκοπικό σκεβρωμένο σώμα του, εκείνο το τεράστιο δύσμορφο κεφάλι του.

Κλείνοντας τα μάτια μου ξαναπυροβόλησα. Όταν τ' άνοιξα, είχε εξαφανισθεί.

Έτρεξα προς το παραθυράκι και έκοίταξα κάτω, στη φεγγαρολουσμένη αυλή.

Έρημιά!

Έκλεισα το παράθυρο και τρεκλίζοντας πήγα και κάθισα στο γραφείο μου. Ένα τρεμούλιασμα με τίναξε σά να δεχόμουν κάθε τόσο ηλεκτρικές έκκενώσεις. Τα νεύρα μου είχαν σαβαβαλιστεί.

Όστε αυτό, αυτό το ακατανόμαστο πράγμα, είχε σκοτώσει τόν έξερευνητή Τόμσον;

Χωρίς να θέλω έκρυφα το πρόσωπό μου μέσα στις παλάμες μου σαν τρομαγμένο παιδί!

έκείνης σάλλας του Μουσείου.

Τό «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» τους είχε μαγνητίσει.

Ήταν τοποθετημένο μέσα σε ένα κουτάκι από μούρο βελούδο και έχυνε γύρω του, παράξενες γαλάζιες ανταύγιες. Μιά κυβική γυάλινη θήκη το προστάτευε.

Λίγο παρά πέρα, ο διευθυντής του Μουσείου - ο καθηγητής Μόστιν - ένας άσπρομάλλης γέρος, έδινε τις απαραίτητες εξηγήσεις με μονότονη φωνή.

— Αυτό το θαυμάσιο μαργαριτάρι, κύριοι, το έδωρίσε στο Μουσείο μας ο άειμνηστος έξερευνητής Τόμσον. Σ' ένα του έγγραφο, που μ'ας παρέδωσε ο διαχειριστής του, ο έξερευνητής μ'ας βεβαιώνει, ότι το μαργαριτάρι αυτό, προέρχεται από τόν μυστηριώδη όργανισμό του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» και ότι ο ίδιος, το πήρε, μέσα από το ναό τους, όταν βρισκόταναι στις Άνατολικές Ινδίες. Τίποτα άλλο δυστυχώς, δεν ξέρω να σ'ας πώ.

— Καθηγητή Μόστιν, διέκοψε ένας αρχαιολόγος, είναι αλήθεια, πώς όσοι άγγιξαν το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι», έπασαν θύματα κάποιας μυστηριώδους αποπείρας;

— Άληθέστατο, κύριε. Για την ίδια μάλιστα αίτία δολοφονήθηκε ο έξερευνητής Τόμσον. Γί' αυτό, έχομε βάλει κάγκελα, γύρω από τη βιτρίνα, ώστε το κοινό να μην μπορεί να πλησιάζει πολύ κοντά. Επίσης οι ρητές διαταγές, που έδωσε ο έξερευνητής εις τόν κ. Κάβανερ από δώ, που είναι έκτελεστής της διαθήκης του, ήταν να μην επιτρέψει σε κανένα να τ' άγγίξει. Τό περίφημο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» έπρεπε να μεταφερθεί στο Μουσείο από βουδδιστή.

Στην αρχή βέβαια μ' όλο, που είχαμε βάλει άγγελίες σ' όλες τις έφημερίδες, δυσκολευτήκαμε πολύ να βρούμε κάποιον, γιατί κανένας βέρος Ινδός Βουδδιστής δεν δεχότανε. Στα τελευταία όμως ένας Σέρβος, όνόματι Τέρκεβιτς, που είχε γίνει Βουδδιστής, για προσωπικούς λόγους προσφέρθηκε και σ'ας βεβαιώ, πώς κανένα άλλο χέρι δεν έχει άγγίξει το μαργαριτάρι.

Εδώ ή φωνή του Μόστιν ύψώθηκε, τονίζοντας ιδιαίτερος τις τελευταίες λέξεις.

— Έμένα μου φαίνεται, φώναξε ειρωνικά κάποιος αρχαιολόγος, ότι ο κύριος αυτός έγινε Βουδδιστής μόνο και μόνο για να εισπράξει τις εκατό λίρες άμοιβή! Τέλος πάντων! Δεν μ'ας λέτε τώρα κ. Μόστιν τι μέτρα άσφαλείας έχετε λάβει για να προφυλάξετε το Γαλάζιο Μαργαριτάρι από

καμμιά κλοπή άφου είναι γνωστό, πώς οι φανατικοί όπαδοί του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» βρίσκονται στο Λονδίνο με μοναδικό τους σκοπό να έπανακτήσουν το ιερό τους μαργαριτάρι;

— Γί' αυτό τοποθετήσαμε το κειμήλιο σ' αυτή την αίθουσα του Μουσείου, που έχει πολλά πλεονεκτήματα. Πρώτον, έχει μία μοναδική πόρτα με την πιο γερή κλειδαριά του Λονδίνου και δεν συγκοινωνεί με καμμιά άλλη αίθουσα, παρά βγαίνει κατευθείαν στο κεντρικό διάδρομο, όπου φρουρούν μέρα νύχτα, δυο φύλακες. Δεύτερον τα δυο μεγάλα παράθυρα είναι κλεισμένα με τετραπλά σιδερένια κάγκελα και βλέπουν στο Όρτσαρντ Σκουέρ, και βλέπουν στο πολύσύχναστο δρόμο.

— Άνθρωποι, που θάθελε στο Όρτσαρντ Σκουέρ να μπει από το παράθυρο, θα έπρεπε ν' άκουμπήσει άπ' έξω μία σκάλα, προς τα μάτια όλου τού κόσμου, που θα είναι εκείνη την ώρα στο Όρτσαρντ Σκουέρ, να πρινίσει ένα-ένα τα τέσσερα καγκελώματα, να σπάσει τα κρύσταλλα του παραθυριού και της θήκης. Είναι αδύνατο να κλέψει κανείς άλλοιως το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» γιατί το κλειδί της γυαλένιας θήκης, σύμφωνα με τις διαταγές του έξερευνητού Τόμσον, τ' κρατεί ο Κάβανερ άπ' έδω, έπειτα τ' κλειδί αυτό είναι τόσο παράξενης κατασκευής, που είναι αδύνατον να τ' μιμηθεί κανένας!

Όλα τα μάτια των έπισκεπτών ήταν τώρα γυρισμένα προς το μέρος μου. Εγώ κουρασμένος από όλη αυτή την διαδικασία σύγκουβέντιαζα με τόν Μπρίστολ.

— Βρίσκονται τουλάχιστο σε άσφαλισμένο μέρος αυτά τα κλειδιά; ρώτησε ένας αδιόρθωτος λεπτολόγος.

— Τα έχω στην Γράπεζα, άπάντησα.

— Τότε μπορούμε να είμαστε πιο βέβαιοι, ότι το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» θα άναπαυθεί έδω εν ειρήνη!

Και με την τελευταία αυτή στομφώδη φράση ο μικρός όμιλος των σοφών διασκορπίστηκε στις άλλες αίθουσες.

Είδα τόν Μπρίστολ να ξύνει σκεπτικός το μέτωπό του. Δεν φαινόταν καθόλου να είναι της ιδέας του άρχαιολόγου. Και αυτός, όπως κι' εγώ, είχε δει τούς σατανικούς Βουδδιστές να «δουλεύουν» και ήξερε καλά για πόσα πράγματα ήταν ικανοί.

— Ξεύρεις, Κάβανερ, μοι είπε, ο άληθινός κίνδυνος θ' άρχισει αύριο, όταν τ' κοινό γίνει δεκτό σ' αυτή την αίθουσα. Όλοι αυτοί οι έπισκέ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI. ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

λοι οι καθηγηταί της άρχαιολογίας, σοφοί, και πρώην έξερευνηταί, που βρίσκόντουσαν στο Λονδίνο, είχαν

περικυκλώσει εκείνο το πρωί, μία τετράγωνη βιτρίνα, που ήταν μαζί με δυο μικρούς άσσυριακούς όβελίσκους το μοναδικό στόλισμα της μεγάλης

πιες ήτανε προσκαλεσμένοι, ή ήτανε έφοδιασμένοι με κάρτα προσκλήσεως, γιατί συνήθως εκείνοι, που προσκαλούνται δίνουν την κάρτα τους σε άλλους.

Έξαφνα γύρισα και κοίταξα με προσοχή κάποιον, που ή σιλουέττα του μου φάνηκε πολύ γνωστή. Ήταν ένας ψηλός, λεπτός άνδρας, με έξυπνο πρόσωπο και με ζωηρά μάτια, που με κοίταζαν μια στιγμή χαμογελώντας. Φορούσε ένα υπέροχο γκριζό κοστούμι σε αμερικάνικη κόψη, κι' ήταν κομψό το παρουσιαστικό του κι' όλη ή εμφάνισή του είχαν κάτι, που κινούσε άμέσως το ενδιαφέρον.

Στάθηκε μια στιγμή μπρός στη γυάλινη θήκη του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» και ύστερα άρχισε να ξεετάζει λεπτομερέστατα την αίθουσα. Δεν έμεινε γωνιά, που να μην τρύπησε το διαπεραστικό βλέμμα του.

Μά, που τέλος πάντων είχα ξαναδεί αυτόν τον άνθρωπο;

Προσπαθούσα να συγκεντρώσω τις αναμνήσεις μου, όταν είδα σαν όνειρο, να περνάει, από μπροστά μου και να χάνεται στο άνοιγμα της πόρτας, μια λεπτή γυναίκα σιλουέττα, που δεν είχα άπ' εκείνη τη στιγμή παρατηρήσει. Τινάχτηκα. Δεν χωρούσε καμμία άμφιβολία. Ήταν Έκείνη! Η γυναίκα με τα μενεξεδένια μάτια. Διάσχισα τρέχοντας την σάλλα και μπρός στα κατάπληκτα βλέμματα του Μπρίστολ και των άλλων επισκεπτών του μουσείου έτρεξα στην πόρτα και άρχισα να φωνάζω:

— Κυρία! Κυρία! Μιά στιγμή, μη φεύγετε! Δεν με θυμάστε;

Δυο μενεξεδένια μάτια, που άστραφταν από θυμό, καρφώθηκαν στα δικά μου, και ένα περιφρονητικό βλέμμα με τύλιξε από την κορφή ως τα νύχια. Μιά παγερή φωνή, με καθαρή Άγγλική προφορά, έφθασε στ' αυτιά μου.

— Κύριε, δεν καταλαβαίνω, τι θέλετε να πείτε. Άλλη φορά να είσθε πιο προσεκτικός και να μην εκθέτετε μία κυρία από απλή άφηρημά σας. Για πρώτη φορά σας συναντώ και μου φαίνεται, ότι και σεις δε με συναντήσατε ποτέ σας!

Έμεινα βουβός!

Το θράσος της, ή ήθοποιά της, ή ανάλειά της με είχαν άποστομώσει. Ήμουν αίγουρος, πως με είχε άναγνωρίσει.

Βλέποντας, ότι δεν άπαντοούσα, γύρισε περιφρονητικά τις πλάτες της και άπομακρύνθηκε με υπερήφανο ύφος.

Έμεινα καρφωμένος στη θέση μου.

Μου ήταν άδύνατο να την άκολουθήσω και για δεύτερη φορά, ή άγνωστη με τα μενεξεδένια μάτια, έξαφανίστηκε παίρνοντας μαζί το μυστικό της. Κατάλαβα, όμως, ότι είχα να κάνω με μία τρομερή τυχοδιώκτρια. Κανένας άλλος δεν θα μπορούσε να προσποιηθεί με τόση έτοιμότητα, άν δεν είχε τη σχετική πείρα.

Ο Μπρίστολ στο μεταξύ, με είχε πλησιάσει.

— Τι έπαθες, φίλε μου; με ρώτησε ειρωνικά.

— Τίποτα, Μπρίστολ. Μιά καταπληκτική ιδιότης με παραπλάνησε. Κι' όμως ήξερα καλά, πως σαν και αυτά τα μενεξεδένια μάτια δεύτερα δεν βρίσκόντουσαν στον κόσμο.

— Έλα τώρα, μου είπε ο Μπρίστολ, ψιθυριστά, να σου δείξω ένα πολύ ενδιαφέρον πρόσωπο. Τόν βλέπεις τον κύριο εκείνο κοντά, στη βιτρίνα;

Γύρισα και κοίταξα. Ήταν ο Άμερικάνος μου. Δεν είχε κουνήσει ούτε βήμα, μακριά από την βιτρίνα με το γαλάζιο μαργαριτάρι και φαινόταν σαν να μην είχε άντιληφθεί το έπεισόδιό μου.

— Έ! Λοιπόν; ρώτησα γεμάτος περιέργεια.

— Είναι ο μεγαλύτερος, και ο πιο επιδέξιος λοπωδύτης της Άμερικής. Ο Τέντυ Ντέξτερ.

Έκανα να διαμαρτυρηθώ με κρατήθηκα. Τι μπορούσα να πω; Μήπως θυμόμουν, που τον είχα δει;

— Άκου τι σου λέω έγω, Κάβανερ. Είναι ο τρομερότερος διαρρήκτης του κόσμου. Δεν άναλαμβάνει παρά πολύ μεγάλα κόλπα. Ή Σκώτλαντ Γουάρντ είδοποιήθηκε για την παρουσία του στο Λονδίνο, αλλά δεν μπορεί να κάνει, τίποτα άλλο, παρά να τον έπιτηρεί. Συνήθως ταξιδεύει με το όνομά του, με αυτή την φορά, φαίνεται, πως προτιμάει το ίνκόγκνιτο. Δεν βαρύνεσαι, όμως, αυτό δεν τον στενοχωρεί καθόλου και με χαιρέτησε πριν από λίγο με όλη του την ψυχραιμία. Τι τρομερός άνθρωπος! Μάθαμε σήμερα το πρωί, πως έχει κρατήσει δυο καμπίνες πάνω στο υπέρωκο άστερια, που φεύγει σε καένιο «ΑΣΤΕΡΙΑ», που φεύγει σε τρεις βδομάδες για την Άμερική. Τι δεν θάδινα, Κάβανερ, για να μάθω για ποιόν προορίζεται ή δεύτερη καμπίνα. Το ίδιο είμαι περίεργος να ξέρω τι βρωμοδουλειά πρόκειται να έπιχειρήσει.

— Πολλές φορές, σκέφτηκα, Μπρίστολ, ότι και κάποιος άλλος, εκτός από τον

Το γαλάζιο μαργαριτάρι

Κώρ Άτζέπ, μπορούσε να ενδιαφερθεί για το Γαλάζιο Μαργαριτάρι. Γιατί να μην είναι ο Ντέξτερ;

— Άπλούστατα, φίλε μου, γιατί ο Ντέξτερ δεν είναι χαζός! άπάντησε άπότομα ο Μπρίστολ, για να πάει να χωθεί σε μια τέτοια σφηκοφωλιά. Έκτός άν ο Κώρ Άτζέπ, τον έχει προσλάβει στην ύπηρεσία του. Οι άπαδοί του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» μπορεί να μην είναι... κατάλληλοι για την διάρρηξη ενός Μουσείου!

— Έκείνη τη στιγμή, ένας παράξενος κρότος μάς διέκοψε. Το κίτρινο στόρι του παραθυριού, που βρισκόταν άκριβώς άπέναντι από την βιτρίνα ξετυλίχτηκε με θόρυβο.

Ο Μπρίστολ με άστραπιαία ταχύτητα έτρεξε προς τα κεί.

Το συμβάν δεν είχε τίποτα το άξιο-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΚΛΕΦΤΗΣ;

ταν έφυγαν όλοι οι έπισκέπτες, και το Μουσείο έτοιμαζόταν να κλείσει, ο Μπρίστολ με πήρε παράμερα και μουείπε.

— Κάβανερ, κάτι μυρίζομαι. Αυτή τη νύχτα θα έχωμε χωρίς άλλο καμμία άπόπειρα κλοπής. Θα φυλάξω λοιπόν νυχτέρι κρυμμένος πίσω από τον μικρό άσσυριακό όβελισκο. Άν θέλεις νάρθεις και συ ο άλλος όβελισκος σε περιμένει.

— Θαρρώ Μπρίστολ.

— Θα φύγωμε τώρα μαζί με τους άλλους για να μην μάς κατασκοπεύει. Μόλις όμως σκοτεινιάσει θα βρεθούμε έξω από την πόρτα του Μουσείου. Ο καθηγητής Μόστιν θα μάς περιμένει και θα μάς άνοίξει να μπορούμε κρυφά. Σύμφωνοι;

Δέχτηκα.

Άλλά ήμουνά τόσο νευριασμένος με όλη αυτή την ύπόθεση, που εύχόμουνά με όλη μου την καρδιά, να κλέψει ο Κώρ Άτζέπ το μαργαριτάρι του και να φύγει για πάντα από την Άγγλία.

Κρυμμένοι πίσω από τους δυο μικρούς όβελισκους, ο Μπρίστολ και έγω κουβεντιάζαμε ψιθυριστά. Οι δυο άσσυριακοί όβελισκοί ήσαν τοποθετημένοι από κάθε μεριά της πόρτας της αίθουσας του «Γαλάζιου Μαργαριταριού». Άπέναντί μας άκριβώς βρισκόταν το παράθυρο με το σχισμένο στόρι και στην μέση ή βιτρίνα με το Γαλάζιο μαργαριτάρι. Έξω στο διάδρομο ο

περίεργο. Το στόρι θα είχε ξετυλιχτεί, άπλούστατα, έπειδή το σκοινί, που το κρατούσε δεν ήταν καλά στερεωμένο. Όταν όμως βρεθήκαμε μπρός στο κατεβασμένο παραπέτασμα, είδαμε ένα περίεργο πράγμα. Πέντε πήχες πάνω από το έδαφος και στη μέση σχεδόν του παραθυριού ένα τετράγωνο κομματάκι από το χοντρό ύφασμα του στόρ είχε κοπεί με προσοχή!

Έρριξα μια καχύποπτη ματιά γύρω μου. Πολλοί έπισκέπτες κοίταζαν άφηρημένα προς το μέρος μας. Που να ξεχωρίσω τώρα, μέσα σ' όλους αυτούς τους άδιάφορους παρατηρητάς τον άληθινό ένοχο;

Ο Μπρίστολ με κοίταζε κατάπληκτος.

— Ποιος τόκανε, ψιθύρισε, και για ποιο σκοπό;

σκοπός είχε πάψει το ρυθμικό του βήμα. Ίσως και να τον πήρε ο ύπνος.

Τα πόδια μου είχαν μουδιάσει. Όρεις δλόκληρες τώρα γονατισμένος πίσω από τον όβελισκο κοίταξα άχόρταγα τις γαλάζιες άνταύγειες του μαργαριταριού, που παιγνίδιζαν πάνω στα κρύσταλλα της βιτρίνας. Ήταν το μοναδικό φώς, που είχε ή σκοτεινή αυτή σάλλα.

— Μπρίστολ, ψιθύρισα, μου φαίνεται, πως άδικα ήρθαμε! Κανένας δεν θα τολμήσει να...

Δεν πρόφθασα όμως να τελειώσω τη φράση μου όταν παγωμένος από φρίκη κάρφωσα το βλέμμα μου στην βιτρίνα με το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι».

Μιά φωτεινή άκτίνα διασχίζοντας την θεοσκοτεινή αίθουσα είχε έρθει και περιέχυνε με το άσημένιο φώς της μόνο την γυάλινη θήκη του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» και αυτό μου φάνηκε τόσο υπερφυσικό, τόσο σατανικό, που άφίνοντας την κρύπτη μου έτρεξα προς τον Μπρίστολ και τον άρπαξα άπότομα από το χέρι.

— Μπρίστολ! Για τόννομα του Θεού! Πές μου γρήγορα, τι είναι αυτό! το είπα με φωνή πνιγμένη από την άγωνία.

— Σούτ! Σιγά, Κάβανερ! Μη φωνάζεις. Έχεις γίνει τρομερά νευρικός τώρα τελευταία. Κρύψου γρήγορα στη θέση σου θα μου χαλάσεις όλα τα σχέδια. Δεν βλέπεις, καύмене, πως είναι το φώς του φεγγαριού; Θυμάσαι το πρωί, που είχε κοπεί ένα τετράγωνό κομμάτι από το στόρι; Όλα αυτά ήταν προσχεδιασμένα από τους

τρομερούς Βουδδιστάς, ώστε σ'ε μιά δρισημένη ώρα της νύχτας τ'ό φως τοῦ φεγγαριοῦ νὰ περάσει ἀκριβῶς μέσα ἀπὸ τὸ ἀδειανὸ κομμάτι τοῦ στόρου καὶ νὰ φωτίσει τὴ βιτρίνα, διευκολύνοντας τους στὴν κλοπὴ τοῦ μαργαριταριοῦ. Κρύψου. Ἐφτασε ἡ στιγμή, ποῦ θὰ ἐνεργήσουν.

Ξαναγονάτισα πίσω ἀπὸ τὸν ὄβελοσκο μου.

Ὁλη μου ἡ προσοχὴ ἦταν συγκεντρωμένη στὸ παράθυρο μὲ τὸ κομμένο στόρι. Σφίγγοντας μὲ τὸ δεξὶ μου χέρι τὸ περιστρόφο μου, περίμενα.

Ἡ ἀγωνία μου, εἶχε φθάσει στὸ κατὰκόρυφο. Τὰ δευτερόλεπτα μοῦ φαίνοντουσαν αἰῶνες.

Ἐξαφνα ἓνας ἑλαφρὸς θόρυβος ἀκούστηκε πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας. Ὁ Μπρίστολ καὶ ἐγὼ σηκώσαμε συγχρόνως τὰ μάτια μας προσπαθώντας νὰ διακρίνωμε τίποτα τὸ ὑποπτό μεσ'τὸ μισοσκόταδο, ποῦ ἐπικρατοῦσε.

Ἐκείνη τὴ στιγμή μὲ ἓνα τρομερὸ κρότο τὸ τζάμι τοῦ παραθυριοῦ ἐγίνε κομμάτια! Τὸ κίτρινο στόρι παραμερίστηκε ἀπὸτομα καὶ κάτω τι μακρὺ, σὰν κανένα πλοκάμι χταποδιοῦ ἀπλώθηκε πρὸς τὸ κρύσταλλο τῆς βιτρίνας, ποῦ ἔσπασε καὶ αὐτὸ μόλις τὸ ἀγγίξε. Ἐνας ἑλαφρὸς θόρυβος σὰν νὰ ψηλαφοῦσε κανεὶς ἐφθασε σ'αὐτιά μου καὶ οἱ γαλάζιες λάμψεις τοῦ μαργαριταριοῦ χάθηκαν ἀπὸτομα, ἀπὸ τὰ μάτια μου! !

Παράλυτος ἀπὸ τὴν ἐκπληξή, ἔμεινα καρφωμένος στὴ θέση μου.

Ὁ Μπρίστολ πετάχτηκε καὶ βγάζοντας τὸ κλεφτοφάναρὸ τοῦ φώτισε τὴ σπασμένη βιτρίνα. Τὸ «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» εἶχε ἐξαφανισθεῖ, καὶ εἶδα μὲ τὸ περίεργο πλοκάμι νὰ τραβιέται πίσω πρὸς τὸ παράθυρο!

— Γρήγορα! Κάβανερ! Καθηγητὰ Μόστιν! Σηκώστε τὰ στόρια, φώναζε ὁ Μπρίστολ. Δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀφήσουμε νὰ μᾶς ξεφύγει! Γρήγορα!

Σηκώθηκα πάνω σὰν ἀστραπὴ καὶ χωρὶς νὰ πολυσκεφθῶ πυροβόλησα πρὸς τὸ παράθυρο. Μιά στριγγιά ἀνθρώπινη φωνὴ ἀκούστηκε. Ὁ Μπρίστολ ἔτρεξε καὶ τράβηξε ἀπὸτομα τὸ στόρι. Ἀλλὰ πίσω του δὲν ὑπῆρχε τίποτα, ἀπολύτως τίποτα!

Μιά γωνιά ὅμως τοῦ σπασμένου τζαμιοῦ ἦταν βουτηγμένη σὲ αἷμα καὶ ρυθμικὲς σταγόνες ἔπεφταν σὲ πάτωμα! Τάκ! Τάκ!

Ὁ Μπρίστολ καὶ ἐγὼ κοιταχτήκαμε βουβοί! Πῶς νὰ ἐξηγήσουμε αὐτὸ τὸ φαινόμενο; Δὲν ὑπῆρχε ἀμφιβολία, πῶς ἐκεῖνος, ποῦ ἔκλεψε τὸ μαργαριτά-

ρι, τρομαγμένος ἀπὸ τὸν πυροβολισμό μου θὰ εἶχε κοπεῖ στὰ ἀπομεινάρια τῶν κρουσμάτων. Μὰ ποῖος στὸν κόσμον μποροῦσε νὰ περάσει ἀνάμεσα στὰ στενὰ κάγκελα τοῦ παραθυριοῦ καὶ νὰ φτάσει ὡς τὴν βιτρίνα;

— Ὁ νᾶνος θὰ εἶναι! ψιθύρισα.

— Μοῦ φαίνεται, πῶς τρελλάθηκε σήμερα, Κάβανερ! Μέσα ἀπ' αὐτὰ τὰ σίδερα δὲν χωράει, καλὰ-καλὰ, τὸ χέρι μου καὶ θὰ χωρέσει ὁ νᾶνος;

— Μὰ τί νὰ εἶναι, λοιπόν; Δὲν βλέπω καμμιά σκάλα ἀκουμπισμένη στὸν τοῖχο. Ἀπὸ ποῦ ἔφτασε ὁ κλέφτης, ὡς τὸ παράθυρο; Πῶς ἔσπασε τὴ βιτρίνα; Τί ἦταν ἐκεῖνο τὸ πλοκάμι, ποῦ ἔκλεψε τὸ «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»; Δὲν εὑρίσκα καμμιά ἀπάντηση σ'αὐτὲς τίς ἐρωτήσεις.

Ἐκείνη τὴ στιγμή μπῆκε μέσα, τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ ὁ κα-

θηγητὴς Μόστιν μαζί μὲ τὸν νυχτοφύλακα. Ὁ τελευταῖος εἶχε ἀκούσει ὑποπτοὺς κρότους στὴν εἴσοδο τοῦ Μουσείου καὶ εἶχε κατεβεῖ γιὰ νὰ ρίξει μιά ματιά. Ὁ Μόστιν μᾶς κοιτάζε ἀφωνος. Τάκ! Τάκ! Τὸ αἷμα ἔσταζε ἀκόμα. Κανεὶς δὲν μιλοῦσε. Ἐξαφνα ἓνας ἑλαφρὸς θόρυβος, σὰν σούριμο φειδιοῦ, ἀκούστηκε πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας.

— Ἀνόητοι! φώναξε ἔξω φρενῶν ὁ Μπρίστολ. Εἶναι ἀπάνω στὴ στέγη! Ἐχει τόσο πολὺ κισσὸ ἀπὸ τὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Μουσείου, ποῦ μπορεῖ νὰ σκαρφαλώσει δολοκλήρος στρατός. Γκράχαμ! (ἦταν τὸ δνομα τοῦ νυχτοφύλακα) Τρέχα γρήγορα νὰ δεῖς, σίγουρα θὰ ὑπάρχει μιά σκοινένια σκάλα κρεμασμένη ἀπὸ τὴν ἄκρη τῆς στέγης. Τρέχα γρήγορα.

Κι' ἀκολουθώντας τὸ νυχτοφύλακα ὁ Μπρίστολ πετάχτηκε ἔξω σὲ διάδρομο καὶ ἄρχισε νὰ κατεβαίνει τέσσαρα, τέσσαρα τὰ σκαλιά.

Ὁ Μόστιν καὶ ἐγὼ εἶχαμε κοκκάλωσει.

Κι' ἔξαφνα πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ὀρτσαρντ Σκουέρ, μιά σπαραχτικὴ κραυγὴ ἀντήχησε. Ἐνα τρομαχτικὸ οὐρλιασμα, ποῦ ὑψώθηκε σιγά, σιγά καὶ ὕστερα ἔσβυσε σ' ἓνα λυπητερό θρήνο!

Κρατώντας τὸν καθηγητὴ Μόστιν, ποῦ εἶχε σχεδὸν λιποθυμήσει, βγήκα τρέμοντας ἀπὸ τὴν μοιραία ἐκείνη αἴθουσα!

Ὁ κλέφτης μᾶς ἔφυγε. Εἶχαμε ὁμῶς βρεῖ τὰ ἱχνη του πάνω σὲ κισσὸ. Ὁ Μπρίστολ διακινδυνεύοντας σχεδὸν τὴ ζωὴ του, ἀκολουθοῦσε βῆμα πρὸς βῆμα τὰ ἱχνη. Σκαρφάλωσε τὸν κισσὸ, διέσχισε ἔρποντος τὴν στέγη, κρέμασε τὴ σκοινένια σκάλα ἀπὸ τὸ ἴδιον μέρος, ποῦ τὴν εἶχε βρεῖ καὶ κατέβηκε ὡς τὸ παράθυρο.

Στὸ μεταξύ ὁ Μόστιν καὶ ἐγὼ παρακολουθοῦσαμε τίς κινήσεις του ἀπὸ τὸ Ὀρτσαρντ Σκουέρ. Μὰ ἦταν τόσο

ἀδιόρατες, ὥστε τὸ γεγονὸς ὅτι κανένας ἀπὸ τοὺς διαβάτες δὲν εἶχε ἀντιληφθεῖ τίποτα, δὲ φαινόταν ἀνεξήγητο.

Ὁ νυχτοφύλακας Γκράχαμ, ποῦ εἶχε βγεῖ ἔξω πρῶτος, μᾶς εἶπε, ὅτι ἀκουσε καθαρά πρὸς τὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τοῦ Μουσείου ἓνα αὐτοκίνητο, ποῦ ἔφευγε.

Μαζεμμένοι γύρω ἀπὸ τὴν ἀδειανή, τώρα πιά, βιτρίνα ἀκούγαμε μὲ προσοχὴ τίς ἐξηγήσεις, ποῦ μᾶς ἔδινε ὁ Μπρίστολ.

— Ὁ Κῶρ Ἀτζέπ φάνηκε δυνατώτερος ἀπὸ μᾶς! Εἶμαι σίγουρος, πῶς ὁ κλέφτης, φτάνοντας ὡς τὸ παράθυρο μὲ τὸν τρόπο, ποῦ σὰς ἔδειξα καὶ ἀφοῦ ἔσπασε τὸ τζάμι, πλησίασε τὴ βιτρίνα μὲ μιά περίεργη ψαλλίδα, σὰν κ' ἐκεῖνες, ποῦ χρησιμοποιοῦνε γιὰ νὰ κλαδεύουν τὰ δέντρα ἀλλὰ ποῦ εἶχε στὴν ἄκρη τῆς μιά τσιμπίδα. Ἡ τσιμπίδα αὐτὴ λειτουργοῦσε μὲ ἓνα μικρὸ σκοινί, ποῦ τραβοῦσε ἀπ' ἔξω ὁ κλέφτης. Τὴν ὥρα ὅμως, ποῦ εἶχε πιά ἀρρεῖ τὸ «Γαλάζιο Μαργαριτάρι», ὁ πυροβολισμὸς τοῦ Κάβανερ τὸν τρόμαξε, καί, ἀπὸ τὴν βία του, κόπηκε στὰ ἀπομεινάρια τῶν γυαλιῶν. Εἶναι ἓνα ἀπλό καὶ ἔξυπνο σχέδιο καὶ ντρέπομαι ἀλήθεια ὅταν συλλογίζομαι τὸν τρόπο, ποῦ πήραμα δλοι μας. Ἀλλὰ πέστε μου τώρα ποῖος ἦταν ἐκεῖνος ποῦ ἔμπηξε αὐτὴν τὴν φοβερὴ κραυγὴ; Εἶχα μερικὲς ὑποψίες πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα ἀλλὰ δὲν μίλησα.

Εἶχε πιά ξημερώσει, ὅταν, ἡ θεωρία τοῦ Μπρίστολ καὶ οἱ ὑποψίες μου ἀπεδείχθησαν σωστὲς μὲ τραγικὸ τρόπο.

Σ' ἓνα σοκκάκι, ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὸ Μοῦσειο, βρέθηκε ἐκεῖνο τὸ παράξενο μηχανήμα, ἀκριβῶς ὅπως μᾶς τὸ εἶχε περιγράψει ὁ Μπρίστολ. Ἡ ἄκρη του ἦταν βουτηγμένη σ' ἓνα λίμνη αἵματος, καὶ γαντζωμένο σ' αὐτὴν τὴν ἄκρη ἦταν ἓνα ἀνθρώπινο χέρι φρικτὰ συνεσπασμένο! Ἐνα χέρι ποῦ εἶχε κοπεῖ ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸν καρπὸ!

— Θεέ μου, ψιθύρισε ο Μπρίστολ, αυτό το δαχτυλίδι το γνωρίζω! Κοίταξε, Κάβανερ, το τρίτο δαχτυλίδι είναι πληγωμένο από ένα κομμάτι γυαλί! Δεν είναι λοιπόν οι δάδοι του Κώρ 'Ατζέπ, που έκλειψαν το μαργαριτάρι αφού αυτό είναι το χέρι του

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII. TENTY ΝΤΕΞΤΕΡ ΚΑΙ ΚΩΡ ΑΤΖΕΠ

Καθισμένοι σ' ένα μοναχικό τραπέζι του μικρού καφέ-νέλου, ο Μπρίστολ και εγώ ένα μήνα ύστερα από τα τραγικά γεγονότα, που αναφέραμε, συζητούσαμε ψιθυριστά.

— Τι τρομερός άνθρωπος τέλος πάντων, αυτός ο Ντέξτερ, μούλεγε ο Μπρίστολ, νά έχει το θάρρος να τὰ βάλει με όλη αυτή την διαβολοσυμμορία.

— "Ηθελα νάξερα τώρα, Μπρίστολ, ποιος έχει το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» ο Ντέξτερ ή ο Κώρ 'Ατζέπ;

— Πώς θέλεις να σέ διαφωτίσω φίτε μου; Και οι δύο τους έχουν εξαφανιστεί από το Λονδίνο. "Η Σκότλαντ Γουάρντ, ένα δόκληρο μήνα τώρα δεν μπορεί να βρεί ούτε το παραμικρό ίχνος τους. "Εγώ, τον "Αμερικάνο τον έχω ξεγράψει. Πρώτον, γιατί την περασμένη Τρίτη έφυγε το υπερωκεάνειο «'Αστέρια» και οι δύο καμπίνες, που είχε κρατήσει έμειναν άδειανές. "Επειτα το χέρι του βρέθηκε κομμένο από τον Κώρ 'Ατζέπ. Τώρα έχει εξαφανιστεί όλοτέλα από το Λονδίνο. Πιστεύεις, έσύ, πώς είναι ακόμα ζωντανός;

— Δεν πιστεύω, να νικήθηκε τόσο εύκολα ο Τέντυ Ντέξτερ.

— "Α! "Οχι, φίλε μου! Κάνεις λάθος! "Ο οργανισμός του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» δεν είναι παίζε-γέλασε! Είμαι σίγουρος, πώς ο Κώρ 'Ατζέπ τον ξεπέρδωσε, του πήρε το μαργαριτάρι και τώρα φεύγει μαζί με τους δαδούς του για τις "Ινδίες!

— Μακάρι να είναι όπως τὰ λές, Μπρίστολ! Μακάρι να έχει τελειώσει πια αυτός ο έφιιάλτης! "Α! Ξέχασα να σου πω, πώς πριν φύγω από το σπίτι έλαβα ένα του γράμμα. Βιαστικός, όμως, καθώς ήμουνα, δεν το διάβασα. Στάσου να δώσω, τί γράφει.

"Εσκια γρήγορα το φάκελλο και άρχισα να διαβάζω σιγανά:

«'Αγαπητέ Κύριε Κάβανερ,
» Θά ήθελα πολύ να σας υπενθυμίσω
» μια προηγούμενη συνάντησή μας για
» να σας διαθέσω εθελοντικά απέναντί
» μου. Δυστυχώς, όμως, δεν μπορώ

Τέντυ Ντέξτερ.

— Τέντυ Ντέξτερ! "Ο "Αμερικάνος με τὰ σπινθηροβόλα μάτια; Μά ποιος, λοιπόν, από τους δυο προσαθεί να κλέψει το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»; "Ο Κώρ 'Ατζέπ ή ο Τέντυ Ντέξτερ;

» γιατί είμαι βέβαιος, πώς τὰ τρία
» τέταρτα των αστυνομικών της Σκό-
» τλαντ Γουάρντ θα διαβάσουν αυτό το
» γράμμα.

» "Εχω μια πολύτιμη είδηση να σας
» αναγγείλω. Ξέρω, που βρίσκεται το
» «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» και αν θέ-
» λετε μπορώ να σας το παραδώσω
» εντός της εβδομάδος. "Η άμοιβή μου
» θά είναι 50.000 δολάρια.

» Πρέπει, κύριε Κάβανερ, να δεχθώ
» την προσφορά μου χωρίς τον παρα-
» μικρό διαταγμό γιατί αυτό το μαρ-
» γαριτάρι είναι μεγάλη απόλαυση για
» το Μουσείο του Λονδίνου και, σ ε-
» τικώς, ή άμοιβή, που σας ζητώ είναι
» μηδαμινή.

» Με τὰ χρήματα αυτά—τώρα που έ-
» χω χάσει το πιο επιτήδειο χέρι
» της "Αμερικής—θ'άποτραβηχτώ σε
» μια μακρινή γωνιά της γής και θά
» περάσω ήσυχος τὰ τελευταία χρό-
» νια της ζωής μου.

» Σας παρακαλώ, κύριε Κάβανερ,
» να λάβετε υπ' όψιν σας, πώς δεν
» είναι ο λωποδύτης, που σας ζητεί
» αυτή τη χάρη αλλά ένας σκακατεμέ-
» νος άνθρωπος.

» "Επρότεινα και στον Κώρ 'Ατζέπ
» να του δώσω το γαλάζιο μαργαρι-
» τάρι με την ίδια άμοιβή, αλλά δυστυ-
» χώς αυτός άρνήθηκε.

» "Αν δέχεστε, απάντησατέ μου με
» μια άγγελία στους «Τάιμς».

TENTY ΝΤΕΞΤΕΡ

— Μά είναι τρομερό. Αυτός ο άνθρω-
» πος παίζει ένα πολύ επικίνδυνο παι-
» γνίδι! Φώναξε έξω φρενών ο Μπρί-
» στολ, όταν τελείωσε την ανάγνωσή
» μου. "Ακους εκεί θράσος! Είναι έτοι-
»μος τώρα να ποζάρει για ιδιωτικός
» ντέντεκτιβ, και αφού έκλεψε το μαρ-
» γαριτάρι, δέχεται να το ξανάδώσει πύ-
» σω με μια μικρή άμοιβή. Γιαυτό δεν
» έφυγε τόσον καιρό από το Λονδίνο
» περίμενε την κατάλληλη στιγμή για να
» βάλει σε ενέργεια το κόλπο του! "Αλ-
» λά, που θά μου πάει; Ποι θά μου πά-
» ει; "Εδώ είμαστε! "Η Σκότλαντ Γουάρντ
» έχει το κομμένο του χέρι και το μη-
» χάνημα της κλοπής. Δυο τεράστιες ά-

ποδείξεις της ένοχής του. "Ας τολή-
» σει να ξεμυτίσει πουθενά, ο παλιάν-
»θρωπος και τον συλλαμβάνω, ως πού
» να πεις τρία;

Δικαίωνα με όλη μου την καρδιά
» το θυμό του Μπρίστολ, αλλά ή έπι-
» στολή του Ντέξτερ με είχε συγκινή-
» σει. Είχα μια περίεργη συμπάθεια
» γι' αυτόν τον άνθρωπο, που δεν μπο-
» ρούσα να καταλάβω, από πού προ-
» ερχόταν.

Είχε νυχτώσει πιά, όταν χωρίστηκα
» από τον Μπρίστολ. Σκεπτικός έφτασα
» στο διαμέρισμά μου και άνοιξα μη-
» χανικά την έξωπορτα. Σταμάτησα ο-
» μως κατάπληκτος στο διάδρομο. Το
» γραφείο μου ήταν φωτισμένο. Ποιος
» ν' άνοιξε το ηλεκτρικό; Βαστώντας
» για κάθε άπρόοπτο, το περιστροφό-
» μου στο δεξί χέρι άνοιξα άπότομα
» την πόρτα και κοίταξα μέσα. "Ενα
» πράσινο σαρκί, κεντημένο με άμέ-
» τρητες πολύτιμες πέτρες και μια μα-
» κρυσά, κάτωσπη πατριαρχική γενειάδα
» μου μαρτύρησαν με ποιόν είχα να
» κάνω.

Το αίμα μου πάγωσε στις φλέβες
» και τὰ γόνατά μου λύγισαν.

"Ηταν ο Κώρ 'Ατζέπ!

"Ο φοβερός άρχηγός, του «Γαλάζιου
» Μαργαριταριού»!

"Ορθος κοντά στο γραφείο μου,
» είχε γυρίσει το κεφάλι του προς το
» μέρος μου ενώ τὰ μάτια του, που θύ-
» μιζαν μάτια άρπαχτικού πουλιού με
» εξέταζαν.

Φορούσε μια όλομέταξη πράσινη
» ρόμπα, φανταχτερή, που γυάλιζε και
» ένα χρυσοκέντητο ζωνάρι, που τύλιγε
» τη μέση του.

— Κύριε Κάβανερ, είναι ένα όλο-
» κληρο τέταρτο, που σας περιμένω,
» μου είπε ειρωνικά με μια παράξενη
» μελωδική φωνή.

"Αλλά εγώ είχα παραλύσει από το
» φόβο μου. "Ο Κώρ 'Ατζέπ. "Ο μεγα-
» λύτερος έγκληματίας του κόσμου! "Ο
» τρομερός δολοφόνος του Τόμσον!

"Εκείνη την ώρα, θυμήθηκα άθελα
» τη συμβουλή του καυμένου έξερευ-
» νητού: — "Κάβανερ, πρέπει να άπο-
» τρέψεις κάθε κακό, που θά έχει ως
» αίτια το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι».

Αυτή ή φράση μου ξανάδωσε την
» αυτοπεποίθησή μου.

«Πρέπει να παλαίψω, σκέφθηκα, ως
» να δώσω ένα τέλος στην τρογική
» αυτή υπόθεση!»

"Εκλεισα την πόρτα και προχώρησα
» με θάρρος. Τὰ γκριζοπράσινα γερα-
» κίσια μάτια παρακολουθούσαν άκού-

ραστα την παραμικρότερη κίνησή μου.

— Κύριε, του άπάντησα με την ίδια
» ειρωνία, λυπάμαι πολύ, που άργησα
» αλλά ξέρετε δεν σας περίμενα τόσο
» νωρίς. Καθίστε, παρακαλώ.

Και προσφέροντάς του μια πολυ-
» θρόνα, κάθησα και εγώ απέναντί του,
» κάνοντας τάχα τον ξένοιαστο και τον
» άνήξερο.

— Σε τί όφειλω την έπίσκεψή σας
» συνέχισα εύγενικά.

— Κύριε Κάβανερ, μια έρώτηση
» ήθελα να σας άπευθύνω. Τι ιδέαν
» έχετε για τον οργανισμό του «Γαλά-
» ζιου Μαργαριταριού»;

Τον κοίταξα σαστισμένος.

Τι έννοούσε;

Μήπως ήθελε να με δοκιμάσει; τὸ
» ν' άποφύγω τώρα πιά την έρώτηση
» ήταν άδύνατο, γι' αυτό, συγκεντώνον-
» τας όλο μου το θάρρος, όσο μπορούσα
» πιδ άδιάφορα:

— "Ο οργανισμός του «Γαλάζιου Μαρ-
» γαριταριού» είναι κατά τη γνώμη μου
» μια συμμορία δολοφόνων, που διοικεί-
» ται από έναν υπερφανατικό Βουδδι-
» στή, ή για να πούμε καλλίτερα την
» αλήθεια, από έναν επικίνδυνο τρελλό!

"Ο Κώρ 'Ατζέπ δεν έπεχείρησε να
» διαμαρτυρηθεί, μόνο μισόκλεισε τὰ
» μάτια του, που άστραψαν από θυμό.

— Κύριε Κάβανερ, είπέ, άπ' αυτό
» φαίνεται πόσο επιπόλαια λογαριάζετε
» έσεις την θρησκεία, αφού τις δικαίες
» τιμωρίες, που έπιβάλαμε στον έξερευ-
» νητή Τόμσον και στους άλλους, τις
» θεωρείται έγκληματα. Δεν ξέρω, πώς
» τιμωρείται έσεις τις μεγάλες ιεροσυ-
» λίες σαν κι' αυτή που έκανε ο έξερευ-
» νητής. Είναι όμως περιττό να κάθω-
» μαι να συζητώ για τη θρησκεία με
» έναν άπιστο, που δεν έχει ιδέες, ποιά
» είναι τὰ καθήκοντα ενός ιερωμένου
» του Βούδδα. Λοιπόν, κύριε Κάβανερ,
» θά μου επιτρέψετε και μια δεύτερη
» έρώτηση. "Αφού αυτή είναι ή ιδέα σας
» για τους φύλακες του ιερού μαργαρι-
» ταριού, θέλετε να άπαλλάξετε το
» Λονδίνο από αυτήν την «συμμορία των
» δολοφόνων» καθώς την είπατε;

— Σας βεβαίω, είναι ή μοναδική
» μου έπιθυμία!

— Πολύ καλά. Τότε... βοηθήστε με!

— Να σας βοηθήσω εγώ; Μά πώς;
» Τὸν είδα να σηκώνεται, άργά, από
» την καρέκλα του και βυθίζοντας το
» βλέμμα του στο δικό μου, μου είπε,
» τονίζοντας μια μιά τις λέξεις.

— Κύριε Κάβανερ, ή αστυνομία βρί-
» σκεται στα ίχνη μου και καταλαβαίνω
» καλά τί κίνδυνο διατρέχω παραμένον-

τας ανάμεσα στους άπιστους. Από χιλιάδες όμως χρόνια, ο Άρχηγός του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» φυλάει με ευλάβεια το ιερό κειμήλιο του Βούδδα, και εγώ, ο Κώρ Άτζέπ, δεν θα φανώ, ανάξιος του προορισμού μου!

—Το διαπεραστικό βλέμμα του δεν είχε αφήσει το δικό μου και ένοιωθα μία περίεργη ζάλη να με κυριεύει.

—Ευτυχώς για σάς, έξακολούθησε, είχατε την φρόνηση να μην αγγίζετε το ιερό μαργαριτάρι. Αν είχε συμβεί το αντίθετο, τίποτε δεν θα μπορούσε να σάς προστατέψει από την δικαία έκδίκησή μας. Το μάτι του Κώρ Άτζέπ τα βλέπει όλα! Όπως βλέπει τη γαλάζια λάμψη, που σκορπάει γύρω του, το ιερό μαργαριτάρι του Βούδδα!

Και απλώνοντας τα χέρια του, με μελοδραματικό ύφος συνέχισε παθητικά.

—Τώρα αυτή τη λάμψη, τη βλέπω να αναπηδά από το Λονδίνο. Τη βλέπω.

Σούφρωσε να φρύδια και κοίταξε τον τοίχο απέναντί του, σαν να θελε να τον διαπεράσει με το βλέμμα του. Τα χαρακτηριστικά του συσπάσθηκαν. Έτσι καθώς στεκόταν όρθιος, επιβλητικός, έμοιαζε με έμπνευσμένο προφήτη.

—Τη βλέπω, ακόμη και αυτή την στιγμή, ψιθύρισε, και έτσι ξέρω πάντοτε, πού βρίσκεται το ιερό αυτό κειμήλιο.

—Έ, λοιπόν! Αφού ξέρετε, πού είναι το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι», γιατί δεν το παίρνετε; Φώναξε χωρίς να λάβω υπ' όψει μου την αυθάδειά μου. Ο Κώρ Άτζέπ, γύρισε πάλι, το εξαγριωμένο βλέμμα του προς το μέρος μου.

—Γιατί αυτός ο άπιστος σκύλος, φώναξε, πού το λέρωσε με την ακάθαρτη έπαφή του, μάς κοροϊδεύει, μάς περιφρονεί! Έχασε το ένα του χέρι αλλά ο Άγγελος του Κακού τον προστατεύει και τα δαιμόνια τον εμπνέουν! Αλλά θα νικήσω! Θα νικήσω! Γιατί είναι και γραφτό να γίνεις και πάλι, έσύ Κάβανερ, ο φύλακας του!

Με τα μάτια του τώρα, γεμάτα από ένα παράξενο φως, με τα διάφανα δάχτυλά του απλωμένα, προφήτευε το μέλλον γεμάτος έξαψη. Έγώ τον κοίταζα μαγνητισμένος.

—Όταν το ιερό μαργαριτάρι εναβρεθθή στη γυάλινη βιτρίνα μέσα στο Μουσείο, πρέπει με μου δώσεις το κλειδί της, Κάβανερ!

Τέλος πάντων, άρχισα να καταλαβαίνω γιατί ήρθε να μ' επισκεφθεί ο Κώρ Άτζέπ.

Χάρη στην ιδιότητα, πού είχε ναμαντεύει το μέλλον, ο άρχηγός του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» προείδε, ή νόμιζε ότι προείδε, τι έμελλε να γίνει το ιερό μαργαριτάρι.

Όπως μου είπε, ήμουν καταδικασμένος να ξαναγίνω ο φύλακας του «Γαλάζιου Μαργαριταριού», και για να μου χαρίσει ο Κώρ Άτζέπ τη ζωή μου, έπρεπε να του παραδώσω τα κλειδιά της βιτρίνας του Μουσείου, όπου θα ξαναγύριζε σε λίγες μέρες το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»!

—Προσέχετε Κάβανερ! Η ζωή σας είναι μέσα στα χέρια μου. Σε τρεις μέρες το μαργαριτάρι θα βρίσκεται στο Μουσείο. Όταν σάς ζητήσω το κλειδί πρέπει να μου το παραδώσει. Είθε μνή, άλλοι μόνον, τι έχετε να πάθετε!

Η αγανάκτηση, τώρα πιά, με έπνιγε. Σηκώθηκα άγριεμένος.

—Φθάνει πιά, αυτή η κωμωδία! Φώναξα. Δέ δεχομαι να συζητήσω με δολοφόνους και με προστάτες δολοφόνων! Ποτέ δεν θα σάς συγχωρήσω το θάνατο του έξερευνητού Τόμσον!

—Αυτό θα το δούμε, φίλε μου, απάντησε ήρεμα ο Ίνδός, και γυρίζοντας την πλάτη του έτοιμάστηκε να φύγει.

Έγώ όμως, πιδ γρήγορος, έβγαλα το περιστροφικό μου και τον σημάδεψα.

—Προσοχή! Ούτε βήμα μην κάνετε, Κώρ Άτζέπ. Πάνω τα χέρια! Θα ήταν άστείο ν' αφήσω τον δολοφόνο του φίλου μου Τόμσον να μου ξεφύγει, ενώ όλη η Σκώτλαντ Γυάρντ τον γυρεύει σε γή και σε θάλασσα!

Λέγοντας αυτά άρπαξα με το άριστο μου χέρι το άκουστικό του τηλεφώνου.

—Σκύλε! φώναξε ο Κώρ Άτζέπ, τρέποντας από θυμό, μπορώ να σε κάνω στόχτη εκεί, πού στέκεσαι. Αλλά έχε χάρη, επειδή κρατάς την τύχη του Γαλάζιου Μαργαριταριού στα χέρια σου!

Έγώ όμως, αδιάφορος, σ' έλες αυτές τις άπειλές, μιλούσα στο τηλεφώνω.

—Άλλο; Σκώτλαντ Γυάρντ εκεί! Έλατε σάς παλακαλώ άμέσως...

Δεν πρόφθασα να τελειώσω την φράση μου. Με άστασιαία ταχύτητα ο Κώρ Άτζέπ έβγαλε μεσ' απ' τις δίπλες της πράσινης ρόμπας του μία λεπτή, χρυσή σκόνη και μου την έριξε στο πρόσωπο. Αμέσως ένα πυκνό, πνιγρό

σύννεφο με τύλιξε.

Η άναπνοή μου κόπηκε. Πνιγόμουν.

Αφίνοντας το άκουστικό και το περιστροφικό άρπαξα με τα δύο μου χέρια το λαιμό μου, προσπαθώντας να άναπνεύσω καθαρών άέρα, αλλά σε κάθε

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΧ. ΕΙΜΑΙ ΠΡΟΔΟΤΗΣ.

Τρεις μέρες ύστερα από το έπισόδειό μου με τον Κώρ Άτζέπ συνάντησα τον Μπρίστολ στην είσοδο του Μουσείου.

Αφού του τα διηγήθηκα όλα με τις παραμικρότερες λεπτομέρειες του τόνισα, πώς ο Κώρ Άτζέπ ήτανε βέβαιος, ότι σήμερα το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» θα ξαναγύριζε στο Μουσείο.

Και πιστεύεις έσύ αυτά τα παραμύθια; Ντροπή σου! Ο Ντέξτερ είναι κανένας ήλιθιος, ν' άποεί να τρέξει με τα χέρια του τα πράγματα. Ο Μπρίστολ από την άλλη ρασαίσει. Για να πούμε όμως την άληθεια, Κάβανερ, όρα! μονομαχία είναι αυτή. Δύο τρομεροί αντιπαλοί ο Τέντυ Ντέξτερ και ο Κώρ Άτζέπ προσπαθούν να βγάλουν ο ένας το μάτι του άλλου. Να δούμε στο τέλος, ποιός θα είναι ο νικητής!

Μπρίστολ, έσύ τα βλέπεις τα πράγματα με το κέφι του θεατή, πού παρακολουθεί ένα περιπετειώδες έργο στο πανί του κινηματογράφου. Έγώ όμως νομίζω, πώς έχω την υποχρέωση να έμποδίσω όλες αυτές τις αίματοχυσίες. Το έχω υποσχεθεί στον Τόμσον και όμως είμαι άνίκανος να κάνω το παραμικρό! Πώς μπορώ, θεέ μου, να σταματήσω την έγκληματική δράση των όπαδών του Κώρ Άτζέπ; Πώς;!

Έκείνη την στιγμή, δεν ξέρω πώς, μου ήρθε άξαφνα στο νοῦ, πώς ο έξερευνητής Τόμσον είχε βρει τον τρόπο να καταστρέψει το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι». Αν λοιπόν, μάθαινα και εγώ το μυστικό και κατάστρεφα την ιερή πέτρα; Τότε όλος ο κόσμος θα ήσυχάζε. Όταν θα χανόταν το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» θα χανόντουσαν κι ο Κώρ Άτζέπ κι οι όπαδοί του!

Μά έπρεπε να λάβω υπ' όψιν μου, ότι μαζί τους θα χανόντουσαν κι εγώ! Γιατί, πριν διαλύσει ο Κώρ Άτζέπ τον όργανισμό του, θα τιμωρούσε άμείλικτα, τον ιερόδουλο.

Περπατώντας μηχανικά, πλάι στον Μπρίστολ και σκεπτόμουν άνειχα το άπαιτούμενο θάρρος γι' αυτή την θυσία, όταν είδα, πώς είχαμε φτάσει,

μου καινούργια άναπνοή, οι δηλητηριασμένοι άτμοι πλημμύριζαν τους πνεύμονές μου.

Ζαλίστηκα. Δεν έβλεπα πιά. Μιά μαύρη άβυσσος άνοίχτηκε μπροστά στα πόδια μου, και άρχισα να πέφτω, να κατακυλάω δίχως τελειωμό!

χωρίς να το καταλάβω, στην αίθουσα του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» (έτσι την είχαν όνομάσει τώρα).

Αμέτρητοι έπισκεπτες χάζευαν γύρω από την άδειαν βιτρίνα.

—Διορθώσανε το σπασμένο κρύσταλλο της βιτρίνας; ρώτησα τον Μπρίστολ.

Ναι όλα, είναι εν τάξει και μόνο το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» λείπει.

Ακούμπησα σκεπτικός στην πόρτα, στην αίθουσα και παρακολουθούσα άσχημα, ποιός έμπαινε και ποιός έβγαζε. Ο Μπρίστολ από την άλλη εξέταζε τα στορία. Ξαφνικά ένας γέρος τυλιγμένος σε μία παλιά σκωτσέζικη κάπα, πού φορούσε κατεβασμένο ως τα μάτια ένα ξεθωριασμένο καπέλλο, μου κίνησε την προσοχή!

Έμπαινε γυρτός εκείνη τη στιγμή. Είχε μιά φαρή άκατάστατη γενειάδα, μεγάλα μουστάκια και μακρυά άκτένιστα μαλλιά, έκούσσινα μάλιστα και λιγάκι. Με δυο λόγια, ήταν ένας από τους συνηθισμένους τύπους, πού τριγυρνάνε τα διάφορα Μουσεία.

Μιά περίεργη όμως λεπτομέρεια μ' έκανε να μην ξεκαρφώνω τα μάτια μου από πάνω του.

Ένας παράξενος γαλάζιος φωτοστέφανος, σαν αυτούς, πού βλέπουμε ζωγραφισμένους στις εικόνες των Αγίων τρεμόλαμπε γύρω από το κεφάλι του.

Τον κοίταζα άναυδος. Δεν ήταν καμιά όπτική άπάτη, ήταν πραγματικότης και όσο τον παρατηρούσα, τόσο φαινόταν πιδ καθαρά ή παράξενη εκείνη γαλάζια φωτολαμπή.

Ο γέρος έκανε ένα μικρό γύρο και έτοιμάστηκε να βγει.

Έκείνη την στιγμή όμως, ο Μπρίστολ, πού τον εξέταζε και αυτός προσεκτικά διέσχισε τρέχοντας την αίθουσα και ρίχτηκε άπάνω του.

Είναι άδύνατο να περιγράψω άκριβώς τι έγινε.

Μιά όλιγόλεπτη πάλη, ένα βογγητό μιά πνιγμένη βλαστήμια και ο Μπρίστολ κυλίστηκε ματωμένος στο πάτωμα, ενώ ο γέρος τόβαλε στα πόδια με άπίστευτη γρηγοράδα χανοντας μεσ'

στη βία του, το καπέλλο του.

— Όσοι βρισκόντουσαν μέσα στη σάλα τα έχασαν για μία στιγμή μα ύστερα άρχισαν όλοι μαζί να ξεφωνίζουν.

Ο Μπρίστολ, με το πρόσωπο πλημμυρισμένο από αίματα, σηκώθηκε τρεκλίζοντας.

— Έτρεξα κοντά του για να τον βοηθήσω.

— Γρήγορα! Πιάστε τον! φώναξε βραχνά. Γρήγορα! Είναι ο Τέντυ Ντέξτερ!

Ο καθηγητής Μόστιν, που βρισκόταν από πίσω μου, δέν περίμενε περισσότερο και έτρεξε να καταδιώξει τον δραπετή.

Οι έπισκέπτες στο μεταξύ αυτό μας τριγύρισαν με άμετρητες έρωτήσεις. Αλλά ο Μπρίστολ παίρνοντας το πιο επιβλητικό ύφος του, τους είπε.

— Σας παρακαλώ ν' άδειάσετε άμέσως την αίθουσα Διαταγή της 'Αστυνομίας!

Και γυρίζοντας προς το μέρος μου μου είπε ψιθυριστά.

— Εγώ θα τον γνώριζα με το πρώτο των διαβολο—Ντέξτερ αλλά ή σκωτσέζικη κάπα, του έκρυβε το κομμένο χέρι.

Τό τέρας! Δύναμη μία φορά, που την είχες! Τι νάθελε άραγε στο Μουσείο;

Όταν έφυγε και ο τελευταίος έπισκέπτης, ο Μόστιν έφτασε λαχανιασμένος κρατώντας στα χέρια του μια σκωτσέζικη κάπα, μια περρούκα και κάτι ψεύτικα γένια.

— Μοῦ ξέφυγε, φώναξε. Είχε κερδίσει άρκετη απόσταση και αυτό τον βοήθησε. Αυτά τα βρήκα πεταμένα πίσω από ένα άγαλμα!

— Α! Νά και το καπέλλο του! είπα εγώ. Έχει πέσει κοντά στην πόρτα! Και έτρεξα να το πάρω.

— Μή! Για τ' όνομα του θεού, Κάβανερ! Μήν πλησιάζεις! φώναξε ο Μπρίστολ.

Τόν κοίταξα έκπληκτος.

— Γιατί;

— Αλλά ή έρώτησίς μου ήταν περιττή γιατί, πριν μου άπαντήσει ο Μπρίστολ έβριζα μια δεύτερη ματιά προς τη μεριά, που βρισκότανε το ξεθωριασμένο καπέλλο και διέκρινα μέσα του ένα παραένο πρόγυμα, που έλαμπε.

Τραβήχτηκα μακριά φοβισμένος.

— Ήταν τό «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»!

Ο Βουδδιστής Τέρκεβιτς, που ήρθε άμέσως μόλις τον καλέσαμε, μάς βοήθησε και πάλι να τό ξαναβάλωμε στη βιτρίνα.

Τό μεσημέρι όταν έτοιμαζόμουν

πιά να φύγω, από τό Μουσείο, ο Μπρίστολ μου φώναξε.

— Πρόσεχε στο δρόμο, Κάβανερ! Πήγαινε να καταθέσεις τα κλειδιά της βιτρίνας άμέσως στην Τράπεζα. Είναι επικίνδυνο να τα κρατάς άπάνω σου.

— Έννοια σου! Έννοια σου!

Όταν όμως βρέθηκα έξω μια έμμονη ιδέα μου καρφώθηκε στο μυαλό. Νά μην πάω πίσω τα κλειδιά στην Τράπεζα, αλλά, για μεγαλύτερη ασφάλεια, να τα κρατήσω έπάνω μου.

— Έτσι και έκανα.

Μόλις άνοιξα την έξωπόρτα του διαμερίσματός μου, το πρώτο πράγμα, που αντίκρυσά ήταν ένα μικρό έβένινο μπαστουνάκι, που σημάδευε το κεφάλι μου. Ο Κώρ 'Ατζέπ στεκόταν άπέναντί μου!

— Δώστε μου άμέσως τα κλειδιά, κύριε Κάβανερ, είδεμ ή είστε χαμένος, και λέγοντάς μου αυτά κουνοῦσε άπειλητικά το έβένινο μπαστουνάκι.

Κάτω από την άπειλή του άγνώστου αυτού όπλου έβγαλα και του έδωσα τα κλειδιά άφωνος και χωρίς την παραμικρή αντίσταση.

Υστερα σάν νευρόσπαστο, παραπατώντας, με κινήσεις μηχανικές άνοιξα διάπλατα την πόρτα και τον άφησα να περάσει.

— Έφυγε μεγαλοπρεπέστατα, χωρίς να γυρίσει ούτε να με κοιτάξει.

Καθισμένος στο γραφείο μου καταριόμουνα τώρα τον έαυτό μου. Δέν παράλλαξα από συχαμερό προδότη.

Διευκόλυνα τον δολοφόνο του φίλου μου να κλέψει πάλι τό «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» και να ξαναρχίσει την έγκληματική δράση του!

Χωρίς να ξέρω, τι να κάνω πήρα στο τηλέφωνο τον Μπρίστολ και με κουρασμένη φωνή, τοῦ είπα μια αινιγματική γι' αυτόν φράση.

— Μπρίστολ, είμαι ένας άνάξιος άνθρωπος, δέν είχα τό θάρρος να κάνω τα καθήκον μου!

— Εκλείσα άμέσως το τηλέφωνο παρά τις διαμαρτυρίες του φίλου μου, και έσκυφα τό κεφάλι μου άπελπισμένος πάνω στ' άνοικτά άκόμα χειρόγραφα του έξερευνητοῦ Τόμσον.

Τό βλέμμα μου έπεσε τυχαία, πάνω σε μια φράση, που δέν είχα άκόμα διαβάσει.

« ΜΟΝΟ Η ΦΩΤΙΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ ΤΟ «ΓΑΛΑΖΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙ» γιατί καθώς έμαθα άργότερα δέν είναι γνήσιο μαργαριτάρι αλλά μια άπομίμησης καμωμένη από

Τό γαλάζιο μαργαριτάρι

μια περιεργή χημική ούσία, που μόνο ή φωτιά την διαλύει. Και σ' αυτήν την ούσία άποδίδω και τις παράξενες γαλάζιες λάμψεις, που σκορπά γύρω του».

Τινάχτηκα έπάνω. Αλλά ήταν πιά άργά, τό κουδούνισμα του τηλεφώνου άντήχησε.

— Έμπρός!

— Έσύ 'σαι Κάβανερ;

— Ναι, ναι...

— Έδω Μπρίστολ. Έκλεψαν τό μαργαριτάρι από την βιτρίνα του Μουσείου; και τό άντικατέστησαν με μια άθλια άπομίμηση! Ένας έπισκέπτης με άθωο παρουσιαστικό μπήκε μέσα, έκανε, πώς περιεργαζόταν την βιτρίνα και μια στιγμή, που δέν τον παρατηρούσαν την άνοιξε γρήγορα, γρήγορα, άλλαξε τό μαργαριτάρι, και έφυγε με άστραπιαία ταχύτητα! Αυτά μου τηλεφώνησαν από τό Μουσείο και εγώ τους διέταξα να μείνει ή κλοπή αυτή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ. ΔΥΟ ΜΕΝΕΞΕΔΕΝΙΑ ΜΑΤΙΑ ΚΛΑΙΝΕ...

νομάζομαι Νόρμα Ντέξτερ, και άφοῦ, σάς τό όμολογώ, έχετε κάθε δικαίωμα να έλδοποιήσετε την Σκώτλαντ Γυάρντ νάρθει να με συλλάβει, ως συνένοχο του διαρρηκτη Ντέξτερ. Μα πριν κάνετε τίποτα πρέπει ν' ακούσετε τι έχω να σάς πώ!

Τό ωραίο πρόσωπό της ήταν χλωμό και κουρασμένο. Τά χείλη της τρέμανε και τά μενεξεδένια της μάτια με κοίταζαν γεμάτα από άνέκφραστη λύπη.

Δέν άπάντησα, μόνο ζάρωσα θυμωμένως τά φρύδια μου. Στην αρχή, αυτή ή άπρόοπτη έπλοκεφή της με γέμισε από μια άνεξήγητη χαρά.

Δυστυχώς όμως δέν μπορούσα να ξεχάσω, πώς αυτή ή τρομερή τυχοδιώκτρια με είχε προσβάλει μπρός σε τόσο κόσμο, και τώρα ήρθε να μου χειροτερέψει την ιδέα, που είχα γι' αυτήν όμολογώντας μου, πώς ήταν και λωποδύτρια.

Τι νά με ήθελε;

Χωρίς άλλο θα ήθελε να της κανονίσω καμιά υποπτη δουλειά, σκέφθηκα από μέσα μου. Αλλά αυτή την φορά θα φανώ σκληρός, δέν θα μπορέσει να με τυλίξει στα δίχτυα της!

Και πέρνοντας τό πιο παγερό μου ύφος της πρόσφερα μια πολυθρόνα και κάθησα και εγώ άπέναντί της, περιμένοντας να μου μιλήσει πρώτη έκείνη.

— Κύριε Κάβανερ, μου είπε βλέπον-

μυστική. "Αν τό μάθει ο κόσμος θα γίνουμε ρεζίλι. Ένα παλιομαργαριτάρι τέλος να μην μπορεί δλόκληρη Σκώτλαντ Γυάρντ τέλος πάντων, να φυλάξει ένα παλιομαργαριτάρι! Ο κόσμος θάχει δίκη να μάς πάρει με τις πέτρες. "Αν δέν μιλήσει για την κλοπή ο τύπος τό κοινό δέν θα άντιληφθεί την άλλαγή και έτσι θα μείνωμε με τό καύχημα, πώς νικήσαμε την πιο τρομερή όργάνωση της 'Ανατολής. Πρόσεξε καλά Κάβανερ, μη σοῦ ξεφύγει λέξη. Μόνον έσύ, ο Μόστιν, ο Γκράχαμ και εγώ έρώμε το μυστικό. Ίσως και ο Ντέξτερ. Πές μου τώρα σε παρακαλώ, νομίζεις, πώς ο Κώρ 'Ατζέπ μάς την σκάρωσε;

— Είμαι περισσότερο από βέβαιος, φίλε μου, γιατί τοῦ παρέδωσα εγώ με τά ίδια μου τά χέρια τά κλειδιά. Βλέπεις λοιπόν; Δέν υπάρχει άμφιβολία.

— Τι είπες; Κάβανερ; Τρελλάθηκες;

ας την ψυχρότητά μου, αν σάς έλεγα πώς είμαι ή σύζυγος του φίλου σας 'Αχμετίν, μήπως θα άλλαζε λίγο ή στάσις σας άπέναντί μου;

— Μήπως είσθε δίγαμη, κυρία μου; την ρώτησα ειρωνικά.

— Ω, όχι! Αλλά ο Τέντυ Ντέξτερ και ο 'Αχμετίν είναι ένα και τό αυτό πρόσωπο. Δέν τό είχατε καταλάβει;

Την κοίταξα σαστισμένος. Ο 'Αχμετίν ήταν ο Ντέξτερ;

Δέν μπορούσα να τό πιστέψω! Ώστε ο φίλος μου ο άνατολίτης ήταν ένας κοινός λωποδύτης;

Κρύβοντας όμως την έκπληξή μου της άπάντησα όσο τό δυνατόν πιο ψυχρά:

— Λοιπόν κυρία μου, άφοῦ είναι έτσι σάς παρακαλώ να λάβετε υπ' όψιν σας, ότι από τώρα και στο έξης έπαψα να θεωρώ φίλο μου τον 'Αχμετίν!

Μοῦ έρριξε ένα βλέμμα γεμάτο παράπονο.

Δάκρυα άρχιζαν ν' αναβλύζουν άπό τό δλόγλυκα μενεξεδένια της μάτιας. Εγώ όμως χωρίς να εγκαταλείψω την παγερή μου στάση, την έκοίταξα όσο μπορούσα πιο αδιάφορα.

— Τι σκληρός, που είστε, κύριε Κάβανερ! μου είπε με φωνή πνιγμένη από συγκρατημένους λυγμούς. "Ενόμιζα, πώς θα με βοηθούσατε, να σας έξηγήσω μερικά πράγματα, ένόμιζα, πώς βλέποντας την άπελπισία μου θα με λυπόσαστε λιγάκι. Πώς γελάστηκα!

— Πολύ καλά, κυρία μου, μη στενοχωριέστε ! Πέστε μου πόσα χρήματα σας χρειάζονται ; ή προτιμάτε κανένα ψεύτικο διαβατήριο για να τ'ο σκάσετε κρυφά από την Σκώτλαντ Γυάρντ ;

Η Νόρμα τινάχτηκε πάνω κατακόκκινη ! Θέλησε να μού πει κάτι μ'α δέν μπόρεσε.

Μιά βουβή αγανάκτηση την έπνιγε. Σήκωσε τ'ο χέρι της, σ'άν ν'άθελε να μ'ε χτυπήσει, καί ξαφνικά χλωμιάζοντας σωριάστηκε πάλι πάνω στην πολυθρόνα της, καί ξέσπασε σ' ένα πονεμένο κλάμμα. Τ'ο κορμί της άναταραζότανε από τ'ους λυγμούς.

Μ'ε τ'ο πρόσωπο κρυμμένο μ'εσ' τις παλάμες της έκλαιγε έκλαιγε άπαρηγόρητα.

Δέν κρατήθηκα πιά !

Ήταν αδύνατο να την βλέπω να υποφέρει, καί ξεχνώντας την προσβολή, πού μού είχε κάνει, ξεχνώντας ακόμα, πώς ήτανε ή έπικίνδυνη συνέννοχος τ'ου Ντέξτερ, την πλησίασα καί τής χάιδεψα τ'α μεταξένια της μαλλιά. Στ'ο κάτω, κάτω τής γραφής ήταν μιά γυναίκα άπελπισμένη, μιά γυναίκα πού ζητούσε τή συμπόνια μου καί τήν βοήθεια μου κι' εγώ ήμουνά ένας τιποτένιος έγωϊστής, πού τής άρνήθηκα άπάνθρωπα.

— Νόρμα, Νόρμα ! Σ'ας παρακαλώ, μ'ην κλαίτε.... Όμολογήστε μού τα όλα καί θ'ά μ'προσπαθήσω να σ'ας βοηθήσω. Δέν μπορώ βέβαια να σ'ας υποσχεθώ, ότι θ'ά γίνω χίλια κομμάτια για τ'ο χατήρι τ'ου Ντέξτερ, αλλά καί δέν μπορώ να σ'ας καταστήσω... υπεύθυνη για τ'ας πράξεις του ! Πρέπει όμως να διαφωτίσω μερικά πράγματα, Νόρμα !

Σήκωσε τ'ο κεφάλι της καί με κοίταξε γεμάτη ευγνωμοσύνη.

— Σ'ας ευχαριστώ, κύριε Κάβανερ, μ'οβ είπε, προσπαθώντας τώρα να στεγνώσει τ'α δακρύβρεκτα μενεξεδέτηλάκι της. Ρωτήστε με, ότι θέλετε καί σ'ας δρ'κίζομαι, πώς θ'ά άπαντήσω με την μεγαλύτερη ειλικρίνεια.

— Θ'ά ήθελα να μάθω, Νόρμα, ποίος σ'ας έδωσε εκείνο τ'ο γράμμα, πού άπειλούσε τόν έξερευνητή Τόμσον. Ό Ντέξτερ ή ο Κώρ 'Ατζέπ ;

— Ό Τέντυ βέβαια ! Πώς φαντασθήκατε, ότι είχα καμιά σχέση με τόν τρομερό άρχηγό τ'ου «Γαλάζιου Μαργαριταριού» !

— Καί πού ήξερε ο Ντέξτερ, ότι ο έξερευνητής Τόμσον....

— Ό Τέντυ τ'α είχε μάθει δ'λα ! με διέκοψε ή Νόρμα. Είμαστε στην Καλκούτα, την εποχή, πού ο έξερευνητής,

έκλεψε τ'ο μαργαριτάρι καί τότε ο Τέντυ κατέστρωσε τ'ο καταραμένο αυτό σχέδιο, να γίνει, δηλαδή, κάτοχος τ'ου «Γαλάζιου Μαργαριταριού». 'Από τις 'Ινδίες, λοιπόν, παρακολουθούσε καί αυτός τ'ο μαργαριτάρι καί γι'αυτό τ'ο λόγο μεταμφιέσθηκε σε 'Ανατολίτη, ώστε να μ'ην κινήσει τις ύποψεις τ'ου Κώρ 'Ατζέπ. Όταν φτάσαμε στ'ο Λονδίνο σκέφτηκε να τρομοκρατήσει μ' αυτό τ'ο άνώνυμο γράμμα τόν Τόμσον καί να τ'ο κλέψει τ'ο μαργαριτάρι. Ό Κώρ 'Ατζέπ όμως, πού μ'ας παρακολουθούσε τόν πρόλαβε. Νά ξέρατε, κύριε Κάβανερ, τι άγώνες έξχω περάσει ! Όπου καί άν πήγαινα τ'α γερακίσια γκριζοπράσινα μάτια α'υτ'ου τ'ου φανατικ'ου άνατολίτη δέν ξεκολλούσαν από πάνω μου. 'Ενοιωθα δ'λους α'υτούς τ'ους σατανικούς δ'παδούς τους να με τριγυρίζουν παντού. Πώς δέν τρελλάθηκα εκείνες τις ήμέρες, ένας Θεός τ'ο ξέρει ! Όταν όμως παρουσιάστηκαν καί οι φρικτοί εκείνοι νάνοι, μού ήταν αδύνατο πιά να ζήσω. Έκλαψα, παρακάλεσα, ικέτευα τόν Τέντυ να εγκαταλείψει τ'α σχέδιά του καί να φύγω με σ' ένα μέρος μακρινό, πού να μ'η μ'ας φθάσει ποτέ ο Κώρ 'Ατζέπ. 'Αλλά ο Τέντυ δέν έπερνε τ'α λόγια ! Είχε πιά πεισματώσει. 'Ωρκίσθηκε να κλέψει τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» καί στ'ο τέλος, όπως ξέρετε, τ'ο κατόρθωσε ! Α'υτοί οι καταραμένοι, όμως, τ'ο κόψανε τ'ο χέρι του. Τ'ο τι τράβηξα τότε είναι άπερίγραπτο. Νύχτες όλόκληρες άγρύπνησα στ'ο προσκεφάλι του, νόμιζα, πώς θα τόν χάσω ! 'Αλλά καί δέν τολμούσα να φωνάξω κανένα γιατρό. 'Αν μάθαιναν, πού κρυβότανε ο Τέντυ, θα συνέλαμβαναν άμέσως. Μεταμφιεσμένη σε γρηά ζητιάννα, έβγαίνα με χίλιες προφυλάξεις, άγόραζα τ'α λιγιστά μας ψώνια καί κλειδωνόμουνά γ'οστά μας ψώνια καί σοφίτα, πού πάλι στην φρικτή εκείνη σοφίτα, πού είχαμε νοικιάσει σε μιά φτωχοσυνοικία τ'ου Λονδίνου. Όταν πιά καλλιτέρεψε κι' είδε, πώς ήταν για πάντα σ'α κατεμένος, έβαλε μοναδικό σκοπό του να πουλήσει σε καλή τιμή τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» καί να περάσουμε μ' αυτά τ'α χρήματα ήσυχη την υπόλοιπη ζωή μας. 'Ηξερε από πολύ καιρό, πού κρυβόταν ο Κώρ 'Ατζέπ.

Στάθηκε για ν' άναπνεύσει. Την κοίταξα δακρυσμένη ακόμα, τόσο γλυκεία τόσο χαριτωμένη κι' ενοιωθα μεσα στην καρδιά μου να τρικυμίζουν τ'α ποιά άλλόκοτα συναισθήματα.

— Οι δ'παδοί τ'ου «Γαλάζιου Μαργαριταριού» είναι πάμπλουτοι, συνέχισε ή Νόρμα, Ό Τέντυ λοιπόν άπεφάσισε να τ'ους ζητήσει λύτρα για τ'ο ιερό

τους κειμήλιο.

— Μ'α αυτό ήταν καθαρή τρέλλα !

— Ό Κώρ 'Ατζέπ όμως δέν δέχτηκε καί τότε ο Τέντυ έπιχείρησε να τ'ο πουλήσει στ'ο Μουσείο με την βοήθειά σας 'Αφ'ου όμως δέν τ'ο άπαντήσατε, πήγε να συζητήσει προσωπικώς με τόν καθηγητή Μόστιν.

Όστε την ήμέρα, πού έχασε τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»...

— Ναι, εκείνη την ήμέρα, είχε πάει στ'ο Μουσείο γυρεύοντας την ευκαιρία να διαπραγματευθεί κρυφά με τόν καθηγητή Μόστιν την πώλησή του. Ό έπιθεωρητής Μπρίστολ, όπως ξέρετε, τόν γνώρισε καί έτσι έχασε τ'ο μαργαριτάρι. Ό Κώρ 'Ατζέπ φάνηκε καλλίτερός του. Την τελευταία α'υτ'η βδομάδα, ο Τέντυ, είχε γίνει άλλος άνηρωπος. 'Η φούρκα του για τόν 'Αρχηγό τ'ου «Γαλάζιου Μαργαριταριού» είχε φθάσει στ'ο κατακόρυφο καί....

Έδω σταμάτησε πάλι. 'Από την ταραχή της καί την συγκίνηση δέ μπορούσε να συνεχίσει.

— Κάβανερ... από έδω, αρχίζει ή τραγωδία μου... Είναι δυο μέρες, πού ο Τέντυ έφυγε για να πάει να... ξαναπάρει τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»...

— Για να τ'ο κλέψει !...

— Ναι... για να τ'ο κλέψει ;...

— 'Από τόν Κώρ 'Ατζέπ ;...

Μού ήταν αδύνατο να πιστέψω, πώς ένας άνθρωπος μοναχός του, θ'ά τολμούσε να έπιχειρήσει τέτοιο πράγμα !

— Ναι... από τόν Κώρ 'Ατζέπ !

Την κοίταξα κατάπληκτος.

— Ό Ντέξτερ έχασε τ'ο χέρι του καί ξέρει, πώς οι δ'παδοί τ'ου «Γαλάζιου Μαργαριταριού» έπιβουλεύονται καί τή ζωή του ακόμα κι' όμως βρήκε τ'ο θάρρος να χωθεί μεσ' τ'ο άντρο τ'ου Κώρ 'Ατζέπ. Ξέρετε Νόρμα, είναι λιγ'ο άπίθανη ή ιστορία σας, α'φ'ου ο Κώρ 'Ατζέπ έχει πάρει τ'ο μαργαριτάρι, δέν έχει κανένα συμφέρον να μ'ένει στην 'Αγγλία καί κατ'α π'ασαν πιθανότητα βρίσκεται τώρα στις 'Ινδίες.

— Μ'α όχι ! Όχι ! Γι'αυτό είμαι έδω α'υτή την στιγμή κύριε Κάβανερ. Ό Κώρ 'Ατζέπ δέν εγκατέλειψε ακόμα την 'Αγγλία γιατί είχε μιά ακόμη άποστολή. Νά σκοτώσει τόν Τέντυ ! Καί ο Τέντυ ετόλμησε να πάει να τόν προκαλέσει. Είναι λοιπόν δυο μέρες τώρα, πού πήγε καί...

— Λοιπόν ; ρώτησα όσο μπορούσα π'ο σιγανά γιατί τώρα έτρεμε όλόκληρη.

— ...δέν ξαναγύρισε !

Προφέροντας σιγανά σ'άν ν' άναστέναι τ'α τελευταία α'υτ'α λόγια χλώ-

μιασε τόσο πολύ, πού νόμιζα, πώς θ'ά λιποθυμούσε. 'Ετρεξα κοντά της για να την βοηθήσω, αλλά εκείνη κρύβοντας τ'ο πρόσώπό της μεσ' τ'α χέρια της άρχισε πάλι να κλαίει με σπαρταχτικούς λυγμούς.

Ό θρήνος της μού μάτωσε την καρδιά α'υτ'η τή φορά, όμως ήμουνά άνίκανος να την παρηγορήσω.

— Νόρμα, τής ψιθύρισα. Πώς μπορώ να σ'ας βοηθήσω ;...

Σήκωσε τ'ο κεφάλι της καί με κοίταξε.

Μιά γλυκεία ελπίδα φώτιζε τ'α μενεξεδένια της μάτια.

— Κύριε Κάβανερ, μού είπε. Θ'ά σ'ας ρωτήσω καί γ'ο κάτι. Ό φίλος σας, ο έξερευνητής Τόμσον, δολοφονήθηκε από τόν Κώρ 'Ατζέπ. Είστε άποφασισμένος να μ'ένετε με σταυρωμένα χέρια καί ν' άφίσετε τόν άπαισιό δολοφόνο του να φύγει άτιμώρητος ;

Ένας θεός μόνο ξέρει τ'ο πώς ήθελα να έκδικηθώ τ'ο φίλο μου καί πώς α'υτή μου ή αδράνεια, μού ήταν μιά μεγάλη τύχη. Μήπως τ'ο θέλα όμως καί γ'ο ; 'Από τότε, πού πέθανε ο καυμένος ο Τόμσον, πόσες φορές δέν τ'αβαλα με τ'ους δολοφόνους του ! 'Αλλά ο Κώρ 'Ατζέπ φάνηκε π'ο ικανός από μένα καί από τή Σκώτλαντ, Γυάρντ !

Τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» βρισκόταν πάλι στ'α χέρια του.

Ένας μόνο άνθρωπος μπορούσε να μ'ας βοηθήσει να τόν ανακαλύψουμε. Ό Τέντυ Ντέξτερ. 'Αλλά καί α'υτός ήταν δυστυχώς σημαδεμένος από την Σκώτλαντ Γυάρντ.

Η Νόρμα με κοίταζε, περιμένοντας την άπάντησή μου.

— Μ'α πώς να έκδικηθώ τ'ο φίλο μου, είπα, α'φ'ου δέν μπορώ να βρω τόν δολοφόνο του ;

Σηκώθηκε πάνω καί ένώνοντας τ'α χέρια της μού φώναξε γεμάτη άγανάμια.

— Κύριε Κάβανερ, εγώ μπορώ να σ'ας βοηθήσω ν' ανακαλύψετε τ'ο δολοφόνο τ'ου έξερευνητ'ου Τόμσον. 'Αλλά για αντάλλαγμα σ'ας ζητώ να με βοηθήσετε.

— Θέλετε να διευκολύνω τόν Ντέξτερ, να φύγει κρυφά από την 'Αγγλία ;

— Ό, Όχι ! Δέν ήρθα γι'αυτό ! Όπως σ'ας είπα, είναι δυο μέρες, πού έφυγε για να ξαναπάρει τ'ο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» καί δέν ξαναφάνηκε ! Κύριε Κάβανερ, ξέρω σε ποιά μέρος πήγε ! Δέν μπορείτε να φαντασθείτε τι υπέφερα από τότε, πού λείπει ! Χίλιες φορές έτοιμάστηκα να πάω στην άστυνομία, να τ'ους τ'α όμολογήσω

δλα, και να τους δείξω το σπίτι του Κώρ 'Ατζέπ. Θεέ μου! 'Αν ο Τέντου είναι άκόμα ζωντανός, το όρκίζομαι στο 'Όνομά Σου, ότι αυτό θα είναι το τελευταίο μας κακούργημα. 'Αλλά δεν τόλμησα να πάω στην αστυνομία. 'Αν όμολογούσα, ο Τέντου ήταν χαμένος. Δυό δολόκληρες μέρες, περίμενα. Αγρύπνησα, με μία μικρή ελπίδα στην καρδιά. Στο τέλος, όμως, δεν κρατήθηκα. 'Αν δεν έρχόμουν να σάς βρω, κύριε Κάβανερ, θα πέθαινα από την αγωνία μου! Το ξέρω, έχετε πολλούς λόγους να με περιφρονήτε και να με μισήτε, αλλά θυμήθηκα, πώς έχετε κι' άλλους λόγους, άκομη μεγαλύτερους, για να μισήτε τον Κώρ 'Ατζέπ! Καί θυμήθηκα άκόμα... πώς... έλθε από κείνους τούς άνδρες... που μπορεί μία γυναίκα... άφοβα να έμπιστευτεί και να... έκμυστηρευτεί...

Ξανακάθισε κουρασμένη στην πολυθρόνα της και με κοίταξε γεμάτη αγωνία, περιμένοντας μία άπάντηση. — Με λίγα λόγια τι μου προτείνετε;...

— Σας προτείνω να επιχειρήσω να μπούμε στο σπίτι του Κώρ 'Ατζέπ - κρυφά βέβαια - και για άντάλλαγμα του μουσικού, που σάς παραδίδω σάς ζητώ να...

— ...ν' αφήσω τον Ντέξτερ να φύγει έλεύτερος;...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI. ΣΤΟ ΑΝΤΡΟ ΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΓΟΥ

Κρατώντας τη Νόρμα από το ένα χέρι και από το άλλο την μικρή μαύρη βαλιτζά της, περπατούσα σέρνοντας κουρασμένα τα πόδια μου.

Μία πλατειά, άτέλειωτη, άσπρη κορδέλλα, που διέσχιζε τα καταπράσινα λειβάδια της περιοχής του Κέντ, άπλωνόταν μπροστά μας.

Από την στιγμή, που κατεβήκαμε στο μικρό έγκαταλειμμένο σταθμό του Ουότλινγκ Βίλλατζ, δηλαδή δυό ώρες, πάνω κάτω περπατούσαμε στο σκοτισμένο αυτό δρόμο χωρίς να ξεκουραστούμε ούτε ένα δευτερόλεπτο.

Η Νόρμα μόλις κρατιόταν στα πόδια της. Καί η μαύρη βαλιτσούλα της με το άθωο παρουσιαστικό, που κρατούσα είχε μέσα τόσα πολλά έργα-λειά για τη διάρρηξη, ώστε με μεγάλη δυσκολία κατόρθωνα να την σηκώσω. Οι τελευταίες ακτίνες του ήλιου, που βασιλευε, τύλιζαν στο γλυκό ρόδινο φως τους, το τοπίο γύρω μας.

— 'Αν ζεί, ... μου ψιθύρισε.

Ποτέ στη ζωή μου δεν μου είχαν κάνει μία τόσο ύποπτη πρόταση.

Μου ζητούσαν - ούτε λίγο ούτε πολύ - να διευκολύνω την φυγή ενός τρομερού λωποδύτη και - το χειρότερο - να λάβω μέρος σε μία έπιδρομή, που δεν παράλλαζε καθόλου από μία διάρρηξη! Καί σαν να μην έφθαναν όλα αυτά, ή άμοιβή μου ήταν να προκαλέσω τον Κώρ 'Ατζέπ, τον πιο φοβερό έγκληματία του κόσμου, μέσο στο ίδιο του άντρο.

Σηκώθηκα και άκούμπησα σκεπτικός το μέτωπό μου στο κρύο τζάμι του παραθύριου.

Η άξέχαστη φράση του φίλου μου Τόμσον μου ήρθε πάλι στο νού.

«Κάβανερ, πρέπει ν' άποτρέψεις κά-θε κακό, που θα έχει για αίτία του το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι!»

Μα τί μπορούσα να κάνω; 'Ημουνά ένα άνισχυρο παιδί μπροστά στον Κώρ 'Ατζέπ.

Έπρεπε, όμως, να δώσω ένα τέλος σ'αυτή την υπόθεση, το είχα υποσχεθεί στον καυμένο τον έξερευνητή Τόμσον.

Αυτό ήταν το τελευταίο μου άτου ή θα κατόρθωνα κάτι ή θα...πέθαινα! 'Από τα νύχια του Κώρ 'Ατζέπ βγαίνει κανείς ή νικητής ή νεκρός!

Γύρισα και κοίταξα τα πονεμένα μενεξεδένια μάτια.

— Δέχομαι, Νόρμα! της είπα.

— Νόρμα, νομίζετε, ότι θα φθάσωμε πριν νυχτώσει στην κατοικία του Κώρ 'Ατζέπ;

— Δεν πειράζει και άν έχει νυκτώσει λίγο, όταν φθάσωμε στο Γκαίητ Χάουζ! Αυτό θα μάς βοηθήσει περισσό-τερο.

— Μα τί λέτε Νόρμα; 'Αν είναι σκοτεινά, πώς θα μπορέσωμε να κα-τατοπισθούμε και να μελετήσωμε το μέρος;

— Έχετε δίκιο. 'Ας προχωρήσωμε λίγο πιο γρήγορα. Μόλις στρίψωμε αυτή τη γωνιά θα φανεί ή σκεπή του Γκαίητ Χάουζ.

— Έχετε ξανάρθει σ' αυτό το μέρος; Κοκκίνησε δολόκληρη.

— Να!...μιά φορά...μαζί με τον Τέν-του...άλλά δεν μπήκαμε μέσα...

Τώρα προχωρούσαμε σιωπηλοί. Σε μία στιγμή στάθηκα και έρριξα μία ματιά πίσω μας.

Εμείς είχαμε κάνει δλο αυτό το δρόμο; Θαύμασα το κουράγιο μας!

Αξαφνα ένα μικρό μαύρο πραγ-ματάκι, που χανόταν σε κάθε στροφή του δρόμου τράβηξε την προσοχή μου.

— Τι κοιτάτε κύριε Κάβανερ; 'Ας προχωρήσωμε γιατί θ' άργήσωμε!

— Μιά στιγμή, Νόρμα! Μου φαίνε-ται, πως ένα αυτοκίνητο με μεγάλη ταχύτητα έρχεται προς τα δώ. Νά! Τώρα χάθηκε στη στροφή του δρόμου. Νόρμα πρέπει να κρυφτούμε γιατί σε δυό λεπτά το άργότερο το αυτοκίνητο θα μάς φτάσει, εάν μάλιστα ο έπιβά-της του έχει κυάλια, ίσως να μάς έχει κιόλας άντιληφθεί.

Και άρπάζοντας την άπ' το χέρι την τράβηξε και την άνάγκασε να ξαπλώ-θει δίπλα μου μπρούμυτα πίσω από κάτι δεμάτια ξύλα, που βρισκόταν στι-βαγμένα στην άκρη του δρόμου.

Κρυμμένοι εκεί πίσω μπορούσαμε να παρακολουθούμε την κίνηση του δρόμου, χωρίς να φαινόμαστε καθό-λου.

Σε λίγα λεπτά μία πολυτελέστατη λιμουζίνα φάνηκε στην άκρη της στο-φής και προχώρησε τώρα σιγά-σιγά προς το μέρος μας. 'Ενοιωθα την Νόρ-μα, δίπλα μου να τρέμει. Η λιμουζίνα προχώρησε λίγο άκόμα στάθηκε από-τομα άκριβώς μπροστά μας. Ο κομπον-τιμένος μελαχροινός σωφέρ, τύπος 'Ινδοϋ, κατέβηκε και άνοιξε με ευλά-βεια την πόρτα για να κατεβεί ο κύ-ριός του.

Έκλεινε την στιγμή έκλεισα με την παλάμη μου το στόμα της Νόρμας.

Ένας ψηλός άνδρας με δόλοευκη πατριαρχική γενειάδα κατέβηκε. Ήταν ο Κώρ 'Ατζέπ!

Ακανε δυό τρία βήματα πάνω κά-τω, έρριξε μία έπιπολαία ματιά γύρω του και το γερακίνο βλέμμα του στα-μάτησε άφηρημένα πάνω στα δεμάτια των ξύλων, όπου κρυβόμαστε.

Ανατρίχιασα.

Ημουνά σίγουρος, πώς μάς είχε άν-τιληφθεί.

— Άλλ' εκείνος παίρνοντας μία ξαφ-νική άπόφαση γύρισε στον σωφέρ του και τότε είπε με δυνατή φωνή.

— Ντάσσα! Ξέχασα μία έπέλγουσα υπόθεση. Γύρισε άμέσως πίσω στο Λονδίνο.

Και άνεβαίνοντας πάλι στην θέση του έκλεισε την πορτίτσα πίσω του. Η λιμουζίνα έκανε μία στροφή και με ίλιγγιώδη ταχύτητα χάθηκε, σηκώνον-τας πίσω της ένα σύννεφο από σκόνη.

Τράβηξε την Νόρμα από την κρυ-ψώνα της, σχεδόν λιπόθυμη. Με δυό τρεις άπότομες κινήσεις συνήλθε.

— Ο Κώρ 'Ατζέπ!... Ήταν ο Κώρ

'Ατζέπ!... 'Αν μάς έβλεπε; Θεέ μου! τραύλισε γεμάτη αγωνία.

— 'Αν έκανε ένα βήμα προς το μέρος μας ήμουνά άποφασισμένος ν' άδειάσω το περιστροφό μου στο κρα-νίο του. Εύτυχώς για κείνον, που μ' δλο που είδε καλά, έκανε πώς δεν μάς άντελήφθηκε.

— Κύριε Κάβανερ. Γρήγορα!... Τώ-ρα, που έφυγε ο Κώρ 'Ατζέπ, πάμε γρή-γορα στο Γκαίητ Χάουζ!... Ο Τέντου...

— Νόρμα, αυτό που λέτε δεν είναι δυνατό να γίνει!... Δεν θα πάμε να πεί-σωμε σαν τυφλοί στη σατανική πα-γίδα, που μάς στήνει αυτός ο τρελλός φανατικός. Δεν καταλάβετε, λοιπόν, ότι δλα δσα συνέβησαν ήταν προμελε-τημένα; Το σταμάτημα του αυτοκι-νήτου, ή τάχα έπιστροφή του στο Λον-δίνο: «Όλα, δλα! Δεν είμαστε δα τόσο κουτοί να πιστέψωμε, πώς ο Κώρ 'Ατζέπ έφυγε. Κάπου έδω κοντά θα είναι και θα παραμονεύει. Για να έ-πιτύχει το σχέδιό μας, Νόρμα, πρέπει να κρυφτούμε και μείς και να περιμέ-νουμε την κατάλληλη ευκαιρία.

Αλλά ή Νόρμα τρέμοντας από την αγωνία της δεν ήθελα ν' άκούσει τίπο-τα άπολύτως.

— Όχι! Όχι! Δεν περιμένω ούτε μισό δευτερόλεπτο!... Ο Τέντου ίσως να είναι νεκρός.

Δεν μπορώ πιά!... Δεν μπορώ! Να πάμε άμέσως τώρα... τώρα! Κύριε Κά-βανερ, δεν είναι σωστό να με έγκατα-λείψετε την τελευταία στιγμή...μου υποσχεθήκατε...Πρέπει...

Η άγάπη της για τον Ντέξτερ, την είχε τυφλώσει τόσο πολύ, που δεν έ-βλεπε την φανερό παγίδα, που μάς έστηνε ο Κώρ 'Ατζέπ.

Κατάλαβα, πώς θάταν άδύνατο να την μεταπείσω.

Την έπιασα άπαλά από τους ώμους και, σαν τα μικρά παιδιά, άρχισα να την παρηγορώ με μέλлонτικά θ-νειρα.

— Καλά, Νόρμα, μην στενοχωριέ-στε, άφου το θέλετε, άς πάμε. Θά δη-τε θά βρούμε τον Ντέξτερ ζωντανό και τότε θά...

Όταν φτάσαμε, στο Γκαίητ Χάουζ είχε πιά νυχτώσει και μόλις μόρεσα να διακρίνω, ότι το κτίριο ήταν ένα ο-γκώδες έξοχικό σπίτι καθαρού 'Αγ-γλικού ρυθμού, με πολλές βεράντες, σοφίτες, υπόγεια κ.τ.λ.

Ένας άπέραντος κήπος το περιτρι-γύριζε.

Γύρω-τριγύρω έρημιά! Καμιά κατοικία δεν φαινότανε δσο έπερνε το μάτι μας. Ήμαστε δηλαδή χαμένοι, δεν μπορούσαμε να περιμέ-

νουμε από πουθενά βοήθεια.

"Επιχείρησα και πάλι να πείσω τη Νόρμα, πώς το λογικότερο ήταν να περιμένουμε λίγο, αλλά εκείνη δεν έπερνε από λόγια.

"Η ανυπομονησία της είχε φτάσει στο κατακόρυφο, και τώρα, που αισθανόταν τον έαυτό της τόσο κοντά στον Ντέξτερ, τίποτα στον κόσμο δεν μπορούσε να την συγκρατήσει.

Πλησίασε τη μεγάλη καγγελένια πόρτα.

"Ήτανε κλειδωμένη. "Αλλά η Νόρμα και εγώ με μεγάλη εύκολια σκαρφαλώσαμε τα κάγκελα και πηδήσαμε στον κήπο.

Κανείς δεν βρέθηκε να μας εμποδίσει. Τόσο κουτός, τέλος πάντων, ήταν ο Κώρ "Ατζέπ, ώστε δεν είχε βάλει ούτε ένα φύλλακα;

Τώρα ήταν πιά βέβαιο, πώς είχαμε πέσει στην παγίδα του "Ινδού, που ζητούσε πώς και πώς να μας τραβήξει στο άντρο του, κι' όλες αυτές οι προφυλάξεις, που παίρναμε, ήταν περιττές.

"Ο μοναδικός σκοπός του Κώρ "Ατζέπ, ήταν να μας αναγκάσει να μπουμε σ' αυτό το κτίριο.

"Ωστε τίποτα δεν θα βρισκόταν να μας εμποδίσει και όλα θα ήταν προς εύκολία μας.

Προχωρήσαμε μέσα στον θεοσκότεινο κήπο όσο μπορούσαμε πιδ σιγανά και κρυφτήκαμε πίσω από κάτι δέντρα.

Κανένα παράθυρο δεν ήταν φωτισμένο. Το κτίριο φαινότανε σαν έγκαταλειμένο.

Μόνο μερικές γαλάζιες λάμπεις γρήγορες σαν άστραπες ξεπετιόντουσαν πού και πού από ένα μικρό σιδηρόφρακτο παραθυράκι του υπογείου.

— Τι να είναι αυτό το φως; μου ψιθύρισε η Νόρμα.

"Απέφυγα να της απαντήσω.

Σκέφτηκα, πώς θα τα κανένα καινούργιο κόλλπο του Κώρ "Ατζέπ για να μας τραβήξει στο άντρο του.

— Τι θα κάνουμε τώρα; την ρώτησα.

"Εκείνη σαν πιδ εμπειρη σε τέτοια πράγματα, ρίχνοντας μιά έρευνητική ματιά γύρω της, μου απάντησε:

— Πρέπει σέρνοντας και προσπαθώντας να μην γίνουμε αντιληπτοί, να φθάσουμε την μεγάλη πόρτα της εισόδου και να κρυφτούμε στο σκοτεινό κούφωμα της. Τα παρακάτω είναι δική μου δουλειά. "Εχετε την βαλίτσα, που σας έδωσα; Για βγάλτε από μέσα σας παρακαλώ τη μεγάλη τσιμπίδα. Είναι το πρώτο εργαλείο, που θα μου

χρηαστεί.

"Αφού της έδωσα, ότι μου ζήτησε, ξαπλώθηκα χάμω και άρχισα να σέρνωμαι προς την έξωπορτα.

"Όταν την έφτασα, η Νόρμα βοισκόταν κιόλας όρθη και προσπαθούσε με την μεγάλη τσιμπίδα να σπάσει την κλειδαριά.

Παρατήρησα με τι εξαιρετική επιδεξιότητα δούλευαν τα δάχτυλά της. Κρίμα στο ωραίο κρινένιο χέρι σκέφθηκα, που κάνει τόσο ποταπές εργασίες.

"Η Νόρμα στο μεταξύ είχε ανοίξει την πόρτα με μεγάλη εύκολια και γλυστρήσε μέσα πρώτη.

Την ακολούθησα, κρατώντας το περιστερό μου και το κλεφτοφάναρό μου.

Είχαμε μπει σ' ένα πελώριο τετράγωνο χώλλ.

Σε μιά γωνιά βρισκόντουσαν τέσσαρες μεγάλες πέτσινες πολυθρόνες, που περιτριγύριζαν ένα άρχοντικό τζάκι γεμάτο από σβυσμένα κούτσουρα.

Πλάι του, μιά μικρή σκαλλίτσα οδηγούσε στα υπόγεια και μιά άλλη στην σοφίτα.

"Όλο το άλλο χώλλ ήταν γυμνό, αλλά συγκοινωνούσε με τα πέντε πελώρια δωμάτια. "Ανοιξα και πέντε πόρτες με τη σειρά. "Ήτανε όλες ξεκλειδωτες και τα δωμάτια μέσα, γυμνά και άδεια. "Ενα παράξενο τρεμούλιασμα μ' έπιασε ξαφνικά.

Είχα μιά προαίσθηση, πώς ο Ντέξτερ ήταν νεκρός! και ότι ο Κώρ "Ατζέπ δεν ήταν μακριά μας και παροκολουθούσε τις κινήσεις μας.

"Η Νόρμα ήταν η απελπισία προσωποποιημένη, έκλαιγε με μικρούς σιωπηλούς λυγμούς και κάθε τόσο φώναζε.

— Τέντυ! Που είσαι; ... Τέντυ! ... Τέλος ρίχτηκε αποκαμωμένη σε μιά πολυθρόνα.

— Τελείωσε! Μου τον σκοτώσανε οί τιποτένιοι! Μου τον σκοτώσανε...

— Νόρμα, σάς παρακαλώ, μην κάνετε έτσι! Δεν κοιτάσαμε ακόμη τη σοφίτα!

Μιά έλπίδα, φώτισε τα μενεξεδένια της μάτια.

— Γρήγορα, κύριε Κάβανερ! Πάμε γρήγορα.

— "Οχι, Νόρμα, θα πάω να δώ μόνος μου. Καθήστε εδώ να ξεκουραστήτε λίγο.

"Ετρεξα και μαντάλωσα για καλό και για κακό την έξωπορτα και κλεί-

Το γαλάζιο μαργαριτάρι

δωσα τις πέντε άλλες πόρτες. Πριν φύγω έρριξα και μιά ματιά στον κήπο από ένα μικρό παραθυράκι, που βρισκόταν κοντά στην έξωπορτα.

Μου φάνηκε, πώς ο κήπος είχε γεμίσει από ακαθόριστες απειλητικές σιλουέτες.

Τρέμοντας από την ταραχή μου ετοιμάστηκα να άνεβώ την στενή σκαλλίτσα προς την σοφίτα, όταν ένα παγωμένο χεράκι άρπαξε το δικό μου και το έσφιξε με θερμότητα.

— Κύριε Κάβανερ, ποτέ δεν θα ξεχάσω, τι έκάματε για μένα.

Ναι! "Επρεπε να το όμολογήσω. Τι χρειαζόντουσαν πιά αυτές οι δικαιολογίες; "Οτι έκανα τόκανα περισσότερο για τα γλυκά μάτια της Νόρμας παρά για την υπόσχεση, που έδωσα στον Τόμσον.

Φτωχή, μικρούλα λωποδύτρια! Πόσο τρυφερά σ' αγαπούσα!

"Εκοίταξα λεπτομερέστατα και την σοφίτα: Παντού γύμνια και έρημια. "Όταν με είδε να γυρίζω άπρακτος, η Νόρμα άρχισε πάλι να σινοκλαίει.

— Πρός Θεού, Νόρμα! Μην κλαίεις! Με κάνετε και χάνω το θάρρος μου. Δεν τελειώσαμε ακόμα μάς έχει μείνει και το υπόγειο.

Χωρίς να περιμένει δεύτερο λόγο η Νόρμα πετάχτηκε πάνω και άρχισε να κατεβαίνει τέσσαρα, τέσσαρα τα σκαλιά, που οδηγούσαν στο υπόγειο κρατώντας την πολύτιμη βαλίτσα της.

"Η βαρεία καρυδένια πόρτα του υπογείου ήταν κλειδωμένη. "Αλλά εκείνη βιάζοντας ένα μάτσο αντικλειδιά ετοιμάστηκε να την διαρρήξει, όταν παρετήρησε ότι το κλειδί βρισκόταν επάνω στην κλειδαριά.

— Νόρμα! φώναξα γεμάτος αγωνία. Μην ανοίξετε! Εδώ είναι η φρικτή παγίδα του Κώρ "Ατζέπ! Δεν βλέπετε, πώς μάς διευκόλυνε να φθάσωμε μέχρις εδώ;

"Αλλά εκείνη είχε κι' άλλες ξεκλειδώνει και μπήκε μέσα με σταθερό βήμα.

— Αναγκαστικά την ακολούθησα. Μιά άπαισία και αηδιαστική μυρωδιά μάς τύλιξε.

"Ενα λυχνάρι, που ήταν κρεμασμένο από το ταβάνι φώτιζε άμυδρο α αυτό το περίεργο υπόγειο, που δεν παράλλαζε από σπηλιά σκαμένη μέσα σε βράχο όπως κάτι υπόγειες φυλακές μεσαιωνικών πύργων.

"Απέναντί μας άκριβώς, βρισκόνταν μέσα στο βράχο ένα μικρό κούφωμα, σαν ψεύτικο παραθυράκι, σκεπασμένο

με παχύ κρύσταλλο.

Μιά πολύτιμη πέτρα τοποθετημένη πάνω σε μαυρό βελούδο έοριχνε γύρω της χαϊδευτικές γαλάζιες λάμπεις.

"Ήτανε το "Γαλάζιο Μαργαριτάρι".

"Η Νόρμα με μιά άναρθρη κραυγή κρεμάστηκε επάνω μου. Προχώρησα, σαν μαγνητισμένος με τα χέρια άπλωμένα.

Ξαφνικά, σταμάτησα. "Ενοιωσα το πάτωμα να γλυστράει κάτω από τα πόδια μου.

Και τότε παρατήρησα, ότι το μισό υπόγειο ήταν πλημμυρισμένο από βρώμικα στάσιμα πρασινωπά νερά και από κει προερχότανε η άπαισία μυρωδιά.

Το πάτωμα είχε μιά απότομη κλίση προς το μέρος του "Γαλάζιου Μαργαριταριού", και έπρεπε κανείς να βυθιστεί μέσα σ' αυτό το βούρκο, για να φθάσει στην ιερή πέτρα.

"Η Νόρμα βλέποντας αυτή την σαταγκή, που έβλεπε μεταμορφώθηκε. "Το πάτωμα πλημμύρισε τα μάγουλά της.

Τα μάτια της άστραψαν.

— Οί κακούργοι! Οί κακούργοι! φώναξε. Μου τον σκότωσαν. Τέντυ! "Αγάπη μου, είσαι νεκρός, αλλά θα τους έκδικηθώ. Δεν θα χαρούν το καταραμένο τους μαργαριτάρι! Θα το καταστρέψω!

Και πριν προφθάσω να την εμποδίσω, τυφλωμένη από το πάθος της, έπήδηξε μέσα στο βούρκο και προχωρούσε προς το κούφωμα του βράχου. Το νερό είχε φθάσει πιά ως την μέση της.

Ξαφνικά μιά τρομαχτική κραυγή που γινόταν τρομαχτικότερη από την ήχώ της σπηλιάς μ' έκαμε ν' ανατριχιάσω σύγκορμος. "Η Νόρμα, που είχε μπηξει την κραυγή εκείνη κουνούσε απελπιστικά τα χέρια της προς το μέρος μου και περπατώντας όσο πιδ γρήγορα μπορούσε, έρχοταν πίσω. Τα μενεξεδένια της μάτια καθρεφτίζανε τον τρόμο.

— Κάβανερ! Βοήθεια! Μου ήταν αδύνατο ν' αντιληφτώ, τι πράγμα της προξενούσε αυτό τον τρόμο. "Ο έχθρος αυτός ήταν άόρατος για μένα.

"Απλώσα τα χέρια μου και την τραβήξα έξω, βρεγμένη ως το κόκκαλο! "Ανοιξε το στόμα της για να μου πεί κάτι, αλλά μη βαστώντας πιά, έπεσε άνασθητη στην αγκαλιά μου!

"Η απελπισία μου είχε φθάσει στο κατακόρυφο. Δεν ήξερα, τί να κάνω, όταν, ένα έλαφρό τριξίμο, που άκού-

στηκε πίσω μου, μ' έκανε νά παρατήσω χάμω την Νόρμα και νά τρέξω πρὸς τὸ κεῖ. Ἡ βαρειά καρυδένια πόρτα τοῦ ὑπογείου ἔκλεινε σιγά, σιγά... Εἴμαστε χαμένοι! Βγάζοντας τὸ περιστροφὸ μου πυροβόλησα τρεῖς φορές στὸ ἀνοιγμα τῆς πόρτας.

Μιά πονεμένη φωνὴ ἀκούστηκε καὶ ἡ πόρτα ἔκλεισε μὲ πάταγο. Χύμηξα στὴν πόρτα καὶ προσπάθησα βάζοντας ὅλη μου τὴ δύναμη νά τὴν ἀνοίξω.

Μάταια ὄμως. Οἱ γροθιές μου ματώσανε, χωρὶς νά κατορθώσω τίποτα.

Γύρισα ἀπελπισμένος πρὸς τὴν Νόρμα.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο, ποῦ εἶδα ἔκανε τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς μου νά σταματήσουν.

Τὸ κιτρινωπὸ μουσοῦδι ἑνὸς ἀπαίσιου κροκοδείλου εἶχε προβάλλει μέσα ἀπ' τὰ πρασινωπά νερά καὶ τὰ αἰμβόρια μικρὰ μάτια του, σὰν ἀναμμένα κάρβουνα, εἶχαν καρφωθεῖ ἀπάνω στὴν σύντροφό μου... Τώρα τὸ γλυστερὸ σῶμα του προχωροῦσε σιγά-σιγά πρὸς τὴ Νόρμα.

Οἱ πειναλές, τεράστιες μασέλες του δὲν ἀπείχαν παρὰ λίγα ἑκατοστὰ ἀπὸ τὴν ἀναισθητὴ μικροῦλα...

Θεέ μου, φύλαξε τὴ Νόρμα! Σήκωσα τὸ περιστροφὸ μου καί, χωρίς νά σημαδέψω, ἔρριξα καὶ τίς τρεῖς τελευταῖες μου σφαῖρες!

Ὁ βοῦρκος γέμισε ἀπὸ ματωμένους ἀφροὺς καὶ τὸ συχαμερὸ ἀμφίβιο χάθηκε στὸ βυθό.

Ἐτρεξα καὶ πῆρα τὴ Νόρμα στὴν ἀγκαλιά μου.

Δὲν πρόφθασα ὄμως ν' ἀπομακρυνθῶ πολὺ, ὅταν ἕνα δεῦτερο κεφάλι κροκοδείλου πρόβαλε μέσ' ἀπὸ τὸ βουρ-

κόνερο...

Εἴμαστε πιά ὀριστικά χαμένοι! Δὲν εἶχα οὔτε τὸ παραμικρὸ ὄπλο γιὰ ν' ἀμυνθῶ.

Ἀχ! Σατανικὲ Κῶρ Ἀτζέπ! Ἐτρεξα πάλι πρὸς τὴν πόρτα. — Βοήθεια! Βοήθεια! φώναξα, σὰν τρελλός.

Τὸ φρικτὸ ἀμφίβιο στὸ μεταξὺ μὲ πλησίαζε.

Τὸ βρεγμένο σῶμα του γυάλιζε καὶ ἔρριχνε γύρω του κάτι κιτρινωπὲς μακάβριες ἀνταύγειες.

Ἡ ἀπελπισία, ποῦ μὲ κυρίευσε εἶναι ἀπερίγραπτη! Κρατώντας τὴν Νόρμα στὴν ἀγκαλιά μου ἔτρεχα ἀπὸ τὴ μιά μεριά στὴ ἄλλη, σὰν κυνηγημένο πουλί, καὶ τέλος στριμώχτηκα σ' ἕνα κούφωμα. ποῦ εἶχα ἀνακαλύψει στὴν πιὸ μακρυνὴ γωνιά τῆς σπηλιάς. Ἀφοῦ τοποθέτησα τὴν ἀναισθητὴ ἀκόμα Νόρμα, ἀκουμπισμένη ὀρθία μέσα στὸ κούφωμα στάθηκα μπροστά της, προστατεύοντάς τὴν μὲ τὸ σῶμα μου.

Τί περίμενα; Δὲν ξέρω. Μὲ τὰ μάτια διεσταλμένα ἀπὸ τὴ φρίκη κολάζα μὲ μιά παράξενη μοιρολατρεία τὸν τρομερὸ θάνατο, ποῦ μὲ περίμενε, νά πλησιάζει σιγά - σιγά...

Τὰ γόνατά μου παραλύσανε...

Τώρα ὁ κροκόδειλος δὲν ἦταν παρὰ δυὸ βήματα μακριὰ μου...

Τὰ σουβλερά του δόντια ἐτοιμαζόντουσαν...

Ἐκλείσα τὰ μάτια καὶ μὲ μιά ἀπελπιστικὴ κίνηση στριμώχτηκα ὅσο χωροῦσα στὸ μικρὸ κούφωμα τῆς σπηλιάς.

— Θεέ μου! Τὴ Νόρμα... ψιθύρισα...

Καὶ ξαφνικὰ χάνοντας τὴν ἰσορροπία μου ἄρχισα νά πέφτω... νά πέφτω... σ' ἕνα ἀνύπαρκτο... ἀτέλειωτο χάος!...

Ξαφνικὰ τὰ χέρια μου ἄγγιξαν κάτι μεταξένια μαλλιά.

— Νόρμα! Νόρμα! πῶς εἶστε; φώναξα γεμάτος ἀγωνία. Μήπως χτυπήσατε πουθενά;

Ἡ Νόρμα ἀνασηκώθηκε. Τὸ πέσιμό της τὴν εἶχε ξαναφέρει στίς αἰσθήσεις της.

— Ὄχι! Εἶναι τόσο μαλακὴ αὐτὴ ἡ λάσπη. Μὰ δὲν μοῦ λέτε, πῶς βρεθήκαμε ἐδῶ, κύριε Κάβανερ;

Ἐτοιμαζόμουν νά τῆς ἀπαντήσω ὅταν μιά βραχνὴ φωνὴ ἀντήχησε κοντά μας.

— Νόρμα! Ἀγάπη μου, ἦρθες λοιπόν;...

Ἐκελὴν μ' ἕνα πῆδημα βρέθηκε ὀρθία καὶ τρεκλίζοντας ὄρμησε πάνω σὲ μιά ἀκαθόριστη σιλουέττα, ποῦ ἦταν ἑαπλωμένη δυὸ βήματα μακριὰ μας.

— Τέντου! Τέντου! Εἶσαι ζωντανός; ὦ, Τέντου! Νάξερεις τὴν ἀγωνία μου! Καὶ ἀνελύθηκε σὲ ἱστερικοὺς λυγμούς.

Τώρα, ποῦ τὸ μάτι μου εἶχε συνηθίσει στὸ σκοτάδι, ποῦ βασιλευε ἐκεῖ μέσα, διέκρινα καθαρά τὴν ἀθλητικὴ σιλουέττα τοῦ Ντέξτερ.

Ἦταν ἑαπλωμένος ἀνάσκελα καὶ ἡ Νόρμα σκυμμένη πάνω του.

— Ἐλα, ἔλα, ἀγαπούλα μου! Μὴν κάνεις ἔτσι! Ἐγὼ σὲ ἤξερα πιὸ γενναία. Κύριε Κάβανερ, ἂν δὲν μοῦ λύσετε τὰ δεσμά μου δὲν μοῦ λέτε πῶς θὰ παρηγορήσω αὐτὴ τὴν μικρή; Εἴμαι τρία ὁλόκληρα μερόνυχτα σ' αὐτὴν τὴν στάση, φώναξε ὁ Ντέξτερ γεμάτος ὀπὼς πάντα ἀπὸ χιοῦμορ.

Πλησίασα καὶ βγάζοντας τὸν σουγιά μου, ἔκοψα τὰ σκοινιά, ποῦ τοῦ συγκατοῦσαν τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια. Ἡ κράσις αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἦταν ἀλήθεια τρομερή, ἀφοῦ ὕστερα ἀπὸ τόσες μέρες ἀκίνησις, σηκώθηκε ὀρθίος χωρὶς τὸ παραμικρὸ τρέκλισμα.

— Δὲν μοῦ λέτε τώρα μὲ τί δικαίωμα μῆκατε στὸ ἰδιαιτέρου διαμέρισμά μου! μὲς ρώτησε χαμογελῶντας.

Ἡ Νόρμα τοῦ τὰ διηγῆθηκε ὅλα ὅσο μποροῦσε συντομώτερα.

Ὅταν τελείωσε ὁ Ντέξτερ, μοῦ ἔπλωσε τὸ χέρι του.

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κ. Κάβανερ, μοῦ εἶπε.

Ἐγὼ, στενοχωρημένος δὲν ἤξερα, πῶς νά φερθῶ.

— Παρακαλῶ... εἶναι περιττὸ νά μ' εὐχαριστεῖτε... Ἀχμεντίν...

Συχαινόμουν νά τὸν φωνάξω Ντέξτερ.

Εἶσι τουλάχιστο κράτοῦσα κάπως τὴν ἀξιοπρέπειά μου.

Ἐκεῖνος τὸ κατάλαβε καὶ ἔεσπασε σ' ἕνα παιδικὸ, ἡχηρὸ γέλιο!

— Τέλος πάντων, κύριε Κάβανερ, πολλὰ παράξενα ἔχει ὁ κόσμος! Τώρα ὅς ἐρθοῦμε στὸ ζήτημα, ποῦ μᾶς ἀπασχολεῖ. Εἶναι ἀδύνατον, λοιπόν, νά καταλάβετε, πῶς βρεθήκατε ἐδῶ μέσα; Ἀς προσπαθήσουμε νά τὸ διαφωτίσωμε. Ἐγὼ, ξέρετε, πρώτῃ φορά ἔκανα μιά τέτοια κουταμάρα στὴ ζωὴ μου! Πιάστηκα σὰν τὸν ποντικὸ στὴ φάκα. Δὲν πρόφτασα νά μπῶ σ' αὐ-

τὸ τὸ σπῆτι, ὅταν ἄδρατα χέρια μ' ἀρπάξανε, μὲ δέσανε καὶ μὲ πετάξανε χωρὶς νά προφτάσω ν' ἀντιληφθῶ πῶς, σ' αὐτὸ τὸ μουντροῦμι.

Εὐτυχῶς εἶναι τόσο μαλακὸ τὸ μέσο ἀπὸ τὴ λάσπη, ποῦ καὶ στὸ κρεβατάκι μου νά ἤμουν ἑαπλωμένος, δὲν θὰ περνοῦσα καλλίτερα. Τέλος πάντων γιὰ νά ποῦμε τὴν ἀλήθεια ὁ Κῶρ Ἀτζέπ εἶναι ἕνας βλάκας πρώτης γραμμῆς. Μ' ἔκλεισε ἐδῶ μέσα μὲ τὸν σκοπὸ νά μ' ἀφήσει νά πεθάνω ἀπὸ τὴν πείνα! Μὰ πεθαίνει ποτὲ ἕνας Ντέξτερ μὲ τὸν γελοῖο αὐτὸ τρόπο; Ἀλλὰ εἶχα μιά μεγάλη ἔννοια. Τὴ Νόρμα, Ἀχ πολῦτιμο κορίσάκι. Ἦξερα, πῶς θάρχόσουνα νά μὲ βρεῖς καὶ φοβόμουν, μήπως σὲ σκοτώσει ὁ Κῶρ Ἀτζέπ. Ὡστε σὰς ἔρριξε ζωντανὸς μέσ' τοὺς κροκόδειλους! Βρέ, τὸν παληάνθρωπο! Ἀκριβὰ θὰ μοῦ τὸ πληρώσει! Ἀς τὰ ἀφήσωμε αὐτά. Τώρα, παιδιά, πρέπει ἐξάπαντος νά ἀνακαλύψωμε ἀπὸ ποῦ μῆκατε γιὰ νά βγοῦμε.

— Καὶ οἱ κροκόδειλοι, Ἀχμεντίν;

— Μὰ! Σπουδαῖο τὸ πρᾶγμα, κύριε Κάβανερ. Πόσοι ἦσαν, δέκα, εἴκοσι...

— ὦ, ὄχι! Μόνον δύο. Τὸν ἕνα τὸν σκότωσα καὶ μένει ἕνας.

— Καὶ γι' αὐτὸ σκοτίζεσθε, φίλε μου; Αὐτὸ τὸ κοτζάμ πολυβόλο, ποῦ κρατῶ στὴ τσέπη μου γιὰ ποῖον τὸ ἔχω;... Ξεύρετε, κύριε Κάβανερ, ἐγὼ εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ κούφωμα τοῦ τοίχου δὲν στριμωχθήκατε ἡ Νόρμα καὶ σεῖς, ἦταν μιά μυστικὴ πόρτα. Σὲ μιά στιγμή, λοιπόν, ποῦ ἀκουμπήσατε πάνω τῆς μὲ περισσότερὴ δύναμη, πέσατε, χωρὶς νά τὸ ξέρετε, τὸ ἐλατήριο τοῦ μηχανισμοῦ τῆς, ἡ πόρτα ἀνοίξε ἀπὸ τομα καὶ πέσατε ἐδῶ μέσα. Τώρα πρέπει νά βροῦμε τὸ ἐλατήριο τῆς πόρτας. Ἐμπρός! Ἀνάψτε σὰς παρακαλῶ τὸ φανάκι σας.

Δὲν χρειάσθηκε πολὺ ὥρα γιὰ νά τὸ βροῦμε, γιὰτὶ μέσα στὸ παράξενο αὐτὸ πηγάδι, ποῦ βρισκόμαστε οἱ τοῖχοι ἦσαν λεῖοι.

Μόλις πιάσαμε τὸ ἐλατήριο ἡ μυστικὴ πορτοῦλα ἀνοίξε διάπλατα καὶ ἀντικρύσαμε τίς πελώριες μασέλες τοῦ κροκοδείλου, ποῦ μᾶς παραμόνευε.

Ὁ Ντέξτερ βγάζοντας τὸ περιστροφὸ του τὸν πυροβόλησε, καὶ τὸ ἀπαίσιο ἀμφίβιο κυλλίστηκε ματωμένο πίσω στὸ βάλτο.

— Ἀ! Ὡστε δῶ μέσα βρίσκετε τὸ πολυθρόνητο μαργαριταράκι, φώναξε ἐίρωνικὰ ὁ Ντέξτερ. Καὶ πρὶν προφτάσω νά τὸν συγκρατήσω διέσχισε τὰ βρώμικα νερά καὶ σπάζοντας μὲ τὴν κάννη τοῦ περιστρόφου του τὸ κρύστολ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XII. Ἡ ΤΥΧΗ ΤΟΥ «ΓΑΛΑΖΙΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΟΥ»

Ποῦ βρισκόμουν; Εἶχα κολήσει πάνω σὲ μιά πηχτὴ λάσπη. Ἀπλώσα τὰ χέρια μου ψαχουλεύοντας μέσ' στὸ σκοτάδι. Ἐδῶ νερά... ἐκεῖ λάσπη... ἐδῶ μιά πέτρα.

Πῶς δὲν χτύπησα ἐκεῖ πάνω πέφτοντας;

Μὰ πῶς ἔχασα τὴν ἰσορροπία μου, ἀφοῦ ἤμουν ἀκουμπησμένος στὸν τοῖχο;

Ποῦ νά ἔπεσα ἀφοῦ... δὲν ὑπῆρχε κανένα μέρος νά πέσω;

λο, πήρε με την μεγαλύτερη αδιαφορία το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι», το τύλιξε στο μαύρο βελούδο και γύρισε πίσω.

Τόν παροκολουθοῦσα ἀναυδος.
— Νόρμα! φώναξε, δώσε μου την μαύρη βαλίτσα με τα έργαλεία διαρρήξεως.

Και προσποιούμενος, ότι δεν έβλεπε την κατάπληξη μου, τοποθέτησε την ιερή πέτρα μέσα σ' ένα σιδερένιο κουτάκι γεμάτο καρφοβελόνες και ύστερα κλείνοντας με αδιάφορες κινήσεις την μαύρη βαλίτσα την πέταξε περιφρονητικά σε μία γωνία.

— Γρήγορα τώρα, κύριε Κάβανερ! Νόρμα! φώναξε με έξαψη. Γρήγορα να τελειώνουμε. Ο Κώρ Άτζέπ χωρίς άλλο θα μωρίστηκε, πώς κάτι του έχουμε σκαρώσει. Πρέπει να του το σκάσουμε, πρωτοῦ προφτάσει να λάβει τα μέτρα του. Αυτή ή βαρειά πόρτα να ανοίξει πρώτα!... Νόρμα τα αντικλείδια! Κύριε Κάβανερ, φωτίζετε μου καλά! Ορθιο να κρατάτε το φαναράκι σας, να έτσι! ορθιο... Νόρμα! Το πόμολο τράβα το με δύναμη!

Οι διαταγές έπαιρναν και έδιναν. Σε λίγα δευτερόλεπτα, ή πελώρια, καρυδένια πόρτα άνοιξε κάτω από το έπιδέξιο χέρι του Ντέξτερ.

— Έγώ θα προηγηθώ με το περίστροφο, μάς ψιθύρισε. Έσείς μαζέψετε, ότι έχει μείνει, μην άφήσετε κανένα ίχνος και ακολουθείστε με.

Άρπαξε μηχανικά την βαλίτσα, και ή Νόρμα μάζεψε το άδειανό μου περίστροφο, το φαναράκι και άλλα μικροπράγματα.

Με μία άπερίγραπτη αγωνία άνεβήκαμε τα λιγοστά σκαλιά και φθάσαμε στο χώλλ. Έρημιά! Όλα ήταν όπως τα είχαμε αφήσει. Η Νόρμα ρίχτηκε κατάκοπη και τρέμοντας από το κρύο πάνω σε μία πολυθρόνα.

Τα βρεγμένα της ρούχα της είχαν παγώσει το κορμί.

Έσκυφα πάνω από το σβυσμένο τζάκι και προσπάθησα να ανάψω τα λιγοστά κούτσουρα.

Σε λίγο μία γερή φωτιά φλογοβολούσε.

Ο Ντέξτερ στο μεταξύ μουρμούριζε.

— Αφήστε τα τώρα όλα αυτά. Άς πηγαίνουμε φθάνουν πιά τα χασομέρια.

Σηκώθηκα και πλησίασα το παράθυρο να δω, αν ο κήπος ήταν ελεύθερος για να περάσω με.

Άλλά το θέαμα, που αντίκρυσσά μου

πάγωσε το αίμα

— Άχμεντίν, τραύλισα. Πώς θα φύγουμε;

Πώς!... Έλάτε να δήτε....

Ο Ντέξτερ έτρεξε προς το μέρος μου.

Άμέτρητοι ινδοί είχαν κατακλύσει τον κήπο. Με τις μακρές κάτασπρες ρόμπες τους με τα άστραφτερά γιαταγάνια, που κρατούσαν στα χέρια τους έμοιαζαν με τρομαχτικά φαντάσματα, που είχαν δραπετέψει από τον Άδη.

— Θα φύγουμε! Θα φύγουμε! Ξεφώνιζε ο Ντέξτερ πνιγμένος από όργη. Τα τέρατα! Δεν θα μπορέσουν να μάς έμποδίσουν, έχω αυτό έδω. Και μου έδειξε το περίστροφό του. Θα άνοιξω δρόμο για να περάσω με.

— Ω όχι Άχμεντίν! Αυτό δεν είναι δυνατό να γίνει. Άν έπιμένετε να φύγετε μπορείτε να πηγαίνετε από τώρα. Έγώ όμως έχω ένα μικρό λογαριασμό να κανονίσω με τον Κώρ Άτζέπ.

— Χά! Χά! Χά! Ο Ντέξτερ είχε ξεσπάσει σ' ένα ειρωνικό γέλιο. Μά φίλε μου Κάβανερ, μου φαίνεται ότι το αντίθετο συμβαίνει. Ο Κώρ Άτζέπ έχει να κανονίσει ένα μικρό λογαριασμό μαζί σας!...

— Τι θέλετε να πείτε;

— Θέλω να πω, πώς άφοῦ του άγγιξατε το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» διακαίουται...

— Είστε τρελλός; Έγώ δεν άγγιξα το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»....

— Το άγγιξατε και το παραγγίξατε, φίλε μου. Μέσα στη βία μας χωρίς να το καταλάβει κανένας από μάς, άρπάξατε την μαύρη βαλίτσα, όπου είχα τοποθετήσει το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι». Όταν άντελήφθηκα, τί είχατε κάνει, ήταν πιά άργά. Δεν είπα τίποτα νει, ήταν πιά άργά. Δεν είπα τίποτα γιατί δεν ήθελα να σάς στενοχωρήσω. Τώρα όμως, που έπιμένετε να συναντηθίτε με τον Κώρ Άτζέπ, είναι καθήκον μου να σάς ειδοποιήσω, τί κίνδυνο διατρέχετε.

Τόν κοίταξα μ' ένα ήλιθιο βλέμμα.

Το μυαλό μου άρνιόταν να λειτουργήσει.

Δεν μπορούσα να πιστέψω αυτό το φρικτό πράγμα.

Τα γόνατά μου λύγισαν και έπεσα άποκαμωμένος πάνω σε μία πολυθρόνα.

— Όστε κι' εγώ ήμουν καταδικασμένος να μείνω μ' ένα χέρι;

Δεν ήταν δυνατό, Θεέ μου... Δεν ήταν δυνατό!...

Η Νόρμα σηκώθηκε από τη θέση της και ήρθε και μ' άγκάλιασε σφιχτά

με τα δυό της χέρια. Τα μενεξεδένια της μάτια ήταν βουρκωμένα.

— Κύριε Κάβανερ! Αυτό, που σάς συμβαίνει είναι τρομερό. Να ξέρατε πώς πονά. Τέντον! Πρέπει να βρείς ένα μέσον να τόν σώσεις... Τέντον! Πρέπει.

Ο Ντέξτερ με πλησίασε και παίρνοντας το χέρι μου μέσα στο δικό του μου είπε:

— Κύριε Κάβανερ, είμαστε άδέρφια αυτή την στιγμή! Άκούστε, τί έχω να σάς πω και θα καταλάβετε, ότι είμαι άποφασισμένος να ζήσω από τώρα και στο έξής με τίμια ζωή. Είμαι ένας κλέφτης, ή, άς πούμε καλλίτερα, ήμουν ένας κλέφτης. Υπάρχει ένα ένταλμα συλλήψεως έναντίον μου. Το πρώτο και το τελευταίο που έχει έκδοθεί κατά του Τέντου Ντέξτερ. Γι' αυτό το καταραμένο «Γαλάζιο Μαργαριτάρι», έχασα το δεξί μου χέρι. Έχασα τα χρήματά μου! Είχασα τη φήμη μου! Τα έχασα όλα, όλα! Ός τη στιγμή, που άρχισα ν' άνακατεύομαι σ' αυτή την παληούπόθεση, μπορούσα να γευματίσω με όποιονδήποτε άστυνομικό ήθελα από το Λονδίνο ως την Νέαν Υόρκη. Τώρα δεν τολμώ να ξεμυτίσω άφοῦ όλες οι άστυνομίες του κόσμου έχουν διαταγή να με συλλάβουν. Η Νόρμα άρκετά τιμωρήθηκε γι' αυτές τις άμαρτίες μου. Έγώ τις πλήρωσα μία και καλή χάνοντας το χέρι μου. Εκείνη τις πλήρωσε σχεδόν με τη ζωή της. Της ύποσχέθηκα να γίνω τίμιος άνθρωπος και, όταν ο Ντέξτερ δίνει το λόγο του, τόν κρατεί. Από τώρα και στο έξής, άν κατορθώσω και φύγω από την Άγγλία, κανένας δεν θα ξανακούσει να γίνεται λόγος για τόν διαρρήκτη Τέντου Ντέξτερ! Το έχω όρκιστεί!

Έσείς, κύριε Κάβανερ, ήρθατε έδω, με την προϋπόθεση να μάς σώσετε όλους και να δώσετε ένα τέλος σ' αυτή την ιστορία, και δυστυχώς πέσατε σε μία τέτοια σατανική παγίδα, που όχι μόνο είστε άνίσχυρος να κάνετε το παραμικρό, αλλά και ή ζωή σας βρίσκεται τώρα σε κίνδυνο. Και ή αίτία είμαι εγώ! Τώρα είναι καθήκον μου να σάς σώσω! Θα φύγουμε και οι τρείς, με την βοήθεια τών όπλων μας. Οι Ινδοί μάς έχουν περικυκλώσει! Θα παλαψώ με τώρα για τη ζωή μας!

— Άχμεντίν, όλα αυτά είναι λόγια. Είναι άδύνατο να βγοῦμε άπ' έδω μέσα ζωντανοί! Και άν τόν κατορθώσω με, τί θα κερδίσω με; Πέστε μου τί! Ο έφιάλτης αυτός θα μάς κυνηγάει σε όλη μας την ζωή! Οι όπαδοί του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» δεν θα μάς ά-

φήσουν ήσυχους. Σε κάθε γωνιά θα μάς παραμονεύει ο θάνατος. Άφοῦ άγγίξαμε το ιερό μαργαριτάρι, πρέπει να τιμωρηθούμε!

— Δεν είναι δυνατό, με διέκοψε ή βραχνή φωνή του Ντέξτερ, δεν είναι δυνατό!

— Άχμεντίν, θέλετε άλήθεια να με βοηθήσετε;

— Ναί! Με όλη μου την καρδιά, κύριε Κάβανερ!

— Δώσατέ μου, λοιπόν το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»!...

— Το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»!...

— Ναί! Το χρειάζομαι!

— Κύριε Κάβανερ, ξέρετε τί μου ζητάτε; Όλη μου την ζωή! Την άμοιβή μου τώσων κόπων και τώσων μόβων! Το άντάλλαγμα του κομμένου μου χεριού! Ότι πολυτιμότερο έχω στον κόσμο, ύστερα από τη γυναίκα μου! Ξέρετε τί μου ζητάτε;....

— Τέντου! διέκοψε ή γλυκειά φωνή της Νόρμας. Είναι καιρός να έπανορθώσεις λίγο το παρελθόν!

Ο Ντέξτερ σηκώθηκε και μου έφερε σιωπηλός την μαύρη βαλίτσα. Πήρα από μέσα το κουτάκι με το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» και πλησίασα τη φωτιά.

— Άχμεντίν, του είπα τονίζοντας άργά τις λέξεις, άνοιξτε το παράθυρο και φωνάξτε τόν Κώρ Άτζέπ νάρθει μέσα, λέγοντά του, ότι συμφωνήσαμε να του δώσουμε πίσω το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» υπό μερικούς όμως όρους. Πέστε του άκόμη, ότι εγώ, ο Εντουαρτ Κάβανερ, του ύπόσχομαι, πώς ή ζωή του δεν διατρέχει κανένα κίνδυνο και μπορεί άφοβα να έρθει να συζητήσω με. Εάν δεν δαχτεί, πέστε του τότε θα καταστρέψω στην στιγμή το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι»!

Ο Ντέξτερ κατάπληκτος με ύπακουσε.

Άνοιξε το παράθυρο και φώναξε διασταχτικά.

— Κώρ Άτζέπ!... Κώρ... Άτζέπ!

— Μία γνωστή μου, μελωδική φωνή, άπάντησε από τόν κήπο τρέμοντας από θυμό!

— Τα άκούσα όλα, άπιστε σκύλε!

Δέχομε! Άνοιξέ μου να μω!

Έγώ, στο μεταξύ, έβγαλα το «Γαλάζιο Μαργαριτάρι» από το κουτάκι και το κρατούσα σφικτά στην παλάμη μου. Εκείνη τη στιγμή ή πόρτα άνοιξε άπότομα και ο Κώρ Άτζέπ ντυμένος όπως πάντα, στα πρόσνια μπήκε μέσα γεμάτος μεγαλοπρέπεια. Χωρίς να ρίξει την παραμικρή ματιά γύρω του, ήρθε και στάθηκε άγέροχος άπέναντί μου!

— Κώρ Άτζέπ, άκούστηκε ή είρω-

νική φωνή του Ντέστερ, αν ο κύριος "Εντουαρντ Κάβανερ δεν σου είχε υποσχεθεί, πώς δεν διατρέχει κίνδυνο ή ζωή σου, καμιά δύναμη στον κόσμο δεν θα μπορούσε να μ' εμποδίσει να σου κεντήσω το στήθος με μισή ντουζίνα σφαίρες...

Ο αρχηγός του «Γαλάζιου Μαργαριταριού» γύρισε εξαγριωμένος προς το μέρος του και του έριξε μια ματιά, που άστραψε από μίσος.

— Καταραμένε! Φώναξε. Δεν ήταν γραφτό να πεθάνω ούτε από το βρωμερό σου χέρι ούτε από το χέρι κανενός έδω μέσα!

— Βέβαια. Αυτό είναι αναμφισβήτητο. Πού να σου λάχει τέτοια τύχη;

— Κώρ 'Ατζέπ, διέκοψα, πρέπει να όρκισθίτε στο Βουδδα, ότι ποτέ πιά δεν θα επιδιώξετε να εκδικηθίτε εκείνους, που ανακατευθήκανε στην υπόθεση του εξερευνητή Τόμσον, αλλά θα εγκαταλείψετε το γρηγορότερο την 'Αγγλία και θα γυρίσετε στην πατρίδα σας. Όπως εγώ σ'ας συγχωρώ για τα τόσα κακουργήματά σας, πρέπει και σεις να συγχωρέσετε αυτούς, που σ'ας επείραξαν και να όρκισθίτε και πάλι στο όνομα του Βουδδα, πώς αυτά τα κακουργήματα δεν θα επαναληφθούν ποτέ πιά!

Εάν δεν δεχθήτε Κώρ 'Ατζέπ, θα αναγκαστώ να καταστρέψω το ιερό σας κειμήλιο.

— Αυτός εκεί πρέπει να πεθάνει φώναξε ο Κώρ 'Ατζέπ δείχνοντας τον Ντέστερ.

— Ωστε αρνείστε; τον ρώτησα.

— Οί ιερόσυλοι θα τιμωρηθούνε.

— Πολύ καλά, του απάντησα. 'Απ' αυτή τη στιγμή το γαλάζιο μαργαριτάρι παύει να υπάρχει.

Και σηκώνοντας το χέρι μου έτοιμάστηκα να το ρίξω στην φωτιά.

— Στάσου, άπιστε! Στάσου μια στιγμή.

Ο Κώρ 'Ατζέπ πρόφερε αυτές τις λέξεις με τέτοια αγωνία, που σταμάτησα απότομα την χειρονομία μου και γύρισα και τον κοίταξα.

Είχε γονατίσει και απλώνοντας τα λεπτά μελαχροινά χέρια του

Απόδοση στα ελληνικά:
ΛΟΥΚΙΑΣ Δ. ΤΖΕΡΑΧΗ

Εικονογράφηση κειμένου:
ΣΤΕΦΟΥ ΑΛΜΑΛΙΩΤΗ

προς το ιερό κειμήλιο ψιθύριζε άκατάληπτες λέξεις.

Μιά ανέκφραστη λατρεία ήταν χυμένη στο γεροντικό πρόσωπό του.

— Ωστε δέχεσαι, Κώρ 'Ατζέπ; τον ρώτησα.

— Ναί... δέχομαι και όρκίζομαι εις το άγιο όνομα του Βουδδα, ότι θα κρατήσω τις υποσχέσεις μου.

Και παίρνοντας με τρεμάμενο χέρι το μαργαριτάρι, που του έτεινα σηκώθηκε και έφυγε σιγά-σιγά από το δωμάτιο με κουρασμένο βήμα.

Ο Ντέστερ πήγε και ακούμπησε στο παράθυρο.

— Φεύγουνε, ψιθύρισε, φεύγουνε όλοι τους.

Θεέ μου, Μεγαλοδύναμε, τελείωσε ο έφιόλης μου!

Μιά νέα ζωή αρχίζει για τον σακατεμένο Τέντυ Ντέστερ... Μιά τίμια ζωή... μαζί με τη Νόρμα.

Επεσα άποκαμωμένος πίσω στην πολυθρόνα μου και έκλεισα τα μάτια μου.

Τόμσον έκανα διπλά το καθήκον μου σκέφθηκα.

Εξαφνα δυό δροσερά χειλάκια ακούμπησαν άπαλά στο μέτωπό μου. Ανασηκώθηκα σαστισμένος.

Δυό δακρυσμένα μενεξεδένια μάτια συνάντησαν τα δικά μου.

— Κύριε Κάβανερ, είστε παλληκάρι, σωστό παλληκάρι. Ό,τι άλλο, αν τολμήσω να πω αυτή τη στιγμή, θα ήταν γελοίο!

Χρόνια έχουνε περάσει από τότε. Βλέπω όμως ακόμα καμιά φορά στον ύπνο μου, κομμένα χέρια, νάνους, κροκοδείλους, ινδούς και ξυπνάω τρομαγμένος!

Όταν όμως θυμηθώ μια μικρή, άπλη φρασούλα, που πρόφεραν μια φορά κι

ένα καιρό, δυό χειλάκια, τότε ξεχνάω στην στιγμή, όλους αυτούς τους έφιόλτες και ξανακοιμάμαι με ήσυχη και ξελαφρωμένη την καρδιά!

— Κύριε Κάβανερ, είστε άληθινό παλληκάρι!

Αέχαστα μενεξεδένια μάτια!

ΤΟ ΠΕΡΙΦΗΜΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΖΟΥΓΚΛΑΣ, ΠΟΥ ΒΡΑΒΕΥΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΓΚΟΝΚΟΥΡ ΓΙΕΧΑΝ ΝΤ' ΕΣΜΕ

Ο συγγραφέας του έργου, που έζησε πολλά χρόνια στον Τροπικό, ανάμεσα σε άνθρωποφάγους, άγρια θηρία και πιθηκανθρώπους, δίνει μια ωραιότατη δραματική εικόνα της ζωής στους τρομερούς εκείνους τόπους, που δεν έχει πατήσει πόδι λευκού ανθρώπου. Από επιστημονικό ένδιαφέρον επεχείρησε μια έρευνα στη «χώρα των 'Αγκουλού», που η έξιτοστή της αποτελεί το ζωντανότερο και δραματικότερο μυθιστόρημα Ζούγκλας, που γράφτηκε από άληθινό λογοτέχνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. Ο ΝΟΥΒΑΙΟΣ ΑΜΠΟΥ-ΓΚΟΥΡΟΥΝ

Η μουν έγκατεστημένος από ένα χρόνο, στην Αφρική, στην τροπική χώρα του Μπαγκασού, του βασιλεία των Καουέλων, όταν άκουσα να μιλάνε, για πρώτη φορά, για τους πιθηκάνθρωπους, τους «Αγκουγκλούς», όπως τους λένε στη γλώσσα του τόπου εκείνου.

Κατά το βραδάκι, μου άρεσε να κάθουμαι στην πρωτόγονη βεράντα της καλύβας μου, με την άχυρένια σκεπή της, που μοσκοβολούσε ακόμα φρεσκοκομμένο χόρτο.

Ο ουρανός είχε ρόδινες και ώχρο-πράσινες αποχρώσεις κι' η ατμόσφαιρα γύρω μου, ήτανε φορτωμένη, από τα δυνατά φωτικά άρματα, της βαυιλίας, της κανέλας κι' όλων των μυρωδικών, που παρέχουν πλούσια τα φυτά και τα δέντρα, στον άνθρωπο. Τα νυχτολούλουδα άνοιγαν, την ώρα εκείνη τους άσπρους κάλυκες τους, κι' οι νυχτοπεταλούδες γέμιζαν τον μυρωμένο άγέρα με φρουφρουτισμούς.

Μερικοί μαύροι, που μου προμήθευαν πεταλούδες και σπάνια πουλιά για τις συλλογές μου, έρχόντουσαν να πάρουν τις διαταγές μου για την αυριανή εργασία τους.

Καθόντουσαν σταυροπόδι πάνω στους χαμηλούς ξύλινους πάγκους, ή στις δροσερές ψάθες, με τις μακρυές πίπες στα δόντια. Κόιταζαν σιωπηλοί τα γυμνά τους πόδια. Μερικοί Νουβαίοι, καινουργιοφερμένοι, για ν' αγοράσουν έλεφαντόδοντο, έρχόντουσαν να με χαιρετήσουν και το ταίγαρό τους, καθώς τραβούσαν δυνατά, φώτιζε τις παράξενες μορφές τους, μέσα στο σούρουπο.

Αυτοί οι Νουβαίοι, είναι οι ταχυδρόμοι της έρήμου.

Διαδίδουν μέσα σ' όλη την τροπική Αφρική, τις ειδήσεις, όλα τα νέα από τις χώρες, που διαβαίνουν στα ταξίδια τους. Τό στόμα τους είναι γόνιμο σέ θαυμαστές ιστορίες και θρύλλους, κι' απ' αυτούς οι περισσότεροι από την πρωτόγονη ζωή του ανθρώπου και τις περιπέτειές της.

Οι γίγαντες, οι νάνοι με τις μακρυές χαιτές, οι μεγάλοι πίθηκοι, που χτίζουν πολιτείες, όλα τα προαιώνια γεννήματα της ανθρώπινης φαντασίας, περνούν και ξαναπερνούν μέσα από τις διηγήσεις τους, που ξέρουν να τις στολίζουν και με μερικές λεπτομέρειες από την πραγματικότητα, για να τις κάνουν πιστευτές.

Νάναι παραμύθια όλα αυτά; Μιλάνε με τόση πεποίθηση, που και οι λιγό-

τερο εύκολόπιστοι αρχίζουν να τους άκουνε με προσοχή. Ίσως και οι παραδόσεις, που έτσι διατηρούνται από την πιο βαθειά αρχαιότητα, νάχουνε κάποια βάση.

Ένας προπάλτων από τους Νουβαίους αυτούς, ήτανε άνεξάντλητος στις διηγήσεις του.

Ήταν άρκετα ψηλός, λιγνός, με μαλλιαρά και ξερά μπράτσα, κούτσαινε λίγο από το ένα πόδι.

Η μύτη του, σαν τό ράμφος του αετού, ανάμεσα στα μήλα του προσώπου του, που προεξείχαν τα ζωηρά μάτια του κάτω από τα δασά φρύδια, του διναν την ολοζώντανη έκφραση των γνήσιων τυχοδιωκτών της έρήμου.

Τόν λέγανε Άμπού-Γκουρούν, κι' είχε διατρέξει όλη την Αφρική: Οι μεγάλες λίμνες, που τροφοδοτούν το Νείλο και τον Ζαμπέζ, οι πιο άπρόσιτες κατηφοριές με τους γκρεμνούς τους, τα πιο άπάρτητα δάση, δεν είχαν κανένα μυστικό γι' αυτόν.

Μερικοί απ' τους γνωστούς μου, λέγανε πολλά έναντιόν του. Οι μαύροι τον κατηγορούσαν, πως έκανε τό έμπόριο των σκλάβων, για λογαριασμό μεγάλων δουλεμπόρων του Μπουρνού και του Μπαγκιρμί.

Κι' ο ίδιος ο Σιρόκο, ο υπηρέτης μου, αν κι' αίσθανότανε σέ ασφάλεια τον έαυτό του κοντά μου, δεν μπορούσε να συγκρατηθεί και να κρύψει τό φόβο, που το ένέπνεε ή παρουσία του Άμπού-Γκουρούν.

— Μην τόν πιστέψεις σέ τίποτα, μου είπε την πρώτη μέρα, που ήρθε να με χαιρετίσει ο Άμπού-Γκουρούν: Αυτός ο άνθρωπος είναι ύπουλος, δόλιος!

Και τό πρόσωπό του, φανέρωνε όλη την απέχθεια, που αισθανότανε για τόν έπισκεπτή.

— Έχω δει κι' άλλους, εξακολουθήσε ο Σιρόκο, που έχουν πάντα, όπως κι' αυτός, τ' όνομα του Άλάχ στα χείλη, ενώ στιφογυρίζουνε στο μυαλό του τα πιο δόλια κι' άτιμα σχέδια. Όλοι τους κούτσαιναν από τ' άριστερό πόδι, σαν κι' αυτόν. Και έξερεις γιατί; Γιατί έχουνε κάνει χρόνια στις φυλακές με τόνα πόδι βιδωμένο πάνω σ' ένα δοκάρι.

Γιατί δεν τόν άκουσα τό Σιρόκο; Γιατί δεν έδωσα προσοχή στα λόγια του, που μου τάειπε μονάχα από συμπάθεια κι' ευγνωμοσύνη; Δεν θά περνούσα τις μέρες της αγωνίας και του τρόμου, που με άσπρισαν πριν της ώρας μου και με καμπούρια-

ναν σαν γέρο. Άλλά δεν ήξερα, τότε, τι μου είχε γράψει ή μοίρα.

Ο Άμπού-Γκουρούν, φαινότανε πρόθυμος να μ' εξυπηρετήσει στο καθέτι. Άνιότανε, με άγανάκτηση, όλα όσα λέγανε έναντιόν του οι έχθροί του. Καθώς έλεγε ο ίδιος, ήταν ένας ήσυχος έμπορος και δεν ζητούσε τίποτ' άλλο, παρά ν' αγοράσει έλεφαντόδοντο, χρυσόσκονη και καουτσούκ. Πλήρωνε άμέσως τις παραγγελίες του και σέ καλή τιμή.

— Μισώ τό ψέμμα και τους ψευτές, βεβαίωνα κείνο τό βράδυ με μία ζωηρή κίνηση.

Και έξεκουκίζοντες τό κομπολόι του, όπως όλοι οι καλοί μουσουλμάνοι, πρόσθεσε:

— Έχετε ποτέ σας άκούσει να μιλούνε για τους Άγκουγκλούς;

Προαισθάνθηκα μιάν έξαιρετική αποκάλυψη κι' έγνεψα του Σιρόκο να προσφέρει στη συντροφιά μας καπνό και πιότα.

Ο Άμπού-Γκουρούν έφερε στα χείλη του τό δοχείο από φελό, ήπια τό δροσιστικό, δόξασε με ποιητικές εκφράσεις τ' όνομα του παντοδύναμου Θεού, πλατάγισε ικανοποιημένος τη γλώσσα του τρεις φορές, όπως άπαιτεί ή ευγένεια, σ' αυτές τις περιστάσεις, και είπε:

— Θά σάς πω μιá ιστορία άληθινή, σαν τα λόγια του Κορανιού.

Ήμουν συνησμένος σ' αυτούς τους προλόγους και περίμενα ύπομονετικά να τούρθει ή όρεξη, ν' αρχίσει την κουβέντα.

Οι μαύροι, που όλοι τους τρελλάινονται για τα παραμύθια και τις ιστορίες, αλλά και τρέμουν από τό φόβο του άγνωστου, ψαχούλευαν τα κακά χιτά τους για να ξεορκίσουν τα κακά πνεύματα.

Λίγες στιγμές, άπόλυτη σιγή επικράτησε στη βεράντα μου και μονάχα οι φωνές των τριζονιών, άκουγόντουσαν, παραπέρα, λικνιστικές και μονότονες.

— Όλοι έσείς, που με άκούτε, συνέχισε ο Νουβαίος, στρίβοντας ένα χοντρό τσιγάρο, μπορείτε να βεβαιώσετε, πως οι Άγκουγκλούς ζούνε ολόγυρα στα μέρη μας και μās κατασκοπεύουν. Μονάχα ο ξένος φίλος μας δεν τό ξέρει αυτό.

Όλοι τόν κοίταξαν σιωπηλοί μέσα στα μάτια.

— Τους έχω δει, είπε ο Άμπού-Γκουρούν, όπως σās βλέπω και με βλέπετε. Πρώτος από όλους τους ανθρώπους, έχω διαβεί τη χώρα τους.

Κατοικούνε πίσω από τό δάσος, στις πλαγιές ενός βουνού, που τ' έχει κάψει ή φωτιά του ουρανού. Είχανε άλλοτε μεγάλες πολιτείες, όπου τό χρυσάφι, τα πολύτιμα μέταλλα και τα ακριβά πετράδια, λαμποκοπούσαν πάνω στους μινάρδες και στους τρούλους των τζαμιών. Αυτές οι πολιτείες ήτανε τόσο μεγάλες, που χρειάστηκε μέρες ολόκληρες για να περάσω από τη μιá μερής στην άλλη τα έρείπιά τους. Άλλά, τι δύναμη έχουν, όλες οι έπίγειες λαμπρότητες, μπροστά, στην όργη του Θεού; Με μιá του πνοή, όλα γενήκανε σάχη και σκορπιστήκανε στους τέσσερις άνέμους!

Ο νεώτερος από τους Νουβαίους, αν και τα χείλη του τρέμανε λιγάκι, είχε την περιέργεια να ρωτήσει:

— Πέσιμου, Άμπού-Γκουρούν, ποιά καταχθόνια έγκλημα τους κατάστρεψε;

— Η περιφάνεια. Για να τους τιμωρήσει ο Θεός τους μεταμόρφωσε σέ ζώα. Με τό κορμί σκεπασμένο από τρίχες, όμοιες με τ' άγρια ζώα, τρέφονται τώρα με όμα κρέατα. Κυνηγούνε, τη νύχτα, τις αντίλόπες σαν τα τσακάλια.

— Ο Θεός να μās λυτρώσει από τόν Πονηρό! μουρμούρησαν όλοι μαζί οι Νουβαίοι, όταν σώπασε ο Άμπού-Γκουρούν.

Η αφήγησή του είχε κάποια σχέση με τις θεωρίες για την καταγωγή του ανθρώπου. Η μελέτη των Άγκουγκλούς, των άγνωστων στον πολιτισμένο κόσμο πιθηκάνθρωπων, αν γινότανε μεθοδικά, στον τόπο τους, θά είχε χρήσιμα στοιχεία για την έπιστήμη.

Οι Νουβαίοι κι' οι μαύροι χαιρέτησαν κι' έφυγαν. Τελευταίος εξαφανίστηκε ο Άμπού-Γκουρούν, σέρνοντας τό πόδι του.

Απόμεινα μόνος στη βεράντα και τό δροσερό άγεράκι, έδειχνε, πως θά-τανε πιά μεσάνυχτα.

— Σ' αυτά τα μέρη, σκεφτόμουν πρέπει ν' αναζητηθούνε τα πρώτα ίχνη του ανθρώπου γιατί οι μεγάλοι πίθηκοι, που μοιάζουνε τόσο με τους άνθρωπου, κατέφυγαν στις τροπικές χώρες. Πρέπει να τους παρακολουθήσουμε, αν θέλουμε να βρούμε τό κλειδί του μυστηρίου.

Αυτές οι σκέψεις ήτανε ζωηρές στο νοῦ μου, όταν ξανάρθε να μ' έπισκεφτεί πάλι ο Άμπού-Γκουρούν, ύστερ' από καιρό.

— Έρχουμαι από τα Νότια, μου είπε, κι' έχω μάθει πράγματα, που σ' ενδιαφέρουν. Να μου ύποσχεθείς μονάχα να κρατήσεις μυστικό ό,τι θά σοῦ πῶ.

Και με σιγανή φωνή, μιλώντας κοντά στ' αὐτί, μοῦ ἐμπιστεύτηκε:

— Έχω δεῖ ἐκεῖ κάτω ἓναν πιθηκάνθρωπο. Οἱ Πυγμαῖοι, ποὺ κατοικοῦνε μέσα στοὺς βάλτους, τὸν πιάσανε μὲ παγίδα. Εἶναι πολὺ νεαρός κι' ὁπότες κατάλαβα θὰ τὸν φέρουνε δῶρο στὸν Βασιλέα Μπαγκασοῦ, ποὺ τοὺς ἔχει ὑποδουλώσει. Κοίταξε νὰ ἐπωφεληθεῖς ἀπ' αὐτό, ποὺ μαθαίνεις, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐνεργήσεις γρήγορα καὶ μὲ φρόνηση.

Δὲν εἶχα στιγμή νὰ χάσω. Πλησίαζαν οἱ γιορτές, ὅπου οἱ κανίβαλοι θυσίαζαν στοὺς θεοὺς τοὺς ζῶα κι' ἀνθρώπους. Τοὺς ἔβηναν ζωντανούς, πάνω σὲ πελώριες φωτιές, ὅστερα τοὺς κομμάτιαζαν καὶ τοὺς ἔτρωγαν.

Μάζεψα, βιαστικά, πολλὰ μικροπράγματα: ὑφάσματα βαμβακερά, γυαλικά, διάφορα ψεύτικα στολίδια, χάλκινα σύρματα.

Τεσσάρων ὥρων πορεία, μὲ χῶριζε ἀπὸ τὴν ἔδρα τοῦ Μπαγκασοῦ. Ξεκίνησα πολὺ πρωὶ καὶ ὅταν ὁ ἥλιος σκόρπιζε τὴν πάχνη, ἀντίκρισα ἀπὸ μακριὰ τὴν καλύβη τοῦ χωριοῦ τῶν ἀγρίων.

Προχώρησα μὲ ὅλη τὴν ἀκολουθία μου.

Στοὺς δρόμους οἱ ἄντρες περπατοῦσαν γυμνοί, ξέγνοιαστοι γιὰ τὸν ἥλιο, ποὺ ἄρχισε νὰ καίει δυνατὰ καὶ γιὰ τὴν μύγες, ποὺ δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπὸ τὸ δέρμα τους.

Οἱ γυναῖκες περπατοῦσαν μὲ ἀργὰ βήματα, μὲ ὅλα τους τὰ δόντια ἔξω ἀπ' τὸ στόμα, ἀλειμμένες μὲ βούτυρο ἀπὸ τὴν κορφή ὡς τὰ νύχια τῶν ποδιῶν, γυαλιστερὲς σὰν καθρέφτες.

Στοὺς μικροὺς νέγρους βασιλιάδες, οἱ κανόνες τῆς ἐθιμοτυπίας εἶναι πάντα περίπλοκοι. Γιὰ νὰ παρουσιασθῶ στὸν Μπαγκασοῦ, ἔστειλα νὰ ζητήσω τὸν αὐλάρχη του. Ἦταν ἓνας κοντόχοντρος ἄνθρωπος κι' ὑποκλήθηκε βαθεῖα μπροστά μου μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὸ στήθος· μοῦδωσε ὅστερα τὸ δεῖξί μου χέρι τὰ δάχτυλά μας γαντζώθηκαν, καὶ σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, τὰ τινάξαμε κι' οἱ δυὸ μὲς τρεῖς φορές κἀνοντιὰς τὰ νὰ κροταλίσουν.

Τὸν ἀκολούθησα καὶ φτάσαμε στὴν πρώτη αὐλή, ὅπου ἦτανε μαζωμένοι οἱ πολεμιστὲς τοῦ Μπαγκασοῦ, κι' ἀπὸ κει περάσαμε σὲ μιὰ εὐρύχωρη αἴθουσα.

Τὸ χῶμα, κάτω, ἦτανε λειωμένο κι' εἶδα μίαν ἐξέδρα σὲ μίαν ἀπὸ τὴν γῶ-

Γιέχαν ντ' Ἑσμὲ

νίες. Ἐκεῖ πάνω οἱ μουσικοὶ τοῦ νέγρου βασιλῆα παίζανε μὲ τὰ παράξενα ὄργανά τους. Καθισμένες σταυροπόδι, σ' ὅλο τὸ μήκος τοῦ μεγάλου δωματίου, καμμιὰ ἑκατοστὴ γυναῖκες, ὁλόγυμνες ὅλες τους, συνόδευαν αὐτὴ τὴ μουσικὴ χτυπώντας τὰ χέρια τους.

Καὶ μπροστά τους, ὁ Μπαγκασοῦ χόρευε.

Ἦτανε κι' αὐτὸς γυμνός. Φοροῦσε μονάχα μερικὰ πολυχρῶμα φτερά στὸ κεφάλι καὶ στὴ μέση, ποὺ σχηματίζαν πίσω του μιὰ πελώρια οὐρά, σὰν τοῦ κόκορα.

Ὁ χορὸς τοῦ βασιλῆα ἐκείνου εἶναι ἀδύνατο νὰ περιγραφεῖ σὲ ὅλες του τὴς λεπτομέρειες: φαντασθῆτε τοὺς στροβιλιστοὺς χοροὺς τῶν ντερβισάδων τῆς παλιᾶς Τουρκίας, ἀλλὰ μὲ δεκαπλάσια γρηγοράδα, μὲ οὐρλιάσματα ὅλων τῶν θηρίων τῆς ζούγκλας, μὲ χειρονομίες καὶ μορφασμούς, ποὺ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, μὲ κάρφωσαν ἀκίνητο στὴν εἴσοδο τῆς σάλλας ἐκείνης.

Τώρα ὁ χορὸς ἔφτανε στὸ κατακόρυφο τῆς γρηγοράδας καὶ τῆς μανίας τοῦ μαῦρου βασιλῆα καὶ περίμενα νὰ τὸν δῶ νὰ βγάζει ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα, σὲ μιὰ προσβολὴ ἐπιληψίας ἢ τὸ λιγώτερο, σογκοπῆς. Δὲν εἶχα διόλου ἄδικο. Εἶτε γιὰ τὸ ἀπαιτοῦσε ἢ μὲρα, ὁ θρησκευτικὸς χαρακτήρας τοῦ χοροῦ, εἶτε γιὰ τὴν μὲς πρόσδεξε κι' ἤθελε νὰ μᾶς καταπλήξει, ὁ μαῦρος ἡγεμόνας ζόρισε, φαίνεται, ἐξαιρετικὰ τὸν ἑαυτό του σὲ στροβιλισμούς, ποὺ ἦταν ἀδύνατο ν' ἀντέξει ὁργανισμὸς καὶ καρδιά ἀκόμα κι' ἑνὸς ἀνθρώπου-φάγου.

Τὸν εἶδα νὰ πέφτει ξαφνικὰ ἀναίσθητος, χάμω, στὸ χῶμα. Κάθε θόρυβος σταμάτησε τὴν ἴδια στιγμή κι' οἱ μουσικοὶ, τρομαγμένοι, φρόντισαν μονάχα νὰ ἐξαφανιστοῦνε, σερνάμενοι κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου. Οἱ γυναῖκες ἔμπηξαν τὴς φωνές καὶ δὲν ἤξεραν, τί νὰ κάνουνε μέσα στὴν ἀπερίγραπτη ἀπελπισία τους καὶ στὴ σύγχυση, ποὺ ἐπακολούθησε.

Αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο εὐνόησε πολὺ τὰ σχέδιά μου. Εἶχα θεραπεύσει πολὺ κόσμο, ὡς τὴ στιγμή ἐκείνη, μὲ τὰ λιγὰ φάρμακα, ποὺ εἶχα μαζί μου κι' εἶχα φῆμὴ μάγου στοὺς γύρω κάμους. Δὲν δυσκολεύτηκα καὶ τώρα νὰ βοηθήσω τὸν Μπαγκασοῦ νὰ συνεφέρει, βάζοντας τὸ μουκαλάκι μου μὲ τὴν ἀμωνία κάτω ἀπὸ τὰ πελώρια ρουθούνια του... Τὸν εἶδα ν' ἀνοίγει τὰ μάτια του καὶ σὲ λίγο μπόρεσε νὰ ψυθιρίσει.

— Οἱ λευκοὶ εἶναι οἱ μεγαλύτεροὶ μάγοι τοῦ κόσμου. Ἄν δὲν σ' ἔφερνε δῶ ἡ καλὴ μου τύχη, τὰ γαιδούρια

Μὲ τοὺς πιθηκανθρώπους

οἱ μάγοι μου, θὰ μ' ἄφιναν νὰ πεθάνω. Μὲ μιὰ περιφρονητικὴ χειρονομία, μοῦδεῖξε πέντε μαῦρους, ποῦτρεμαν γονατιστοὶ λίγα βήματα παρέκει. Τοῦδωσα καὶ ρούφηξε καναδυὸ γουλιὲς παλὴ κονιάκ κι' ἤρθε σχεδὸν ὁλότελα στὸν ἑαυτό του. Μ' εὐχαρίστησε μὲ μεγάλες ἐκδηλώσεις φιλίας καὶ τότε, ἐπωφεληθῆκα ἐγὼ γιὰ νὰ τοῦ ἐκθέσω τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ μου. Μ' ἄκουσε μὲ προσοχή, ἀλλὰ οἱ νέγροι εἶναι δὲσπιστοι κι' ἀμέσως εἶδα τὸ πρόσωπό του νὰ σκοτεινιάζει.

— Ἐνὰν Ἀγκουλοῦ; εἶπε ἐπιτέλους. Τὶ θέλεις νὰ πῆς; Δὲν ξέρω καμμιὰ φυλὴ μ' αὐτὸ τ' ὄνομα.

Μὲ κοίταξε τώρα μὲ τόση δυσπιστία, ποὺ μοῦ χρειάστηκε ὅλη μου ἡ διπλωματικὴ ἱκανότητά γιὰ νὰ νικήσω τὴς ὑποψίες του καὶ νὰ τὸν καθησυχάσω. Ἐφυγα, ἀφοῦ μοῦ ὑποσχέθηκε νὰ μὲ βοηθήσει ὅσο μποροῦσε.

Καὶ πραγματικά, τὴν τελευταία μέρα τῶν τελετῶν, ὁ Σιρόκο ὁδήγησε στὴν καλύβη, ὅπου μὲ φιλοξενοῦσαν οἱ νέγροι, τὸν κοντόχοντρο αὐλάρχη. Μοῦκανε μῦριες ὑποκλίσεις κι' ἐπιτέλους ἀποφάσισε νὰ μιλήσει:

— Ὁ Βασιλῆας, εἶπε μ' ἐπισημότητα, θέλει νὰ σ' εὐχαριστήσῃ. Πάρε αὐτὸ τὸ δισάκκι ἀπὸ δέρμα ἵπποπόταμου: θὰ βρεῖς μέσα δῶ τὰ κόκκαλα τοῦ παράξενου ζώου, ποὺ σ' ἐνδιαφέρει. Ἦτανε τόσο ἐπικίνδυνο, ποὺ οἱ φύλακές του ἀναγκαστήκανε νὰ τὸ σκοτώσουνε μὲ τὰ βέλη τους.

Δὲν εἶχε φύγει ἀκόμα ὁ αὐλάρχης τοῦ Μπαγκασοῦ κι' εἶχα ἀνοίξει μὲ δάχτυλα τρεμάμενα ἀπὸ τὴ συγκίνηση τὸ δισάκκι.

Ἐβγαλα κι' ἀράδιασα πάνω στὸ πρωτόγονο τραπέζι μου μιὰ κάτω σιαγόνα, τὸ κρανίον, τὸν θώρακα μὲ ὅλες τὴς πλευρές, τὴ λεκάνη καὶ τὰ κόκκαλα τῶν ἄκρων.

Ὁ θώρακάς μοῦκανε μεγάλη ἐντύ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. Ο ΑΓΚΟΥΛΟΥ «ΑΖΟΥΜΠ»

Μέρες πολλές μετὰ τὴν ἐπιστροφή μου ἀπὸ τὸ κοντινὸ ἐκεῖνο ταξίδι, μιὰ ἰδέα ὀρίμαζε καὶ ρίζωνε μέσα στὸ μυαλό μου. Γιατὶ νὰ μὴν πάω νὰ μελετήσω, στὸν τόπο τους, τοὺς «Ἀγκουλοῦ»; Ἔτσι θὰ μάθαινα πολλὰ ἀκόμα γιὰ τὴ ζωὴ, τὴ συνήθειες καὶ τὴ σωματικὴ διάπλαση τῶν πιθηκανθρώπων.

Μίλησα στὸν Ἀμποῦ-Γκουρούν γιὰ αὐτὰ μου τὰ σχέδια, ἀλλ' ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τὸν εἶδα νὰ κατσουφιάζει.

Πῶση γιὰ τὴν τερατώδη του ἀνάπτυξη ἦταν ὁμοῖος μὲ κείνους, ποὺ εἶχα μελετήσει στοὺς σκελετοὺς τῶν χιμπατζίδων καὶ τοῦ γορίλλα.

Ἡ λεκάνη ἀπεναντίας, διέφερε πολὺ ἀπὸ τὴ λεκάνη τῶν πιθηκῶν, ποὺ εἶναι πολὺ μικρὴ. Αὐτὴ, ποὺ ἄγγιζα μὲ τὰ χέρια μου, ἦτανε πολὺ μεγάλη, φανέρωνε ζῶο, ποὺ εἶχε ἀπὸ πολλές γενεές συνηθίσει στὴν ὄρθια στάση.

Ἡ κάτω σιαγόνα, ποὺ ἐξέτασα κατόπιν, φανέρωνε τρομερὴ δύναμη καὶ καθαρά ζωώδη προγναθισμό. Ἐκεῖνο ὅμως, ποὺ μοῦ προξένησε πραγματικὴ κατάπληξη καὶ μεγάλη ἐπιστημονικὴ συγκίνηση, ἦταν ἡ φανερὴ παρουσία πηγουνιοῦ. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, κἀνὲνα εἶδος πιθηκῶν δὲν παρουσιάζει οὔτε ἴχνος πηγουνιοῦ, ποὺ ἀποτελεῖ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα τοῦ ἀνθρώπινου σκελετοῦ.

Συγκινημένος ἀπ' αὐτὴ τὴ σημαντικὴ παρατήρηση, ἐξέτασα κατόπι τὸ κρανίον. Τὸ μέτωπο, χαμηλὸ καὶ λοξὸ ἦταν ὁμοῖο μὲ τὸ μέτωπο τῶν προϊστορικῶν μας προγόνων, ὅπως τὸ ἔχουν περιγράψει στὴς μελέτες τους, οἱ περιφημοτέροι ἀνθρωπολόγοι. Ὅπως ἦταν εὐκόλο νὰ παρατηρήσω, ὁ ἐγκέφαλος, ἀναπτυγμένος σημαντικά καὶ στὰ δύο ἡμισφαίρια εἶχε μεταβάλει μὲ τὴν πάροδο τῶν χρόνων αὐτὸ τὸ κρανίον κι' ἡ σημερινὴ του ἐξέλιξη τὴ φέρνει πιά πολὺ κοντὰ στὴ διαμόρφωση τοῦ ἀνθρώπινου κρανίου.

Ἔτσι, ὅλα φανέρωναν, πῶς δὲν εἶχα γελαστεί στὴς προβλέψεις μου. Κρατοῦσα στὰ χέρια μου ὑλικό, γιὰ τὴ σημαντικότερη ἀνθρωπολογικὴ ἀνακάλυψη ἀπὸ ὅσες ἐγίναν κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνες.

Τοποθέτησα μὲ προσοχή τὸν σκελετὸ τοῦ πιθηκανθρώπου, ἀνοίξα τὸ παράθυρό μου κι' ἀνάναν βαθεῖα τὸν καθαρό ἀέρα... Ζοῦσα μίαν ἀπὸ τὴς εὐτυχέστερες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου.

— Ἄν ἤξερες, μοῦ εἶπε, τὴς τρομερῆς ὥρες, ποὺ ἔχω περάσει! Τὶ ἀγωνία τί φρίκη! Τρέω ἀκόμα σὰν παιδί, ὅταν τὴς φέρνω στὸ νόστο μου!

Ἀλλὰ τὸ σχέδιό μου ἦταν ἀπὸ κείνα, ποὺ δὲν ὑποτάσσονται στὴ λογικὴ. Δὲν ἔπαυα νὰ τοῦ μιλάω γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιὰ τὴ σταθερὴ μου ἀπόφαση νὰ πάω, ἀκόμα καὶ μόνος. Καὶ βλέποντας τὴν τόση ἐπιμονή μου ὁ Ἀμποῦ-Γκουρούν ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσει.

Κάναμε μιὰ συμφωνία οἱ δυὸ μας:

«Εγώ αναλάμβανα τὰ ξεόδα τῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ παραχωροῦσα τὸ χρυσάφι, τὰ φτερά, τὸ ἐλεφαντόδοντο, ὅλα τὰ κέρδη, ποὺ μπορούσαμε νὰ πραγματοποιήσουμε. Ἐκεῖνος μαζί με δυὸ ἄλλους Νουβαίους, ποὺ τοῦ ἦτανε πιστοὶ κι' ἀφοσιωμένοι, ἀναλάμβανε τὰ καθήκοντα τοῦ ὁδηγοῦ.

—Σύμφωνοι, εἶπε: θὰ ξεκινήσουμε τὸν Σεπτέμβριο.

Ἐάν ὅμως, ὅσα σοῦ διηγήθηκα δὲν βγοῦνε ἀληθινά, ἂν δὲν τοὺς δεῖς τοὺς πιθηκανθρώπους, ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μοῦ κόψεις τὸ αὐτί, κι' ὕστερα τὴ μύτη, κι' ὕστερα τὸ κεφάλι, κατὰ τὸ κέφι σου!

Εἴμαστε ἀκόμα τέλη Μαρτίου καὶ καταγινόμεν ἡσυχος μετὰ τὴν τακτοποίηση τῆς συλλογῆς μου ἀπὸ πεταλῶδες κι' ἄλλα ἔντομα τῆς χώρας ἐκείνης, ὅταν ἀκούστηκαν φωνές καὶ μεγάλο κακὸ παραπέρα. «Ὅλες οἱ καλύβες, ποὺ βρισκόντουσαν γύρω στὴ δική μου, ἦτανε ἀναστατωμένες.

Στὴ μέση τοῦ πυκνοπλήθους ποῦτραβήχτηκε γιὰ νὰ ποὺ κάνει τόπο καθὼς βγήκα νὰ δῶ, τί τρέχει, ἀντίκρουσα δυὸ πολὺ κοντοὺς μαῦρους, ποὺ μοῦ χαμογελοῦσαν μετὰ ἄγριο ὕφος, ἀκουμπώντας πάνω στὰ τόξα τους. Κοντὰ τους, δεμένο σφικτὰ, ἓνα μικρὸ ἀλλὰ πολὺ δυνατὸ πλάσμα, μούγγριζε ὑπόκωφα.

—Εἶναι ἓνας «Ἀγκουλού», μοῦ ἐξήγησε ὁ Σιρόκο. Οἱ δυὸ νάνοι ζητᾶνε χαλκὸ, μαχαίρια καὶ μπαμπακερὸ πανί, γιὰ νὰ τὸν δώσουνε.

Δυσκολεύτηκα ἀρκετὰ, ὥσπου νὰ κλείσω ἐκείνη τὴ συμφωνία. Ἐπιτέλους ἀγόρασα τὸν νεαρὸ πιθηκάνθρωπο καὶ τὸν ἐκλείσα μέσα σ' ἓνα κλουβὶ ἀπὸ μπαμποῦ, ὅπου πολλοὺς μῆνες, εἶχα μιὰ μικρὴ λεοπάρδαλη, ποὺ μοῦ ψόφισε στὴν ἀρχὴ τῆς ἐποχῆς τῶν βροχῶν. Ἀμέσως ὁ μικρὸς «Ἀγκουλού» πῆγε καὶ στριμώχτηκε στὴν πιὸ ἀπόμακρη γωνιά. Ἀλλὰ τὰ μάτια του ἦτανε πάντα καρφωμένα πάνω μου. Ὅταν πλησίαζα, χυμοῦσε νὰ δαγκώσει τὰ κάγκελα καὶ νὰ με γραντζοῦνισι μετὰ τὰ νύχια του.

Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν ἡμερέψω, τοποθέτησα κοντὰ του λίγη ζάχαρη, γάλα καὶ μερικὲς μπανάνες, ἐκεῖνος ὅμως φάνηκε ἀδιάφορος σ' αὐτές τις λιχουδιές. Μὲ τις τρίχες ὀρθίες, ἀρχισε νὰ χτυπάει δυνατὰ τὸ στήθος μετὰ τὴ γροθιά του κι' ὕστερα ρίχτηκε νὰ σπάσει τὰ κάγκελα τοῦ κλουβιοῦ με ἀφάνταστη βιαιότητα. Ὅταν πέρασε

ἡ κρίση αὐτή, ἀφέθηκε νὰ πέσει χάμω ἀποκαμωμένος.

Ὅταν γύρισα, ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὥρες, βρήκα τὸ κλουβὶ ἄδειο. Εἶχε προσπαθήσει φαίνεται ὁ φυλακισμένος μου νὰ σπάσει ἓνα—ἓνα τὰ κάγκελα τοῦ κλουβιοῦ καὶ βρήκε τὸ πιὸ λεπτὸ καὶ ποῖο ἀδύνατο καὶ μετὰ τὰ νύχια καὶ μετὰ τὰ δόντια του δὲν ἄργησε νὰ τὸ σπάσει καὶ νὰ πεταχτεῖ ἔξω, στὴν ἀποθηκούλα. Τὸν βρήκα τὴν ἴδια σχεδὸν στιγμὴ, ψηλά, σὲ κάτι κάσες, στὴ σκοτεινότερη γωνία τῆς μικρῆς μου ἀποθήκης. Μὲ κοίταξε καὶ μὲ ὀκνῶς κατὰλαβε, πῶς τὸν ἀνακάλυψα, ἀρχισε νὰ μουγρίζει, ἔτοιμος νὰ χυμίζει ἀπάνω μου.

Τὸ ἴδιο ἀπόγεμα, ἔβαλα καὶ μοῦφτιασαν ἓνα εὐρύχωρο καλυβάκι, ὅπου τὰ κάγκελα δὲν ἦτανε πιὰ ἀπὸ μπαμποῦ ἀλλ' ἀπὸ σκληρὸ ἔβανο. Ἐπρεπε τώρα νὰ τὸν πιάσουμε καὶ τὸ κατόρθωσα μονάχα, ὅταν σκέφθηκα νὰ τὸν κουκουλώσω μετὰ μιὰ κουβέρτα, ποὺ τὴν ἔρριξα ἀνοιχτὴ καὶ τὸν πιάσαμε σὰν μέσα σὲ ἀπόχη. Τὸ μικρὸ τέρας, ἔτσι σκεπασμένο καὶ σφικτοπιασμένο μεταφέρθηκε στὴν καινούργια του φυλακή. Τὸ παρατήσαμε μόνο ἐκεῖ μέσα γιὰ νὰ μὴ τὸ θυμώσουμε περισσότερο, ἐνῶ χτυπιότανε μέσα στὴν κουβέρτα καὶ τὴν ἐσόκιζε μετὰ τὰ γερά του κοφτερά δόντια.

Τὴν ἄλλη μέρα, εἶδα μ'εὐχαρίστηση, πῶς εἶχε πιεῖ τὸ γάλα καὶ ρούφηξε ἓνα αὐγὸ. Τὸ ἄγριο ὕφος του, ἀρχισε νὰ μερώνει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη.

Τὸν ἔβγαλα «Ἀζούμπ», ποὺ σημαίνει στὴ γλῶσσα τῶν Νουβαίων «μικρὸς φίλος».

Γρήγορα κατάλαβε, πῶς αὐτὸ ἦταν τ' ὄνομά του. Ὅταν τὸ πρόφερα, ἀποφεύγοντας νὰ ὑψώσω τὴ φωνή γιὰ νὰ μὴ τὸν ἀγριέψω, κάρφωνα πάνω μου τὸ ἑμᾶτο σπίθες βλέμμα του.

«Ἀζούμπ», ἔλεγα πλησιάζοντας μετὰ ἀπλωμένο χέρι, καὶ κεῖνος ἐρχότανε κουνάμενος πάνω στὶς κοντές του γάμπες, νὰ πάρει τις λιχουδιές, ποὺ τοῦδιναν. Δὲν εἶχε ἀκόμα περάσει ἡ δεύτερη βδομάδα κι' εἶχε μερέψει τόσο πολὺ, ὥστε μετὰ συνόδευε ἀπὸ τὸ ἓνα δωμάτιο στὸ ἄλλο κρατώντας τὸ χέρι μου.

Ὁ «Ἀζούμπ» ἂν δὲν κάνω λάθος στοὺς ὑπολογισμούς μου, πρέπει νὰ ἦτανε ἔννηα ἢ δέκα χρονῶν. Ἡ ἐδκινησία ἢ μεγάλη τοῦ προσώπου του ἦταν ἀφάνταστη· ἀλλάζε ἐκφραση μετὰ τὴ γρηγοράδα τῆς ἀστραπῆς: ἡ ἐπιθυμία, ἡ ἀπορία, ἡ περιέργεια, ἡ ἀνυπομονησία, καθρεφτιζόντουσαν ὅλο·κάθαλα στὴ μορφή του.

Ὅταν, γιὰ πρώτη φορὰ ἔδωσα στὸν

«Ἀζούμπ» ἓνα μικρὸ καθρεφτάκι τῆς τοῦ πῆς, τὸ πῆρε στὸ χέρι καὶ προσήλωσε πολλὰ ὥρα τὴν προσοχή του. Τὸ γύρισε, τὸ ξαναγύρισε, τὸ ἀγγίζει μετὰ δάκτυλά του ἀπὸ κάθε μεριά. Ἀφῶνος ἀπὸ ἐκπληξή, μετὰ ῥωτοῦσε μετὰ τὴ ματιά του. Πλησίασα καὶ ἡ εἰκόνα μου παρουσιάστηκε, μέσα στὸ καθρεφτάκι πλάϊ στὴ δική του. Τότε φαίνεται, κατάλαβε. Μοῦ φάνηκε, πῶς θυμήθηκε κελὴ τὴ στιγμὴ τις καθαρὲς ἐκεῖνες πηγὲς στὰ δάση, ποὺ καθρεφτίζουν τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ πράσινα φυλλώματα τῶν δέντρων. Τὸ πρόσωπό του ἔμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀκίνητο καὶ χτύπησε σιγά, πάνω στὸ κρύσταλλο, γιὰ νὰ καταλάβει καλλίτερα. Μιὰ ἀργὴ ἐργασία γινότανε στὸ μυαλό του μέσα. Δὲν μπόρεσε, βέβαια, νὰ ξεχωρίσει τὸ εἶδος τοῦ καθρέφτη, οὐτε νὰ ἐξηγήσει τὴν ὑπαρξή του, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο ἤξερε πολὺ καλὰ τὴ χρῆση του. Μετὰ φανερὸ ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦσε μέσα στὸ καθρεφτάκι τις διάφορες κινήσεις τοῦ προσώπου του. Ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι, γύρισε καὶ κοίταξε λοξὰ, μοισάνοιζε τὰ χεῖλη, τὸ στόμα του ἀρχισε ὕστερα νὰ ἰσιώνει τις ἀκατάστατες τρίχες, ποὺ περιέβαλλαν τὰ μάγουλά του.

Κεῖνο τὸ καθρεφτάκι κατάντησε γρήγορα ἡ ἀδιάκοπη ἀπασχόλησή του.

Δὲν ἐννοοῦσε νὰ τὸ παρατήσῃ οὔτε στιγμή καὶ τὸ παίρνε μαζί του ὅπου κι' ἂν πῆγαινε.

Μιὰ μέρα, τὸ σπασε ἀπὸ ἀπροσεξία καὶ κοίταξε, πῶς νὰ κρῦψει τὴν ἴδια στιγμὴ τὰ κομματάκια τοῦ γυαλιοῦ γιὰ νὰ μὴ τὸν μαλώσω.

Ἀλλὰ πῶς ν' ἀντικαταστήσει τὸ παιγνίδι ἐκεῖνο, ποὺ τόσο τὸν στενοχωροῦσε τώρα ἡ ἀπουσία του; Ὁ «Ἀζούμπ» εἰδείξε σ' αὐτὴ τὴν περίσταση, κρίση καὶ μυαλὸ γεμάτα προσοχή καὶ λεπτότητα. Ἀπὸ φυσικὸ του πε-

ρίεργος, εἶχε παρατηρήσει ἀπὸ μέρες, πῶς ὅταν ἤθελα νὰ πάρω κάτι χαλκὸ, καθρέφτη, γυάλινα ψευτοκοσμήματα, ἔβαζα ἓνα κλειδί μέσα στὴν κλειδαρότρυπα τοῦ μπαμποῦ, ὅπου φύλαγα ὅλ' αὐτὰ τὰ εἶδη, ποὺ τὰ εἶχα ἐπιτηδεύει γιὰ τοὺς νέγρους καὶ μοῦ χρησίμευαν τόσο. Προσπάθησε στὴν ἀρχὴ ν' ἀνοίξῃ κεῖνο τὸ μπαμποῦ μ' ἓνα κομματάκι ξύλο. Ὅταν εἶδε, πῶς δὲν κατάφερνε τίποτα, ἀπόμεινε λίγη ὥρα σκεπτικός, μ' ἓνα δάκτυλο στὸ στόμα, πρᾶγμα ποὺ φανέρωνε μεγάλη πνευματικὴ προσπάθεια. Ξαφνικὰ τὸ μυαλό του φωτίστηκε καὶ τὰ μάτια του λάμπανε. Παίρνοντας τὸ μᾶτσο τῶν κλειδίων, ποὺ κρεμόταν, ἀπ' τὸ προσκέφαλό μου, τὰ δοκίμασε, ἓνα ἓνα, βρήκε κεῖνο, ποὺ ταίριαζε στὴν κλειδονία, ἀνοίξε, σήκωσε τὸ σκέπασμα τοῦ μπαμποῦ κι' ἀρχισε νὰ ψάχνει μετὰ τὰ δυὸ του χεῖρια. Ἐγὼ βρισκόμουν στὸ διπλανὸ δωμάτιο κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τις χαραμάδες τοῦ πρὸ χειρὸς ξύλινου τοίχου, τὸν παρακολουθοῦσα ἐξετάζοντας τὴ λειτουργία τοῦ μυαλοῦ του.

Χωρὶς ἄλλο, κάποια ἀκούσια κίνησή μου ἔκανε λίγὸ κρότο, γιὰ τὸν εἶδα νὰ σηκώνει τρομαγμένος τὸ κεφάλι του καὶ νὰ ἀκούει ἀνήσυχος. Καθυσόχασε ὅμως, ἀπὸ τὴν ἡσυχία, ποὺ

ἐπακολουθοῦσε, πῆρε ἓνα καθρεφτάκι, τακτοποιήσε ὅλα τ' ἄλλα πράγματα, ὅπως σχεδὸν τὰ εἶχε βρεῖ κι' ἀπομακρύνθηκε μετὰ ἀθόρυβα βήματα, πατώντας στὶς μύτες τῶν ποδαριῶν του.

Ὅπως ὅλα τὰ παιδιὰ, ἀγαποῦσε νὰ ζεῖ με συντροφιά. Μονάχα τὸ βράδυ, κατὰ τὸ σούρουπο, ἔμεινε ὁλομόναχος καὶ κοίταζε τὸν ὀρίζοντα μετὰ ὕφος συλλογισμένο. Ὅπως ὅλα τὰ ζωντανὰ πλάσματα, ἔτσι κι' ὁ «Ἀζούμπ» φανέρωνε μιὰ μελαγχολικὴ διάθεση τὴν ὥρα

πού διάβαζε, γινότανε σιωπηλός, έμεινε ακίνητος κι' άκουγε τόν άγέρα' πού φυσούσε ανάμεσα από τ' φύλλα ή κοίταξε τα κοπάδια τών πουλιών, πού γυρνούσαν στις κούρνιες τους μέ θλιβερές κι' αυτά κραυγές. Η ναρκωμένη αυτή κατάσταση κρατούσε, ώσπου νά νυχτώσει. Άλλά όλο τόν άλλο καιρό άπόφευγε τή μοναξιά. Δέν είχα ανάγκη νά τόν φωνάξω, τόν ένοιωθα κοντά μου, σά μιá πιστή σκιά.

Νά μιλούσε κάποια γλώσσα, όταν οί νάνοι τόν φέρανε στην καλύβα μου; Πρέπει ίσως νά τó παραδεχτώ γιατί σέ μερικές περιστάσεις πρόφερε ήχους διαφορετικούς, άν και άναρθρους βέβαια, γιά νά εκφράσει τήν πείνα, τό θυμό, ή τή ζωηρή επιθυμία γιά κάτι. Τό σπουδαιότερο όμως ήτανε ή μεγάλη του ευχέρεια ν' άφομοιώνει γρήγορα, νά μαθαίνει τις πιό ευχρηστες λέξεις, πού άκουγε νά προφέρουν μπροστά του. Έγστερ' από μερικές έβδομάδες, είχε δημιουργήσει μιá γλώσσα, όχι τέλεια βέβαια, αλλά πού τού επέτρεπε νά τόν καταλαβαίνουν. Ο «Αζούμπ» έμοιαζε μέ τ'α παιδιά πού άργούν πολύ νά μιλήσουν κι' όταν μιλήσουν, επί τέλους, ψευδίζουν.

Θά κατόρθωνε ποτέ νά νικήσει κι' αυτό τό εμπόδιο; Η μεγάλη του έξυπνάδα μου έδινε τήν πεποίθηση, πώς πολύ γρήγορα θά μιλούσε πολύ καθαρά. Άλλά όλες μου οί έλπίδες, όλοι μου οί κόποι γιά τήν άνατροφή τού πιστού μου νεαρού πιθηκάνθρωπου, χάθηκαν μέσα σέ λίγες ώρες, από τήν καταστροφή, πού έπακολούθησε.

Είχαμε βγει μαζί από τό πρωί γιατί ή μέρα φαινότανε καλή. Κατά τό με-

σημέρι όμως, ξέσπασε μιá ξαφνική μπόρα και διέκοψε τόν περίπατό μας. Βρισκόμαστε κείνη τήν ώρα σέ ψηλά όροπέδια. Ο άέρας είναι πάντα κρύος σ' αυτά τ'ά μέρη κι' ή βροχή μευ φάνηκε παγερή. Ο «Αζούμπ» περπατούσε κοντά μου γυμνός, ή καταγίδια τόν μαστίγωνε, τόν μούσκευε.

Φτάσαμε σπíti λίγο πριν νυχτώσει. Άλλάξα βιαστικώς κι' έβαλα σέ σιγούρο μέρος ό,τι είχα μαζέψει στην έκδρομή εκείνη. Όταν γύρισα ό «Αζούμπ» καθότανε άκουμπησμένος σ' ένα τραπέζι. Είδα ένα μελανό κύκλο γύρω σ'τά μάτια του κι' ανησύχησα. Τού δώσα καφέ, πού τόν άγαπούσε πολύ. Μόλις ήπие δυό γουλιές εκείνο τό βράδυ. Όταν άκούμπησε τό φλυτζανάκι πάνω σ'τό τραπέζο μάντιλο, τ'ά δαχτυλά του τρέμανε, τό φλυτζάνι θά τούφευγε απ' τό χέρι και θάπεφτε χάμω' άπλωσε τό άλλο του χέρι νά τό πιάσει, κι' αυτή ή μικρή προσπάθεια φάνηκε νά τόν εξάντλησε πολύ, τό χέρι του έπεσε άτονο και τόν είδα ν' άνατριχιάζει σύγκορμος.

Σηκώθηκα και τόν πήρα σ'τά χέρια μου. Έκαίγε από τόν πυρετό.

Τόν έβαλα νά πλαγιαίσει, τόν σκέπασα καλά, αφήνοντας έξω μονάχα τή μύτη και τό στόμα του.

Ο «Αζούμπ» άγωνίστηκε καιρό μέ τήν άρρώστεια, πού τόν τσάκιζε. Τό πρωί ήτανε πάντα λίγο καλλίτερα. Σηκωνότανε και μ' ευχαρίστηση τακτοποιούσε τό στρώμα του, τ'ά σκεπάσματά του, διόρθωνε τ'ά μαξιλάρια του. Άλλά, πάντα, κατά τό σούφρουπο, ξανάπεφτε στην ίδια νάρκη.

Πέθανε τήν δεκάτη μέρα, τή στιγμή πού ό ήλιος χανότανε σ'τόν ορίζοντα.

Είχε ζήσει πάνω από έξη μήνες κοντά μου και μπορώ νά βεβαιώσω πώς μ' άγαπούσε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. Η ΦΥΛΗ ΤΩΝ ΠΥΓΜΑΙΩΝ

Πλησίαζε ό Σεπτέμβρης κι' ό «Αμπού Γκουρούν» δέν φαινότανε πουθενά.

— Τι σου είχα πει; μούλεγε ευχαριστημένος ό Σιρόκο, πουβγαίναν άληθινά τ'ά λόγια του γιά τόν χαρακτήρα τού ανθρώπου εκείνου.

Ο θρίαμβός του όμως δέν κράτησε πολύ. Ο «Αμπού-Γκουρούν» ήρθε ύστερ' από λίγες μέρες, σέρνοντας, πάντα, τό άριστερό του πόδι.

Κάθισε κοντά μου και σκούπισε τ'ά σκονισμένα πόδια του μέ τό μπουρνούζι του. Άναψε ύστερα ένα τσιγά-

ρο και σ'τό τέλος μίλησε.

— Ο Θεός νάναι πάντα μαζί σου! Ήρθα μαζί μέ τούς δυό συντρόφους μου. Αυτός έδω λέγεται Σερούρ κι' ό άλλος Νεσίμ. Μπορείς νά βασίξεις σ' αυτός όπως και σέ μένα τόν ίδιο.

Ο Σιρόκο, τούς κοίταξε και τούς τρεις μέ άγρια μάτια. Ο ψηλότερος είχε τήν όψη τσακαλιού. Ήταν υπερβολικά αδύνατος και τ'ά κόκκαλά του ξεπετιόντουσαν ακόμα και κάτω από τό ευρύχωρο μπουρνούζι του.

Ο Νεσίμ ήτανε κοντίτερος και καλοθρεμμένος κι' όλο σκούπιζε τό ίδρω-

Με τούς πιθηκάνθρώπους

μένο πρόσωπό του.

Έγστερα από τ'ά συνηθισμένα καλωσορίσματα, άποφασίσαμε νά φύγουμε μετά όχτώ μέρες.

Ο Μπαγκασού, μού είχε παραχωρήσει δώδεκα βαστάζους. Γιά νά μη τούς παραφορτώσω, πήρα μαζί μου λίγα άσπρόρρουχα, μερικά κουτιά κονσέρβες και κάτι μικροπράγματα γιά νά τ' ανταλλάξουμε μέ τ'ά έμπορεύματα τών νέγρων. Ο Σιρόκο έμεινε σ'τό σπíti γιά νά φυλάει τις συλλογές μου.

Μας χρειάστηκαν τρεις μέρες γιά νά φτάσουμε στην άρχή τού μεγάλου παρθένου δάσους.

Τό είδαμε νά προβάλει ξαφνικά, πάνω από ένα ύψωμα, πού φτάσαμε. Άπλωνότανε κάτω απ' τ'ά μάτια μας σάν μιá άπέραντη σκούρα πράσινη θάλασσα. Από μακριά, φαινότανε άπρόσιτο, τόσο ήτανε πυκνό. Σταθήκαμε άφωνοι όλοι, χωρίς νά τολμάμε ν' ανταλλάξουμε τις έντυπώσεις μας. Γιατί νά ρισκινδυνέψουμε μέσα σ'τό σκοτεινό εκείνο δάσος, μέ τ' άγρίμια και τ'ά φείδια;

Ο «Αμπού-Γκουρούν», κατάλαβε, πώς έπρεπε πρώτος νά δώσει τό παράδειγμα. Προχώρησε άποφασιστικά κι' όλοι τόν άκολουθήσαμε.

Τό δάσος δέν μας φάνηκε διόλου άγριο, όταν μπήκαμε μέσα. Σκιερό και όροσερό, μέ άφθονα νερά και υπερύψηλα δέντρα, μας προφύλαγε από τις καφετέρες άχτίνες τού ήλιου τού τροπικού.

— Μού φαίνεται, είπα σ'τόν «Αμπού-Γκουρούν», πώς άδικα τό συκοφάνησες τό δάσος.

— Υπομονή μού είπε... Είναι σάν τις γυναίκες: στην άρχή σ' ένθουσιάζουνε, άργότερα όμως τις καταλαβαίνεις καλλίτερα...

Βράδυασε, χωρίς νά δοκιμάσουμε κάμμιá άπογοήτευση. Διαλέξαμε γιά νά κατασκηνώσουμε ένα άδεντρο μέρος. Λίγο παραπέρα, τ'ά δέντρα ύψωνόντουσαν γεμάτα φωλιές πουλιών, πού δέ σταματούσαν ούτε στιγμή τήν εύθυμη φλυαρία τους. Πολύχρωμα και μεγάλα, μοιάζανε σάν ξωτικά φρούτα πάνω σ'τά βαθυπράσινα κλαδιά τών αινόνβιων δέντρων.

Καθώς είχε πιά σκοτεινιάσει, διάφοροι κρότοι και φωνές άκουγόντουσαν από όλες τις μεριές τού άπάτητου δάσους.

Πρώτα, ή μεταλλική μουσική από τό θρόίσμα τών φύλλων, πού χτυπιόντουσαν, καθώς έπιασε λίγο δυνατό

αεράκι σ' τις κορυφές τών δέντρων. Όταν σταματούσανε τ'ά φύλλα άκούγαμε άλλους θόρυβους, σιγανότερους, σάν υπόκρουση. Ένα ξερό φύλλο έπεφτε και άκουγότανε μέσα στην άπόλυτη ήσυχία τού καταπράσινου θόλου, τ'ά βατράχια κόαζαν μέσα σ'τά μακρινά βαλτονέρια και τ'ά νυχτόβια έντομα βόμβιζαν σ'τό άργό πέταγμά τους.

Σιγά—σιγά, τ'ά πουλιά άποκοιμήθηκαν καθώς κι' όλοι οί άλλοι ζωντανόι κάτοικοι τού άπέραντου δάσους: και μιá επιβλητική γαλήνη κυριάρχησε στην όλοπρασινή έκταση, πού άπλωνότανε όσο έφτανε τώρα τό μάτι μας.

Από τήν άλλη μέρα, όμως, άρχισαν οί δυσκολίες. Τό έδαφος ήτανε τώρα διαφορετικό: βράχοι ύψωνόντουσαν και ρωγμές άνοιγόντουσαν παντού μπροστά μας. Σέ κάθε σχεδόν βήμα, τ'ά μεγάλα δέντρα δώσανε τή θέση τους σέ άγκαθερούς θάμνους, πού φυτρώνουν πάνω σ'τά βράχια. Όταν σταθήκαμε νά ξεκουραστούμε, τ'ά μαύρα, τ'άσπρα και τ'ά κόκκινα μυρμήγκια δέν μας άφήσαν στιγμή ήσυχους νά άναπαυθούμε. Σκούβανε τ'ά κεφάλια τους μέ τις κεραίες και χυμούσαν πάνω μας μέ άληθινή μανία, τίποτά δέν μπορούσε νά τ'ά έμποδίσει. Συκωθήκαμε, τινάζοντας τ'ά ρούχα μας και ποδοπατώντας τ'ά ένοχλητικά έντομα, αλλά κείνα ήταν άναρίθμητα. Άναγκαστήκαμε, νά συνεχίσουμε τό δρόμο μας κάτω από τόν ήλιο, πού μας έκαίγε αλύπητα.

Γύρω μας βλέπαμε άναρίθμητα τ'ά βρωμερά έντομα και τ'ά άποκρουστικά έρπετά. Κάτω από κάθε πέτρα κρυβόντουσαν πελώριοι σκορπιόι, σαρανταποδαρούσες προάστρες μέ κόκκινα τ'ά χίλια τους πόδια τρέχανε, όπου κι' άν ρίχναμε τή ματιά μας τεράστιες άράχνες άπλωναν τ'ά δύχτια τους από τ'άπάτητα λιμέρια τους, σηκώνοντας σ'τόν άέρα τ'ά μουσούδια τους.

Τήν ώρα, πού ό ήλιος πέφτει κατακόρυφα, ένας απ' τούς βαστάζους μας δαγκώθηκε από μιá κόμπρα. Τό φείδι βύθισε τ'ά φαρυμακέρá του δόντια σ'τό παχνό μέρος τής γάμπας του κι' έξαφανίστηκε κάτω απ' τήν άμμο. Ο άνθρωπος σταμάτησε σαστισμένος. Οί άλλοι μαύροι τρέσανε όλοι γύρω του κι' ό καθένας τού έλεγε κι' από ένα γιατρικό ή τ'ά μάγια, πού ήξερε γιά αυτή τήν περισταση. Ο γεροντότερος απ' όλους, σουφρωμένος από τις άναρίθμητες ριτίδες σάν τό ξερό δαμάσκηνο, μέ κάτασπρα γένια και μουστάκια και μέ φαλακρό δόκκληρο τό κεφάλι του, μάζεψε ξερά ξύλα κι' άρχισε

νά μουρμουρίζει άκατανόητα ξέρκια με σπασμωδικές χειρονομίες. Έβαλε νά βράσει μιιά χύτρα γεμάτη νερό, άφού έρριξε μέσα άναρίθμητα λιγδωμένα φυλαχτά. Ένω τά βρωμερά κι' άηδιαστικά έκείνα φυλαχτά βράζανε, ό γερο-μάγος έκανε διάφορα καβαλιστικά σχήματα μ' ένα ραβδί στην άμμο. Ό άρρωστος παρακολουθούσε κάθε του κίνηση με τά σβυσμένα μάτια του κι' οί άλλοι μαύροι σκυμμένοι από πάνω του, με θρησκευτικό σεβασμό. Στο τέλος, ό μάγος έδωσε στόν δαγκωμένο νά πιεί τό βρωμερό και μόλυσμένο έκείνο ύγρό, ένώ οί άλλοι ούρλιαζαν, γύρω του, χτυπώντας τά μεριά με τίς παλάμες τους. Τό άποτέλεσμα δέν άργησε νά φανεί: μόλις άπόπτε τό παράξενο κείνο γιατρικό ό άνθρωπος άνατρίχιασε, τά δόντια του άρχισαν νά χτυπάνε, ή γλώσσα του πρισμένη, βγήκε ή μιση κατάμαυρη έξω άπ' τό στόμα του και τήν ίδια σχεδόν στιγμή, έπεσε χάμω νεκρός.

Ό άπάίσιος και βασιανιστικός αυτός θάνατος, άποθάρρυνε τούς βασιτάζους κι' όλοι τους γύρεψαν νά γυρίσουν πίσω. Τότε ό Άμπού-Γκουρούν σκέφτηκε ένα σχέδιο.

— Ήουχάστε, είπε στούς μαύρους, θά τά έξολοθρέψουμε όλα τά φείδια και δέ θά μ'ορέσουν κανένα από μ'ας νά δαγκώσουν. Ό άνεμος είναι εύνοϊκός. Βάλτε φωτιά στά χόρτα, σέ πολλές μεριές. Με τόν δυνατό άνεμο ή φωτιά θά προχωρεί γρηγορότερο από μ'ας και θά μ'ας άνοίγει σίγουρο δρόμο νά περπατάμε χωρίς κανένα φόβο.

Γρήγορα οί μαύροι, άκολουθήσαν τή συμβουλή του κι' όταν φτάσαμε στό χορταριασμένο μέρος σέ λίγο, βάλανε φωτιά, ή πού εξαπλώθηκε σ' όλη τήν έκταση, πού σκέπαζε τό ξερό χορτάρι. Όλη τή νύχτα παρακολουθούσαμε μακριά τή στενόμακρη γλώσσα τής φωτιάς καθώς προχωρούσε στόν όρίζοντα.

Οί μαύροι είναι σάν τά παιδιά: τό παραμικρότερο έμπόδιο τούς σταματάει, αλλά ξεχνάνε γρήγορα, τούς κόπους και τά βάσανα, πού τράβηξαν.

Μαζωμένοι όλοι τους, γύρω από τίς χύτρες, τό ίδιο βράδυ, άφού πρόσταξα και τούς δώσανε διπλή μερίδα πιάτο, άρχισαν σέ λίγο νά τραγουδάνε τά μονότανα λικνιστικά τους τραγούδια, εύτυχισμένοι, γύρω άπ' τίς φωτιές πού άνάψαμε γιά νά μ'ας πλησιάσουνε τ' άγρίμια.

Όστόσο, τό δάσος έκρυβε κι' άλλες παγίδες. Ένα ποτάμι, άρκετά βαθύ, σταμάτησε τή φωτιά, πού βάλαμε

στά ξερά χόρτα. Η βλάστηση στήν άντικρυνή όχθη ήτανε τόσο πυκνή, πού άν δέν άκολουθούσαμε τίς τρύπες, πού είχαν άνοίξει τ' άγρίμια γιά νά περνούνε και νά κατεβαίνουν γιά νά πιούν στόν ποταμό, θάπρεπε νά προχωρούμε άνοίγοντας δρόμο με τούς μπαλτάδες και τά σπαθιά μας.

Τά κλαδιά τού καουτσού, οί άγριες περιπλοκάδες, οί κολοκυθίες μπλεκόντουσαν στούς κορμούς τών δέντρων και σχηματίζαν πραγματικούς τοίχους.

Γυρνούσαμε μιιά δλόκληρη έβδομάδα μέσα σέ κείνο τό λαβύρινθο, όταν διακρίναμε, έπιτέλους, τά ίχνη τών πυγμαίων. Ό Άμπού-Γκουρούν μούδειξε άνάμεσα στά ψηλά χόρτα και στούς θάμνους πολλούς κορμούς μπαμπού πελεκημένους και λίγο παρακάτω διακρίναμε φράχτες από παλούκια ξύλινα.

— Κακά ζωντανά! φώναξε, σφίγγοντας τίς γροθιές του.

Προχωρήσαμε με μύριες προφυλάξεις, γιατί τώρα βλέπαμε χάμω μπηγμένα στό έδαφος κομμάτια από ξύλο, σουβλερά σάν μαχαίρια. Τάχανε στήσει οί πυγμαίοι γιά νά προφυλάγονται άπ' τούς έχθρούς τους. Ύστερ' από άρκετή πορεία, φτάσαμε σ' ένα μεγάλο βάλο δλόκληρο σχεδόν σκεπασμένο από πελώρια νούφαρα. Τά φύλλα τους, σέ κάθε μασχάλη, είχαν κι' από ένα λουλούδι με τριανταφυλλιά πέταλα. Λελέκια κι' άλλα υδροβία πουλιά, περπατούσανε στίς όχθες τού βάλτου με σοβαρότητα και τά πιό μικρά πατούσαν και πάνω στά νούφαρα χωρίς νά βουλιάζουν στό νερό.

Τά δέντρα, πού είχαν τίς ρίζες τους μέσα στά στεκάμενα νερά παρουσίαζαν μιιά περίεργη λεπτομέρεια. Οί κορμοί τους, από τή βάση ως τά πρώτα κλαδιά, ήτανε δλόισιοι σάν καθρέφτες ή φλούδα τους φαινότανε σάν βερνικωμένη από πάνω ως κάτω, γιαιστερη από συχνά τριψίματα. Δέν άργησα νά μάθω τή λύση τού φαινομένου έκείνου.

Ό Σερούρ, πού είχε παρακολουθήσει τά περιεργά βλέμματά μου, με πληροφόρησε:

— Είναι οί καλύβες τών νάνων, αυτοί οί κορμοί.

Άν και δέν σάλευε τίποτα γύρω μ'ας, κρίναμε ώστόσο φρονιμώτερο νά κατασκηνώσουμε κάπως άπόμερα. Από φόβο μ'ας έπιτεθούν εξαφνικά, καθέναν μας άγρύπνησε με τή σειρά του.

ως τά ξημερώματα. Κανέναν θόρυβο δέν άκούστηκε νά μ'ας άνησυχήσει και γι' αυτό με κατάπληξη είδαμε μόλις έφεξε ή μέρα, δλόγυρά μας, άναρίθμητους πυγμαίους νά μορφάζουν ένώ τά μάτια τους πετούσαν σπίθες, καθώς μ'ας κοίταζαν.

Οί περισσότεροι τους, ήτανε πλάσματα άδύνατα, στραβοπόδαρα, με σαγόνια άποκρουστικά, σάν τά μουσούδια τών χοίρων. Δέν άκούστηκε ούτε μιιά φωνή από τ' άνοιχτά τους στόματα.

Σαστισμένος, ό Άμπού-Γκουρούν άπόμεινε γιά μιιά στιγμή σκεπτικός, χτενίζοντας τή γενειάδα του με τά δάχτυλά του, μ'χανικά. Τό δίχως άλλο, σκέφθηκε, πώς στίς κρίσιμες στιγμές, ή αϋθάδεια και τό θράος είναι ή καλλίτερη μέθοδος, γιατί άνασηκώθηκε εξαφνικά και προχώρησε όλομόναχος πρós τό πλήθος τών πυγμαίων.

Μέσα στίς άναρίθμητες περιηγήσεις του, ό Νουβαίος είχε μάθει λίγες λέξεις, από όλες τίς γλώσσες τής Άφρικής. Έπριε μιιά κυκλική ματιά σ' όλο κείνο τό πλήθος.

Ό λόγος, πού τούς έβγαλε ήτανε, φαίνεται, πολύ έπιδέξιος, γιατί όλων τά πρόσωπα λάμπανε από εύχαρίστηση. Ύστερ' από λίγο, οί νάνοι γελούσανε κρατώντας με τά άποκρουστικά χέρια τους τίς φουσκωτές κοιλιές τους, άνοίγοντας διάπλατα τά στόματά τους.

— Πάει κι' αυτό, μού είπε ό οδηγός μου, όταν ξανάρθε κοντά μου, ύπογράψαμε τή συμμαχία μ' αυτά τά ζωντανά. Καλά θά κάνεις όμως νά τούς μοιράσουμε μερικά δώρα.

Με παιδιαστική χαρά οί νάνοι μοιρασθήκανε τίς πεντέξη δωδεκάδες μαχαίρια κάπου έξηντα μέτρα σύρμα και κάτι γυάλινα ψευτοπράγματα, δίχως καμμιιά αξία, πού τούς χαρίσαμε.

Οί γυναίκες, πού περίμεναν πάνω στά κλαδιά τό άποτέλεσμα τών διαπραγματεύσεων, πηδήξαν από τά δέντρα μαζί με τά μικροσκοπικά μωρά τους, πού νιαουρίζανε σάν τά νεογέννητα γατιά. Γρήγορα με περικύκλωσε τό βρωμερό αυτό πλήθος. Οί γυναίκες φάνηκαν περισσότερο άδιάκριτες από τούς άντρες. Η περιέργειά τους δέν είχε όρια. Με ψάχνανε, σ' όλες τίς ραφές τών ρούχων μου, ψαχούλευαν τά μαλλιά μου ή άγγίζανε τό πρόσωπό μου με τ' άκαθάρτα χέρια τους. Τούς μοίρασα μερικά ζαχαρωτά. Σηκώνοντας με τό ένα τους χέρι τό πάνω χέλι του, οί κυρίες αυτές παίρνανε τό κουφέτο με δύο δάχτυλα, τόφερναν στό στόμα τους και τόρριχναν κατόπι στό λάρυγγά τους. Έτοι τρώνε, φαίνεται,

οί πυγμαίοι, χωρίς νά μ'αςάνε τήν τροφή τους.

Ό ήλιος είχε άνεβεί άρκετά ψηλά, όταν μπόρεσα, έπιτέλους, νά γλυτώσω από τά χέρια τους. Πολλοί νάνοι, πού προσφέρθηκαν νά μ'ας δείξουν τό δρόμο, ξεκίνησαν μαζί μ'ας, μπροστά. Άλλοι, όπως συνήθιζαν, πηδούσαν άπό τό ένα κλαδί στό άλλο, πάνω άπ' τά κεφάλια μ'ας, με άπερίγραπτη έπιτηδειότητα κι' εύκινσία, σάν τίς καίμοδες. Κάπου—κάπου ένα μικρό ξύλινο βέλος σφύριζε στόν άέρα κι' ένα πουλί έπεφτε σπαρταρώντας, χτυπημένο, μπροστά στά πόδια μ'ας.

Έξη μέρες ακόμα, περιπλανηθήκαμε μαζί με τούς νάνους μέσα στούς δαίδαλους τού παρθένου δάσους.

Όσο περισσότερο προχωρούσαμε τά δέντρα σχηματίζαν πραγματικούς θόλους, πάνω από τά ρυάκια κι' ή βλάστηση, όλο και γινότανε πυκνότερη γύρω μ'ας. Περιόσσανε τά ρυάκια στήνοντας πρόχειρα γεφύρια με τούς κορμούς τών σκεπασμένων δέντρων και πολλές φορές, περάσαμε, πατώντας άκίνδυνα στά σμιχτά κλαδιά τών δέντρων, πού άγκαλιαζόντουσαν πάνω από τό νερό, σχηματίζοντας δυνατούς θόλους. Άπόλυτη γαλήνη παντού, μονάχα τά πουλιά κελαϊδούσαν τήν αύγη και τό βραδάκι, ώπου νοιώσαμε, έπιτέλους, τόν άέρα νά χαϊδεύει δροσερώτερος τά πρόσωπά μ'ας. Πλησιάζαμε νά βγούμε από τό πρωτόγονο δάσος.

Σέ λίγο, άντικρύσαμε τό φώς δυνατό, και τό γαλάζιο χρώμα τ' ουρανού, πού τό είχαμε στερηθεί μέρες, καθώς περπατούσαμε κάτω από τά αϊωνόβια δέντρα.

Είχαμε τώρα μπροστά μ'ας άπέραντες έκτάσεις στρωμένες με άμμο. Οί πυγμαίοι σταμάτησαν εκεί, γιατί στό σημείο αυτό, τέλειωνε τό κράτος τους κι' από δω και μπρός, μπαίναμε πιά στό έδαφος τών νάνων, πού κατοικούνε μέσα στά έλη.

Δέν είδαμε κανέναν άπ' αυτούς. Ένω οί όδηγοί μ'ας ψάχνανε, μήπως τούς άνακούλυνε πουνενά, έμεις εξαπλώθηκαμε πάνω στήν άμμο γιά νά περάσουμε τή νύχτα. Άλλά τά κουνούπια, πού σφύριζαν γύρω μ'ας, μιλιούνια άναρίθμητα, δέν μ'ας άφίσανε στιγμή ήσυχους.

Μόλις ξημέρωσε, είδαμε πολλές πύργες νά πλέουν πρós τό μέρος μ'ας. Ήτανε οί νάνοι, πού περιμέναμε με τόση άνυπομονησία και πού τούς φέρνανε, μαζί τους, οί όδηγοί μ'ας. Διέσχι-

άγωνία διασταυρώθηκε με το δικό μου.

Κάτω απ' το κιτρινισμένο, από τα τσιγάρα, μουστάκι του, είδα τα χείλη του να σιγοτρέμουν, σάν νάθελε να μιλήσει, αλλά καμμιά λέξη δεν βγήκε από το στόμα του.

Τό φεγγάρι ώστόσο έφτασε στις κορυφές των βουνών και σέ λίγο θα χανότανε. Τό σκοτάδι άρχισε να γίνεται πυκνό.

Πρόσταξα ν' ανάψουμε πυρσούς, κι' οι μαύροι σκόρπισαν γύρω γιά νά μαζέψουνε φύλλα.

Όταν γύρισαν φορτωμένοι ξερά κλαδιά και χόρτα, είδα τόν Άμπού-Γκουρούν νά τούς μετράει άνήσυχος. Δυό άνθρωποι λείπανε απ' αυτό τό ερσοκλητήριο.

Τότε με κυρίεψε σκληρή άνησυχία. — Όρθιοι, φώναξα πρέπει νά ψάξουμε γύρω, Ό Νεσίμπ κι' οι δυό μαύροι θα χάσανε τό δρόμο θά τούς βρούμε. Πρέπει νά τούς βρούμε.

Είχα πεταχτεί δρθιος, χωρίς νάχω ακόμα άποφασίσει, τι έπρεπε νά κάνουμε, νοιώθοντας μιά βαθεία ταραχή, σ' όλο μου τό είναι.

— Γιατί νά τρέξουμε μπροστά στό θάνατο; ρώτησε σιγανά ό Άμπού-Γκουρούν.

Η στάση του, τά χέρια του, πού ήτανε άπλωμένα άτονα πάνω στά γόνατά του, τό βλέμμα του κι' ό τόνος της φωνής του, φανέρωναν πόσο άνωφελή έβωρούσε κάθε προσπάθεια.

Όπως όλοι οι μουσουλμάνοι, έσκυβε τό κεφάλι άδιαμαρτύρητα μπροστά στή μοίρα.

«Μεκτούμπ», είναι γραφτό.

Σηκώθηκε ώστόσο και μάς άκολουθήσε περπατώντας πίσω μου. Άκουγα τήν ανάσα του βαρεία και τό γνώριμο βάδισμά του, καθώς κούτσαινε.

Μπορεί λοιπόν εύκολα νά καταλάβει κανείς τήν άγωνία μου, όταν, ξαφνικά έπαψα νά τόν άκούω.

— Έδώ είσαι; είπα γυρνώντας. Κι' ένώ με τά μάτια έψαχνα μέσα στή σκιά φώναξα, τρομαγμένος πιά.

— Άμπού-Γκουρούν, άπάντησέ μου λοιπόν, πού είσαι.

Φώναξα δυνατώτερα, κι' οι νέγροι όλοι κοντά μου, μαζί με τόν τελευταίο Νουβαίτο. Άρχισαν κι' αυτοί νά καλούνε τρομαγμένοι τόν Άμπού-Γκουρούν άλλα έέραμε πιά, πώς ήτανε περιττή κάθε προσπάθεια.

□
Από τη στιγμή εκείνη μάς κυρίεψε ό πανικός.

Όλοι μαζί κοντά-κοντά ό ένας με τόν άλλο, γυρίσαμε στήν κατασκήνωση. Η αύγή, μάς βρήκε δίπλα στή φωτιά ξεπαγιασμένους από τόν πυρετό και τήν άγρύπνια.

— Πιστεύω, βέβαια, μου είπε ό Σερούρ, πώς δεν έχεις πιά σκοπό νά προχωρήσεις περισσότερο. Έμείς, είμαστε άποφασισμένοι νά φύγουμε, νά γλυτώσουμε από τόν τρομερό θάνατο, πού μάς παραμονεύει τόσο δόλια.

Τι μπορούσα ν' άποκριθώ; Δεν έέραμε, ποιά διεύθυνση έπρεπε ν' ακολουθήσουμε, άν άποφασίζαμε, νά πάμε πιό βαθεία. Έδωσα λοιπόν διαταγή νά γυρίσουμε πίσω.

Με λύπη, όμως, οι περισσότεροι από μάς φεύγαμε από τ' άγρια εκείνα μέρη, όπου οι δυστυχισμένοι μας σύντροφοι, είχαν εξαφανιστεί με τόσο παράξενο τρόπο. Για μιά στιγμή κατάλαβα, πώς θα σκόρπούσανε οι μαύροι, μη μπορώντας πιά νά λογικευθούν από τόν τρόμο, πού τούς κυρίεψε.

— Σταθήτε! τούς φώναξε ό Σερούρ, γιατί νά σκόρπισουμε έτσι τις δυνάμεις μας;

Μάζεψε πάλι κοντά μας μερικούς από αυτούς τούς μαύρους, πού είχαν σκόρπισει, μη ξέροντας κι' οι ίδιοι πού πήγαιναν. Άρπαξε τόν δυνατότερο απ' αυτούς απ' τά μαλλιά και φώναξε:

— Ξέρεις, μωρέ, τί κάνουν τά βουβάλια, όταν τούς ριχτεί τό λιοντάρι;

Ο νέγρος τόν κοίταζε αποβλακωμένος.

— Όταν καταλάβουν, πώς θα τούς ριχτεί τό λιοντάρι, μούγκρισε ό Σερούρ, τά βουβάλια μαζεύουνται όλα μαζί, τό ένα κοντά στό άλλο. Και ποτέ δεν τόλμησε τό λιοντάρι νά τα χτυπήσει έτσι μαζωμένα. Άν όμως σκόρπιζαν, ένα—ένα, τό θερίο θα τά εξέσκισε όλα μ' εύκολία.

Με μιά άπότομη κίνηση, ό Σερούρ έσπρωξε μακριά τό νέγρο φωνάζοντας:

— Άντε! πήγαινε τώρα στά κομμάτια!

Ο μαύρος γύρισε κοντά μας με τό κεφάλι σκυφτό.

□
Άρχισαμε νά κατεβαίνουμε τήν πλαγιά.

Τό τοπίο ήτανε θαυμάσιο. Τό ποτάμι, κυλούσε άφρισμένο σέ μερικές μεριές και τά χελιδόνια βρέχανε κάπου—κάπου τις μύτες και τις άκρες των πτερών τους, στά καθαρά του νερά. Αυτές οι όμορφίες, όμως, δεν μάς έμπόδιζαν νά διακρίνουμε τις παγίδες, πού μάς περίμεναν μόλις θα βρά-

δυαζε. Παντού ήταν σπαρμένα κομμάτια από βράχους, κατάρτηλα γιάννα μάς στήσουνε καρτέρι οι πιθηκανθρώποι.

Όταν σουρούπωσε, προχωρούσαμε ακόμα, αλλά σιγότερα. Ο Σερούρ μурμουρίζε όλόκληρα άποσπάσματα από τό Κοράνι κι' οι μαύροι κρατούσανε στό στόμα τά φυλαχτά τους. Ο τρόμος φώλιαζε σ' όλων μας τις ψυχές.

Ένας κορμός δέντρου, μιά πέτρα, πού κυλούσε, ένα φύλλο πού πεφτε, μάς προκαλούσαν φρίκη κι' άνατριχίλα.

Άξαφνα, ό Σερούρ, πού έρχότανε τελευταίος εξαφανίστηκε σέ μιά στροφή του δρόμου μας.

Μιά στριγγιά, ένας έλσφρός κρότος πάνω στήν άμμο, οι θάμνοι, πού ξανά κλεισαν: τάννιωσα όλ' αυτά άκαθόριστα, σάν μέσα σέ όνειρο.

Απόμεινα εκεί στή μέση του μονοπατιού, χωρίς νά μπορώ νά βγάλω λέξη από τό στόμα μου, όταν μιά δούτερη κρουγή, πιό άδύνατη και πιό μακρινή, έσκισε τή σιωπή, πού μάς κύκλωνε. Η κρουγή αυτή ήτανε τόσο σπαραχτική, τόσο άπελπιστική, τόσο γεμάτη άπόγνωση, πού έννοιωσα βαθύ πόνο στήν καρδιά μου και στέναξα.

Οι μαύροι, τρελλοί πιά απ' τό φόβο, ρίχνοντας χάμω τά δέματά τους, άρχισαν νά τρέχουν, χωρίς ούτε νά συλλογιστούνε, πού πάνε, σάν τά τρομαγμένα πουλιά όταν άκούσουν τό τουφέκι του κυνηγού.

Νά τούς παρακολουθήσω; Και γιατί;... Τι θα μ' ώφελοῦσε αυτό;... Τι βοήθεια μπορούσα νά περιμένω από εκείνα τά τρομαγμένα, δίχως θέληση και σκέψη πλάσματα, πού με παρότρυναν μόλις παρουσιάστηκε ό κίνδυνος; Καλλίτερα νά τέλειωνα τήν ίδια στιγμή και μ' ένα γρήγορο θάνατο νά δώσω τέλος και στή δική μου άγωνία.

Ένα παράξενο φτερούγισμα πολύ κοντά στό μέτωπό μου μ' έκανε ν' άνατριχιάσω σύγκορμος. Η νύχτα είχε σκεπάσει κατάμαυρη τήν πλαγιά, αλλά τά μάτια μου είχανε κάπως συνθίσει στό σκοτάδι.

Μήπως γελίδουν; Λίγο ψηλά, στήν άκρη του βράχου, πού δεν μπορούσα νά ξεχωρίσω τή βάση του από τό χώμα, διέκρινα ένα μαύρο σχήμα, νά ξεχωρίζει λίγο μέσα στό σκοτεινό φόντο. Νά ήταν ό θάνατος, πού κερνάει τή λησμονιά; Του άπλωσα τά χέρια μου στέ-

νάζοντας.

Τήν ίδια στιγμή φάνηκε γιά λίγο τό φεγγάρι καθώς χαμήλωνε στό σημείο εκείνο τό άντικρυνό βουνό. Τό χλωμό φως του φεγγαριού χύθηκε σ' όλη σχεδόν τήν πλαγιά κι' έφτασε κι' ως τόν βράχο εκείνον. Και είδα τότε ένα κάκοσχημο πλάσμα, νά σαλεύει πάνω στις κοντές του γάμπες και νάρχεται με σιωπηλά βήματα κοντά μου. Τά πράσινα μάτια του λάμπανε μέσα στό μισοσκόταδο.

Όταν με πλησίασε όλότελα, είδα τό πελώριο στήθος του νά φουσκώνει κι' έννοιωσα τή δυνατή πνοή του πάνω στό δέρμα μου.

Μιά άπερίγραπτη κόπωση κυρίεψε τά μέλη μου, ως τά κατάβαθα της ψυχής μου κι' όταν άνοιξε τά μπράτσα του διάπλατα, έκλεισα τά μάτια κι' άφέθηκα νά πέσω στήν άγκαλιά του, σάν παιδί.

Με πήρε κι' έφυγε.

Τό άριστερό του μπράτσο γύρω απ' τή μέση μου με σήκωνε πάνω από τό έδαφος τά πόδια μου, σάν τσακισμένα ταλαντεύονταν στό κενό. Στά γερά, τά φοβερά γερά του μπράτσα δέ βάρινα παραπάνω από ένα πουλί.

Οι κινήσεις του, καθώς περιπατούσε, ήτανε τόσο καλά ύπολογισμένες,

πού δέν ένοιωθα τό παραμικρότερο τράνταγμα. Αφέθηκα μέ τήν παράξενη εκείνη ήδυπάθεια, πού κυριεύει τόν άνθρωπο, όταν, μέσα σ' ένα όνειρο νοιώθει, πώς άνεβαίνει στόν αϊθέρα, πετώντας άύλος πάνω από άγνωστους κόσμους.

Είχα άνοίξει τά κλειστά μου μάτια· τόν έβλεπα ν' άνεβαίνει τήν κάθετη σχεδόν πλαγιά τοῦ απότομου κρεμνοῦ, πού κοίταξα χτές· όλα του τά μέλη λειτουργούσαν μέ τήν ασφάλεια, τό ρυθμό καί τή λεπτότητα, πού συνηθίσαμε νά βλέπουμε μονάχα στίς άρθρώσεις μιᾶς μηχανῆς.

Όλο άνεβαίναμε τώρα.

Τό βάραθρο από κάτω μου έχασκε βαθύτερο. Ό ρόγχος τοῦ χείμαρρου,

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΩΝ ΑΓΚΟΥΛΟΥ

Όταν ήρθα πάλι στόν έαυτό μου, βρέθηκα κυκλωμένος από σκοτάδια. Από τό αίσθημα τῆς ύγγρασίας, πού ένοιωθα στό λόκ· καλά μου, κατάλαβα πώς έπρεπε νά βρισκόμουνά μέσα σέ ύπόγειο. Μέ μιᾶ μηχανική κίνηση άπλωσα τά χέρια μου γιά νά καταλάβω· τά δάκτυλά μου γλύστρησαν πάνω σέ βρεμμένες πέτρες καί παρακολούθησα σερνόμενος τόν φυσικό τοίχο, πού μέ κύκλωνε.

Τά μάτια μου, συνήθισαν γρήγορα στό σκοτάδι.

Τά βάθη τῆς κρύπτης εκείνης ήτανε βυθισμένα σέ πυκνό σκοτάδι, αλλά καθώς προχώρησα αρκετά, ένα χλωμό φως φάνηκε σέ μιᾶ ρωγμή στ' άριστερά. Απ' αὐτό τό μέρος έπρεπε νά ζητήσω τήν έξοδο κι' έξακολούθησα νά προχωρῶ ψαχουλεύοντας. Τό αδύνατο κείνο φως έρχότανε, όπως μπόρεσα πιά νά καταλάβω, από ένα άνοιγμα, άνάμεσα στή σπηλιά κι' έναν όγκόλιθο, πού είχαν κυλίσει, γιά νά φράξουν τήν είσοδο τῆς φυλακῆς μου.

Η σχισμάδα, πού άπόμεινε άφραχτή ήτανε πολύ χαμηλά κι' έμεινα μπρούμυτα χάμω γιά νά μπορέσω νά κοιτάξω. Αλλά τό άνοιγμα εκείνο δέν έβλεπε έξω, στό όροπέδιο ή στόν κάμ· πο. Η πόρτα μου, φραγμένη μέ τόν όγκόλιθο κείνον, συγκοινωνούσε, φαίνεται, μ' ένα μεγάλο χώρο δίπλα, φωτισμένον αὐτόν από τόν ήλιο, πού έμπαινε ίσως από κάποιο φεγγίτη.

Παραπέρα μάντευα τήν έξοχή, άπέραντη. Μιά μυρωδιά από ήλιοψημένα χόρτα καί λουλούδια μέ βαρειά άρώματα, έρχότανε ως έμένα.

Η σπηλιά, γιά τήν ώρα, φαινότανε

έφτανε απόμακρος, ως τ' αὐτιά μου. Τά μεγάλα δέντρα τῆς κοιλάδος πέρα, κάτω από τή λάμψη τοῦ φεγγαριοῦ, φαίνόντουσαν σάν μικροί θάμνοι.

Βρισκόμαστε στήν κορυφή τῆ στιγμῆς εκείνη, πού φάνηκε πάλι γιά λίγο τό φεγγάρι καί φώτισε μέ τή χλωμή του λάμψη τό δράμα δλόγυρά μου. Δέν μπόρεσα, νά μὴν άνατριχιάσω από ίλιγγο.

Ό Άγκουλού, τό δίχως άλλο, θάρρεψε, πώς έκανα νά τοῦ ξεφύγω, γιάτι μ' έσφίξε δυνατότερα κι' ένοιωσα τά νύχια του νά μήν γουνται μέσα στή σάρκα μου.

Τότε έχασα κάθε συναίσθηση καί βυθίστηκα σέ μιᾶ λιποθυμία, όμοια μέ τό θάνατο.

Έρημη αλλά μερικά πράγματα φανέρωναν, πώς κατοικοῦσαν εκεί μέσα πλάσματα μέ λογικό. Κρεββάτι από ξερά φύλλα καί λυγχιές πλεγμένες βρίσκόντουσαν σ' όλο τό μήκος τοῦ τοίχου καί μέσα σέ γούβες, σκαμμένες πάνω από τό χῶμα, έβλεπα προσεκτικά άραδιασμένες γαβάθες από φλούδια δέντρων, κογγύλια πελώρια καί διάφορα σύνεργα τοῦ κυνηγιοῦ.

Ξαφνικά, ό ήλιος φώτισε μιᾶ γωνία, πού άπόμεινε μέσα στή σκιά.

Στό βάθος μιᾶς φωληᾶς από κλαδιά, μπόρεσα νά διακρίνω δυό ντελικάτα σώματα, πλαγιασμένα μέ τρυφερότητα, τόνα δίπλα στό άλλο γιά νά ζεσταίνονται περισσότερο. Η άναπνοή τους, τώρα, πού πρόσεξα, άκούγότανε σιγαλά καί ρυθμικά καθώς κοιμόντουσαν έτσι άγκαλιασμένα.

Υπνος έλαφρός, όπως τῶν ζώων μέσα στό δάσος, πού πάντα είν' έτοιμα νά πεταχτοῦνε στό πόδι μέ τό πρώτο σημεῖο κινδύνου.

Μιά γρήγορη άνατριχίλα διέτρεχε κάπου· κάπου τό δέρμα τους, καί τότε τ' άκουσα νά γρινιάζουν μέσα στόν ύπνο τους, χωρίς καμμιᾶ φανερά άφορμή.

Χωρίς άλλο, θά τά ξύπνησε κάποιος κρότος, πού δέν μπορούσε νά τόν πάρει έμένα τ' αὐτί μου, γιάτι, καί τά δυό μαζί πετάχτηκαν μονομιᾶς όρθια, κι' έτρεξαν πρὸς τήν είσοδο τῆς σπηλιάς. Άκούστηκε απ' έξω κρότος από ξερά φύλλα κι' ένα βήμα, πού πρέπει νά τούς ήτανε γνώριμο, πλησίασε. Καί τά δυό μαζί έμπηξαν μιᾶ φωνή, πού φανέρωνε χαρά μαζί κι' άνυπομονή σ' έπιθυμία.

Έτσι· όρθια, μέσα στό φως, ποῦδινε

θερμές ζωηρές άποχρώσεις στό κοκ· κινώπο τρίχωμά τους, μοῦ θύμισαν πολύ τό μικρό μου φίλο, τόν «Α· ζούμπ.»

Είχαν τήν ίδια στάση, τίς ίδιες ευκίνητες καί χαριτωμένες χειρον· μίες, τήν ίδια έκφραση.

Όταν ή μητέρα τους, πρόβαλε στό άνοιγμα τοῦ βράχου, είχαν καί τά δυό πολύ διαφορε· κινήσεις καί μέ τρυφερότητα ρίχτηκαν στήν άγκαλιά τῆς. Εκείνη τ' άπομάκρυνε μέ προσοχή, στοργικά, κι' άκούμπησε χάμω ένα δοχείο από φλοιό, ένώ τό νερό έσταζε ακόμα από τούς ώμους τῆς.

Γαντζωμένα ώστόσο στό τρίχωμα τῆς μητέρας τους, τά δυό μικρά προσπαθοῦσαν νά φιάσουν ως τά χείλη τῆς. Εκείνη τότε έσκυψε γελῶντας καί τό μεγαλύτερο τά κατάφερε νά σκαρφλώσει στοῦς ώμους τῆς· τό άλλο ζήλειψε τότε κι' άρχισε νά ξεφωνίζει κλαίγοντας. Γιά νά τό ήσυχάσει, τοῦδωσε τό στήθος τῆς νά βυζάζει. Τό μικρό σώπασε στή στιγμή κι' οί τρεῖς άπόμειναν άκίνητοι. Κάπου· κάπου τά λεπτά δάχτυλα τοῦ παιδιοῦ πλέζαν τό μαστό, γιά νά προκαλέσουν αθρόνότερο τό γάλα καί τότε ή μητέρα έδινε στό λαίμαργο, θυμωμένη τάχα, μερικές άπαλές ξυλιές, γεμάτες στοργή.

Όστόσο άρχισε νά βραδυάζει καί καθώς ή σπηλιά έβλεπε πρὸς τά δυτικά οί λόξε· άχίνες τήν πλημμύρι· σαν σάν χρυσόσκονη.

Τότε παρουσιάστηκε ένας άρσενικός. Ό ήλιος, πού έπεφτε πίσω του, φώτιζε τό δυνατό κορμί του κάνοντας τό τρίχωμα του νά άστράφτει. Έπειτα από λίγα λεπτά χάθηκε κι' ή τελευταία αναλαμπή τοῦ ήλιου τό μισό σκόταδο σκέπασε τό δωμάτιο καί δέν υπήρχε πιά μπροστά μου, παρά μιᾶ μητέρα, πού θήλαζε τό μικρό τῆς κι' ένας άντρας, πού έγερνε νά τήν άγκαλιάσει.

Ένας άντρας;

Εἶναι άραγε αὐτή ή κατάλληλη έκφραση, πού πρέπει νά μεταφραστῶ; Τό τριχωτό εκείνο δέρμα τ' αὐτιά εκείνα, ευκίνητα όπως τῶν ζώων, ήτανε τόσο χιρακτηριστικά, πού θά· βαζαν τό πλάσμα εκείνο έξω από τό ανθρώπινο γένος.

Από μερικά σημεία όμως ήμουν ό· ποχρεωμένος ν' άναγνωρίσω έναν ό· μοιό μου.

Μονάχα ένας άντρας μπορούσε νά· χει τά μάτια εκείνα, γεμάτα συλλογή, τό αὐταρχικό εκείνο πηγούνι, εκείνο

τό μέτωπο πού—ήτανε φανερό—τό τά· ραζαν τόσες σκέψεις. Καί μέ πόσο χαριτωμένη, γεμάτη πονηράδα έκφρα· ση άκούμποῦσε τό μάγουλο τῆς συν· τρόφισσάς του πάνω στό δικό του μι· σοκλείνοντας έκφραστικά τά μάτια!

Νικῶντας κάθε φόβο, ήμουνά έτοιμος νά φανερώσω τήν παρουσία μου, όταν δυό άλλοι μήκανε στή σπηλιά!

Μόλις άκούστηκε ό κρότος από τά βήματά του ή οίκογένεια χωρίστηκε.

Τραβηγμένη σέ μιᾶ γωνία, ή γυν· ναίκα πήρε τώρα στάση ταπεινή καί ύποταγμένη.

Δέν δυσκολεύτηκα ν' άναγνωρίσω τήν ίδια στιγμή τόν ένα από τούς δυό άρσενικούς, πού μήκανε μέσα.

Ήταν αδύνατο νά γελαστῶ· τά γε· ρά μπράτσα του, τά τετράγωνα χέρια μέ τά χοντρά δά· τυλα, τό ευκίνητο κάτω χείλος, τό δασύ λασπωμένο τρί· χωμα, τ' αὐτιά τέλος πάντων, πού τό ένα τούς ήτανε μαδημένο στήν άκρη δέν μοῦ έπέτρεπαν τήν παραμικρότερη άμφιβολία· ήταν ό πιθηκάνθρωπος πού μ' άρπαξε.

Προχωροῦσε μέ βήμα σταθερό, μέ τό κεφάλι ψηλά, μέ ζωηρό βλέμμα. Οί τρόποι του είχαν μιάν άγρια αξιο· πρέπεια καί φανέρωναν, πώς ήταν ό άρχηγός εκεί μέσα.

Η όψη τοῦ δευτέρου δέν φανέρωνε τίποτα. Σκυφτός καί καμπουριασμέ· νος, είχε μορφή άποκρουστική. Τό μι· σανοιγμένο στόμα του άφινε νά φαί· νεται τό σαγόνι του ξεδοντιασμένο καί μέ σπασμένο τό σκυλόδοντο. Τό ίδιο χτύπημα· ποῖος ξέρει σέ ποιά συμπλοκή καί μέ ποιούς· τοῦ είχε χύ· σει τό άριστο· ποῦ μάτι, κι' έτσι τό κα· τω βλέφαρό του άνοιγόκλεινε πάνω ά· πό τήν άδεια κόγχη. Τά φαροδιά του χέρια είχανε νύχια κοκκαλιασμένα, ξερά, όπως τά νύχια τῶν ζώων.

Έκανε δυό βήματα ακόμα, κι' έρρι· ξε χάμω μιάν άρμαθιά ψάρια, πε· ρα· σμένα από ένα κλαράκι λυγαριᾶς.

Σάν τά μικρά τσακάλια, τά δυό παι· δια έκαναν νά χυμῆσουν πάνω στήν τροφή εκείνη, ό γέρος όμως τάδωξε γρινιάζοντας, ένώ φοῦσκωναν τά μά· γουλά του, κι' άδειαζαν κατόπι σάν τή γούσα τοῦ βατράχου.

Τά ψάρια σπαρταροῦσαν ακόμα, άλ· λά ό άρχηγός τῆς οίκογένειας τάρπα· ξε ένα· ένα στό χέρι του καί τά σκό· τωσε μέ μιᾶ δαγκωσιά κοντῶ στό σπάρραχνα.

Τά έβαλε, ύστερα, σέ μικρούς σω· ρούς· ένα γιά τόν έαυτό του, δυό γιά τούς συντρόφους του, ένα γιά τή μητέρα καί τά μικρά. Όλοι τους τότε

ρίχτηκαν στο φαί, αρχίζοντας από το κεφάλι, χωρίς να πετάνε τίποτα, ούτε σπάραχνα, ούτε λέπια, ούτε τα πλαϊνά φτερά των φαριών και τις ουρές.

Η νύχτα σιγά-σιγά σκέπασε τη σπηλιά,

Παράτησα το παρατηρητήριό μου προσπαθώντας να βρω, ψάχνοντας εκεί, που βρίσκουν, το πιο κατάλληλο μέρος για να κοιμηθώ.

Ένας ξαφνικός κρότος μ' έκανε να γυρίσω το κεφάλι: άφου τράβηξε για μια στιγμή τον όγκολιθο, που έφραζε τη φυλακή μου, κάποιος έρριξε από το ανοίγμα μερικά πράγματα που πέσαν με μαλακό κρότο πάνω στην άμμο. Από περιέργεια, πήγα να δω κι' άφου ψαχούλεψα λίγες στιγμές χαμώ με τα χέρια, βρήκα στη θέση, που ήμουν πριν, δυο—τρεις ρίζες και μερικά φρούτα.

Ο πυρετός μου είχε καταπέσει και σχεδόν με λαιμαργία ρίχτηκα πάνω σε κείνη την τροφή.

Ποτέ ο καρπός του δέντρου «νεττέ», που ή ζαχαρωμένη ψύχα του έχει τη γεύση της κρέμας, δεν μου φάνηκε πιο νόστιμος. Άφου έφαγα καλά—καλά και χορτάσα, αποκοιμήθηκα γαλήνια.

Ένα χλωμό φέγγος έμπαινε κιόλας στην άκρη του υπογείου, όταν πετάχτηκα, έφαινα, μέσα από τον ύπνο μου.

Νάτανε επιφύλαξη; Είχα πολύ καθαρά την εντύπωση, πως κάποιο πλάσμα, που δεν τόβλεπα, στριφογυρνούσε κεί κοντά μου.

Τα μάτια μου ψάξαν μέσα στο σκοτάδι χωρίς ν' ανακαλύψουν τίποτα.

Άξαφνα, άκουσα δίπλα μου ένα κρότο, όπως κάνει ο ποντικός όταν γριτσανίζει μια τρύπα.

Απλώσα το χέρι στην τύχη, κατά κεί, που άκουα το γρατζούνισμα.

Καθώς άγγισα ένα ζεστό και τριχωτό δέρμα τράβηξα την ίδια στιγμή το χέρι μου όχι όμως όσο έπρεπε γρήγορα, γιατί ένοιωσα κάτι μυτερά νύχια να μπηγουν μέσα στο κρέας μου.

Την ίδια στιγμή, από το άνοιγμα, που άρχισε πια να φωτίζεται αρκετά, είδα να φεύγει ένα κοκκινωπό πλάσμα, ανάμεσ' από τις πέτρες.

Δέν ήτανε δύσκολο να καταλάβω τί έγινε: Ένας από τους δύο μικρούς Άγκουλου, μπήκε στη φυλακή μου κι' έτρωγε τα φρούτα, που είχα άφισει, ενώ έγω κοιμόμουν. Η τύχη μου δίνει

μ' αυτό τον τρόπο μια πολύ καλή ευκαιρία, που δεν έπρεπε να την άφισω ανεκμετάλλευτη. Κάνοντας, πως κοιμάμαι πάλι βαθεία, απόμεινα σιωπηλός, αλλά έτοιμος να δρμήσω. Γρήγορα ή λαιμαργία άνάγκασε το παιδί να ξαναβρεί στη σπηλιά μου. Ο ίδιος έλαφρός κρότος μου φανέρωσε την παρουσία του, αλλά φυλάχτηκα, μη το άγριέψω. Καθώς ήξερα, πως θα μου ξέφευγε εύκολα από τα χέρια, έκανα μια γοργή κίνηση, κόβοντας του το δρόμο προς την έξοδο και πριν προφτάσει να βάλει τις φωνές το κρατούσα σαστισμένο στα στα χέρια μου.

Θυμάστε κείνα τα πουλάκια, που τις μέρες του χιονιού, στα παιδικά σας χρόνια, τα πιάνετε με το χέρι; Τρέμανε μέσα στη φούχτα σας καθώς σάς κοιτούσαν με τ' ανήσυχα ματάκια τους. Ο αίχμαλώτός μου ήταν δμοιος με τα πουλάκια εκείνα.

Δέν ξεκολλούσε τα μάτια του από τα δικά μου και το βλέμμα του, είχε τη βαθεία έκφραση μεγάλης άπελπισίας δεν έκανε καμιά προσπάθεια να μου ξεφύγει, μονάχα, που ένοιωθα την καρδιά του να χτυπάει δυνατά πάνω στο στήθος μου, καθώς τον κρατούσα στην άγκαλιά μου.

Τα μικρά αυτά άγρια πλάσματα, μερώνουν, καμιά φορά, πολύ γρήγορα. Λίγα χάνδια έφτασαν για να τον καθησυχάσουν. Τα συσπασμένα δάχτυλά του κρατούσαν ακόμα το φρούτο, που χε άρπάξει, όταν τον έπιασα και, τώρα, ενώ το χέρι μου χείδευε τα μαλλιά του, έφερε το φρούτο στο στόμα του και πιπιλούσε την κρέμα κατόπιν, χορτάτος και ξεγνοιαστός, έγειρε πάνω στον ώμο μου κι' αποκοιμήθηκε.

Όστόσο, σε λίγο, κατι φωνές παραπονεμένες έφτασαν ακαθόριστα ως τ' αυτιά μου. Ο μεγαλύτερος άδελφός, πολύ χοντρός, μη μπορώντας να περάσει κι' αυτός στη φυλακή μου, βογγούσε μπροστά στην τεράστια πέτρα, που έφραζε την είσοδο και την γρατζουνούσε με τα τρυφερά άκόμα νύχια του. Έτσι είδοποιηθηκε ή οικογένεια κι' όπως κατάλαβα άνησούχησε πολύ.

Ένα γερό χέρι τράβηξε άμέσως το βράχο που έφραζε την πόρτα μου κι' άμέσως μ' έλουσε το φως.

—Προσοχή, σκέφτηκα, τώρα πρέπει να κερδίσουμε το παιχνίδι...

Από την είσοδο της σπηλιάς μου, ένας Άγκουλου με κοίταζε με άνησυχία. Αναγνώρισα τον πατέρα του παιδιού, που μου είχε κάνει τόση εντύπωση ή ανθρώπινη έκφραση το

προσώπου του κι' ή στοργή του. Η βαθεία ρυτίδα, που αλάκωνε τώρα το μέτωπό του, φανέρωνε την άμχανία του. Πίσω του, ή γυναίκα έκλαιγε με λυγμούς κι' άπελπιστικές κινήσεις.

Το παιδί ξύπνησε σ' αυτό το μεταξ' ένα από τα χέρια του κύκλωνε το λαιμό μου κι' άπλωσε το άλλο στη μητέρα του. Εκείνη, γύρισε και με κοίταξε με μια ματιά γεμάτη άγωνία. Προχώρησα τότε και γώ και με μια ήρεμη κίνηση, ακούμπησα το παιδί στην άγκαλιά της. Το πήρε με ζωηρότητα, τσούφιξε πάνω στην καρδιά της κι' ύστερα το καμάρωνε ευτυχισμένη, με έκφραση ανθρώπινης στοργής.

Πέρασα από μπροστά της, χωρίς να σκεφτεί να με κρατήσει.

Είχα επιτύχει τον πρώτο μου σκοπό: βρίσκουν στο σπίτι της οικογενείας των πιθηκανθρώπων. Το ζήτημα ήτανε πια, να μείνω εκεί. Όχι δηλαδή, πως ή παραμονή μου στο μέρος εκείνο, στην είσοδο της σπηλιάς θα ήταν άνετη: τα στρώματα χαμώ ήτανε παστωμένα από την ψείρα παρακόκκαλα κι' άλλα από την ψείρα, μισοφαγωμένα, ήτανε σπαρμένα δώ και κεί. Ο άέρας ήτανε βαρύς, γεμάτος βαρείες άναθυμιάσεις. Άλλά τα μικρά αυτά μειονεκτήματα ήτανε άσήμαντα, αν σύγκρινε κανένας το μέρος εκείνο με την ύγρη κι' άνηλία γούβα, στο βάθος της σπηλιάς, όπου με είχανε ρίξει.

Όπως και χτές, το σούρουπο φώτιζε τη σπηλιά, όταν οι κάτοικοί της μαζεύτηκαν πάλι όλοι τους. Όταν πληροφορήθηκαν τα έπεισόδια, οι άρσενικοί άρχισαν, όπως κατάλαβα να συζητούνε.

Μιλούσαν με μονοσύλλαβα, σε μια γλώσσα σύντομη και κοφή. Ο μονόφθαλμος με το σπασμένο σαγώνι, που μιλούσε με δυσκολία ύστερ' από το πάθημά του, έπέμενε όπως καταλάβαινα, να με κλείσουνε πάλι στο βάθος της σπηλιάς. Ο ψηλότερος έμενε άναποφάσιτος, όπως φανέρωνε το βλέμμα του κι' ή έκφραση της μορφής του. Ο τρίτος όμως πήρε το μέρος μου με θέρμη κι' ο άρχηγός δεν άργησε να πεισθεί.

Για να έπισημοποιήσει την άπόφασή του, μούδειξε σε μια γωνία το κρεβάτι, που θα πλάγιαζε πια, στο δικό τους διαμέρισμα. Ήρθε κατόπι με το βαρύ και κουνιστό βάδισμά του κι' έβαλε μπροστά μου μια γαβάθα με το βραδυνό μου φαγητό. Ήταν γεμάτη, ως τα χείλια από αυγά φτερωτών

μερμηγκιών. Τηγανητά, με το βούτυρο αυτά τα αυγά των μερμηγκιών άποτελούν φαγητό, που άρέσει υπερβολικά στους αμύρους, αλλά έτσι, που μου τα παρουσίασαν, τα περισσότερα σκουληκιασμένα, έτοιμα να γίνουν τέλεια μερμηγκία, ζωντανά, καθώς σάλευαν, μου προκάλεσαν άηδία.

Έσπρωξα παραπέρα τη γαβάθα και τότε χύμηξαν τα μικρά και την άρπαξαν με λαιμαργία.

Κείνη ή νύχτα, ήταν ή δεύτερη, μετά την άπαγωγή μου. Δέν αισθανόμουνα πια καμιά κούραση, το μυαλό μου ήταν έλεύτερο κι' ή σκέψη μου γοργή.

Δέν μπορούσα, όμως, να μην άνησυχώ καθώς πλάγιασα να κοιμηθώ, μέσα στη σπηλιά των πιθηκανθρώπων.

Την αύγη με περίμενε μια εύχρηστη έκπληξη. Φανταζόμουνα, πως δεν θα μου επέτρεπαν να βγώ απ' τη σπηλιά και γι' αυτό, με άβέβαια βήματα προχώρησα προς την έξοδο. Άλλά οι Άγκουλου δεν έκαναν καμιά κίνηση να με κρατήσουν, καθώς μ' έβλεπαν να πηγαίνω προς το άνοιγμα.

Το ίσιωμα, όπου βρέθηκα σε λίγο ήτανε σάν άκρωτήριο μέσα στη θάλασσα, ένα εύρύχωρο μπαλκόνι στο σχεδόν κάθετο πλευρό του κρεμνού. Στα δεξιά μονάχα, μερικές προεξοχές σχημάτιζαν ένα είδος σκάλας, από όπου μπεινόβγαίνει ή οικογένεια. Έγώ, όμως, δεν ήτανε δυνατό να σκεφθώ να φύγω από κεί, γιατί μια ματιά νάβριχνα στο τριόβαθο βάραθρο, θα μ' έπαινε ίλιγγος και θα γινόμουν κομμάτια.

Κοίταξα πέρα, την έξοχή. Το θέαμα ήτανε μαγευτικό, τα παρθένα άδωσα σχημάτιζαν στο βάθος μια βαθυσπίνη θάλασσα, ενώ οι λίμνες άστραφτοκοπούσαν, σάν άσημένιοι καθρέφτες, κάτω απ' τον ήλιο. Κάθε μια τους σχημάτιζε ένα ρυάκι, που κυλούσε τ' άφρισμένα τα νερά του στις χαράδρες προχωρώντας, χωρίς ο θόρυβός αυτών των χειμάρρων να φτάνει ως τ' αυτιά μου, τόση ήταν ή άπόσταση. Πελώριοι άητοί, διέσχιζαν την όλοκάθαρη άτμόσφαιρα.

Από την ήμερη έκλεινη περνούσα τον καιρό μου πάνω σ' αυτόν τον έξωστη. Τα παιδιά παίζανε κοντά μου μέσα στη σκόνη. Πλαγιασμένη παρακεί ή μητέρα τους, τα παρακολουθούσε με μισόκλειστα τα μάτια, χωρίς να δώχνει διόλου τις μυγες που περνούσαν δλη τους τη ζωή πάνω στα χείλη της και στα μάτια της. Το βράδυ, όταν ή ζέστη γινότονε πιο δυνατή την έβλε-

στά στον όρίζοντα, που σκοτεινιάζει. Η αύγη με βρήκε στην ίδια κείνη θέση. Παρ' όλη τη μεγαλοπρέπεια της ανατολής του ήλιου στον άπέραντο όρίζοντα, μία βαθειά μελαγχολία, μία ακαθόριστη λύπη πλημμύριζε την καρδιά μου. Τά λόγια της Μάουινι μου τάραξαν υπερβολικά τά νεύρα.

Σε λίγο, άρχισε ή συνηθισμένη καθημερινή ζωή, στη σπηλιά.

Τώρα ό Φόϊ, κάθε μέρα, δούλευε μ' έμπιστοσύνη κοντά μου. Τά έμπειρα δάχτυλά του, με φανερή την πνευματική προσπάθεια στα χαρακτηριστικά του προσώπου του, δούλευαν με τέχνη τό σκληρό ξύλο, όπως και τον φελό και τό έλεφαντοκόκκαλο και τις πέτρες. Οί μυίγες πετούσαν γύρω μας χωρίς όμως νά τόν ένοχλούν διόλου αυτόν.

Η Μάουινι, έρχεται και μās βρίσκει, τακτικά. Κάθετα κοντά μου και μου μαθαίνει σιγά—σιγά τη γλώσσα των Άγκουλου. Ένα σημείο προπάντων μου έκανε μεγάλη έντύπωση στην πρωτόγονη αυτή γλώσσα: ή απόλυτη έλειψη λέξεων, που εκφράζουν άφηρημένες έννοιες ή γενικές ιδέες ένώ είναι πλούσια κι' εκφράζει εύκολα τά πράγματα, που μπορούν νά δούν και ν' άγνίσουν. Τά φωνήεντα κυριαρχούν στις λέξεις αυτές: πολλά από τά σύμφωνα λείπουν. Τέλος ό πληθυντικός σχηματίζεται από τόν διπλασιασμό των λέξεων.

Μροπάντων όμως μ' ένδιέφερε νά ξεετάσω τις συνήθειες και τά ήθη τους. Από την πρώτη βράδυά, προσπαθώ νά βρω κάποια εξήγηση για τούς θρήνους, που άκούγονται κάθε φορά στη δύση του ήλιου. Νάναι άραγε καμιά θρησκευτική ψαλμωδία, ή προσευχή σ' έναν άγνωστο Θεό; Πρέπει νά βρω άλλη εξήγηση γιατί, όταν μίλησα στον Φόϊ, για την άνώτερη δύναμη, που κυβερνά τόν κόσμο δέν μπόρεσε νά με καταλάβει. Δέν έχει ιδέα περί θεού, που μπορεί κανείς νά τόν έξευμνίσει με προσευχές και θυσίες. Όστόσο, όπως κι' όλοι οι όμοιοί του, ταραζεται συχνά από ξαφνικούς τρόμους. Ένας άπ' αυτούς, ό πιό δυνατός είναι ό μυστηριώδης φόβος για τό σκοτάδι.

Τι σκέπτονται άραγε για τόν θάνατο;

Μου δόθηκε εύκαιρία νά καταλάβω, πώς δέν έχουν κανένα σεβασμό, στους νεκρούς. Ένα παιδί άρρώσθησε και πέθανε, τώρα τελευταία, χωρίς οι γονείς του νά φανερώσουν την παραμικρότερη συγκίνηση. Τό μικρό πτώμα

τό πέταξαν πάνω άπ' τόν έξώστη τους στο βάραθρο, χτυπώντας από τη μία πέτρα στην άλλη, τό μικρό κουφάρι γαντζώθηκε κι' άπόμεινε καρφωμένο σέ μία σουβλερή προεξοχή. Την άλλη μέρα, ένας πελώριος άητός χύμηξε, έμπηξε βαθειά τά νύχια του μέσα στις νεκρές σάρκες και ύψώθηκε στον άέρα χωρίς κανέναν νά τόν πειράξει.

Καμιά φορά όμως, όταν πεθάνει ένας από τούς άρσενικούς, φημισμένος για τη δύναμή του, οι Άγκουλου τού κάνουν πραγματική κηδεία. Σκοτώνουν τη γυναίκα του και τά παιδιά του, πάνω στον τάφο του, τοποθετούν κοντά στο πτώμα τροφές, χρήσιμα σκεύη και πολεμικά όπλα.

Ο Φόϊ, που δίνει όλες αυτές τις λεπτομέρειες προσθέτει με την χαριτωμένη λογική του:

— Άφού είναι πεθαμένος, δέν τού χρειάζονται γερά πράγματα. Πρέπει λοιπόν νά φροντίσουμε πρώτα νά τά σπάσουμε και κατόπι τά βάζουμε κοντά τού.

Αυτοί οι συλλογισμοί, φανερώνουν μία διανόηση, που προσπαθεί ν' άναπτυχθεί. Ο Φόϊ μου δείχνει συχνά δείγματα.

Τόν βλέπω, πολλές φορές, νά χαράζει πάνω στο ξύλο διάφορα σχέδια, φυτά άκόμα και ζωα. Άλλά ένώ ό πρωτόγονος αήτός καλλιτέχνης, κουράζεται τόσο πολύ έκείνη την ώρα νά δώσει τη μορφή, που θέλει στο σχέδιό του, άφού τό τελειώσει, δέν προσέχει και πελεκώντας τό χοντρό ξύλο, για νά φτιάσει ένα σκεύος ή ρόπαλο, καταστρέφει την εικόνα, που χάραξε.

Οί άρσενικοί είναι από τώρα νευριασμένοι κι' άνήσυχoi. Τό χοντρό κυνήγι φεύγει από τά μέρη τους γιατί προαισθάνεται τούς κινδύνους των βροχών. Οί κυνηγοί φέρνουν λιγοστή τροφή στις σπηλιές.

Χτές τη νύχτα, ό Μούρχ κι' ό Νάου γύρισαν, άφού κατακουράστηκαν χωρίς νά πιάσουν τίποτα. Τά μάτια τους γυάλιζαν από πείσμα και θυμό.

Όταν μπήκανε μέσα στη σπηλιά, ή Μάουινι γύρισε και με κοίταξε άνήσυχη. Χωρίς άλλο θυμότανε τις φρικαλέες, σκηνές που παρακολούθησε τόν περασμένο χρόνο στην εποχή πάλι της πείνας. Άπόμεινε άρκετή ώρα σιωπηλή, έπιτέλους αποφάσισε νά μιλήσει και με μισοκομμένα λόγια, μου διηγήθηκε τ' άναρίθμητα έπεισόδια, που ματοκύλισαν τις σπηλιές των Άγκουλου. Ο πόθος για ένα κομμάτι κρέας, έρεθίζει σέ άφάνταστο βαθμό τούς άρσενικούς. Οί πιό ήσυχoi πιθηκάνθρω-

ποι γίνονται τότε τρομερά θηρία. Με άφροές στα στόμα, τά μάτια κατακόκκινα από τό σπαραγμό της πείνας, που θερρίζει τά σωθικά τους, σηκώνονται τρομεροί. Και μέσα σέ κείνο τό άπερίγραπτο παραλήρημα των λυσσασμένων, οι σακάτηδες οι άρρωστοι κι' οι αδύνατοι είναι τά πρόχειρα θύματα: στη μία σπηλιά κοιτάζουν και καταβροχθίζουν ένα παιδί στην άλλη, έναν φυλακισμένο. Πολλές φορές πνίγουν, στραγγαλίζουν τις γυναίκες τους για νά μή χαθεί διόλου αίμα.

Την άκουγα, παγωμένος από τη φρίκη.

Μέσα στο σούρουπο, που σπαταλούσε τις πορφύρες του πάνω στις κορυφές των άντικρυνών βουνών οι σπαραχτικές κραυγές των πιθηκάνθρώπων θρηνοούσαν, όπως κάθε βράδυ, τό σβύσιμο του ήλιου.

Αποφάσισα νά κάνω μία δοκιμή, για νά προλάβω τις φρικαλεότητες αυτές της πείνας.

Αυτή την εποχή, οι μυριάδες των ψαριών, που κατέβηκαν στα ήσυχά σχεδόν, νερά μας για νά γεννήσουν τ' αυγά τους, ανεβαίνουν τούς χειμάρρους σέ άναρίθμητα κοπάδια. Οί Άγκουλου, που δέν έχουν παρα πρωτόγονα μέσα ψαρκής, κατορθώνουν ώστόσο και πιάνουν μερικά άπ' αυτά τά ψάρια. Φαντάστηκα λοιπόν, τι θαυμάσια άποτελέσματα μπορούσα νάχω, αν χρησιμοποιούσα ένα μέσον πολύ πρόχειρο και πολύ εύκολο:

Γιατί νά μή καταφύγω, στους καρπούς του δέντρου «νεττέ», κι' άφού κοπανίσω τούς φλοιούς νά ρίξω τό μεθυστικό αυτό υγρό μέσα στο ποτάμι σέ άφθονη δόση;

Έξασφάλισα τη βοήθεια του Φόϊ, της Σάο και της Μάουινι.

Όταν φύγαμε για τό ψάρεμα, ό ήλιος άρχισε νά κοκκινίζει τούς άτμούς του χειμάρρου. Ο δρόμος για νά κατεβούμε στην κοιλάδα, ήταν άπότομος αλλά τά μάτια μου είχαν πιά συνηθίσει στον ήλιγγο, και δέν ζαλιζόμουν καθόλου. Όστόσο, ό Φόϊ, μούδινε τό χέρι και με ύποσθιριζε στα δυσκολότερα μέρη. Στάθηκα μία στιγμή ν' άναπνεύσω τό δυνατό άρωμα τού δάσους.

Μπροστά μου ή Μάουινι προχωρούσε όμορφη και λυγρή, σαν νεαίδα των τροπικών δασών. Γύρισε μία στιγμή και μου χαμογέλασε με όλη τη γλύκα των ματιών της και, κατόπιν, προχώρησε πάλι σαν τό άγριοκάτσικο πάνω σ' άπότομα έκείνα βράχια.

Φτάσαμε στο ήσυχότερο μέρος, του χειμάρρου. Χιλιάδες ψάρια κολυμπούσαν μέσα στα ήρεμα έκείνα νερά, σαν νά πετούσαν στη διάφανη υγρή τους κατοικία.

Σκορπίσαμε σέ μεγάλη ποσότητα τόν μεθυστικό χυμό του «νεττέ». Κάθε σταγόνα άνακατευότανε άργά με τό διάφανο νερό. Γρήγορα άνέβηκαν στην επιφάνεια τά πρώτα ψάρια. Ζαλισμένα από τό δυνατό σπέρτο, είχαν χάσει τις αισθήσεις τους και τ' άσημένια τους λέπια, λαμποκοπούσανε, τώρα, κάτω άπ' τις άχτίδες του ήλιου. Σε λίγο όλη ή επιφάνεια του νερού μπροστά μας σκεπάστηκε από τη μάζα των ζαλισμένων ψαριών.

Φτυαρίζοντας την άπροσδόκητη αυτή λεία, με τά χέρια του, ό Φόϊ, γελοούσε άπ' τη χαρά του.

— Πρέπει νά κάνουμε πολλούς δρόμους, είπε, για νά πάμε όλο αυτό τό ψάρι στη σπηλιά.

— Πήγαινε όσα μπορείς, άποκρίθηκα, θά σέ περιμένουμε όω νά γυρίσεις.

Έφυγε, οι όμοι του λυγίζαν από τό φορτίο. Η ζέστη τώρα έπεσε στο βάθος της κοιλάδας βαρειά, σά χτύπημα ροπάλου.

Η Σάο, άποκαμωμένη, πλάγιασε κάτω από ένα θάμνο κι' έκλεισε τά μάτια. Άλλά ή Μάουινι έμενε στον ήλιο για νά στεγνώσει τά μουσκεμμένα της μέλη. Τό κορμί της ήτανε σαν μπρούντζινο άγαλμα, κάτω από τόν άνέφελο ούρανο κι' ή ένθιαία άμμος κολούσε πάνω στο γυμνό της δέρμα.

— Έλα στη σκιά, Μάουινι, ό ήλιος, έτσι, που πέφτει πάνω σου, θά σέ πειράξει.

Έκείνη ύπάκουσε και προχώρησε έλαφρή κι' εύλύγιστη. Με τά χέρια περασμένα πίσω στο λαιμό της κρατούσε τά μουσκεμμένα της μαλλιά. Πίσω της έβλεπα πάνω στα χαλίκια τ' άχνάρια από τά υγρά της λεπτά πόδια.

Όταν ήρθε πολύ κοντά μου, πήρε τη φωνή χαδιάρικου παιδιού και μου είπε:

— Νά ή Μάουινι, κάνε της λίγη θέση πλάι σου.

Κάθησε. Όλο της τό πρόσωπο έμενε τώρα στη σκιά. Οί άχτίδες του ήλιου χάιδευαν μονάχα τά μάτια και τά φρύδια της.

Δέν της διέφυγε διόλου ή συγκίνηση, ή ταραχή μου, γιατί τά ρουθούνια της καθώς σάλευαν άνυπόμονα, φανέρωναν ότι πρόσμενε μιά ένδοξη λόγηση. Όστόσο έγώ σάπαινα, γιατί ήμουν υπερβολικά συγκινημένος και

κτικά την κόρη της, γύρισε με ίκετευτική έκφραση στο πρόσωπο, και πρόσφερε το παιδί στον Μούρχ. Εκείνος όμως της γύρισε περιφρονητικά τις πλάτες.

Οι Άγκουλου συνθιζούν να σκοτώνουν να περισσότερα τους κορίτσια. Δεν χρειάστηκαν όμως να το σκοτώσουν το παιδί της Σάο. Το γάλα της μάνας του, στείρευσε και πέθανε σε όκτώ μέρες. Η Σάο ήταν απελπισμένη. Έσφιγγε στην άγκαλιά της το νεκρό της παιδί κι' αναγκάστηκαν, να της το πάρουν με τη βία.

Όλη τη νύχτα η Σάο δεν ήσυχασε στιγμή. Τι νάβλεπε με τη φαντασία της; Νάβλεπε άραγε την αξιοθρήνητη μοίρα της; Την εγκατέλειψε κι' ο Φόι παραδομένος αδιάντροπα στην καινούργια του αγάπη. Θάπεφε πιά στη σειρά των ζώων, ή θα την κρατούσαν, μονάχα για να τη φάνε αργότερα κι' ή ζωή της ως τότε θα περνούσε με την περιφρόνηση των άλλων γυναικών και την καταφρόνια των αντρών. Αυτό ήταν το μέλλον της άμοιρης εκείνης.

Το πρωί όμως η Σάο, ήταν ήσυχη, γιατί είχε αποφασίσει να πεθάνει. Όταν όλοι μαζεύτηκαν για να φάνε, φάνερωσε καθαρά την απόφασή της:

— Γέρασα πιά, είπα. Κοιτάχτε τα στήθη μου, πού στέρεψαν πιά, από τις τόσες γέννες. Ήρθε ή ώρα μου να χαθώ.

Ο Μούρχ προσπάθησε να την καθησυχάσει. Η Σάο τον άκουγε με μιά βαθειά ρυτίδα στο μέτωπο. Η συνήθεια της αναγνώριζε το δικαίωμα να πεθάνει: τον ήθελε, τ'όθανατο και στην ανάγκη, τον απαιτούσε.

Όταν κατάλαβε, πώς ήτανε οριστικά αποφασισμένη, ο Μούρχ, άνοιξε διάπλατα τα χέρια, δείχνοντας επιτέλους τη συγκατάθεσή του. Ύστερ' από μικρή συζήτηση, όρισαν την τελετή για την άλλη μέρα.

Από τα χαράματα, η Σάο, ξύπνησε τα παιδιά της και τα φίλησε χωρίς να δακρύσει.

Όλόκληρη ή όρδη, ήτανε μαζεμμένη

στο ύψωμα. Ξεκίνησαν σιωηλοί, μπροστά οι άντρες, πίσω οι γυναίκες. Άνάμεσά τους, ή Σάο, προχωρούσε με σταθερό βήμα. Η Κοϋ Κοϋ έρχότανε στερνή, με φανερή άνησυχία στα ιμάτια της.

— Σταθήτε! πρόσταξε επί τέλους ο Μούρχ.

Το μέρος, πού είχαμε φτάσει, παρ' όλο τ'ό δυνατό φως του ήλιου, ήταν άπαλαιο. Μιά σπηλιά, άνοιγμένη μέσα στο μελανόλιθο, έχασκε μπροστά μας. Δεν δυσκολεύτηκε να διακρίνω πολλούς σκελετούς, άλλους ξαπλωμένους κι' άλλους καθιστούς, εκεί μέσα.

Η Σάο δεν έβλεπε τίποτα απ' όλη αυτή. Μπήκε μέσα στη σπηλιά, χωρίς να προφέρει λέξη. Κάθισε σε μιά γωνία, ανάμεσα στους σκελετούς πού πέφτανε σε σκόνη, κι' ούτε σάλεψε πιά από κείνη τη θέση. Μονάχα πού, μέσα στη σιωπή, άκούγαμε τα δόντια της να χτυπάνε.

Η συνοδεία στάθηκε σε δυο γραμμές. Οι γυναίκες άπόμεναν άκίνητες. Οι άντρες, αντίκρυ τους, ποδοπατούσαν το χώμα χωρίς ν' αλλάζουν θέση, και χτυπώντας τα χέρια τους, κρατούσανε το χρόνο του χορού. Κάπου-κάπου ένας απ' αυτούς έβγαίνει απ' τη γραμμή κι' έμπηγε μιά στριγγλιά. Γυρνούσε κατόπι στη θέση του κι' όλοι μαζί τότε ούρλιαζαν τρομαχτικά.

Όταν τέλειωσε, ο παράξενος αυτός χορός, άρχισαν οι γυναίκες. Μιά-μιά πήγαιναν κοντά στη Σάο κι' άφηναν στα πόδια της μιά γαβάθα από φλοιό. Ήταν ή προσφορά του άποχαιρετισμού: ή θαμμένη, θάβρισκε κεί τροφή για όχτώ μέρες.

Όστόσο, ή τελετή κόντευε να τελειώσει. Δυό άρσενικοί άρχισαν κιόλας να κυλούν το βράχο, πού θάκλεινε το στόμιο της σπηλιάς εκείνης. Η Σάο χωριζότανε για πάντα από τους ζωντανούς.

Δεν ξεκολλούσα τα μάτια μου, από πάνω της. Δεν την είδα να σαλέψει, αλλά ή μάσκα της, πήρε μιά φρικτή έκφραση τρόμου. Δυό πράσινες βοδλές λάμπανε, τα μάτια της, σαν τα μάτια των κυνηγημένων άγριμιών, πού, άπελπισμένα, πλαγιάζουν χάμω προσμένοντας το θάνατο.

σαν το ούρλιασμα πληγωμένης λέαινας.

Σώπασε τη νύχτα, αλλά ξανάρχισε το πρωί, πιδ σκληρή από χτές. Τρομαγμένος, έκρυψα το κεφάλι, μέσα στα χέρια μου. ο Φόι, άνασηκόθηκε

στο κρεβάτι του, κι' άκουγε τη φρικτή κραυγή της γυναίκας.

Τα βλέμματά μας διασταυρώθηκαν, άπόστρεψε όμως το δικό του, σηκώθηκε και βγήκε έξω. Όταν γύρισε, κατά το σούρουπο, το παράπονο δεν είχε σταματήσει. Μονάχα, πού ο άέρας, τώρα, τόφερνε πιδ υπόκωφο: δεν ήτανε πιά παρά ένας ρόγχος άγωνίας.

Ο Φόι, πού για να ξεφύγει απ' την κραυγή αυτή, γυρνούσε όλη τη μέρα άσκοπα στο δάσος, άφέθηκε να πέσει κοντά μου. Τό χέρι του ζήτησε το δικό μου και τόσφιξε.

— Φόι, του είπα, σένα ζητάει.

Εκείνος κούνησε θλιβερά το κεφάλι:

— Μονάχη της το γύρεψε ή συνήθειές μας δεν επιτρέπουν να τη βοηθήσουμε.

— Όχι, Φόι, του είπα. Διστάζεις γιατί δεν την αγαπάς πιά!

— Αι στέναξα ο τεχνίτης, στάθηκε τρελλός. Αλλά, τώρα, είμαι δεμένος πιά με τη μικρή... Πόσο τη λυπάμαι!...

Αν τη λυπάσαι, αλήθεια, πρέπει να τρέξεις γρήγορα... Αύριο ίσως νάχει πεθάνει.

Έχει δίκιο, άποκρίθηκε ύστερα απ'ό μιά μικρή σιωπή, θά πάω να τη βρω αυτή τη νύχτα.

Ο ήλιος χάθηκε πίσω απ' τις άντικρινές κορυφές.

Άκουσέ με, πρόσθεσε ο Φόι, με φωνή, πού την κατάλαβα συγκινημένη. Όταν θα φύγω σε λίγο, έλα και σύ μαζί μου. Δεν μπορώ να φέρω πίσω στη σπηλιά τη Σάο, θά φύγουμε κι' οι τρεις μαζί, μακριά από δώ. Αργότερα, αν θέλεις, μπορείς να γυρίσεις στον τόπο σου.

Αν και τα λόγια του ήταν αϋθόρμητα και ελικρινά, άρνήθηκα την άπροσδόκητη πρότασή του.

— Πώς νάρθω, Φόι; του είπα. Η τύχη μου είναι δεμένη με τη μοίρα των συντρόφων μου. Πρέπει να φύγουμε μαζί ή να μείνω κοντά τους.

Κοίταξε, ύποπτα, γύρω μας και μου ψιθύρισε σιγανά:

— Είδοποίησε τους συντρόφους σου και ετοιμαστήτε για αύριο βράδυ. Εγώ θά κρύψω, σε σίγουρο μέρος, τη Σάο κι' όταν όλοι τους θά κοιμούνται περιμένετε με στον έξώστη. Θάρθω να σάς βρω.

Ετοιμαστήκαμε γρήγορα. Την άφιγμένη ώρα, ήμαστέ κι' οι τρεις μαζωμένοι στον έξώστη, άκουμπισμένοι πάνω στο βράχο για να μη μάς

δεί κανένας. Ο Φόι ήρθε στην ώρα του. Τόν άκολουθήσαμε και κατεβήκαμε στην άβυσσο του κρεμνοϋ.

Όταν άπομακρυνθήκαμε άρκετά απ' τη σπηλιά, ο Φόι μάς ρώτησε:

— Κατά πού θά πάμε;

— Κατά τις βουνοκορφές, είπα ή Μάουιν.

— Βέβαια, πρόσθεσε ο Άμποϋ—Γκουρούν, είναι ο συντομώτερος δρόμος.

— Να βγοϋμε μιά ώρα άρχήτερα, είπα και γώ, απ' την περιοχή των Άγκουλου!

Ο Φόι όμως μάς έδειξε με το δάχτυλο το βουνό:

— Από δώ, μου φαίνεται επικίνδυνο. Κυνηγούμε όλη τη νύχτα, ένώ απ' την κοιλάδα θά βρεθούμε, πριν ξημερώσει, μέσα στα ψηλά χόρτα και θά μπορέσουμε να κρυφτούμε.

Προχώρησε πρώτος. Τόν άκολουθήσαμε χρησιμοποιώντας όπως κι' αυτός κάθε πτυχή, πού θά μπορούσε να μάς κρύψει και κάθε θάμνο. Η Μάουιν περπατούσε κοντά μου. Άξαφνα, είδα ένα δάκρυ να λάμπει στα ματόκλαδά της.

— Θάρρος, μικρούλα μου, της είπα, γρήγορα θά ξαναίδεις το χωριό σου!

Με κλαμμένη φωνή, ή γλυκειά κοπέλλα μου άποκρίθηκε:

— Αν θέλεις και σύ, από δώ και μπρός, το χωριό μου θά είναι το δικό σου!

Ύστερα από λίγη ώρα, ανάμεσα σε γιουχαίσματα και ούρλιασματα, παίρναμε πάλι το δρόμο, δεμένοι αυτή τη φορά, γυρνώντας πίσω στη σπηλιά.

Ο Φόι, πού τοϋχανε δέσει γερά το χέρι με το χέρι του Άμποϋ—Γκουρούν, στέναζε και βογγούσε σ' όλο το δρόμο.

— Ηούχασε, τοϋλεγε ο Νουβαίος, ήτανε κι' αυτό γραμμένο στο βιβλίο της μοίρας μας.

Και περνώντας το λεύτερο χέρι του στο μέτωπό του, πρόσθεσε:

— Όλοι οι δρόμοι είναι εικόνες της ζωής. Καλοί ή κακοί, όλοι τους μάς οδηγούν στο τέρμα της ζωής μας! Μας κλείσανε και τους τέσσερις τόν Άμποϋ—Γκουρούν, τη Μάουιν, τόν Φόι και μένα-μέσα στο ύπόγειο, πού μου χρησίμεψε κι' άλλοτε για φυλακή. Ξαναβρήκα τό ίδιο κρύο, τό ίδιο σκοτάδι, την ίδια σιωπή.

Απομείναμε άρκετή, ώρα χωρίς να μιλήσουμε. Έξαφνα ή φωνή του Φόι άκούστηκε, ήχηρή κάτω από το θόλο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII. Η ΔΡΑΠΕΤΕΥΣΗ

Όχτώ μέρες αργότερα, κατά το βραδάκι, άκουσα για πρώτη φορά το πένθιμο παράπονο της Σάο.

Η κραυγή της ζωντανής—θαμμένης γέμιζε τόν όρίζοντα κι' έφτανε σε μάς,

της σκοτεινής εκείνης σπηλιάς:

— Έγώ φταίω Γιατί θέλησα νά δώ, πώς τους φάνηκε το φευγιό μας...

— Η Μάουινι τόν διέκοψε:

— Άστα τώρα αυτά και πές μας, τι άπόγινε ή Σάο. Τήν έσωσες τουλάχιστον αυτή;

— Ναί, άποκρίθηκε κείνος, τήν πήγα στη φυλή της. Όταν θά έλευθερωθώ-τε και σεις, θά πάω νά τη βρω.

— Να έλευθερωθώμε; ψυθίρισα ά-πελπισμένος.

— Ο Φόι δέν μουδωκε καμμιά άπόκριση. Έκανε τό γύρο της σπηλιάς, ψάχνοντας τους τοίχους με τά χέρια του.

— Τό βρήκα, είπε, επιτέλους. Έχω μπει πολλές φορές άπό δώ, σάν ήμουνα μικρός. Τόν βοηθήσαμε ν' άνοίξει περισσότερο τό άνοιγμα, πού ανακάλυψε.

— Βγαίνει σ' ένα ύπόγειο, μās είπε θά περπατήσουμε αρκετή ώρα, σκυφτοί, γιατί είναι πολύ χαμηλό. Θά βγούμε όμως μακριά...

Δέν τολμούσαμε νά πιστέψουμε στά μάτια μας.

— Η Μάουινι έκλαιγε σιωπηλά, σφίγγοντας τό χέρι μου.

Μπήκαμε επιτέλους στό ύπόγειο κι' όταν βγήκαμε άπό κείνον τόν δαίδαλο, σέ άνοιχτό μέρος, προχωρήσαμε άκόμα, όλη τή νύχτα χωρίς νά φροντίζουμε νά μάθουμε, πού πηγαίνουμε. Μιά σκέψη κυριαρχούσε στις ψυχές μας: νά φύγουμε, νά φύγουμε μακριά άπό τόν καταραμένον εκείνο τόπο.

Αυτή τη φορά, σταθήκαμε τυχεροί. Τό χώμα, ξερό, δέν μπορούσε νά φανερώσει πάλι τά ίχνη μας. Όταν ξεμείωσε μείναμε, κι' οί τέσσερις, κρυμμένοι άκίνητοι μέσα στό ψηλά χόρτα. Κανένas μας δέ συλλογίστηκε τήν πείνα, πού μās βασάνιζε. Τή νύχτα προχωρήσαμε δίχως έμπόδιο. Η έλπίδα ζωογονούσε τις καρδιές μας. Πεινούσαμε όμως, τώρα, υπερβολικά κι' ό Φόι άναγκάστηκε νά μπει μέσα στό νερό ένός βάλτου γιά νά μαζέψει ά-γά άπό τις φωλιές των πουλιών. Εί-μαστε ευτυχομένοι.

Με τις ίδιες προφυλάξεις, περπατήσαμε άλλες δυό νύχτες. Τις μέρες τις θεωρήσαμε, κρυμμένοι. Επιτέλους κίνδυνο των Άγκουλου κι' άφού συμβουλευτήκα τους συντρόφους μου, ά-ναψα με τό φακό μου φωτιά και ψή-σαμε ένα λαγό, πού είχε πιάσει με δόλο, ό έξυπνότατος Φόι.

— Εκείνο τό βράδυ, κοντά στη ζεστα-

σιά της φωτιάς, μείναμε όλοι σιωπη-λοι κι' όνειροπολούσαμε, πριν άποφα-σίσουμε νά κοιμηθώμε. Με ξύπνησε ή πρώτη ή δροσιά. Ο Άμπού-Γκουρούν κι' ή Μάουινι, χωμένοι μέσα σ' ένα θά-μνο, κοιμόντουσε άκόμα. Μονάχα ό Φόι έμεινε όλη νύχτα άγρυπνος και τά μάτια του ήταν γεμάτα μελαγ-χολία.

— Η ώρα του χωρισμού μας είχε ση-μάνει.

— Άκουσε, του είπα συγκινημένος. Άφού ή Σάο σέ περιμένει, πήγαινε νά τη βρεις κι' έλάτε πίσω μαζί κι' οί δυό σας. Θά σάς περιμένουμε δώ και θά ζήσετε πιά κοντά μου στόν τόπο μου.

— Άκουσε, του είπα συγκινημένος. Άφού ή Σάο σέ περιμένει, πήγαινε νά τη βρεις κι' έλάτε πίσω μαζί κι' οί δυό σας. Θά σάς περιμένουμε δώ και θά ζήσετε πιά κοντά μου στόν τόπο μου.

— Ο Φόι δέν άποκρίθηκε. Κατάλαβα όμως, πώς φοβότανε νάρθει νά ζήσει κοντά στους ανθρώπους. Γιατί νά έπι-μείνω άφού ή έπιθυμία μου αυτή τόν δυσχερατούσε;

— Η Μάουινι κοιμότανε άκόμα. Θέλη-σα νά τήν ξυπνήσω γιά τόν άποχαιρε-τισμό. Άλλά ό Φόι με σταμάτησε, ά-κουμπώντας τό χέρι μου πάνω στόν ώμο μου.

— Άστην νά ξεκουραστεί, μου εί-πε. Θά της πεις, πώς ή Σάο και γώ θά τη θυμούμαστε πάντα.

Ξαναβρήκε τό πρόσχαρο πρόσωπό του. Με κοίταζε κατάματα:

— Νά μās θυμάστε και σεις, είπε. Έγώ, δέ θά σάς ξεχάσω ποτέ!

Πήρε κατόπι τό ροπαλό του, πού μ' αυτό μās έσωσε άπό τά δόντια της τίγρης, κι' έφυγε. Καθώς κουνήθηκε κείνη τή στιγμή ή Μάουινι, τόν είδα νά φέρνει τό δάχτυλο στό στόμα του, γιά νά μου συστήσει και πάλι νά μη τήν ξυπνήσω. Έφυγε, χωρίς νά γυ-ρίσει πίσω τό κεφάλι, προχωρώντας γρήγορα με τις κοντές του γάμπες, εύτυχισμένος, πού θά ξανάβρισκε τή γυναίκα του.

Τρεις νύχτες, περπατήσαμε ώσπου νά φτάσουμε στόν ποταμό. Εκεί, κα-τασκευάσαμε μία σχεδιά άπό κορμούς και φλοιούς δέντρων κι' άφειθήκαμε στό έλεος του Θεού νά κατεβούμε, όπου θά μās έβγαζε τό ρεύμα.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

Τρεις νύχτες, περπατήσαμε ώσπου νά φτάσουμε στόν ποταμό. Εκεί, κα-τασκευάσαμε μία σχεδιά άπό κορμούς και φλοιούς δέντρων κι' άφειθήκαμε στό έλεος του Θεού νά κατεβούμε, όπου θά μās έβγαζε τό ρεύμα.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

— Επιτέλους άπορασίσουμε νά βγούμε, στη στερηά. Είχαμε ταξιδέψει δυό μέρες κάτω άπό τους άτέλειωτους πράσινους θόλους των παρθένων δα-σών κι' ώσπου έφτανε τό μάτι μας, τό δάσος εξακολουθούσε με τήν ίδια πυκνότητα. Σκεφτήκαμε λοιπόν νά τό διασχίσουμε κατά πλάτος περπατών-τας, ίσως και βγούμε σέ κανένα χωριό νέγων.

Περπατήσαμε όλη μέρα. Ο Άμπού-Γκουρούν ήταν υπερβολι-κά άδύνατος, στέναζε αδιάκοπα κι' ήταν άμύλητος και σκυθρωπός. Όλη κείνη τή νύχτα τόν άκουγα, πού βογ-γούσε. Μόλις κατόρθωσε ν' άποκοιμη-θεί, κατά τά ημερώματα, τυλιγμένος μέσα στις πτυχές του κουρελιασμένου μανδύα του. Κοιμότανε κι' ή Μάουινι, τήν ώρα, πού με ξύπνησαν τά τραγού-δια των ζωτικών πουλιών. Η μέρα μας θά ήτανε δύσκολη πάλι. Πελώρια δέν-τρα, ριγμένα χάμω άπό προαιώνιους κατακλυσμούς και κυκλώνες μās φρά-ζανε τό δρόμο.

— Άναμετρούσα αυτά τά έμπόδια, δ-ταν ξήπνησε ό Άμπού-Γκουρούν. Τ' άνήσυχα μάτια του κοίταξαν όλόγυ-ρα. Καθώς κατάλαβε τις σκέψεις μου κι' είδε κι' αυτός τ' αδιάβατα έμπόδια μπροστά μας, μου φώναξε σχεδόν με κλάματα:

— Μη μ' άφίσεις όλομόναχο έδω, σ' αυτό τόν άγριότοπο. Μη φύγεις ά-πό κοντά μου.

Τό βλέμμα του φανέρωνε όλη τήν άγωνία της ψυχής του. Άκουμπώντας με τά χέρια του χάμω, προσάθησε νά σηκωθεί, κατόπιν όμως, ξανάπεσε βογγώντας.

— Μη φοβάσαι τίποτα, του είπα, δέν σκέφτηκα, στιγμή, νά σέ παρατήσω μόνο.

Τόν πήρα άπό τις μασχάλες και τόν βοήθησα νά σηκωθεί. Τότε είδα γυμνά τά τρισάθλια πόδια του. Ήταν άπαίσια πληγισμένα, σάπια σχεδόν άπό τό έμψυο. Τά βότανα, πού έβαζε κάθε βράδυ άντι νά του κάνουν καλό χειρότερεψαν τήν κατάστασή του.

— Μη φοβάσαι, μπόρεσε και είπε ώστόσο, θά περπατήσω άκόμα, μπορώ νά περπατήσω κι' όχτώ μέρες.

Άφού έπλυνε τις πληγές του με μπόλικο νερό ή Μάουινι, τις σκέπασε προσεκτικά με φύλλα μπανανιάς. Ξε-χνώντας όλα τά βάσανα, πού υπέφερε έξ αίτίας του, μάζεψε φρούτα και χόρ-τα και τούφερε νά φάει και νά δρο-σιστεί.

— Παράξενο πράγμα, είπε σέ λίγο, κάπως καλλίτερα ό Άμπού-Γκουρούν, λίγες μέρες τώρα, δέν μπορώ νά κυ-ριαρχήσω στις σκέψεις μου. Αδιάκοπα ό νοός μου τρέχει στό περασμένα, στό παιδικά μου χρόνια...

— Πού βρίσκεται ό τόπος σου, Άμπού-Γκουρούν; ρώτησε ή Μάουινι. Είδα τά μάτια του νά τρεμολάμ-πουν, καθώς άποκρίθηκε:

— Κρατάει άπ' τό Φεζζάν ως τό Νταρφούρ κι' άπ' τό Νταρφούρ ως τό Κανέν. Ο τόπος μου είναι τόσο μεγά-λος, πού όλόκληρο αυτό τό βασός, πού

βλέπετε, θά φαινότανε σάν μιá φού-χτα κλαδιά μέσα στην άπέραντη έκ-τασή του.

— Ο δικός μου ό τόπος, είναι πολύ μικρός, είπε ή Μάουινι, αλλά τά δέν-τρα, τά λουλούδια και τά πουλιά, δέν είναι πουθενά άραιότερα.

— Ο Νουβαίος δάγκωσε τά χείλη του, πού ήτανε σκασμένα και ματωμένα.

— Εκεί, πού γεννήθηκα γώ, δέν έχει ούτε λουλούδια, ούτε δέντρα ούτε πουλιά. Δέν βλέπεις παρά μονάχα τήν άμμο, αλλά τόσο άσπρη, τόσο κα-θαρή! Κυλιέσαι κεί μέσα και βγαίνεις άσπρος με τό λευκό χαλίκι, τόσο κα-θαρός, τόσο γυαλιστερός, όσο κι' αυτό!

— Άνάνυε με δυσκολία.

— Τι νά τά κάνω τά λουλούδια; στέναξε. Έχουμε κεί τ' άστέρια, τά λουλούδια τ' ουρανού, πού δέ μās λείψανε καμιά νύχτα, ποτέ! Τά ρυάκια μας; Είναι τά κύματα, πού σχηματίζονται στην έρημο άπό τήν άμμο, όσο φτάνει τό μάτι σου νά δεις.

Μιά φωνή ζαρκαδιού, πού τό ξέσκι-ζε κάποιο άγρίμι, άκούστηκε στό βά-θος του πράσινου θόλου. Ο άέρας παλινίδιζε μέσα στό φύλλα.

— Ο Άμπού-Γκουρούν, ίσως γιά νά δώσει θάρρος στόν εαυτό του, σηκώ-θηκε πρώτος. Πέρασαμε με δυσκολία πάνω άπό τους πελώριους κορμούς των δέντρων και προχωρήσαμε άρκε-τά εκείνο τό άπόγευμα. Όταν βρά-δυσε, διαλέξαμε κατάλληλο μέρος γιά νά πλαγιάσουμε τή νύχτα, κι' άρ-χίσουμε κατόπιν νά ψάχνουμε γιά τροφή.

— Η Μάουινι μάζεψε κάτι παχύφυλλα χόρτα κι' έγώ προχώρησα λιγάκι με τόν Άμπού-Γκουρούν. Τά πελώρια μανιτάρια όλόγυρά μας τράβηξαν πολύ τήν προσοχή μου. Βρήκα ένα, πού ό δίσκος του, πρέπει νά είχε, δύο μέτρων περιφέρεια. Έπεφτε, όμως, κομματιασμένο, σάπιο, και βρώμοις σαπίλα. Άπαίσιτοι σκορπισί τριχωτοί, ήτανε κολλημένοι σάν τήν έδωργα πάνω του. Κόκκινες μυγες βόμβιζαν γύρω άπό τό πελώριο στέλεχος του, πού ήτανε κι' αυτό μουχλιασμένο και σάπιο.

— Έσκυφα γιά νά τό δώ καλλίτερα, όταν μιá μυγα πλατιά, με σταυρώ-τά φτερά γλύστρησε κάτω άπό τό ρούχα μου. Ο Άμπού-Γκουρούν, μ' ένα ξερό χτύπημα τή μισόσκασε. Έ-σκυψε κατόπι, τήν πήρε άπό χάμω, πού είχε πέσει και μου τήν έδωσε νά ιδώ. Δέν δυσκολεύτηκε νά άναγνωρί-σω τήν τρομερή μυγα τσέ-τσέ, πού με μιá ταιμπιά είναι ίκανή νά σκοτώ-

ση πρόβατο και τὸ τσίμπημά της φέρνει στὸν ἄνθρωπο τὴ φρικτὴ ἀσθένεια τοῦ ὕπνου.

Πέρασε ἡσυχὴ νύχτα, ἤμασταν ὁμοῦς ἄκεφοι, γιατί μέρες τώρα περπατούσαμε κάτω ἀπ' τὸν πυκνὸ ἐκεῖνον κι' ἀδιαπέραστο θόλο. Τὸ δάσος φαινόταν ἀτέλειωτο καὶ κάθε μέρα μᾶς ἔβρισκε περισσότερο ἐξαντλημένους.

— Φύγετε μόνοι σας πιά, στέναξε τὸ ἄλλο πρωί ὁ Ἀμποῦ-Γκουρούν. Δὲν μπορῶ πιά νὰ σὰς ἀκολουθήσω.

Τὰ πόδια του σχηματίζανε τώρα μιὰ πελώρια πληγή. Οἱ βδέλλες τὸν κυνηγοῦνε ἀδιάκοπα, γιατί κατάλαβα, πῶς δὲν ἦτανε καιρὸς πιά οὔτε νὰ τις διώξει.

— Ποῦ εἶναι ἡ Μάουιν; μὲ ρώτησε — Πάχνει νὰ βρῇ ἄγρια φρούτα, — Δὲν πρέπει νὰ περιμένετε περισσότερο, ἐξακολουθεῖς ὁ ἄρρωστος μὲ ἀδύνατη φωνή. Θὰ πεθάνω πιὸ ἡσυχῶς ἢ ξέρω, πῶς δὲν ἔγινε ἀφορμή νὰ πάθετε καὶ σεις.

Ἐκείνη τὴ στιγμή φάνηκε ἡ Μάουιν. Ἦτανε κατάχλωμη.

Εἰμαστε χαμένοι! εἶπε. Οἱ νάνοι μᾶς ἔχουν κυκλώσει ἀπὸ παντοῦ!

Κι' ἀνατριχιάζοντας πρόσθεσε: — Φαίνεται, πῶς χιτὲς πέρασαν τὴ νύχτα γύρω μας. Παντοῦ βρῆκα φλοῦδες καὶ σπόρια ἀπὸ τοὺς καρπούς, πού τρῶνε.

Ὁ Ἀμποῦ-Γκουρούν ἔψαξε νὰ βρεῖ τὸ χέρι μου κι' ὅταν τὸ πήρε:

— Σὲ ἱκετεύω, εἶπε, πάρτην καὶ φύγετε στὴ στιγμή. Ἀφῆσέ με τούλάχιστον, μὲ τὴν ἐλπίδα, πῶς θὰ ξαναῖδητε τὸν τόπο σας. Ἐτοίμασε περισσότερο θάρρος νὰ παρουσιασθῶ μπροστὰ στὸ Θεό.

Ἡ Μάουιν ἔγειρε κοντά του, καὶ μὲ τὰ λεπτὰ της δάχτυλα, διόρθωσε τὰ μαλλιά του, πού κολλοῦσανε στοὺς κροτάφους του.

— Ἐλα νὰ σὲ δῶ ἄλλη μιὰ φορὰ! τῆς εἶπε ὁ ἐτοιμοθάνατος στεναίνοντας. Ἐκεῖ κάτω, κάτω ἀπὸ μιὰ σκηνή, στὴν ἔρημο, στὴ χώρα τοῦ Κανέν, ἔχω καὶ γὰρ μιὰ κορούλα, πού σοῦ μοιάζει. Κάτι μοῦ λέει, μέσα μου, πῶς ἡ μοῖρα της εἶναι δεμένη μὲ τὴ δική σου.

Ἀποτέλειωσε χωρὶς ν' ἀνασάνει.

— Εἶπα! καὶ τώρα μπορείτε νὰ πηγαίνετε. Μὴ κάνετε θόρυβο κοιτάζετε νὰ γλυτιώστε... Ἐγὼ γυρίζω κατὰ τὸ μέρος, πού βγαίνει ὁ ἥλιος, γιὰ νὰ πεθάνω!

Γιὰ νὰ κάνουμε τὸ στερνὸ του θέλημα, ἀπομακρυνθήκαμε σιωπηλοί. Ὅταν ὁμοῦς φτάσαμε λίγο παραπέρα

σταθήκαμε καὶ παρακολουθοῦσαμε, τὴ θ' ἀπογίνει.

Καθὼς μᾶς νόμιζε πιά μακριά, ὁ Νουβαῖος ἀνασηκώθηκε στὸν ἀγκῶνα του, πήρε τὴ γαβάθα ποῦχε ἀκόμα λίγο κρῦο νερό, καὶ τὴν ἔφερε στὰ χεῖλη του. Ξαπλώθηκε κατόπι μοιρολατρικά, κι' ἀπόμεινε ἀκίνητος.

Εἶδαμε σὲ λίγο λεγεῶνες μεγάλων κόκκινων μερμηγκιῶν νὰ σκαρφαλῶνουν πάνω στὶς πτυχές τοῦ μανδύα του καὶ νὰ προχωροῦνε ὅλα μαζί πρὸς τὸ πρόσωπό του.

Τότε ἡ Μάουιν ἔτρεξε πρὸς τὸν ἐτοιμοθάνατο, λαχανιασμένη, καὶ μὲ τὰ χέρια ἐνωμένα τοῦ εἶπε:

— Συχώρεσέ μας, Ἀμποῦ-Γκουρούν, δὲν ἔχουμε τὴ δύναμη νὰ σὲ παρατήσουμε.

Ὅταν ξημέρωσε, ἡ πρώτη μου ἔγνοια ἦτανε νὰ δῶ τὸν ἄρρωστο. Εἶναι ξαπλωμένος, στὴν ἴδια θέση, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα, ἀλλὰ δὲν ἔχει πιά τὴ δύναμη νὰ μιλήσει. Ἡ Μάουιν τοποθέτησε κοντά του τὰ δροσερά φρούτα, πού μπόρεσε νὰ μαζέψει. Ἐκεῖνος, ὁμοῦς, μόλις κατορθώνει νὰ τῆς χαμογελάσει καὶ κλείνει τὰ μάτια του γιὰ νὰ μὴν τὰ ξανανοῖξει πιά.

Τὸν θάψαμε στὴ ρίζα τοῦ δέντρου ἐκεῖνου καὶ ξεκινήσαμε.

Ὅκτώ μέρες, ἡ Μάουιν καὶ γὰρ περπατούσαμε στὴν τύχη μέσα στὸ ἀτέλειωτο ἐκεῖνο δάσος. Παντοῦ βρισκαμε τὰ ἴχνη τῶν νάνων. Πρέπει νὰ μᾶς παρακολουθοῦσαν ψηλά, πάνω ἀπὸ τὰ δέντρα, περιμένοντας τὴν κατάλληλη στιγμή νὰ μᾶς ἐπιτεθοῦνε.

Πάντα ἀνήσυχτοι, πάντα μὲ καρδιοχτύπι, πηγαίναμε σὰν τὰ κυνηγημένα ζῶα, πού τρέχουν χωρὶς νὰ ἔξερουν, πού θὰ βγοῦνε. Ὁ παραμικρότερος κρότος, μᾶς ἔκοβε τὴν πνοή. Ὅταν φυσοῦσε ὁ ἀνεμος, νομίζαμε, πῶς ἀκούγαμε πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, τὰ μικρὰ ξύλινα βέλη νὰ σφυρίζουν σκίζοντας τὰ φύλλα.

Κατὰ, πού νὰ τραβήξουμε; Ἡ βλάστηση παντοῦ εἶναι τόσο πυκνή, πού δὲν ἔξερουμε, ἀπὸ πού ἀνατέλει καὶ ποῦ δύνει ὁ ἥλιος. Ἴσως μέσα στὸ βραδυὸ μισοσκόταδο νὰ γυρνοῦσαμε πλῆθος στὸ δρόμο, πού διαβήκαμε μὲ τόσον κόπο, ὀλημερίς...

Ἀλλὰ ὄχι. Τὸ ἐνστικτο μᾶς ὁδήγησε στὴν ἀκρὴ τοῦ δάσους. Τὸ ἔδαφος, τώρα, σηκώνεται ψηλότερα, τὰ δέντρα εἶναι ἀραιότερα, ὁ ἀέρας πιὸ ἐλαφρὸς.

— Πλησιάζουμε, φωνάζει χαρούμενη ἡ Μάουιν. Κοίτα, κεῖ, ψηλά, στὰ δέν-

τρα, τὸ φῶς, πού τὰ χρυσώνει! Σὲ λίγο θὰ δοῦμε τὸν ἥλιο. Τρέχα!

Ἀρχίζει νὰ τρέχει ἡ ἴδια. Ἀλλοῖμονο ὁμοῦς! Στάθηκε γρήγορα! Ἐνα αἰχμηρὸ ξύλο, φυτεμένο λοξὰ στὸ χῶμα, μῆχτηκε στὸ γυμνὸ της πόδι.

Ἀπόσπασα μὲ τὰ δάχτυλά μου τὸ δόλιο δῖπλο. Εἶναι ὁμοῖο μὲ ὅλα ἐκεῖ τὰ χόρτα. Ἡ αἰχμὴ του εἶναι μακριὰ μερικὰ ἑκατοστόμετρα καὶ ἀλλειμμένη μὲ μιὰ πρασινοκίτρινη οὐσία. Ἀναγνωρίζω τὸ δυνατό δηλητήριο, πού σκοτώνει τοὺς ἐλέφαντες καὶ τοὺς πάνθηρες, πού θὰ τολμοῦσαν νὰ πλησιάσουν στὴ χώρα τῶν νάνων.

Ἡ Μάουιν μὲ κοίταζε μὲ ἀγωνία, καθὼς σκυθρόπασε μονομιάς τὸ πρόσωπό μου. Μόλις φαίνεται τὸ τσίμπημα στὸ πόδι της, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ τὴ θανατώσει.

— Τί ἔχεις; μὲ ρωτᾷ. Γιατί εἶναι τόσο χλωμό, τὸ πρόσωπό σου; Δὲν ἦταν ὀχεντρα, μιὰ συνηθισμένη τζουινιά.

Χωρὶς νὰ τῆς δώσω ἀπόκριση, ἔχω λίγο τὴν πληγὴ καὶ πιπιλῶ αἰματωμένα τὰ χεῖλη μου, πιέζοντας τὴ σάρκα τοῦ ποδιοῦ της μὲ τὰ δάχτυλα. Δὲν ἔχει πρῖστοι. Ἡ πληγὴ ὁμοῦς προκάλεσε ἕνα μαλακὸ μικρὸ ὄγκο, πού ὁλο καὶ μεγαλώνει.

Νὰ κατάλαβε ἄραγε ἡ Μάουιν; Τὸ πρόσωπό της παίρνει τὴ ἔκφραση τῆς πιὸ φρικτῆς τρομάρας μὲ τὰ μαλλιά σηκωμένα μὲ κοιτάζει κατάματα τρέμοντας.

— Μὴν ἀνησυχεῖς, τῆς λέω, ἔχω τραβήξει τὸ δηλητήριο δὲν εἶναι τίποτα!

Ἀκούμπησε πάνω στὰ γόνατά μου καὶ τὴν ἔκλεισα μέσα στὴν ἀγκαλιά μου καθὼς ἔτρεμε σύγκορμη. Ἀπόμεινε γιὰ λίγο σιωπηλὴ καὶ σοβαρή. Τὰ μάτια της κλείσανε, σὰν νὰ μὴ θέλανε ν' ἀντικρύσουν τὸν ἐρχομὸ τοῦ θανάτου καὶ σὰν νὰ ζητοῦσαν ν' ἀποφύγουν τὸ ἀνατριχιαστικὸ του μυστήριο.

Πόσες στερήσεις καὶ πόσοι κόποι τσάκισαν τὸ γοητευτικὸ ἐκεῖνο κορμάκι!

Τ' αὐτιά εἶναι πιά διάφανα δὲν ἔχει

πιά, στὸ πηγοῦνι, τὸ λακκάκι ἐκεῖνο, πού τῆς πήγαινε τόσο χαριτωμένα τὰ μπράτσα της εἶναι ἀδύνατα, λιγνὰ κι' οἱ πλευρές της, μετροῦνται κατὰ ἀπὸ τὰ ἀσχημάτιστα ἀκόμα στηθάκια της.

Σὰν τρελλὸς παρακολουθοῦσα τὴν πρόοδο τοῦ δηλητηρίου. Τὰ μέλη τῆς Μάουιν λύγισαν, ἡ καρδιά ἄρχισε νὰ χτυπάει ἀκανόνιστα παγερὸ κρῦο τὴν κάνει ν' ἀνατριχιάζει ὡς τὰ κόκκαλα. Ξανάνοιξε τὰ μάτια καὶ μὲ κοιτάζει, μὲ ἀπερίγραπτο πόνο.

Τὰ δάκρυα κυλοῦσαν σιωπηλὰ στὰ μάγουλά της.

— Θὰ πεθάνω; ...Εἶναι ἀλήθεια, πῶς θὰ πεθάνω;

Ξεψύχισε μέσα στὰ χέρια μου.

Τὴ περισσότερο νὰ πῶ;

Μιὰ μέρα καὶ μιὰ νύχτα ὀλόκληρη, τρεπόμενος ἀπὸ τὴ χαλύνωση, πού τὴν ἐβουδίζον οἱ μεγάλοι, οἱ ἀπερίγραπτοι, οἱ ἀνέμενοι, ἔμεινα συντριμμένος στὸ πτώμα τῆς Μάουιν.

Τὴν ἔβρισκε καὶ βρῆκαν κατὰ ἄγγλοι ἀειω-πυλῶντες ἀντικροῦ, πού κυνηγοῦσαν βουβάλια ὑποπόταμους. Τοὺς ἀκολουθεῖς σὰν αὐτόματο, στὸ πλησιέστερο φυλάκιο τους.

Στὸ δωματίο, πού μοῦδωσαν ἦταν ἕνας καθρέφτης. Κοιτάχτηκα κι' εἶδα ἐκεῖ μέσα ἕνα σκελετωμένο κορμί, σκεπασμένο μὲ κουρέλια, μιὰ μορφὴ στενόμακρη, πνιμμένη στὰ γένια, ὡς τὰ φρύδια καὶ δυὸ ξερά μάτια, πού ἡ λάμψη τοῦς ἔβρουσε πιά γιὰ πάντα.

— Ἀλήθεια, ἔρχεστε ἀπὸ τὸ Οὐμπαγκί; μὲ ρώτησε ὁ διοικητής, μετὰ τὸ τραπέζι, ὅπου φάγαμε ὅλοι μαζί. Αὐτὸ εἶναι ρεκόρ καὶ θὰ ἤθελα νὰ μάθω τίς περιπέτειές σας!

Σκούπισα τὰ χεῖλη μου κι' ἄρχισα τὴ διήγησή μου. Ὅταν τέλειωσα, ὁ διοικητής ἔφερε τὸ δάχτυλο στὸ μέτωπό του καὶ τὸν εἶδα νὰ μισοκλείνει κρυφὰ τὸ μάτι στοὺς συντρόφους του.

— Εἶναι ἀδύνατο! μοῦ εἶπε μὲ βεβαιότητα. Ἀδύνατο. Τάχετε δεῖ στὸν ὕπνο σας ὅλα αὐτά. Κοιτάζετε νὰ συνέλθετε, ἀγαπητὲ κύριε... Οἱ Ἀγκουλοῦ δὲν ὑπάρχουν πουθενά.

Ἀπόδοση στὰ ἑλληνικά:
ΓΙΟΥΛΙΟΥ ΚΑΣΣΙΜΗ

Εἰκονογράφηση κειμένου:
RAYMOND DE BURRY

Συστήνουμε στους αναγνώστες μας ν' αγοράσουν το

Διάβειτέ με

Δ
Ι
Α
Β
Α
Σ
Ε
Μ
Ε

Το εβδομαδιαίο περιοδικό με τα αὐτοτελῆ συγκινητικά μυθιστορήματα πού κατέκτησε τὸν κόσμο

Πλουσιοτάτη εἰκονογράφηση
ΣΕΛΙΔΕΣ 130 — ΔΡΑΧΜΕΣ 5

ΕΚΔΟΤΑΙ ΑΛ. ΚΑΙ Ε. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΩΣΤΗΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ

Ἐπὶ τὸ δαιμόνιον τῆς φυλῆς μας
Ο ΡΩΜΗΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ

ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ

**ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΚΟΥ
ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΙΑΝΤΟΥΑ**

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΙ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙ-
ΠΕΤΕΙΩΝ, ΠΟΥ ΕΚΤΥΛΙΣΣΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΒΗΣΣΥ-
ΝΙΑ, ΜΕ ΗΡΩΕΣ ΠΕΝΤΕ ΕΞΥΠΝΟΥΣ ΡΩΜΗΟΥΣ

ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΑΙΜΟΝΙΟΝ ΤΗΣ ΦΥΛΗΣ ΜΑΣ

ΟΡΩΜΗΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ
ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΠΑΡΜΠΑΡΑΣ
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΟΥ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΚΟΥ
ΠΥΡΟΒΟΛΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΤΟΥΑ

ΥΠΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ :— Ὁ Γεώργιος Μπαρμπαράς καὶ ὁ Ἰωάννης Νταφώτης, ὑπαξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ καὶ ἀρχιφύλακες τῆς φρουρᾶς τῶν παλαιῶν φυλακῶν τοῦ Μεντρεσέ, τὴν παραμονὴν τῆς ἐκτελέσεως πέντε συναδέλφων τους (ποὺ εἶχαν καταδικαστεῖ σὲ θάνατο, γιὰτὶ ἀπῆγαγαν τὴν ἐρωμένη ἐνὸς ὑπολοχαγοῦ καὶ τὸν ἔκαναν ν' αὐτοκτονήσῃ) τοὺς λεφτερώουν κρυφὰ καὶ, φεύγουνε μαζί τους, γιὰ τὴν Ἀσία καὶ τὴν Ἀφρική.

Τὴν ὁδύσεια τῶν πέντε καταδικῶν ὑπαξιωματικῶν, ποὺ γλύττωσαν ἀπὸ τοῦ χάρου τὰ δόντια, θὰ τὴν δοῦμε πάρα κάτω.

Στὴν πρώτη συνέχεια, βρίσκουμε ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς μας, μόνο τὸ Γιώργη Μπαρμπαρά μαζί μ' ἕναν τετραπέρατο Κεφαλλονίτη σύντροφό του, τὸ Μαρῖνο Μπατιστάτο, στὸ Γαλλικὸ Τζιμπουτί. τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἰταλοαβησσυνικοῦ πολέμου τοῦ 1896.

Οἱ δυὸ αὐτοὶ ρωμηοί, γνωρίζονται στὸ Τζιμπουτί, μὲ δυὸ πλουσιώτατους ἀμερικανοὺς κυνηγοὺς λιονταριῶν—τὸν Χάυρολ καὶ τὸν Τζέφρυ—καὶ μὲ ἕνα φραγκολεβαντίνο, λαθρέμπορο ντουφεκιῶν,—τὸν Λουί—ποὺ κατορθώνει νὰ τοὺς περάσει στὴν Ἀβησσυνία, συστήνοντάς τους, γιὰ ἀξιωματικούς τοῦ ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ.

Οἱ Ἀβησσυνιοί, ποὺ εἶχαν κυριέψῃ ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς ἕξη κανόνια μὲ τὰ πυρομαχικά τους καὶ δὲν ἤξεραν νὰ τὰ μεταχειριστοῦν, ζητοῦσαν ἀξιωματικούς τοῦ πυροβολικοῦ γιὰ νὰ τὰ χειριστοῦνε. γι' αὐτὸ καὶ δέχτηκαν τοὺς δυὸ ρωμηοὺς μὲ μεγάλες τιμὲς καὶ τοὺς στέλνουν συνοδευόμενους ἀπὸ ἕναν φυταοράρη (συνταγματάρχ.) στὸ στρατόπεδο τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα. Οἱ ρωμηοί, περνᾶνε ἀπόκρημνα βουνὰ καὶ ὅταν κοντοζυγώνουν στὶς προφυλακὰς τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα, ποὺ δὲ φαίνονται οὔτε μὲ γυμνὸ μάτι, οὔτε μὲ τηλεσκόπιο, ὁ φυταοράρης, μέσα στὴν ἐρημιὰ τῶν βουνῶν, σκαλίζει μ' ἕνα παράξενο κέρατο:

Διὰ μιᾶς ἀπὸ τὸ ριζοβοῦνι ἴσαμε τὸ πῆλωμα τῆς πλαγιάς, ὥσπου ἔπερνε τὸ μάτι τους, ἄρχισαν νὰ ξεφυτρώνουν, σὰν νὰ σχίζαν τὴ γῆ καὶ βγαίνανε ἀπὸ μέσα ἕνα σωρὸ Ἀβησσυνιοὶ πολεμιστές.

Ὁ Κεφαλλονίτης ἔκαμνε τὸ σταυρὸ του.

Δὲν μπορούσε νὰ φαντασθεῖ τέτοιον «θάμμα», καθὼς ἔλεγε.

Ὅλοι ἐκεῖνοι ἦσαν μαῦροι ἀγριάνθρωποι μὲ μπόλικα, κατάμαυρα σὰν κάρβουνα μαλλιά, μ' ἀστραφτερά μάτια καὶ ντυμένοι ὁμοιόμορφα, δηλαδὴ φοροῦσαν ἕνα ροῦχο σὰν πουκαμίσσα ἄσπρη, μὰ καταλερωμένη ἀπὸ τὸ λαιμὸ ἴσαμε κάτω ἀπὸ τὰ γόνατά τους.

Ξεσκούφωτοι καὶ ξυπόλητοι, εἶχανε μοναδικὰ ὅπλα ἀπὸ ἕνα κοντάρι ὃ κα- θέναν, τὴ χάριπα, καὶ στὴ μέση τους κρεμότανε μιὰ κυρτὴ μαχαίρα σὰν χα- τζάρι καὶ σὰν γιαταγάνι.

Χαιρετάγανε ὅλοι ἀπὸ μακριὰ τὸ φυταοράρη καὶ τηράγανε μὲ μεγάλη περιέργεια τὸ Μπαρμπαρά καὶ τὸ Μα- ρῖνο.

Φαίνεται ὅμως, ὅτι διαδόθηκε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀκολουθίας τους ὅτι ἦσαν ρωμηοὶ καὶ ἀκόμη περιεσώ- τερο, πὼς ἦσαν φοβεροὶ καὶ τρομεροὶ κανονιέρηδες. ποὺ ἐρχόντουσαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα νὰ βάλουνε μπροστὰ τὰ κανόνια τους, ποὺ κείτονταν ἀχρηστὰ.

Σὲ λίγο τοὺς περικυκλώσανε καμμιὰ

πεννηνταριά Ἀβησσυνιοὶ ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς πολεμιστὰς τοῦ Ρὰς Ἀλούλα.

Ἦσαν οἱ πρῶτοι, ποὺ ἀντὶ κοντάρι εἶχανε ζωμένη τὴ χατζάρα καὶ βα- στάγανε στὰ χέρια τους ντουφεκία.

Μὲ τὸν ἀρχηγό τους μίλησε ὁ φυ- ταοράρης καὶ ὅλοι μαζί τότε ξεκίνη- σαν γιὰ τὸ στρατηγεῖο, νὰ ποῦμε, τοῦ Ρὰς Ἀλούλα.

Περπάτησαν ὅλη τὴν ἡμέρα, νυχτώ- θηκαν σὲ κάποιον μικρὸ ὁροπέδιο, κοι- μήθηκαν σ' ἕνα σκίσιμο μεγάλο ἐνὸς βράχου, τουρτούρισαν ἀπὸ τὸ κρύο, γιὰτὶ ὁ Ρὰς εἶχε ἀπαγορεύει ν' ἀνάψει ἢ παραμικρὴ φωτιά, καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ, ἔπειτα ἀπὸ κάνα δυὸ ὄρες δρόμο, βρεθήκανε στὸ στρατη- γεῖο τοῦ Ρὰς Ἀλούλα.

Ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος Ρὰς, ποὺ ἔπειτα ἀπὸ λίγο μίλαγε γι' αὐτὸν ὁλος ὁ κό- σμος, εἶχε πάρει μήνυμα ἀπὸ τὴν προη- γούμενη ἡμέρα γιὰ τὴν ἀφίξη τῶν δύο ρωμηῶν κανονιέρηδων καὶ εἶχε στείλει τιμητικὴ συνοδεία νὰ τοὺς προῦπαν- τήσῃ, ἔκανε ντεζασμάκη καὶ δυὸ μπα- λαμπαράδες, σὰν νὰ λέμε δηλαδὴ ἕναν ὑποστράτηγο καὶ δυὸ ταγματαρ- χαίους.

Ἡ ὑποδοχὴ ἦταν ἐγκάρδια.

Τοὺς πήρανε στὴ μέση καὶ μ' ἕνα τοῦρνο ντασιλιέρηδες, ποὺ οὔτε ὁ Κεφαλλονίτης μπόρεσε νὰ καταλάβῃ, ἀπὸ ποῦ ξεφυτρώνανε μπροστὰ τους, τραβήξαν μ' ἕναν ἀπερίγραπτο θόρυ- βο καὶ φωνὲς στὸ στρατηγεῖο τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα, ποὺ θὰ τοὺς περίμενε μ' ὅλο τὸ ἐπιτελεῖο του.

Δηλαδὴ ἕνα σωρὸ ζωηροῦς, ἀνήσυ- χους καὶ ἀγριωποὺς μαῦρους ξεσκού- φωτους καὶ ξυπόλυτους, ποὺ ἦταν ἐρωματωμένοι μὲ χατζάρια, μαχαίρια, ψυσεκλίκια καὶ παληοτοῦφεκα, γκρά- δες, παληοσασεπὸ καὶ παληοκαραμ- πίνες.

Ὁ Ρὰς-Ἀλούλας ἦταν ἕνας ψιλό- λυγνος καὶ ἀγριωπὸς Ἀβησσυνιός, ποὺ τὰ κατάμαυρα μάτια του βγάζανε σπίδες.

Τοὺς χαιρέτησε καὶ τοὺς προσεφώ- νησε μὲ λίγα λόγια, ἀλλὰ σταράτα.

—Καλῶς ἦρθατε, παλληκάρια, τοὺς εἶπε, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ποὺ εἶναι φίλη μας κι' αὐτὴ κι' ὁ βασιληᾶς της. Μά- θατε, πὼς μπλέξαμε σὲ ἄδικο πόλεμο μὲ τοὺς Ἰταλοὺς, ποὺ ἦρθαν νὰ μᾶς σκλαβώσουνε καὶ νὰ μᾶς πάρουνε τὶς πολιτεῖες μας καὶ τὰ χωριά μας...

Κατὰ τὴ συνήθεια τῶν μεγάλων Ἀβησσυνῶν ἔφτυσε τρεῖς φορὲς στὸν ἄερα γιὰ νὰ διώξῃ τὰ κακὰ πνεύματά καὶ συμπλήρωσε τὴν προσφώνησή του:

—Εἴμαστε γερά παλληκάρια καὶ ἀ- ποφασισμένοι νὰ νικήσουμε ἢ νὰ πε- θάνουμε, ἔχουμε καὶ κανόνια, ποὺ τὰ πήραμε ἀπ' τοὺς Ἰταλοὺς, μὰ δὲν ξέ- ρουμε νὰ τὰ τραβήξουμε... Ἐλόγου- σας, γενναῖοι Ρωμηοί, εἴσαστε κανο- νιέρηδες. Θὰ σᾶς παραδώσουμε τὰ κα- νόνια καὶ θὰ πολεμήσουμε μαζί σὰν ἀδέρφια.

Ὁ Κεφαλλονίτης συνέστησε στὸ Μπαρμπαρά:

—Πρέπει νὰ βγάλεις λόγο, τοῦ εἶπε.

—Τί νὰ πῶ, μωρὲ Μπατιστάτε;

—Τί νὰ πῆς;

—Ναί, μωρὲ Μαρῖνο, τί νὰ τοὺς πῶ;

—Πές τους, πὼς ἡ ψυχὴ σου πλημ- μύρισε ἀπὸ χαρὰ.

—Ὁραῖα...

—Πὼς εἴμαστε εὐτυχεῖς, ποὺ θὰ πολεμήσουμε στὸ πλευρὸ τους.

—Πολὺ ὁραῖα.

—Καί, πὼς εἴμαστε οἱ μεγαλύτεροι κανονιέρηδες στὸν κόσμον.

—Μωρὲ αὐτὸ εἶναι πολὺ χοντρό, πὼς νὰ τὸ πῶ;

—Δὲν τοὺς βλέπεις, πὼς εἶναι βώ- δια; ὅτι κι' ἂν τοὺς πῆς, θὰ τὸ χά- ψουνε. Ἐμπρὸς κουράγιο. Αὐτοὶ δὲν ξέρουνε, τί τοὺς γίνεται.

Ὁ Μπαρμπαράς τότε τοὺς ἔβγαλε τσάτρα-πάτρα ἕνα λόγο, καὶ τοὺς εἶπε τὰ λόγια, ποὺ τοῦχε πῆ ὁ πονηρὸς καὶ ἐπιτήδειος Κεφαλλονίτης.

Ὁ Ρὰς-Ἀλούλας καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ μεγάλου μπουλουκιοῦ του, φαίνεται, πὼς βιαζόντουσαν νὰ δοῦνε, πὼς θὰ κομαντάριζαν τὰ κανόνια οἱ

δυὸ ρωμηοὶ ἀξιωματικοὶ τοῦ πυροβολικοῦ.

Τὸ στρατηγεῖο του, ὁ Ρὰς, τῶς ἀπάνω σ' ἓνα μικρὸ ὄροπέδιο καὶ ἐκεῖ σιμὰ στὴν κατασκήνωση τῶν στρατηγῶν εἶχανε σύρει, μὲ μεγάλο κόπο, δυὸ ἀπὸ τὰ κανόνια, ποῦχανε κάνει πλιάτσικο ἀπὸ τὴν πρώτη μικρὴ Ἰταλικὴ φάλλαγγα, ποῦχανε ἐξοντώσει καθ' ὅλοκληρίαν μὲ ἐνέδρα μέσα στὴ στενωπὸ τῆς Γκαμουρά.

Ὁ Ρὰς Ἀλούλας μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς του, ντεζασμάκηδες, φυταοράηδες, κανιασιμάκηδες καὶ μπαλαμπαράδες, ὁδήγησε τοὺς δυὸ ρωμηοὺς στὸ μέρος, ποὺ εἶχανε τὰ ἀρπαγμένα κανόνια.

— Νά τα, τοὺς εἶπε, ἐδῶ τᾶχουμε... Βάλτε φωτιά νὰ σᾶς θαυμάσουμε καὶ μεῖς.

Ἀπὸ τοὺς δυὸ ρωμηοὺς ὁ Ἡπειρώτης, καθὼς ἐξηγήσαμε προηγουμένως, ἦτανε γερός πυροβολητής, ἀλλὰ ὁ ἄλλος, ὁ Κεφαλλονίτης, δὲν εἶχε ἰδέα ἀπὸ κανόνια.

Ὁ Μπαρμπαράς, μόλις ἔρριξε ἓνα μάτι στὰ κανόνια, αἰσθάνθηκε μεγάλη χαρά.

Εἶδε, πὼς ἦτανε τὰ ἴδια κανόνια μὲ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Δηλαδή Κρούπ, ὁπισθογεμῆ τῶν ἐπτὰ καὶ πέντε, στὴ διάμετρο.

Τὰ ἴδια κανόνια, ποὺ τὰ εἶχε δουλέψει γερά καὶ στὴν Ἀθήνα καὶ στὴ Λάρισα καὶ εἶχε ἀναδειχθεῖ πρώτης τάξεως πυροβολητής καὶ γι' αὐτὸ εἶχε γίνεи λοχίας μέσα σὲ δυὸ χρόνια.

— Τὸ νοῦ σου, εἶπε στὸ Μαρίνο, νὰ τηράξεις μὲ μεγάλη προσοχή, τί θὰ κάνω ἐγώ.

— Καλῶς.

— Νὰ προσέξεις πολὺ, τί θὰ σοῦ πῶ.

— Καλὰ βοὲ ἀδερφέ.

— Καὶ νὰ μὴν κάνεις τίποτα τοῦ κεφαλιοῦ σου.

Μαζί μὲ τὸ Μαρίνο, τότε ὁ Μπαρμπαράς ζύγωσε τὸ πρῶτο κανόνι καὶ ἄρχισε νὰ τὸ ἐξετάζει.

Εἶδε, πὼς ἦτανε γερά καὶ πρὸ παντὸς ἀδικτα στὰ σκοπευτικὰ μηχανή-

ματα καὶ στὰ κλείστρα.

Ἐξέτασε ἔπειτα καὶ τοὺς κυλίσαντες καὶ εἶδε, πὼς ἦτανε σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση.

— Ἐ, πὼς τὰ βλέπεις τὰ πράματα, τὸν ρωτοῦσε σιγὰ ὁ Μαρίνος.

— Καλὰ, πολὺ καλὰ, τοῦλεγε ὁ Μπαρμπαράς.

Τί λές, θὰ πετύχουμε;

— Πρέπει νὰ ξετάσω τὰ βλητοφόρα, νὰ δῶ τὰ μαρουτῖα καὶ τίς ὀβίδες.

Πάρα πέρα εἶχανε τὰ βλητοφόρα τῶν κανονιῶν, ποὺ ἦτανε γεμάτα ἀπὸ τίς ὀβίδες καὶ τὰ σακκίδια ἀπὸ τὸ μαρουτῖ.

Φαίνεται, πὼς οἱ φουκαράδες οἱ Ἰταλοὶ δὲν θὰ προκάνανε ὄχι μόνον νὰ ρίξουνε κανονιά, ἀλλὰ οὔτε νὰ ταχτοποιηθοῦνε.

Θὰ τοὺς πέσανε ἀπάνω σὰν δαιμόνοι οἱ Ἀβησσυνοὶ καὶ θὰ τοὺς κατασφάζανε στὸ ἀμὴν.

Ἀπάνω στὰ κανόνια, καὶ στὸ σωλῆνα καὶ στοὺς κυλίσαντες καθὼς καὶ στὰ βλητοφόρα, ἦτανε μαῦρο καὶ ξεραμμένο σὲ πολλὰς μεριές ἀνθρώπινο αἷμα, ἀπόδειξη, πὼς οἱ πυροβοληταὶ θὰ σφαγήκανε ἐπὶ τόπου.

Ὁ ἴδιος Ρὰς Ἀλούλας παρακολουθοῦσε ἀπὸ κοντὰ τὸν Μπαρμπαρά καὶ τὸν Μαρίνο, στὴν ἐξέταση, καὶ ρωτοῦσε διαρκῶς, πὼς τὰ βρίσκει καὶ ἂν μπορεῖ νὰ τὰ δουλέψει.

Ὁ Μπαρμπαράς, ποῦτανε ἀνθρώπος ψυχραίμος καὶ θετικός, τὸν ἐβεβαίωσε μὲ πεποίθηση, πὼς θὰ δουλεύανε γερά.

— Μωρὲ Γιώργη, μωρὲ στρατηγέ μου, τοῦ εἶπε ὁ Κεφαλλονίτης, μποροῦμε νὰ ρίξουμε μερικὲς κανονιές νὰ τοὺς ξαφνιάσουμε καὶ νὰ μᾶς θαυμάσουνε περισσότερο;

— Μποροῦμε, ἀπάντησε μὲ πεποίθηση ὁ πρῶτος λοχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ.

— Ἀφοῦ, μποροῦμε, μωρὲ τζενεράλο μου, κάθεσαι καὶ καμαρώνεις ἀκόμα;

— Τί θές νὰ κάνω.

— Νὰ τὸ τραβήξουμε...

— Καὶ συμπλήρωσε τὴ φράση του:

— Ἐξέρις μωρὲ, τί κόλπο εἶνε αὐτό;

Ὁ Γιώργης ὁ Μπαρμπαράς, στραφικὴ σιτὸν Ρὰς Ἀλούλα, ποὺ παρακολουθοῦσε μὲ μεγάλη προσοχή καὶ περιμένε τὴ γνώμη τοῦ ρωμηοῦ κανονιέρη, καὶ τοῦ εἶπε μὲ τὸν Ἀβησσυνό, ποὺ κατόρθωνε τσάτρα-πάτρα νὰ τοὺς κάνει τὸν διερμηνέα.

— Ἐνδοξότατε στρατηγέ Ρὰς Ἀλούλα, ἂν θέλεις μποροῦμε νὰ ρίξουμε γιὰ νὰ δοκιμάσουμε τὰ κανόνια.

— Θέλω καὶ παραθέλω, ἀκούστηκε ὁ Ρὰς μὲ τὴν ἀφέλεια καὶ τὴ χαρὰ τοῦ πρωτόγονου ἀνθρώπου.

* *

Ἀπεφάσισαν τότε νὰ κάνουνε τὸ κόλπο τους, καθὼς ἔλεγε ὁ Κεφαλλονίτης.

— Τὸ νοῦ σου, τζενεράλο μου, μὴν πάθουνε κανένα φιάσκο, μουρμούρισε στὸ Μπαρμπαρά ὁ Μαρίνος.

— Τί λές, βοὲς μπερμπάντη, τοῦ ψιθύρισε ὁ Μπαρμπαράς, αὐτὰ τὰ κανόνια τῶν ἐπτὰ καὶ πέντε τοῦ Κρούπ ἐγὼ τὰ παίζω στὰ δάχτυλα.

Ὅταν μιλάγανε μεταξύ τους, μιλάγανε σιγαλὰ γιὰ νὰ μὴ τοὺς πάρει τ' αὐτὶ τοῦ Ἀβησσυνοῦ, ποὺ ἤξερε λίγα ρωμέικα καὶ τοὺς ἔκανε τὸν διερμηνέα.

Ὁ Ἡπειρώτης μιὰ καὶ πῆρε τὴν ἀπόφαση, ἔρριξε γύρω τὴ ματιά του.

Ἀφοῦ θάρριχνε ἤθελε νὰ ρίξει ἀπάνω σὲ στόχο.

Εἶχε πεποίθηση στὸν ἑαυτὸ του καὶ στὴ σκοπευτικὴ του ἐπιτηδειότητα καὶ ἤθελε μὲ τὸ πρῶτο νὰ κάνει μεγάλη ἐντύπωση στοὺς Ἀβησσυνούς.

Ἀπὸ τὸ ψήλωμα τοῦ ὄροπέδιου, ποὺ βρισκόντουσαν, ἄνοιγε μπροστὰ τους ἓνα βαθὺ φαράγγι καὶ ἀπέναντι μιὰ πλαγιά ἄλλου βουνοῦ.

Στὴν πλαγιά ἐκείνη καθὼς καὶ σ' αὐτὴ, ποὺ βρισκόντουσαν ἀπάνω, ἦτανε δῶθε κείθε σκόρπια μερικὰ μεγάλα καὶ φουντωμένα δένδρα καὶ σὲ λίγες μεριές ἦτανε μαζεμένα, ὄχι περισσότερα ἀπὸ τέσσερα πέντε ἀπ' αὐτὰ τὰ δένδρα.

— Τί κοιτᾷς; τὸν ρώτησε ὁ Κεφα-

λωνίτης.

— Νὰ βρῶ στόχο.

— Μωρὲ θὰ ρίξεις ἀπάνω σὲ στόχο;

— Ἀμ' τί, στὸ βρόντο, μιὰ καὶ θὰ ρίξουμε πρέπει νὰ φκιάσουμε τὸ κόλπο τέλειο.

Διάλεξε γοργὰ στὴν ἀπέναντι πλαγιά ἓνα μέρος, ποὺ ἦτανε τρία τέσσερα δένδρα.

Παρουσιάζανε καλὸ στόχο γιατί τὰ φώτιζε καλὰ καὶ ὁ ἥλιος.

Τᾶδειξε στὸ Μαρίνο.

— Νά, τοῦ εἶπε, ἐκεῖ θὰ ρίξω.

— Τὸ νοῦ σου, μωρὲ Γιώργη, παί- ζομαι τὴν τύχη μας.

— Μὴ φοβάσαι τίποτα. Εἶμαι μέσα στὴ δουλειά μου.

Φώναξε τὸν διερμηνέα καὶ δείχνοντας τὸ σημεῖο, ποὺ διάλεξε γιὰ στόχο, στὸν Ρὰς Ἀλούλα, τοῦ ἐξηγήσε, πὼς μὲ δυὸ τρεῖς κανονιές θὰ τὰ τσάκιζε καὶ θὰ τὰ ἔκαιγε κεῖνα τὰ δένδρα.

Ὁ Ρὰς Ἀλούλας, ποὺ δὲν εἶχε χαμπάρι ἀπὸ κανόνια ἔδειξε μιὰ μεγάλη ἐκπληξη.

Σὰν νὰ τοῦ φάνηκε ἀδύνατο αὐτό, ποὺ τοῦ εἶπε ὁ γεμῆς κανονιέρης.

— Τόσο μακρυνά; ρώτησε.

— Ἀκόμα μακρύτερα.

Ἄρχισε τότε ἀμέσως ἡ προπαρασκευὴ γιὰ τίς κανονιές.

Τὰ ὁπισθογεμῆ πυροβόλα τοῦ Κρούπ, πρῶτοῦ βορθοῦν τὰ ταχυβόλα κανόνια, δὲν γεμίζανε μὲ φυσίγγιο μονοκόματο ἀλλὰ μὲ ὀβίδια καὶ μὲ σακκίδιο μαρουτιοῦ.

Στὰ βλητοφόρα ἦτανε μέσα θήκες, ποὺ βάζανε ἄλλοῦ τὸ μαρουτῖ, σὲ σακκίδιο, καὶ ἄλλοῦ τὴν ὀβίδα.

Ἄνοιγαν τὸ κλείστρο τοῦ κανονιοῦ, τοποθετοῦσαν πρῶτα στὸ στόμιο τὴν ὀβίδα, ἔπειτα τὸ σακκίδιο μὲ τὸ μαρουτῖ, κλείνανε καλὰ τὸ κλείστρο, τοποθετοῦσαν τὸ καψοῦλι, σκοπεύανε καὶ τραβούσανε τὸ σχοινὶ τοῦ καψοῦλιου.

Ὁ Μπαρμπαράς γύρεψε πέντε ἔξη γερούς Ἀβησσυνούς καὶ τοὺς διέταξε νὰ μετατοπίσουν ἓνα κανόνι καὶ ἓνα βλητοφόρο στὴν θέση, ποὺ τοὺς εἶπε καὶ ποὺ εἶχε διαλέξει πρῶτῃτερα γιὰ

τὴν πυροβολήση.

Ὅλοι οἱ Ἀθησσυνοί, ἀρχίσανε νὰ παρακολουθοῦν μὲ μεγάλη ἀνησυχία καὶ μεγάλο ἐνδιαφέρον ἀπὸ τὸν Ρὰς-Ἀλούλα ὡς τὸν τελευταῖο πολεμιστὴν.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς τοποθέτησε τὸ κανόνι ἐκεῖ, πὺν βρῆκε καλλίτερα.

Ἄνοιξε τὸ κλείστρο καὶ τήραξε καλὰ τὸ σωλῆνα του μᾶς καὶ εἶχανε σκοουριάσει τὰ αὐλάκια.

Τὰ βρῆκε σὲ καλὴ κατάσταση.

Ἐσκυψε τότε καὶ πῆρε τὴν ἀπόστασιν.

Τεχνίτης καθὼς ἦτανε, σκόπευε καὶ στὸ κανόνι τὴν ὑπολόγισε 3.200 μέτρα.

Τότε γέμισε τὸ κανόνι.

Ἐβαλε τὴν ὀβίδα, τὴν πρόσεξε καλὰ, ἔπειτα τὸ σακκίδιο μὲ τὸ μαρούτι.

Ἐκλείσε τὸ κλείστρο μὲ μεγάλη προσοχή.

Ὑπολόγισε τὸν ἀνατροχασμό, δηλαδή τὸ κλώτσημα τοῦ κανονιοῦ, καὶ κατόπιν ἔσκυψε καὶ σκόπευε μὲ μεγάλη προσοχή.

— Ἀκουσε, εἶπε τοῦ Μαρίνου, κάνε καὶ σὺ, πῶς σκοπεύεις καὶ πῶς κἀτι κάνεις τέλος πάντων, γιὰ νὰ μὴ σὲ πάρουνε γιὰ σκάρτο, καθὼς εἶσαι.

Ἐπειτα ἀπὸ ἓνα δυὸ λεπτά ὁ Γιώργης ὁ Μπαρμπαρᾶς, πὺν ἔγινε κατόπιν ἀπὸ ἓνα χρόνον, μεγάλους καὶ πολὺς πλάϊ στὸν Αὐτοκράτορα Μενελίκ, ἔροιξε τὴν πρώτη κανονιά.

Ἀλλὰ ὡς πὺν νὰ ρίξει τὴν πρώτη κανονιά, ἐκεῖνα τὰ δυὸ τρία λεπτά, πὺν μεσολαβοῦσαν, ἔρριξαν σὲ μεγάλη ἀγωνία ὅλους τοὺς Ἀθησσυνοὺς καὶ περισσότερον ἀπὸ ὅλους τὸ στρατηγὸν τοὺς τὸ Ρὰς Ἀλούλα.

Ὁ φοβερὸς ἐκεῖνος Ρὰς, πὺν ἀναδείχθηκε ἔπειτα ἀπὸ ἓνα μῆνα μεγάλος πολέμαρχος, εἶχε μεγάλη ἀνησυχία γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κανονιάς.

Νευρικός καὶ ἀνήσυχος, παρακολουθοῦσε τοὺς δυὸ ρωμηοὺς καὶ δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ τοῦ κάνει μεγάλη ἐντύπωση ἡ ψυχραιμία τους.

Μαθημένοι στὸν πόλεμον τοῦ κονταριοῦ καὶ τοῦ σπαθιοῦ, πὺν οἱ πολεμιστὰι εἶναι σπίθες στὴ σβελλτάδα καὶ

στὴ γρηγοράδα, δὲν μπορούσε νὰ νοιώσει, πῶς ὁ Γιώργης ὁ Μπαρμπαρᾶς, ἔξέταζε μὲ τόση ψυχραιμία τὸ κανόνι καὶ τὸ γέμιζε καὶ τὸ ἄνοιξε καὶ τὸ κλείνει, χωρὶς νὰ βιάζεται καθόλου.

Ὁ Κεφαλλονίτης, ὁ Μαρίνος ὁ Μπατιστάτος, ἔκανε τὸν ἀνήσυχον καὶ τὸ νευρικό καὶ ἅμα τοῦ εἶπε ὁ Μπαρμπαρᾶς νὰ κάνει, πῶς σκοπεύει γι' αὐτούς, προκαλέσει περισσότερον τὴν προσοχὴ τῶν Ἀθησσυνέων καὶ τοῦ Ρὰς Ἀλούλα, γιὰτὶ γονάτιζε, σηκωνόταν, ἔσκυβε, κοίταγε τὸ μακρυνὸ στόχον στὰ δέντρα τῆς ἀπεναντινῆς πλαγιάς καὶ ἔκανε μὲ τὰ κόλπα του νὰ φαίνεται, πῶς αὐτὸς ἦτανε ὁ φοβερός σκοπευτὴς τοῦ κανονιοῦ.

Μιὰ στιγμὴ, ὁ πρῶν λοχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ, στράφηκε στὸ Ρὰς - Ἀλούλα καὶ τοῦ φώναξε ρωμέϊκα :

— Ἐνδοξότατε καὶ ἱερώτατε Ρὰς...

Τοῦδειξε τὰ δέντρα τῆς ἀπεναντινῆς πλαγιάς.

— Βλέπετε αὐτὰ τὰ δέντρα : μὲ τρεῖς κανονιὲς θὰ τὰ τσακίσω καὶ θὰ τοὺς βάλω καὶ φωτιά.

Ὁ διερμηνέας τοὺς τᾶπε Ἀθησσυνέϊκα τσάτρα-πάτρα καὶ κεῖνοι φάνηκαν, πῶς δεῖχανε κάποια δυσπιστία.

Πῶς σὲ τόση μεγάλη ἀπόστασις θὰ κατόρθωνε ὁ ρωμὸς νὰ τσακίσει καὶ νὰ βάλει φωτιά στὰ δέντρα.

Οἱ Ἀθησσυνοὶ δὲν εἶχαν ἀκόμα ἰδέαν κανονιοῦ, γιὰτὶ οἱ φουκαράδες οἱ Ἰταλοί, τὰ δυὸ δηλαδή ἀποσπάσματα τοῦ συνταγματάρχου Τοζέλλ καὶ τοῦ ταγματάρχου Γκαλιάνο, εἶχανε καταστραφεῖ κατ' ὁλοκληρία, προτοῦ προκάνουν οἱ πυροβοληταὶ ὅχι νὰ ρίξουν ἀλλὰ οὔτε νὰ παρατάξουν τὰ κανόνια τους.

Τοὺς εἶχανε στήσει τέτοιες κρυφές καὶ τεχνικὲς παγίδες, πὺν πέσανε ἀπάνου τους σὰ δαιμόνοι καὶ τοὺς κατασφάξανε στὸ φτερό.

Ἐπειτα ἀπὸ κείνη τὴν κουβέντα, ὁ Μπαρμπαρᾶς διέταξε τὸ Μαρίνον νὰ σταθεῖ πλάϊ στὸ κανόνι.

— Κοίταξε ρε, τοῦ εἶπε, γιὰτὶ τὸ κανόνι θὰ κροτήσῃ καὶ μορεῖ νὰ σὲ

σακατέψῃ.

Γοργὰ τότε, ἀφοῦ ξαναξέτασε τὴ σκόπεψη, τράβηξε τὸ σκοινὶ καὶ ἡ κανονιά ἔσκασε μὲ φοβερὸ κρότον.

Ὁ καπνὸς ἀπὸ τὴ μαύρη μαρούτη χύθηκε σύννεφο καὶ ἡ λάμψη, μέσα στὸ μαῦρον σύννεφο, φάνηκε σὰ ρομφαία.

Διὰ μιᾶς ἄρχισε νὰ οὐρλιάζει ἡ ὀβίδα καὶ τὸ οὐρλιαχτὸ τῆς ἔφευγε μακρὰ στὴν ἀπεναντινὴ πλαγιά.

Λίγα δευτερόλεπτα περάσανε καὶ ἄλλο θέαμα φανερώθηκε στὰ πυκνὰ δέντρα, πὺν ἔσκασε ὁ Μπαρμπαρᾶς.

Καπνὸς δηλαδή κι' ἐκεῖ, φλόγα μεγάλη καὶ δεύτερος κρότος.

Οἱ Ἀθησσυνέϊκοι τὰ χάσανε.

Ἄλλοι σήκωσαν τὰ χέρια ψηλά, κρατῶντας τὰ κοντάρια τους, ἄλλοι φωνάζαν κι' ἄλλοι μείνανε μὲ τὸ στόμα μισάνοιχτο καὶ τηράγανε τοὺς δυὸ ρωμηοὺς.

Ἡ ὀβίδα, πὺν ἔροιξε ὁ Μπαρμπαρᾶς, ἦταν ἀπὸ τίς λεγόμενες στὰ κανόνια τοῦ Κρούπ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης «Κρουσιφλεγείς».

Δηλαδή ἦτανε ὀβίδα γεμάτη μὲ μαρούτη καὶ μὲ καψοῦλι στὴ μύτη, πὺν ἅμα χτύπαγε ἀπάνω σὲ σκληρὸ μέρος ἔπαιρνε φωτιά, ἔσκαγε καὶ μαζὶ μὲ τὴ φλόγα καὶ τὸν καπνὸ, πὺν ἔβγαίνει ἀπὸ τὴν ἐκρηξὴ τοῦ μαρουτιοῦ, πὺν ἦτανε γερὰ ταπωμένο μέσα τῆς, σκόρπαγε θρυμματισμένα κομμάτια τὸ μαντέμι.

— Μωρὲ μπράβο !... Διὰ νὰ ! φώναξε ὁ Μαρίνος ὁ Μπατιστάτος, γεμάτος χαρὰ.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς ὅμως προσηλωμένος καὶ ἀφοσιωμένος καθὼς εἶχε μάθει, τοῦ φώναξε αὐστηρά :

— Ἄς τίς σαχλαμάρες καὶ γρήγορα πιάσ' τὴ ρόδα.

— Θὰ φορτώσουμε !...

— Τί νὰ φορτώσουμε μωρὲ ; θὰ ξαναφέρουμε γρήγορα τὸ κανόνι στὴ θέσιν του, θὰ ξαναγιومίσουμε καὶ θὰ ρίξουμε.

— Περίφημα.

— Ἄς τὰ λόγια καὶ πιᾶσε δουλειά.

Κάνε, ὅτι σοῦ λέω γώ.

Τὸ κανόνι εἶχε κάνει ἀνατροχασμό. Εἶχε δηλαδή κλώτσησει.

Τὸ ἀρπάξανε μὲ τὰ χέρια, καὶ τὸ ξαναβάλανε στὴ θέσιν του.

Ὁ Μπαρμπαρᾶς ἄνοιξε τὸ κλείστρο γιὰ νὰ ξεθυμάνει ὁ καπνός, ἔδωκε τὸ μάκτρο, δηλαδή τὸ κοντάρι μὲ τὴ βούρσα, πὺν σκουπίζανε τὸ ἔσωτερικὸ τοῦ σωλῆνα τοῦ κανονιοῦ, ἔπειτα ἀπὸ, τὸ πολὺ, δυὸ τρεῖς κανονιὲς, γιὰ νὰ τὸν καθαρίζουνε ἀπὸ τὰ ὑπολείμματα τῆς μαύρης μαρούτης, πὺν καταργήθηκε ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρὸ μὲ τὴν ἄκαπνη, κι' ἐνῶ ὁ Μπατιστάτος σκούπιζε γερὰ τὸ σωλῆνα, ὁ Μπαρμπαρᾶς κουβάλησε γοργὰ κι' αὐτὸς τὴ δεύτερη ὀβίδα καὶ τὸ σακκίδιο τῆς μαρούτης.

Τὸ κανόνι ἦτανε νέον, Κρούπ, καὶ πρώτης τάξεως.

Τὸ ξαναγεμίσανε γρήγορα, σημαδέψανε καὶ τώρα ἀντὶ τοῦ Μπαρμπαρᾶ τράβηξε τὸ σκοινὶ τῆς καψούλας ὁ Κεφαλλονίτης.

— Τράβα τώρα τοῦ λόγου σου, τοῦ εἶπε ὁ Ἡπειρώτης, τὸ σκοινὶ γιὰ νὰ φανεῖ, πῶς κἀτι κάνεις.

— Κάνω καὶ παρακάνω, μουρμούρισε ὁ Μαρίνος.

Τὸ κανόνι ἦτανε καλὰ κανονισμένο. Κρότησε πάλι.

Παρουσίασε τὸ ἴδιον μεγαλοπρεπὲς στατο θέαμα καὶ ἀκουσμα καὶ ἡ ὀβίδα μ' ἓνα οὐρλιαχτὸ πέτυχε πάλι στὰ ἴδια δέντρα καὶ ἔσκασε, καθὼς ἡ πρώτη.

Ἀλλὰ τὴ φορὰ αὐτὴ ἀπὸ τὰ λίγα δέντρα τοῦ στόχου ἄρχισε νὰ βγαίνει περισσότερος καπνός.

— Τὴν ἀνάψαμε τὴ φωτιά, μωρὲ Γιώργη, εἶπε ὁ Μαρίνος.

— Τώρα μὲ τὴν τρίτη θὰ τὴν ἀνάψουμε γερά, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μπαρμπαρᾶς.

Τρία-τέσσερα λεπτά καταφέραν νὰ ρίξουνε καὶ τὴν τρίτη ὀβίδα.

Ἡ πυρκαγιά ἀνάψε τώρα ἀπὸ δυὸ τρεῖς μεργιές.

Ὁ καπνὸς φούντωνε, κατάμαυρος, καὶ ἀνάμεσά του ἄρχισαν νὰ φαίνονται οἱ πρώτες μικρὲς φλόγες.

Οἱ Ἀθησσυνοὶ κατενθουσιαστήκανε.
Ὁ Ρὰς Ἀλούλας ἀνοιξε τὴν ἀγκαλιά
του στὸ Γιώργη τὸ Μπαρμπαραῖ.

Τὸν ὀνόμασε μεγάλο καὶ γενναῖο ἀ-
δελφὸ τοῦ μεγάλου καὶ γενναίου ἑλληνι-
κοῦ ἔθνους,
ποῦ ἔχει τό-
σους φοβε-
ροὺς καὶ τρο-
μεροὺς κα-
νονιέρηδες
καὶ τοῦ εἶπε,
πὼς θὰ τὸν
ἔστειλε ἀμέ-
σως στὸν Αὐ-
τοκράτορα
Μενεῖλιν μα-
ζὶ μὲ τὴν συ-
νοδεία, ποῦ
τοῦ ἔπρεπε.

* * *
Ἀλλὰ τό-
σος ἦταν ὁ
ἐνθουσιασ-
μὸς τοῦ Ρὰς

Ἀλούλα, ποῦ
τοὺς ἔκανε ἀ-
μέσως ἕνα ἀ-
πὸ τὰ τιμη-
τικώτερα δῶ-
ρα, ποῦ κά-
νανε οἱ Ἀ-
βυσσηνοὶ τῆς
ἐποχῆς ἐκείνης.

Οἱ δύο ρωμηοὶ τὸν εἶδαν, νὰ χτυ-
πάει τὸ κοντάρι του τρεῖς φορές κά-
τω καὶ νὰ τὸ σηκώνει ἄλλες τρεῖς
φορές ψηλά.

Τὴν τρίτη φορὰ τὸ κράτησε ὀρθί-
ο καὶ ἔβγαλε κάτι φωνάρες, ποῦ οἱ ρω-
μηοὶ δὲν καταλάβαινε, τί ἔλεγε, μὰ
νοιώσανε, πὼς ἔλεγε κάτι τι μεγάλο
καὶ ἐπίσημο, γιατί ὅλοι οἱ καπεταναῖ-

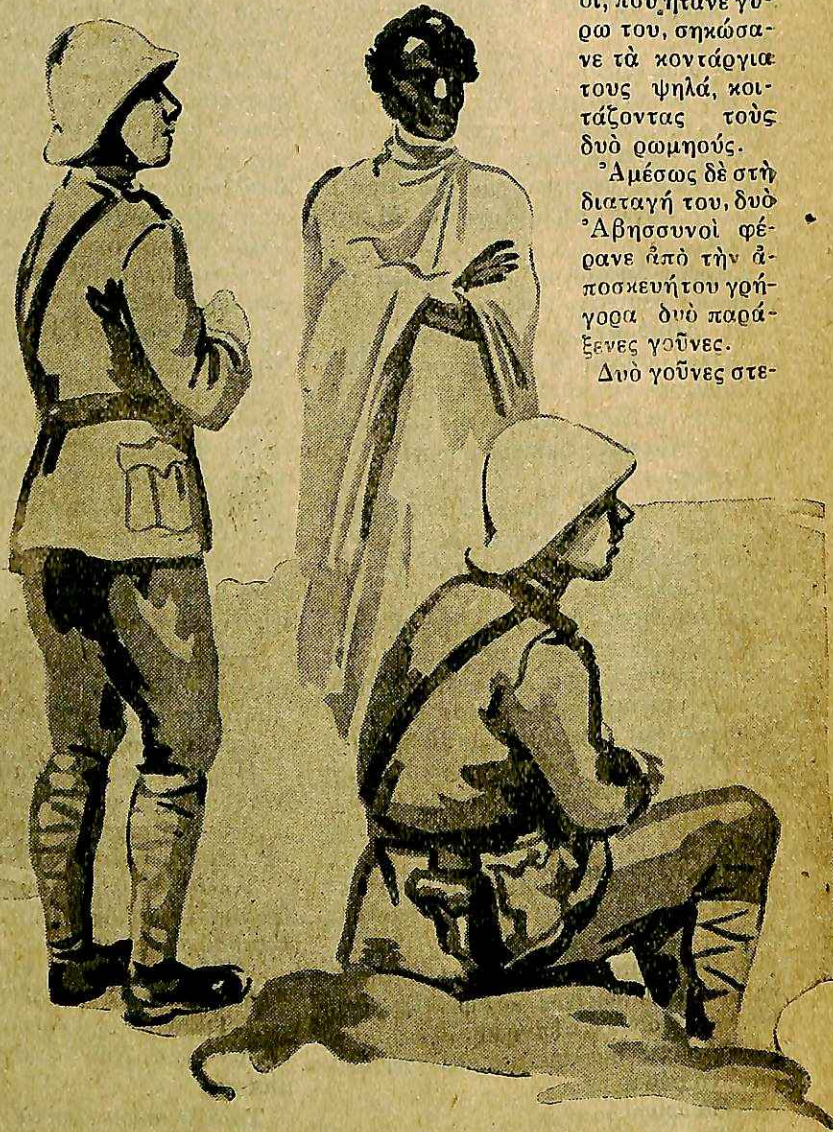
οι, ποῦ ἦταν γύ-
ρω του, σηκώσα-
νε τὰ κοντάργια
τους ψηλά, κοι-
τάζοντας τοὺς
δύο ρωμηοὺς.

Ἀμέσως δὲ στὴ
διαταγὴ του, δύο
Ἀθησσυνοὶ φέ-
ραν ἀπὸ τὴν ἀ-
ποσκευὴ του γρή-
γορα δύο παρά-
ξενες γούνες.

Δύο γούνες στε-

νόμακες καὶ μὲ μακρὰ μαλλιά, ποῦ
μοιάζανε σὰ μαλλιά καὶ σὰν τρίχες.

Ὁ Ρὰς Ἀλούλας, πῆρε τὴ μιὰ γούνα
καὶ μὲ μεγάλη σοβαρότητα, λέγοντας
λόγια, ποῦ δὲν τὰ νοιώθανε οἱ δύο

ρωμηοί, τὴν κάθισε ἀπάνου στὸ
σβέγκο τοῦ Μπαρμπαραῖ.

Ἀμέσως ἔπειτα πῆρε τὴν ἄλλη γούνα
ἀπὸ τὰ χεῖρα τοῦ ἀκολουθίου του καὶ
τὴν κάθισε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο στὸ
σβέγκο τοῦ Μαρίνου.

—Τί ναι τοῦτο, μωρὲ Γιώργη,
μουρμούρισε ὁ Μαρίνος.

Οἱ δύο ἐκεῖνες γούνες ἦταν χαίτες
ἀπὸ λιοντάργια, ποῦ κατὰ τὸ ἔθιμο
τῆς Ἀβυσσηνίας εἶχανε δικαίωμα νὰ
τὴ φορᾶνε στὸ σβέγκο τους μὲ τὴν
ἄκρη κρεμαστὴ μπροστὰ στὸ στῆθος
τους, μονάχα οἱ μεγάλοι ἀρχηγοί, οἱ
εὐπατρίδαι, καὶ οἱ γενναϊότε-
ροι τῶν πολεμιστῶν.

Τόση ἦταν ἡ χαρὰ καὶ ἡ
εὐχαρίστηση τοῦ Ρὰς Ἀλούλα,
ποῦ τοὺς ἐτίμησε ἀμέσως μὲ

περσότερα κανόνια, ποῦ ὁ Θεὸς καὶ ἡ
παλληκαργιά μας μᾶς βοήθησε καὶ
πῆραμε ἀπὸ τοὺς ἄδικους Ἰταλιάνους,
ποῦ ἤρθανε νὰ κυριεύσουν τὴν πατρί-
δα μὲ καὶ ἀπὸ ἐλεύθερους νὰ μᾶς
κάνουν σκλάβους.

Καὶ ὁ Ρὰς Ἀλούλας δείχνοντας ἀπὸ
τὸ ψῆλωμα ἐκεῖ μὲ μεγαλοπρεπῆ χει-

ρονομία κα-
τὰ τὴ διεύ-
θυνση, ποῦ
φαινόnton-
σαν βου-
νοκορφές,
τοὺς συμ-
πλήρωσε τὰ
λόγια του :

—Νά !...
Ἀπὸ κεῖ ἀ-
νεβαίνουνε

κεῖνο τὸ διακριτικὸ σημεῖο, μπροστὰ
στὸ ὁποῖο κάθε Ἀθησσυνὸς πολεμι-
στὴς ἔδειχνε βαθὺ σεβασμό.

—Καὶ τώρα, τοὺς εἶπε, μεγάλοι
καὶ γενναῖοι Ἕλληνες ἀδελφοί, θὰ
σᾶς συνοδεύσει μιὰ σπουδαία καὶ τι-
μητικὴ συνοδεία, γιὰ νὰ πᾶτε ἀμέσως
στὸν αὐτοκράτορά μας, τὸ γενναϊό-
τερο καὶ ἀνδρειότερο λιοντάρι τῆς Ἀ-
βυσσηνίας, στὸν Μενεῖλιν.

Αὐτὸς θὰ σᾶς τιμήσει, ὅπως πρό-
πει στὴν ἀξία σας, καὶ αὐτὸς ἔχει τὰ

οἱ ἄδικοι Ἰταλιάνοι. Ἐχουν πολὺ στρα-
τὸ καὶ πολλὰ κανόνια. Μὰ τίποτα δὲ
θὰ τοὺς γλυτώσει ἀπὸ τὸ δίκαιο χα-
μό... Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιατί
τὸ δίκιο εἶναι μὲ τὸ μέρος μας, θὰ
τοὺς κλείσουμε μέσα σὲ φαραγγία καὶ
θὰ σκλαβώσαμε ὅλους, ὅσοι δὲ μᾶς
γυρέψουνε, ἔλεος... Δὲ θ' ἀφήσουμε κα-
νένα παλληκάρι τους ζωντανό.

Τόνισε μὲ πεποίθηση, πὼς ὁ Θεὸς
εἶναι μαζί τους.

—Καὶ γι' αὐτὸ μᾶς ἔστειλε, τοὺς

εἶπε, ἀπὸ τὸ μεγάλο ἔθνος τῶν ἐλλήνων, ποὺ ἦταν πάντα φιλικό μας καὶ ἀδελφικό, δυὸ τρομεροὺς καὶ φοβεροὺς κανονιέρηδες, σὰν καὶ σᾶς.

* *

Στὸ μεταξὺ εἶχε κανονιστεῖ ἡ συνοδεία γιὰ τοὺς δυὸ ρωμηοὺς, ποὺ θὰ στελνόντουσαν στὸν Μενελίκ.

Ἀλλὰ τίς ἴδιες στιγμές, ποὺ γινότανε ἡ ἀπονομή τῶν δυὸ ὥραιων, ἀληθινά, τομαργιῶν ἀπὸ τῆ χαίτη λεόντων, ἡ φωτιά ἀπέναντι, ποὺ εἶχε μπάσει ὁ Μπαρμπάρᾶς τίς τρεῖς κανονιές, πῆρε δρόμο.

Τὰ λιγοστά ξέχωρα δέντρα εἶχαν ἀρπάξει φωτιά καὶ καιγόντουσαν, σὰν λαμπάδες.

— Ἐμπρός, γενναῖοι ἀδελφοί Ἕλληνες, τοὺς φώναξε ὁ Ρᾶς Ἀλούλας, ἡ συνοδεία σας εἶναι ἔτοιμη. Θὰ πάτε, ὅπως σᾶς ἀξίζει, μὲ ὅλες τίς τιμές τῶν ἀρχηγῶν, ποὺ παίζουσε στὰ χέρια τοὺς τὰ φοβερά κανόνια, ὅπως παίζανε οἱ γενναῖοι μας τίς χάρπιες καὶ τὰ χατζάρια τους.

* *

Ὁ μέγας Αὐτοκράτωρ τῆς Ἀβησσυνίας τότε Μενελίκ, ἦτανε μὲ τὸ στρατό του στὴν πλαγιά ἐνὸς βουνοῦ, ποὺ λεγότανε Μπάουρα καὶ βρισκότανε σὲ ἀπόσταση δυὸ ἡμερῶν δρόμο ἀπὸ τὴ μεριά, ποῦχε πιάσει ὁ Ρᾶς Ἀλούλας.

Οἱ ἡμέρες ἐκεῖνες γιὰ τὴν Ἀβησσυνία ἦσαν πολὺ κρίσιμες γιὰτὶ μιὰ μεγάλη καὶ ἰσχυρὰ Ἰταλικὴ φάλαγγ ἀπὸ εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες ταχτικὸ Ἰταλικὸ στρατό, ὑπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ στρατηγοῦ Βαρατιέρι, ἀνέβαινε πρὸς τὴν Ἀδουα καὶ μὲ ἰσχυρὸ πυροβολικό γιὰ νὰ τὴν καταλάβει καὶ διαχωρίσει σὲ δύο τὰς δυνάμεις τῶν Ἀβησσυνῶν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ δώσουμε οὐτοὺς ἀναγνώστες μας νὰ ἐννοήσουν, πῶς καὶ διατὶ συνέβαιναν τὰ γεγονότα ἐκεῖνα καὶ εἶχε ἐκραγῇ ὁ πόλεμος μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἀβυσσηνίας, πρέπει νὰ

παραθέσουμε ἐδῶ μιὰ μικρὴ, ἀλλὰ σαφὴ περίληψη, πῶς ἔφθασαν τὰ πράγματα στὸ σκληρὸ ἐκεῖνο πόλεμο.

Ἡ Ἀβησσυνία εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς ἀρχαιότερες χῶρες τοῦ κόσμου.

Ἡ ὑπαρξὴ τῆς στηρίζεται ἀπάνου εἰς μίαν παράδοσιν καὶ ἀνάγεται εἰς τὴν μυθολογικὴν ἐποχὴν τοῦ κατακλισμοῦ τοῦ Νῶε.

Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ υἱὸς τοῦ Νῶε Χοὺμ ἢ Χοὺς ἦρθε εἰς τὴν Αἰθιοπία καὶ ἦρε ἐκεῖ ἀνθρώπους κατοικοῦντας μέσα εἰς τρώγλας καὶ εἰς σπάλαια, τοὺς συνεκέντρωσε, κατῶρθωσε νὰ χτίσει τὴν πρώτην ἱστορικὴν πόλιν, τὸ Ἀξοῦμ, καὶ ἔθεσε τὴν πρώτην βᾶσιν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐπλάσθη κατόπιν ἡ Αἰθιοπικὴ αὐτοκρατορία.

Ἡ παράδοσις ὁμιλεῖ περὶ τῆς πρώτης μεγάλης αὐτοκρατείας τῶν Αἰθίοπων, ἡ ὁποία ἐλέγετο Μακέδα καὶ εἶναι γνωστὴ εἰς τὴν ἱστορία ὑπὸ τὸ ὄνομα Βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ.

Ἀπὸ τῆ Βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ ἀρχίζει ἡ πραγματικὴ συγκρότησις τοῦ μεγάλου κράτους τῆς Αἰθιοπίας, ἀπὸ τοῦ ὁποίου κατάγονται οἱ Ἀβησσυνοί.

Ἡ Μακέδα εἶχε μεταβεῖ στὰ Ἱεροσόλυμα διὰ νὰ θαυμάσει τὸν σοφώτατον βασιλέα Σολομῶντα, ἐκεῖ ὅμως ἐγεννήθη σφοδρὰ ἀγάπη μεταξὺ τοῦ Σολομῶντος καὶ τῆς Μακέδας καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα αὐτὸν ἐγεννήθη ὁ πρῶτος ἰσχυρὸς καὶ μέγας βασιλεὺς τῆς Αἰθιοπίας, ὑπὸ τὸ ὄνομα Μενελίκ ὁ πρῶτος. Ὑπάρχουν πολλοὶ ἀποδείξεις ἀπὸ τὰς γενομένας ἀνασκαφάς, ἀποδείξεις ἀπὸ τὰ νομίσματα, χρυσᾶ, χαλκᾶ καὶ ἀργυρᾶ, διὰ τὴν Αἰθιοπία εἶχε ἀνθίσει ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ὁ ἀρχαῖος Ἑλληνικὸς πολιτισμός.

Κατόπιν, ἐπὶ τῶν διαδόχων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, οἱ Πτολεμαῖοι, ποὺ ἦσαν κύριοι τῆς Αἰγύπτου ἦρθαν εἰς ῥῆξιν μὲ τοὺς Ἀβησσυνοὺς καὶ κατέλαβον μὲ ἰσχυρὰ στρατεύματα τὸ Τιγρέ καὶ τὴν Ἀξοῦμ, κατὰ τινα μάλιστα παράδοσιν, ἡ ὁποία σώζεται μέχρι σήμερον στὴν Ἀβησσυνία καὶ αὐτὸς ὁ

Μέγας Ἀλέξανδρος ἔφθασε μέχρι τῆς Αἰθιοπίας καὶ μάλιστα ἡ παράδοσις ἐπιμένει, διὰ τὸ Μέγας Ἀλέξανδρος προσέφερε θυσίαν εἰς τοὺς Θεοὺς εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν Ἀξοῦμ καὶ ἔκτισε μέγαν βωμὸν εἰς τὸν Θεὸν Ἀρην.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν Ἀβησσυνίαν διεδόθη κατὰ τὸν τέταρτον μ. Χ. αἰῶνα, καὶ κατὰ τὸ 350, ἀπὸ Ἑλληνα ἔμπορο, ὀνόματι Φρουμέντιον, καὶ καταγόμενον ἢ ἀπὸ τὴν Τήνον ἢ ἀπὸ τὴν Ταρσόν.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ ἀναφέρουν τὴν παράδοσιν αὐτὴν μετὰ συγκινήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης καὶ ἀναγνωρίζουν, διὰ εἰς τοὺς Ἑλλήνας ὀφείλουν τὴν προσχώρησιν των εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Αὐτὸς, ὁ ἴδιος Φρουμέντιος, ἐγεννήθη καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Αἰθιοπίας.

Ὑπάρχει ἓνα βιβλίον, πολὺ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Ἀβησσυνίαν, τὸ ὁποῖο ἔχει γραφῆ ἀπὸ ἓναν Ἑλληνα ἱατρόν, ὀνόματι Παρίσην, πολὺ γνωστὸν εἰς τοὺς παλαιοὺς Ἀθηναίους. Ὁ Παρίσης αὐτὸς εἶχε κληθεῖ ἀπὸ τὸν βασιλέα Μενελίκ καὶ ἐχρησίμευσε ὡς πρῶτος ἱατρός τοῦ βασιλέως καὶ τῆς Ἀβησσυνίας.

Κατὰ τὴν μακρὰν περίοδον τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου, οἱ Αἰθίοπες ἦσαν φίλοι καὶ σύμμαχοι τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ πολλὰκις ἐπολέμησαν, ὡς σύμμαχοι αὐτῶν ἐναντίον ἄλλων λαῶν, εἰδολολατρικῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐχθροὶ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

Μεγάλοι καὶ σκληροὶ ἀγῶνες πρὸς τοὺς Τούρκους χαρακτηρίζουν ἔπειτα, ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, τὴν ἱστορίαν τῆς Χριστιανικῆς Αἰθιοπίας, εἰς τὰ ἐδάφη τῆς ὁποίας οἱ Εὐρωπαῖοι ἐνεφανίσθησαν πολὺ βραδύτερον καὶ πρῶτοι ἐξ ὅλων οἱ Πορτογάλοι.

Οἱ Πορτογάλοι, ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν Χριστόφορον Δὲ Γάμα, ἐπολέμησαν ὡς σύμμαχοι τῶν Ἀβησσυνῶν κατὰ τῶν Τούρκων.

Μακρότατοι καὶ σκληρότατοι ἀγῶ-

νες ἀποτελοῦν τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀβησσυνίας διὰ μέσου ὅλων τῶν αἰώνων καὶ μέχρι τοῦ 1850 ὁπότε ἡ Ἀβησσυνία ἐγένετο ἰσχυρὸν κράτος, ὑπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ Ρᾶς Κάσα, ὅστις πολεμιστὴς ἀκατάβλητος καθυπέταξε ὅλας τὰς ἄλλας φυλὰς καὶ ἀνηγορεύθη αὐτοκράτωρ, ὑπὸ τὸ ὄνομα Θεόδωρος. Ἀλλὰ μοιραῖως ὁ αὐτοκράτωρ Θεόδωρος, ὡς ἐκ τοῦ ἀτιθάσσου χαρακτῆρος του περιήλθεν εἰς ῥῆξιν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν καὶ προεκληθῆ ἐκ τούτου πόλεμος σκληρός, ὁ ὁποῖος κατέληξε εἰς τὴν νικηφόρον ἐισβολήν, ἐντὸς τῆς Ἀβυσσηνίας ἰσχυρὰς φάλαγγος Ἀγγλικοῦ στρατοῦ, εἰς τὴν ἦταν τῶν Ἀβησσυνῶν καὶ εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν τοῦ γενναίου καὶ ὑπερήφανου αὐτοκράτορος Θεοδώρου. Ὁ αὐτοκράτορ τοῦ Ἀγγλικοῦ σώματος καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος τῆς Αἰθιοπίας, ἱεροκήρυξ καὶ ἱεροποιὸς ἦτο ὁ λόρδος Νάπιερ, ὁ ὁποῖος ἐπὶ κεφαλῆς 32.000 ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἐπιτομήν, ἀπώθησε τὸν Θεόδωρον καὶ τὸν ἐπολιόρκησεν εἰς τὰ Μάγδαλα.

Οἱ Ἀβυσσηνοὶ στερούμενοι καθ' ὁλοκληρίαν νέων ὀπλῶν καὶ μαχόμενοι μὲ ἀκόντια καὶ τόξα, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνθέξουν εἰς τὰ πυροβόλα τῶν Ἀγγλων καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Θεόδωρος, διὰ νὰ περισώσει ἀπὸ τῆς μεγαλυτέρας φθορᾶς τὸν λαόν του, ἐσυνθηκολόγησε, ἀλλὰ μετὰ τὴν ὑπογραφήν τῆς συνθήκης, θεωρῶν αὐτὸν ἠττημένον καὶ ἀτιμασμένον, ἠτύκτονησεν ἐμπήξας τὸ ἐγχειρίδιόν του εἰς τὴν καρδίαν.

Μετὰ τὸν νευρικὸν ἐκεῖνον αὐτοκράτορα, τραγικὴ τύχη ἀνέμενε καὶ τὸν διάδοχόν του Ἰωάννην, ὅστις διεκρίνετο διὰ τὸν ἀκρότατον φιλελληνισμόν του. Ὁ Ἰωάννης ἐφονεύθη μαχόμενος κατὰ τῶν Δερβισῶν ἐξωθεν τοῦ Ὀμβουρμαν καὶ τὸν διεδέχθη ἐπὶ τοῦ θρόνου ὁ Μενελίκ.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Μενελίκ ἐγένετο ὁ μέγας πρὸς τοὺς Ἰταλοὺς πόλεμος καὶ ἡ Ἰταλικὴ καταστροφὴ τῆς Ἀδουας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀρχηγὸς τοῦ Ἀβησσυνιακοῦ πυροβολικοῦ, τὸ ὁποῖον, καθὼς εἵπομεν, εἶχε συγκρο-

τηθεῖ ἀπὸ λάφυρα Ἰταλικῶν πυροβολαρχιῶν, ἦτο δ' ἀπὸ τὴν Ἡπειρον πρώην λοχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ, Γεώργιος Μπαρμπάρης, καὶ ὑπαρχηγὸς ὁ Κεφαλωνίτης Μαρτῖνος Μπατιστάτος.

* *

Ἐδῶ ὀφείλομεν νὰ ἐξηγήσωμεν, πῶς εὐρέθησαν οἱ Ἰταλοὶ εἰς τὴν Ἀβησσυνίαν καὶ ποῖοι ἦσαν οἱ λόγοι, ποῦ ἐγένετο αὐτὸς ὁ πόλεμος.

Στὰ 1885, οἱ Ἀγγλοὶ ἀγωνιζόμενοι κατὰ τῶν ὁπαδῶν τοῦ Μαχδῆ, στὸ Σουδάν, καὶ ἐπιζητοῦντες ἀνακούφισιν ἀπὸ τῆς μεγάλης πίεσεως, τὴν ὁποίαν ὑφίσταντο ἀπὸ τοὺς ἐξεγερθέντας Αἰγυπτίους καὶ Σουδανούς, ἐξήτησαν νὰ ἐπιτύχουν τὴν σύμπραξιν καὶ ἄλλης Εὐρωπαϊκῆς δυνάμεως, καὶ ἐπέτυχαν νὰ πείσουν τὴν Ἰταλίαν, νὰ καταλάβει τὴν Μασσάβαν καὶ νὰ ἐπιχειρήσει ἀποικιακὴν πολιτικὴν πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ Ἰταλία τότε διηυθύνετο ἀπὸ τὸν πολιτικὸν Φραγκίσκον Κρίστι, ὁ ὁποῖος ἐπιζητοῦσε ἀποικιακὴν ἐξάπλωσιν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἰταλικῶν δυνάμεων.

Εἰς τὰς 5 Δεκεμβρίου τοῦ 1885, ὁ Ἰταλὸς ναύαρχος Καῖμι κατέλαβε τὸν λιμένα τῆς Μασσάβας καὶ ὕψωσε τὴν Ἰταλικὴν σημαίαν.

Πολὺ γρήγορα οἱ Ἰταλοὶ ἄρχισαν νὰ ἐπεκτείνουν τὴν μικρὰν λωρίδα τῆς ἄρχικῆς κατοχῆς τῶν, καταλαμβάνοντες διάφορα σημεῖα πρὸς τὸ ἐσωτερικόν.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ ἄρχισαν νὰ ἀνησυχοῦν διὰ τὴν Ἰταλικὴν προέκτασιν περίξ τῆς Μασσάβας καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Μενελικ ἀπήτησε ἀπὸ τοὺς Ἰταλοὺς νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν προέλασιν καὶ νὰ περιοριστοῦν μόνον εἰς τὴν Μασσάβαν.

Ἀρχηγὸς τῶν Ἰταλικῶν δυνάμεων εἰς τὴν Μασσάβαν ἦτο ὁ στρατηγὸς Ζενέ, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον ἀπέρριψε τὴν ἀξίωσιν τοῦ Μενελικ, ἀλλὰ καὶ κα-

τέλαβε μίαν ὀχυρὰν διάβασιν, Μαραμούν, εἰς ἀπόστασιν ἑβδομήντα χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς Μασσάβας.

Αἱ πρῶται ἐχθροπραξίαι ἤρχισαν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1887.

Οἱ Ἰταλοὶ εἶχον καταλάβει καὶ ὀχυρώσει τρεῖς θέσεις, τὴν Σαάταν, τὴν Μπούαν καὶ τὴν Ἀράφαλη, νείχαν δὲ πρὸ τῆς Μασσάβας ὀχυρώσει τὴν θέσιν Ἀρκίκο.

Ἡ Μασσάβα τότε ἦτο τὸ στόμιον τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς διὰ τὴν Ἀβησσυνίαν, κατὰ σύμπτωσιν δὲ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1887, ὁ αὐτοκράτωρ Μενελικ εἶχε παραγγεῖλει πέντε χιλιάδες ὅπλα εἰς τὴν Γαλλίαν, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀποσταλεῖ πρὸς παραλαβὴν εἰς τὸν λιμένα τῆς Μασσάβας.

Ὅταν ὅμως οἱ Ἀβησσυνοὶ κατήλθον διὰ νὰ τὰ παραλάβουν, ὁ στρατηγὸς Ζενέ ἠρνήθη νὰ τὰ παραδώσει καὶ ὁ πόλεμος ἤρχισε ἀμέσως.

Ἡ πρώτη μάχη μεταξὺ Ἰταλῶν καὶ Ἀβησσυνῶν ἔγινε εἰς τὴν Δόγανη.

Εἰκοσιτέσσαρες ἀξιωματικοὶ καὶ πεντακόσιοι στρατιῶται Ἰταλοὶ ἀπὸ μίαν φάλαγγα τρισχιλίων ἀνδρῶν, προσεβληθεῖσαν ἀπὸ τοὺς Ἀβησσυνούς, ἐφονεύθησαν ἐπὶ τόπου.

Ὁ στρατηγὸς Ζενέ ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσει καὶ νὰ ἐγκαταλείψει ὅλα τὰ προκεχωρημένα ὀχυρά.

Ἐγκατέλειπε τὴν Σαάταν, τὴν Μπούαν καὶ τὴν Ἀράφαλην, καὶ περιορίσε τὰς δυνάμεις του εἰς τὴν πρὸ τῆς Μασσάβας ὀχυρωμένην θέσιν Ἀρκίκο.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ τοῦ ἔστειλαν τελεσίγραφον, ἀπαιτοῦντες κατηγορηματικῶς τὴν παράδοσιν τῶν ὅπλων τῶν, ἐν ἐναντίῳ δὲ περιπτώσει τοὺς εἰδοποίησαν, ὅτι θὰ τοὺς πέτοῦσαν στὴν θάλασσα.

Ὁ στρατηγὸς Ζενέ ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψει.

Παρέδωκεν τὰ πεντακισχίλια ὅπλα καὶ ἤρχισε διαπραγματεύσεις μετὰ τοὺς Ἀβησσυνούς.

Ἀλλὰ ἀπεδείχθη κατόπιν, ὅτι αἱ

διαπραγματεύσεις εἶχαν σκοπὸν νὰ παρελκύσουν τὴν ὑπόθεσιν καὶ νὰ δώσουν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον εἰς τὴν Ἰταλίαν νὰ συγκεντρώσει δυνάμεις εἰς τὴν Μασσάβαν καὶ ν' ἀπειλήσει τοὺς Ἀβησσυνούς.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ ἔπесαν εἰς τὴν παγίδα.

Μετὰ μακρὰς διαπραγματεύσεις, ὑπεγράφη στὶς 2 Μαΐου τοῦ 1889, συνθήκη μεταξὺ Ἀβησσυνῶν καὶ Ἰταλῶν εἰς τὴν Οὐτσαλην διὰ τῆς ὁποίας, συνθήκης εἰρήνης, πλὴν τῶν ἄλλων καθορίζοντο τὰ ὅρια τῆς Ἰταλικῆς κατοχῆς εἰς παραλιακὴν λωρίδα βάθους μεταξὺ 30 καὶ 50 χιλιομέτρων.

* *

Δὲν ἐπέρασαν ὅμως ἡ ὀλίγοι μῆνες καὶ ἤρχισαν νέαι καὶ σοβαρότεροι προστριβοὶ μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἀβησσυνίας.

Οἱ Ἰταλοὶ ἤρχισαν πάλι νὰ ἐπεκτείνονται εἰς τὸ ἐσωτερικόν καί, ὅταν συγκέντρωσαν ἱκανὰς δυνάμεις, ἔδωσαν εἰς ἄρθρα τινὲς τῆς συνθήκης τῆς Οὐτσαλης ἐρμηνείαν ἐντελῶς αὐθαίρετον.

Ἡζήσαν δηλαδὴ, ὅπως ἡ Ἀβησσυνία διεξάγει μόνον διὰ μέσου τῆς Ἰταλίας πᾶσαν συζήτησιν ἐπὶ οἰασδήποτε ὑποθέσεως μετὰ ξένου κράτους.

Τοῦτο ἀπετέλει θεμελιώδη μείωσιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀβησσυνίας, ἡ ὁποία κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐτίθετο ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τῆς Ἰταλίας.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ ἐξηγέρθησαν, ὁ Μενελικ διεμαρτυρήθη καὶ ἡ κατάσταση γενικῶς ἤρξατο περιπλεκομένη εἰς ἀτελευτήτους συνεννοήσεις καὶ συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι διήρκεσαν μέχρι τοῦ 1892, ὁπότε ἡ Ἰταλία ἐπέσθη, ὅτι θὰ ἠναγκάσθη ἢ νὰ ἀντιμετωπίσει διὰ τῶν ὅπλων τὸν κίνδυνον τῆς ἀπωλείας τῆς ἀποικίας τῆς ἢ ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλείψει τὴν Μασσάβαν ἀμαχητί.

Ἐπρωτίμηνε τὸ πρῶτο.

Καὶ ἀκόμη περισσότερον, νὰ προσβάλλει τοὺς Ἀβησσυνούς, νὰ εἰσχα-

ρήσει βαθύτερον εἰς τὴν χώραν τῶν καὶ νὰ ἐδρῷσει ἀποικίαν ἰσχυροτέραν.

Εἰς τὸ 1892, ἀπεστάλη εἰς τὴν Μασσάβαν, ὡς γενικὸς ἀρχηγὸς ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι, ὁ ὁποῖος ἀντικατέστησε ἄλλον στρατηγόν, ὀνόματι Γκοντόλφι, τὸν ὁποῖον ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Κρίστι ἐκρίνε ὡς διστακτικόν.

Ὁ Βαρατιέρι ἤρχισε ἀμέσως ἀντιμετωπίζων κατάστασιν πολὺ δύσκολον, ἐπικίνδυνον καὶ πολὺπλοκον. Ὁ Μενελικ ἀπῆτει τὴν ἀναθεώρησιν τῆς συνθήκης τῆς Οὐτσαλης.

Οἱ Ἀβησσυνοὶ κατὰ μέτωπον καὶ οἱ δερβίσοι τοῦ Κορδοφάν κατὰ πλευρὰν ἠπειλῶν τοὺς Ἰταλοὺς· οἱ ἰθαγενεῖς ἀρχηγοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν δηλώσει ἐν τῷ μεταξὺ φιλίαν εἰς τοὺς Ἰταλοὺς, ἤρχισαν νὰ ἀποσχιροῦν ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον καὶ νὰ τοὺς ἐγκαταλείπουν.

Ὁ Βαρατιέρι, τολμηρὸς καὶ ἐπιδέξιος στρατηγός, ἀπεφάσισε μίαν ἐκροβιστικὴν προέλασιν καὶ ἀναγνώρισαν συνάμα.

Ἐσχημάτισε εἰς τὴν Ἀσμάραν μίαν ἰσχυρὰν φάλαγγα πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ καὶ ἀνῆλθε μέχρι τῆς Ἀδουας χωρὶς νὰ συναντήσῃ τὴν παραμικρὰν ἀντίστασιν.

Παρέμεινε εἰς τὴν Ἀδουαν ἐπὶ δύο ἑβδομάδας καὶ κατόπιν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὀχυρωμένην βάσιν του, τὴν Ἀσμάραν.

Εὐτύχημα διὰ τὸν Βαρατιέρι ἦτο, ὅτι παρέμεινε στὴν Ἀδουα ὀλίγας μόνον ἡμέρας.

Ἐὰν παρέτεινε τὴν διαμονὴν του θὰ ὑφίστατο συμφορὰν διότι οἱ Ἀβησσυνοὶ ὑπὸ τὸν Ρὰς Μαγκάσαν, τὸν ὁποῖον ὁ Βαρατιέρι ἐπίστευσε ὑποχωροῦντα πανικόβλητον, προέβαινε εἰς ἐπιθετικόν στρατηγικὸν ἐλιγμόν, διὰ τοῦ ὁποῖου θὰ ἐπέπιπτε ἐναντίον τῶν νώτων τοῦ Βαρατιέρι καὶ θὰ τὸν ἀπέκοπτε καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὰς βάσεις του, ἀλλὰ οἱ Ἀβησσυνοὶ δὲν ἐπρόφθασαν νὰ συμπληρώσουν τὸν ἐλιγμόν, καὶ οἱ Ἰταλοὶ ἐπα-

νήλθον σῶοι εἰς τὴν Ἀσμάραν.

Ταῦτα συνέβαινον τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1894.

Οἱ Ἀθησσυνοὶ ἤρχισαν ἐφαρμόζοντες κατὰ τῶν Ἰταλῶν τὸ προσφιλές των σχέδιον.

Νὰ τοὺς πείσουν δηλαδή, ὅτι τοὺς φοβοῦνται καὶ ὅτι μὴ δυνάμενοι νὰ ἀντισταθοῦν κατ' αὐτῶν ὑποχωροῦν.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐσήμαινε τίποτε ἄλλο παρὰ παγίδα, διὰ τῆς ὁποίας νὰ τοὺς ἀπομακρύνουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερο ἀπὸ τὰς βάσεις των, νὰ τοὺς περικλείουν ἐντὸς κλεισωριῶν καὶ φαραγγῶν καὶ ἐκεῖ ἀποκόπτοντες αὐτοὺς καθ' ὁλοκληρίαν νὰ τοὺς περιζώσουν καὶ νὰ τοὺς καταστρέψουν.

Αὐτὸ δὲ καὶ συνέβη.

* *

Ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1895 ἐγένετο ἀρχὴ πλέον ἑνὸς συνεχοῦς καὶ ἀδιακόπου κλεφτοπολέμου, μὲ μίαν ἀτελεύτητον σειρὰν συμπλοκῶν καὶ μικρομαχῶν, κατὰ τὰς ἀποίας οἱ Ἀθησσυνοὶ προσβαλλόμενοι ὑπεχώρουν πάντοτε.

Ὁ Βαρατιέρι ἔπεσεν εἰς τὴν παγίδα. Οἱ Ἀθησσυνοὶ κατόρθωσαν νὰ τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὰς βάσεις του καὶ νὰ τοῦ ἐπιτεθοῦν κατόπι μὲ ὅλας τὰς δυνάμεις των.

Στὰς 24 Μαρτίου τοῦ 1895 ὁ Βαρατιέρι κατέλαβε τὸ Σεναφέ, εἰς ἀπόστασιν 120 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς Μασσάβας, καὶ τὴν 25 τοῦ ἰδίου μηνὸς κατέλαβε τὸ Ἀδιγρὰτ, ἄλλα 60 χιλιόμετρα νοτίως τοῦ Σεναφέ.

Τὸ Ἀδιγρὰτ ὁ Βαρατιέρι τὸ ὀχύρωσε, ἐκεῖ δὲ πληροφορηθεὶς, ὅτι δύο ἐκ τῶν ἰσχυροτέρων στρατηγῶν τῶν Ἀθησσυνῶν, ὁ Ρὰς Ἀλούλας καὶ ὁ Ρὰς Μαγκάσα εὗρίσκοντο ἐνθεν καὶ ἐνθεν τοῦ Ἀδιγρὰτ, εἰς ἀπόστασιν 30 καὶ 40 χιλιομέτρων, ἔστειλε ἰσχυρὰ ἀποσπάσματα διὰ νὰ τοὺς καταδιώξουν.

Ἀλλὰ τόσον ὁ Ρὰς Ἀλούλας ὅσον καὶ ὁ Ρὰς Μαγκάσα, ἐφαρμόζοντες τὸ

γενικὸν σχέδιον τοῦ Μενελίκ, ἀπεσύρθησαν ἀκόμη περισσότερον καὶ ὁ Βαρατιέρι, πιστεύων ὅτι τοὺς καταδιώκει ἀπεμακρύνετο ὁλοὲν ἀπὸ τὰς βάσεις του.

Κατέλαβε τὸ Ἀδιγρὰτ καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Μακάλε, τὸ ὁποῖον καὶ ὠχύρωσε.

Ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν τίποτε ἄλλο παρὰ προπαρασκευαστικὰ τοῦ ὁλέθρου τῶν Ἰταλῶν, ἐχαίρετήθησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὥς μεγάλοι καὶ περιλάμπροι νίκοι.

Εορταὶ καὶ φωταγνῖαι ἐγένοντο εἰς τὴν Ρώμην καὶ εἰς τὰς ἄλλας μεγαλουπόλεις τῆς Ἰταλίας καὶ ὁ Βαρατιέρι ἀνηγορεύετο ἥρωας, ἐνῶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Φραγκίσκος Κρίσπι ἀνεγνωρίζετο καὶ ἐπιστεύετο, ἀπὸ ὅλους τοὺς εὐρωπαίους, ὥς μέγας πολιτικὸς νοῦς.

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1895, ἡ Ἰταλία ἀπεφάσισεν τὴν ὀριστικὴν κατὰκτησιν τῆς Ἀθησσυνίας.

Ὅποῖον δὲ ἦτο τὸ σχέδιον τῶν Ἰταλῶν, μᾶς ἀποκαλύπτει τὸ ἡμειψήμον ὄργανον τοῦ πρωθυπουργοῦ Κρίσπι, ἡ «Stampa» :

«Ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι, ἔγραφε ἡ ἐφημερὶς ἐκείνη, θὰ διατάξει τὴν προέλασιν μέρους τῶν στρατευμάτων του καὶ συγχρόνως θὰ πέμψει πρὸς τὸν Μενελίκ πληρεξουσίου του, ὥπως τοῦ προτείνουν τὸν σχηματισμὸν ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύναψιν τῆς εἰρήνης. Ἡ Ἰταλία θὰ ἀπαιτήσῃ ὅλους τοὺς ἀναγκαίους ὁρους διὰ τὴν ἄμυναν τῆς ἀποικίας τῆς, ἥτοι τὸν ἀφοπλισμὸν, τὴν ἀνάκλησιν τῶν ἀρχηγῶν ἐκ τῶν παραμεθορίων ἐπαρχιῶν, τὸν περιορισμὸν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ Ρὰς-Μαγκάσα καὶ τοῦ Ρὰς-Ἀλούλα, τὴν ἐκκένωσιν τῶν ἐπαρχιῶν Τιγρέ καὶ Ἀγκά-μὲ καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς Ἰταλικῆς ἐπικυριαρχίας ἐπὶ τῆς Ἀθησσυνίας. Ἐὰν ὁ Μενελίκ ἀρνηθῇ καὶ ἐπιζητήσῃ νὰ κερδίσῃ χρόνον, ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι θὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Ἀμόρην καὶ τὴν Χόαν.

Ὁ πόλεμος ἐν τοιαύτῃ περιπτώ-

σε θὰ διεξαχθῇ μετὰ μεγίστης ταχύτητος».

* *

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1895, ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι ἀπεπειράθη νὰ στείλῃ πρεσβείαν πρὸς ἀναζητήσιν τῶν Ἀθησσυνῶν διὰ νὰ προτείνει στὸν Μενελίκ ἀνακωχήν, ἀλλὰ ἡ πρεσβεία φέρονσα μεγίστας λευκὰς σημαίας δὲν κατόρθωσε νὰ συναντήσῃ Ἀθησσυνοὺς.

Ὁ Ταγματάρχης Μπαντούλφ, ὅστις ἦτο ἐπὶ κεφαλῇ τῆς πρεσβείας εὐρέθη ἕνα πρωτὶ περικυκλωμένος ἀπὸ πλήθη Ἀθησσυνοῦς, οἱ ὁποῖοι δὲν τὸν ἐπείραξαν.

Ἐνας ἀρχηγὸς τῶν Ἀθησσυνῶν τὸν εἰδοποίησεν νὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως εἰς τὸ ἰταλικὸν στρατόπεδον διότι, ἂν ἐπέμενε νὰ προχωρήσῃ θὰ κατεσφάζετο καὶ αὐτὸς καὶ ὅλη ἡ συνοδεία του. Ὁ Μπαντούλφ μὲ τὸν ἰθαγενῆ διερμηνέα του ἀνεκοίνωσε εἰς τὸν Ἀθησσυνὸν ἀρχηγὸν ὅτι ἤρχετο διὰ νὰ προτείνει εἰρήνην.

Ἦκουσε τότε μίαν ἐγωϊστικὴν

ἀλλὰ καὶ γενναίαν ἀπάντησιν ἐκ μέρους τοῦ ἀγνώστου εἰς αὐτοὺς Ἀθησσυνοῦ ἀρχηγοῦ.

—Τὴν εἰρήνην θὰ τὴν ὑπογράψῃ ὁ βασιλεὺς Μενελίκ μὲ τὴν κόψην τοῦ σπαθιοῦ του στὴ Μασσάβα.

Ὁ ἀρχηγὸς ἐκείνος ἦτο ὁ Ρὰς Ἀλούλας, πρὸ τοῦ ὁποῖου, ὅπως ἐγράψαμε προηγουμένως, οἱ δύο ρωμηοὶ, ὁ Γιώργης ὁ Μπαρμπάρᾶς καὶ ὁ Μαρῖνος ὁ Μπατιστάτος ἔξοριζαν τὶς πρώτες κανονιές. Ἡ πρεσβεία διὰ τὴν ἀνακωχήν, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιτρέψῃ ἀπρακτος καὶ ὁ στρατηγὸς Βαρατιέρι ἀπεφάσισε νὰ προελθῇ.

Εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν γενικῶς ἦσαν τὰ πολεμικὰ πράγματα τῆς Ἀθησσυνίας τὶς ἡμέρας, πού ὁ πρώην ὑπαξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πυροβολικοῦ μαζί μὲ τὸν Κεφαλλονίτη τὸν Μπατιστάτο, ἐστέλλοντο ἀπὸ τὸν Ρὰς Ἀλούλα πρὸς τὸν βασιλέα Μενελίκ μὲ τὰς πλέον θερμὰς συστάσεις καὶ μία μεγαλοπρεπὴ συνοδεία ἀπὸ Ἀθησσυνοῦς, σὰν νὰ ἦσαν οἱ δύο Ἕλληνες πραγματικοὶ στρατηγοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II.

Ὁ Βασιλεὺς Μενελίκ. — Ὑποδοχὴ τῶν δύο Ἑλλήνων. — Ὁ γνωστὸς Ἀθηναῖος γιατρὸς Παρίσης, ὁ γιατρὸς τοῦ Μενελίκ. — Τὰ κανόνια τῶν Ἰταλῶν. — Ὁ Μπαρμπάρᾶς κατορθώνει καὶ σχηματίζει μίαν πυροβολαρχίαν ἀπὸ κανόνια. — Ὁ πρῶτος μεγάλος θρίαμβος στὸ Ἀδιγρὰτ.

ΟΙ ΔΥΟ ΩΡΑΙΕΣ ΑΒΗΣΣΥΝΕΣ : Η ΑΡΑΦΑΛΗ ΚΑΙ Η ΑΚΙΚΟ.

Εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἰταλῶν ἀγῶνα εἶχε κατέλθῃ προσωπικῶς ὁ βασιλεὺς Μενελίκ, οἱ δὲ δύο Ἕλληνες ὁδηγοῦμενοι ἀπὸ τοὺς εὐπατρίδας καὶ Ἀθησσυνοὺς τῆς συνοδείας των, τὸν συνήντησαν μετὰ τριῶν ἡμερῶν κοπιώδη πορείαν εἰς τὰ βουνὰ τοῦ Ἀδιγρὰτ. Οἱ δύο ρωμηοὶ κάθε μέρα καὶ κάθε νύχτα, περιέλιπτον ἀπὸ ἐκπλήξεως εἰς ἐκπλήξιν.

Στὸν κοπιώδη δρόμον των συναντοῦσαν διάφορα ἰσχυρὰ σώματα Ἀθησσυνῶν, ἀλλὰ τὸ περίεργον ἦταν, ὅτι οἱ

πολεμιστὰι Ἀθησσυνοὶ δὲν ἦσαν μόνοι. Συνοδεύοντο ἀπὸ τὶς γυναῖκες τους, τὶς ἐρωμένες τους καὶ τὶς σκλάβες τους.

Ἀθησσυνοὶ καὶ Ἀθησσυνέζες, μισόγυμνοι ὅλοι, ἀποτελοῦσαν ἕνα περίεργον θέαμα γιὰ στρατό, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτεθῇ καὶ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἰσχυροτάτους ἐχθροὺς καὶ νὰ συνάψῃ μάχας μυριοπύκνους.

Οἱ Ἀθησσυνέζες κάνανε μεγάλη ἐντύπωση ὅχι τόσο στὸν Μπαρμπάρᾶ, πού ἦταν ψυχραίμος ἄντρας, ὅσο στὸν

Κεφαλλονίτη τὸ Μαρίνο, ποὶ εἶχε ἀπὸ τῆ φύσιν μιὰ μεγάλη ἀδυναμία στὶς ὁμορφιὲς καὶ στὰ «πλάσματα», καθὼς ἔλεγε τὶς γυναῖκες.

Οἱ βουνίσσιες ἐκεῖνες Ἀβησυνέζες, ἦτανε, καθὼς πάντοτε, θαύματα ὁμορφιάς καὶ κορμοστασιάς.

Μελαψὲς καὶ ὄχι μαῦρες, μὲ σοκολατένιο σκοῦρο χρῶμα, ρίχνανε κορμιά ἀπὸ τὰ σπανιώτερα, ποὺ μπορεῖ νὰ χαρίσει ἡ φύσις στὴ γυναῖκα.

Ψυλόκορμες, μὲ κορμιὰ κυπαρισσένια, μὲ κεφάλια ὀλοστρόγγυλα, πυκνὰ κατσαρὰ μαλλιά, μάτια μεγάλα κατὰ-μαυρα καὶ ἐκφραστικώτατα, δείχνανε μὲ τὸ γλυκὸ χαμόγελό τους δόντια μαργαριταρένια καὶ χεῖλια κατακόκκινα καὶ ἄλικά, σὰν τὰ δροσερότερα κοράλια.

Ἦταν μισόγυμνες

Ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω δὲν φοροῦσαν τίποτα. Μόνο ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω, φοροῦσαν μίαν φοῦστα. ποὺ ἔφτανε κάτω ἀπὸ τὰ γόνατά τους καὶ ἄφινε νὰ φαίνεται ἡ τορνευτὴ τους σοκολατένια γάμπα.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο, ποὺ ἦτανε καὶ θέαμα ὁμορφο καὶ πειρασμὸς μεγάλος, ριχνότανε στὰ μπρούτζινα ἀγαλματένια κορμιὰ τους ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω.

Τὴ γυμνά τους στήθια, ὄρθια καὶ

οκληρά, σὰν βγαλμένα ἀπὸ τόρνο, ἐρχόντουσαν σὲ μιὰ θαυμαστὴ καλλιτεχνικὴ ἁρμονία μὲ τοὺς ὤμους τους καὶ τὰ λαιμά τους.

Ἐπειτα συνδυάζανε στὸ ὄλο τους, στὴν κλίση τοῦ κεφαλιοῦ τους, στὰ γυρίσματα καὶ στὰ τινάγματα, μιὰ εὐγενική καὶ ἀρρενωπὴ ὑπερηφάνεια, ποὺ τὶς ἔδειχνε πιδὸ ὁμορφες, καὶ τοὺς ἔδινε μιὰ ἐντύπωση, πὼς μαζί μὲ τὴν ὑπέροχη ὁμορφιά καὶ τὴν πλαστικότητα τοῦ κορμιοῦ τους συνδυάζανε καὶ ὑπερήφανη ψυχὴ.

Γιὼργη μου, ... ζενεράλο μου, μουρμούρισε ὁ Μαρίνος στὸν Μπαρμπάρᾶ, τί εἶναι τοῦτα... τί ὁμορφιὲς τί πλάσματα... τί πειρασμοί.

Κάτσε φρόνιμα Μαρίνο, καὶ δεῖξου ἄντρας, τοῦ λέει ὁ Μπαρμπάρᾶς, μὲ δύναμη καὶ θέληση.

Ἐχω δύναμη καὶ θέληση, Γιὼργη μου, μὰ δὲν ξέρω πόσο θὰ βαστήξω.

Καὶ μουρμούριζε μὲ μεγάλη στενοχώρια.

Βοήθα, Ἀη Γεράσιμε, γιατί θὰ βάλω χέρι.

Τὴν τρίτη μέρα, ποὺ ξημερωθήκανε σιμὰ στὸ μεγάλο στρατόπεδο τοῦ Μεγελίκ, βρεθήκανε μπροστὰ σὲ μιὰ χαρμόσυνη ἐκπληξη.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενο)

IOANNES A. GEORGIOU
ΙΑΤΡΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΤΗΝΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

ΕΝΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΩΡΟ ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ

Τὰ «ΔΙΑΛΕΧΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ» ἀποφάσισαν νὰ προσφέρουν ἕναν ἡμερολόγιον 1936 μὲ τὸ καρτόνι του, ἢ ἕνα βιβλίον ἡμερολόγιον 1936 ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ τοῦς ἀναγνώστες των, ποὺ θὰ προσκομίσουν τέσσερα δελτία — ὅπως αὐτὸ ποὺ δημοσιεύωμε παρακάτω, στὰ γραφεῖα μας, ὁδὸς Λυκούργου 8, Ἀθῆναι.

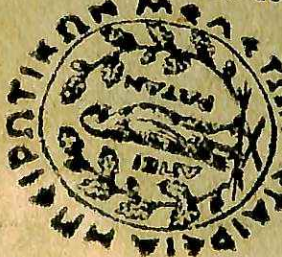
Ἐπίσης, θὰ λαμβάνουν κι' ἕνα ἡμερολόγιον τσέπης τοῦ Ἑκδ. Οἴκου «ΑΣΤΗΡ».

Ἀς σημειωθεῖ, ὅτι ὁ ἀνωτέρω ἡμεροδείκτης εἶναι τυπωμένος ἐπὶ εἰδικοῦ χαρτοῦ — ὄχι δημοσιογραφικοῦ — καὶ τὸ καρτόνι θὰ ἔχει μίαν φωτολιθογραφημένην εἰκόνα, ἐξαιρετικοῦ γούστου. Τὸ ὄνομα τῶν ἐκδοτῶν τοῦ ἀνωτέρω ἡμεροδείκτη (Ἀλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου, εἶναι ἐγγύηση γιὰ τὴν ἀκρίβειάν του.

ΔΕΛΤΙΟ ΔΙΑΛΕΧΤΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΩΝ
ΑΡΙΘ. 2

Οἱ ἀναγνώστες, ποὺ θὰ προσκομίσουν τέσσερα τέτοια δελτία, δικαιούνται νὰ πάρουν ἐντελῶς δωρεάν, ἕναν ἡμεροδείκτη 1936 μὲ καρτόνι ἢ ἕνα βιβλίον ἡμερολόγιον.

Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω, καὶ ἕνα ἡμερολόγιον τσέπης 1935.

CRÈME

REA